

Πράξεις Ἀποστόλων

Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποιησάμην περὶ πάντων, ὦ¹ 1

Θεόφιλε,² ὣν ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν,

ἄχρι ἧς ἡμέρας, ἐντειλάμενος³ τοῖς ἀποστόλοις διὰ 2

πνεύματος ἁγίου οὗς ἐξελέξατο,⁴ ἀνελήφθη·⁵ οἷς καὶ 3

παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν ἐν

πολλοῖς τεκμηρίοις,⁶ δι' ἡμερῶν τεσσαράκοντα⁷

ὁπτανόμενος⁸ αὐτοῖς, καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας

τοῦ θεοῦ. Καὶ συναλιζόμενος⁹ παρήγγειλεν αὐτοῖς 4

ἀπὸ Ἱεροσολύμων μὴ χωρίζεσθαι,¹⁰ ἀλλὰ περιμένειν¹¹

τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρός, Ἡν ἠκούσατέ μου· ὅτι 5

Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ

βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁγίῳ οὐ μετὰ πολλὰς

ταύτας ἡμέρας.

¹ ὦ, Oh! omega. ² Θεόφιλος, ου, ό, Theophilus. ³ ἐντέλλομαι, command, give orders. ⁴ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁵ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ⁶ τεκμήριον, ου, τό, proof, sign. ⁷ τεσσαράκοντα, forty, 40. ⁸ ὁπτάνομαι, appear, am seen. ⁹ συναλίζομαι, assemble, gather together. ¹⁰ χωρίζω, separate, depart. ¹¹ περιμένω, wait for.

Οἱ μὲν οὖν συνελθόντες ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες, 6

Κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις¹ τὴν

βασιλείαν τῷ Ἰσραήλ; Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς, Οὐχ 7

ὑμῶν ἐστὶν γινῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ πατὴρ

ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ. Ἀλλὰ λήψεσθε δύναμιν, 8

ἐπελθόντος² τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς· καὶ

ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἐν τε Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐν πάσῃ

τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ,³ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. 9

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, βλέπόντων αὐτῶν ἐπήρθη,⁴ καὶ

νεφέλῃ ὑπέλαβεν⁵ αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. 10

Καὶ ὡς ἀτενίζοντες⁶ ἦσαν εἰς τὸν οὐρανόν,

πορευομένου αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο

παρειστήκεισαν αὐτοῖς ἐν ἐσθῇτι⁷ λευκῇ, οἱ καὶ εἶπον, 11

Ἄνδρες Γαλιλαῖοι,⁸ τί ἐστήκατε ἐμβλέποντες⁹ εἰς τὸν

οὐρανόν; Οὗτος ὁ Ἰησοῦς, ὁ ἀναληφθεὶς¹⁰ ἀφ' ὑμῶν

εἰς τὸν οὐρανόν, οὕτως ἐλεύσεται ὃν τρόπον¹¹

¹ ἀποκαθίστημι, restore, give back. ² ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ³ Σαμάρεια, ας, ἡ, Samaria. ⁴ ἐπαίρω, lift up, raise. ⁵ ὑπολαμβάνω, take up, receive. ⁶ ἀτενίζω, gaze, stare. ⁷ ἐσθῆς, ἡτος, ἡ, clothing. ⁸ Γαλιλαῖος, Galilean. ⁹ ἐμβλέπω, look at, look into. ¹⁰ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ¹¹ τρόπος, ου, ὁ, manner, way.

ἐθεάσασθε¹ αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν.

Τότε ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ ἀπὸ ὅρων τοῦ 12

καλουμένου Ἑλαιῶνος,² ὃ ἐστὶν ἐγγὺς Ἱερουσαλήμ,

σαββάτου ἔχον ὁδόν. Καὶ ὅτε εἰσῆλθον, ἀνέβησαν εἰς 13

τὸ ὑπερῶν³ οὗ⁴ ἦσαν καταμένοντες,⁵ ὃ τε Πέτρος καὶ

Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας,⁶ Φίλιππος καὶ

Θωμᾶς,⁷ Βαρθολομαῖος⁸ καὶ Ματθαῖος,⁹ Ἰάκωβος

Ἀλφαίου¹⁰ καὶ Σίμων ὁ Ζηλωτής,¹¹ καὶ Ἰούδας

Ἰακώβου. Οὗτοι πάντες ἦσαν προσκαρτεροῦντες¹² 14

ὁμοθυμαδόν¹³ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει,¹⁴ σὺν

γυναιξίν καὶ Μαρίᾳ τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ σὺν τοῖς

ἀδελφοῖς αὐτοῦ.

¹ θεάομαι, look at, behold. ² ἐλαιῶν, ὄνος, ὁ, olive grove, olive orchard. ³ ὑπερῶν, οὐ, τό, upper story, room upstairs.

⁴ οὗ, where, when. ⁵ καταμένω, stay, live. ⁶ Ἀνδρέας, οὐ, ὁ, Andrew. ⁷ Θωμᾶς, ἄ, ὁ, Thomas. ⁸ Βαρθολομαῖος, οὐ, ὁ,

Bartholomew. ⁹ Ματθαῖος, οὐ, ὁ, Matthew. ¹⁰ Ἀλφαῖος, οὐ, ὁ, Alphaeus. ¹¹ ζηλωτής, οὐ, ὁ, Zealot, zealot. ¹²

προσκαρτερέω, continue in or with, persist. ¹³ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ¹⁴ δεήσις, εὖς, ἡ, entreaty, prayer.

Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς Πέτρος ἐν μέσῳ 15

τῶν μαθητῶν εἶπεν – ἦν τε ὄχλος ὀνομάτων ἐπὶ τὸ

αὐτὸ ὡς ἑκατὸν¹ εἴκοσι² – Ἄνδρες ἀδελφοί, ἔδει 16

πληρωθῆναι τὴν γραφὴν ταύτην, ἣν προεῖπεν³ τὸ

πνεῦμα τὸ ἅγιον διὰ στόματος Δαυὶδ περὶ Ἰούδα, τοῦ

γενομένου ὁδηγοῦ⁴ τοῖς συλλαβοῦσιν⁵ τὸν Ἰησοῦν. 17

Ὅτι κατηριθιμμένος⁶ ἦν σὺν ἡμῖν, καὶ ἔλαχεν⁷ τὸν

κληρὸν⁸ τῆς διακονίας ταύτης – Οὗτος μὲν οὖν 18

ἐκτήσατο⁹ χωρίον¹⁰ ἐκ μισθοῦ τῆς ἀδικίας, καὶ πρηνὴς

γενόμενος ἐλάκησεν¹² μέσος, καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ

σπλάγχνα¹³ αὐτοῦ. Καὶ γνωστὸν¹⁴ ἐγένετο πᾶσιν τοῖς 19

κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ, ὥστε κληθῆναι τὸ χωρίον¹⁰

ἐκεῖνο τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ¹⁵ αὐτῶν Ἀκελδαμά, τοῦτ'

ἔστιν, χωρίον¹⁰ αἵματος – Γέγραπται γὰρ ἐν βίβλῳ¹⁶ 20

Ψαλμῶν,¹⁷ Γενηθήτω ἡ ἔπαυλις¹⁸ αὐτοῦ ἔρημος, καὶ

¹ ἑκατόν, hundred, 100. ² εἴκοσι, twenty, 20. ³ προλέγω, say beforehand, forewarn. ⁴ ὁδηγός, οὗ, ὁ, leader, guide. ⁵ συλλαμβάνω, take, conceive. ⁶ καταριθμέω, count, number among. ⁷ λαγχάνω, chose by lot, receive. ⁸ κλῆρος, οὗ, ὁ, lot, portion. ⁹ κτάομαι, acquire, win. ¹⁰ χωρίον, οὗ, τό, place, field. ¹¹ πρηνής, forward, prostrate. ¹² λάσκω, burst asunder with a loud noise. ¹³ σπλάγχνα, ὠν, τά, bowels, compassion. ¹⁴ γνωστός, known, acquaintance. ¹⁵ διάλεκτος, οὗ, ἡ, speech, language. ¹⁶ βιβλος, οὗ, ἡ, book, scroll. ¹⁷ ψαλμός, οὗ, ὁ, song of praise, psalm. ¹⁸ ἔπαυλις, εὖως, ἡ, homestead, residence.

μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ· καί, Τὴν ἐπισκοπὴν¹
αὐτοῦ λάβοι ἕτερος. Δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων ἡμῖν 21
ἀνδρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ ἐν ᾧ εἰσῆλθεν καὶ ἐξῆλθεν ἐφ'
ἡμᾶς ὁ κύριος Ἰησοῦς, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ 22
βαπτίσματος² Ἰωάννου, ἕως τῆς ἡμέρας ἣς ἀνελήφθη³
ἀφ' ἡμῶν, μάρτυρα τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ γενέσθαι
σὺν ἡμῖν ἕνα τούτων. Καὶ ἔστησαν δύο, Ἰωσήφ τὸν 23
καλούμενον Βαρσαβᾶν,⁴ ὃς ἐπεκλήθη Ἰούστος,⁵ καὶ
Μαθίαν.⁶ Καὶ προσευξάμενοι εἶπον, Σὺ κύριε 24
καρδιογνώστα⁷ πάντων, ἀνάδειξον⁸ ὃν ἐξελέξω,⁹ ἐκ
τούτων τῶν δύο ἕνα λαβεῖν τὸν κλῆρον¹⁰ τῆς 25
διακονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς,¹¹ ἐξ ἧς παρέβη¹²
Ἰούδας, πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον. Καὶ 26
ἔδωκαν κλήρους¹⁰ αὐτῶν, καὶ ἔπεσεν ὁ κληρὸς¹⁰ ἐπὶ
Μαθίαν,⁶ καὶ συγκατεψηφίσθη¹³ μετὰ τῶν ἑνδεκα¹⁴
ἀποστόλων.

¹ ἐπισκοπή, ἡς, ἡ, visitation, overseeing. ² βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ³ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ⁴ Βαρσαββᾶς, ᾱ, ὁ, Barsabbas. ⁵ Ἰούστος, ου, ὁ, Justus. ⁶ Μαθίας, α, ὁ, Matthias. ⁷ καρδιογνώστης, ου, ὁ, knower of hearts. ⁸ ἀναδείκνυμι, show clearly, reveal. ⁹ ἐκλέγομαι, choose, elect. ¹⁰ κληρὸς, ου, ὁ, lot, portion. ¹¹ ἀποστολή, ἡς, ἡ, apostleship, commission. ¹² παραβαίνω, go aside, transgress. ¹³ συγκαταψήφίζω, am voted or classed with. ¹⁴ ἑνδεκα, eleven, 11.

Καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι¹ τὴν ἡμέραν τῆς 2

Πεντηκοστῆς,² ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν³ ἐπὶ τὸ

αὐτό. Καὶ ἐγένετο ἄφνω⁴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος⁵ ὥσπερ 2

φερομένης πνοῆς⁶ βιαίας,⁷ καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν

οἶκον οὗ⁸ ἦσαν καθήμενοι. Καὶ ὤφθησαν αὐτοῖς 3

διαμεριζόμεναι⁹ γλῶσσαι ὡσεὶ πυρός, ἐκάθισέν τε ἐφ’

ἓνα ἕκαστον αὐτῶν. Καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες 4

πνεύματος ἁγίου, καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἐτέραις

γλώσσαις, καθὼς τὸ πνεῦμα ἐδίδου αὐτοῖς

ἀποφθέγγεσθαι.¹⁰

Ἦσαν δὲ ἐν Ἱερουσαλὴμ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἄνδρες 5

εὐλαβεῖς,¹¹ ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν. 6

Γενομένης δὲ τῆς φωνῆς ταύτης, συνῆλθεν τὸ πλῆθος

καὶ συνεχύθη,¹² ὅτι ἤκουον εἰς ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ

διαλέκτῳ¹³ λαλούντων αὐτῶν. Ἐξίσταντο¹⁴ δὲ πάντες 7

¹ συμπληρόω, fulfill, be swamped. ² πεντηκοστή, ἡς, ἡ, Pentecost. ³ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind.

⁴ ἄφνω, suddenly. ⁵ ἦχος, οὐς, ὁ, noise, sound. ⁶ πνοή, ἡς, ἡ, wind, breath. ⁷ βία, βίαιος, violent, forcible. ⁸ οὗ, where, when. ⁹ διαμερίζω, divide, distribute. ¹⁰ ἀποφθέγγομαι, declare, utter. ¹¹ εὐλαβής, devout, God-fearing. ¹² συγχέω, confuse, confound. ¹³ διάλεκτος, οὐ, ἡ, speech, language. ¹⁴ ἐξίστημι, amaze, be amazed.

καὶ ἐθαύμαζον, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους, Οὐκ ἰδοὺ
 πάντες οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι;¹ Καὶ πῶς ⁸
 ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ² ἡμῶν ἐν ᾗ
 ἐγεννήθημεν; Πάρθοι³ καὶ Μῆδοι⁴ καὶ Ἑλαμίται,⁵ καὶ ⁹
 οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν,⁶ Ἰουδαίαν τε καὶ
 Καππαδοκίαν,⁷ Πόντον⁸ καὶ τὴν Ἀσίαν,⁹ Φρυγίαν¹⁰ ¹⁰
 τε καὶ Παμφυλίαν,¹¹ Αἴγυπτον καὶ τὰ μέρη τῆς
 Λιβύης¹² τῆς κατὰ Κυρήνην,¹³ καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες¹⁴
 Ῥωμαῖοι,¹⁵ Ἰουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι,¹⁶ Κρήτες¹⁷ καὶ ¹¹
 Ἀραβες,¹⁸ ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν ταῖς
 ἡμετέραις¹⁹ γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα²⁰ τοῦ θεοῦ. ¹²
 Ἐξίσταντο²¹ δὲ πάντες καὶ διηπόρουν,²² ἄλλος πρὸς
 ἄλλον λέγοντες, Τί ἂν θέλοι τοῦτο εἶναι; Ἕτεροι δὲ ¹³
 χλευάζοντες²³ ἔλεγον ὅτι Γλεύκου²⁴ μεμεστωμένοι²⁵
 εἰσίν.

¹ Γαλιλαῖος, Galilean. ² διάλεκτος, ου, ἡ, speech, language. ³ Πάρθος, ἡ, Parthian. ⁴ Μῆδος, ου, ὁ, Mede. ⁵ Ἑλαμίτης, ου, ὁ, Elamites, Elamite. ⁶ Μεσοποταμία, ας, ἡ, Mesopotamia. ⁷ Καππαδοκία, ας, ἡ, Cappadocia. ⁸ πόντος, ου, ὁ, sea, Pontus. ⁹ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹⁰ Φρυγία, ας, ἡ, Phrygia. ¹¹ Παμφυλία, ας, ἡ, Pamphylia. ¹² Λιβύη, ης, ἡ, Libya, Africa. ¹³ Κυρήνη, ης, ἡ, Cyrene. ¹⁴ ἐπιδημέω, visit, live in a place. ¹⁵ Ῥωμαῖος, ου, ὁ, Roman, Roman citizen. ¹⁶ προσήλυτος, ου, ὁ, proselyte, convert. ¹⁷ Κρής, ητός, ὁ, Cretan. ¹⁸ Ἀραβ, βος, ὁ, Arab, Arabian. ¹⁹ ἡμέτερος, our, our own. ²⁰ μεγαλειός, greatness, magnificence. ²¹ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ²² διαπορέω, be greatly perplexed or at a loss. ²³ χλευάζω, mock, scoff. ²⁴ γλεύκος, ους, τό, sweet new wine, sweet wine. ²⁵ μεστόω, fill.

Σταθεῖς δὲ Πέτρος σὺν τοῖς ἑνδεκα,¹ ἐπῆρεν² τὴν φωνὴν 14

αὐτοῦ, καὶ ἀπεφθέγγετο³ αὐτοῖς, Ἄνδρες Ἰουδαῖοι,

καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ ἅπαντες, τοῦτο ὑμῖν

γνωστὸν⁴ ἔστω, καὶ ἐνωτίσασθε⁵ τὰ ῥήματά μου. Οὐ 15

γάρ, ὡς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε,⁶ οὗτοι μεθύουσιν:⁷ ἔστιν

γὰρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας· ἀλλὰ τοῦτό ἐστιν τὸ 16

εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου Ἰωήλ, Καὶ ἔσται ἐν ταῖς 17

ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ θεός, ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ

πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα· καὶ

προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν,

καὶ οἱ νεανίσκοι⁸ ὑμῶν ὁράσεις⁹ ὄψονται, καὶ οἱ

πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια¹⁰ ἐνυπνιασθήσονται:¹¹ καὶ 18

γε¹² ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας¹³ μου ἐν

ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου,

καὶ προφητεύσουσιν. Καὶ δώσω τέρατα¹⁴ ἐν τῷ 19

οὐρανῷ ἄνω,¹⁵ καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω,¹⁶ αἷμα καὶ

¹ ἑνδεκα, eleven, 11. ² ἐπαίρω, lift up, raise. ³ ἀποφθέγγομαι, declare, utter. ⁴ γνωστός, known, acquaintance. ⁵ ἐνωτίζομαι, give ear, hearken. ⁶ ὑπολαμβάνω, take up, receive. ⁷ μεθύω, be drunken, am drunk. ⁸ νεανίσκος, οὐ, ὁ, youth, young man. ⁹ ὁράσεις, εὐς, ἡ, vision, appearance. ¹⁰ ἐνύπνιον, οὐ, τό, dream, vision. ¹¹ ἐνυπνιάζομαι, dream. ¹² γέ, indeed, at least. ¹³ δούλη, ης, ἡ, female slave, bondwoman. ¹⁴ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ¹⁵ ἄνω, up, above. ¹⁶ κάτω, down, below.

πῦρ καὶ ἀτμίδα¹ καπνοῦ·² ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται³ 20

εἰς σκότος, καὶ ἡ σελήνη⁴ εἰς αἷμα, πρὶν⁵ ἢ ἐλθεῖν τὴν

ἡμέραν κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανή·⁶ καὶ ἔσται, 21

πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα κυρίου σωθήσεται. 22

Ἄνδρες Ἰσραηλῖται,⁷ ἀκούσατε τοὺς λόγους τούτους:

Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον,⁸ ἄνδρα ἀπὸ τοῦ θεοῦ

ἀποδεδειγμένον⁹ εἰς ὑμᾶς δυνάμεσιν καὶ τέρασιν¹⁰ καὶ

σημείοις, οἷς ἐποίησεν δι' αὐτοῦ ὁ θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν,

καθὼς καὶ αὐτοὶ οἶδατε, τοῦτον τῇ ὀρισμένῃ¹¹ βουλῇ¹² 23

καὶ προγνώσει¹³ τοῦ θεοῦ ἔκδοτον¹⁴ λαβόντες, διὰ

χειρῶν ἀνόμων¹⁵ προσπῆξαντες¹⁶ ἀνείλετε·¹⁷ ὃν ὁ θεὸς 24

ἀνέστησεν, λύσας τὰς ὠδῖνας¹⁸ τοῦ θανάτου, καθότι¹⁹

οὐκ ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ. Δαυιδ 25

γὰρ λέγει εἰς αὐτόν, Προωρώμην²⁰ τὸν κύριον

ἐνώπιόν μου διὰ παντός· ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστίν, ἵνα

¹ ἀτμίς, ἴδος, ἡ, vapor, breath. ² καπνός, οὐ, ὁ, smoke. ³ μεταστρέφω, change, turn (about). ⁴ σελήνη, ἡς, ἡ, moon. ⁵ πρὶν, before, formerly. ⁶ ἐπιφανής, splendid, glorious. ⁷ Ἰσραηλίτης, ου, ὁ, Israelite. ⁸ Ναζωραῖος, ου, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ⁹ ἀποδείκνυμι, exhibit, display. ¹⁰ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ¹¹ ὀρίζω, mark off by boundaries, determine. ¹² βουλή, ἡς, ἡ, counsel, purpose. ¹³ πρόγνωσις, εως, ἡ, foreknowledge, predetermination. ¹⁴ ἔκδοτος, given up, delivered up. ¹⁵ ἀνομος, lawless, without law. ¹⁶ προσπῆγγνυμι, fasten to (a cross), fasten to. ¹⁷ ἀναιρέω, take up, kill. ¹⁸ ὠδίν, ἴνος, ἡ, birth pang, agony. ¹⁹ καθότι, according as, because. ²⁰ προωρώω, see before, foresee.

μὴ σαλευθῶ:¹ διὰ τοῦτο εὐφράνθη² ἡ καρδία μου, καὶ 26
 ἡγαλλιάσατο³ ἡ γλῶσσά μου: ἔτι δὲ καὶ ἡ σὰρξ μου
 κατασκηνώσει⁴ ἐπ' ἐλπίδι: ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις⁵ τὴν 27
 ψυχὴν μου εἰς Ἄδου,⁶ οὐδὲ δώσεις τὸν ὁσίον⁷ σου ἰδεῖν
 διαφθοράν.⁸ Ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς: πληρώσεις 28
 με εὐφροσύνης⁹ μετὰ τοῦ προσώπου σου. Ἄνδρες 29
 ἀδελφοί, ἐξὸν εἰπεῖν μετὰ παρρησίας πρὸς ὑμᾶς περὶ
 τοῦ πατριάρχου¹⁰ Δαυίδ, ὅτι καὶ ἐτελεύτησεν¹¹ καὶ
 ἐτάφη,¹² καὶ τὸ μνήμα¹³ αὐτοῦ ἐστὶν ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς
 ἡμέρας ταύτης. Προφήτης οὖν ὑπάρχων, καὶ εἰδὼς 30
 ὅτι ὄρκῳ¹⁴ ὤμοσεν αὐτῷ ὁ θεός, ἐκ καρποῦ τῆς ὁσφύος
 αὐτοῦ τὸ κατὰ σάρκα ἀναστήσειν τὸν χριστόν,
 καθίσαι ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, προῖδὼν¹⁶ ἐλάλησεν 31
 περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ χριστοῦ, ὅτι οὐ κατελείφθη
 ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς Ἄδου,⁶ οὐδὲ ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδεν
 διαφθοράν.⁸ Τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ θεός, οὗ 32

¹ σαλεύω, shake, excite. ² εὐφραίνω, rejoice, cheer. ³ ἡγαλλιάω, rejoice, am full of joy. ⁴ κατασκηνώω, cause to dwell, settle. ⁵ ἐγκαταλείπω, leave behind, forsake. ⁶ Ἄδης, ου, ὁ, Hades. ⁷ ὁσιος, righteous, pious. ⁸ διαφθορά, ἀς, ἡ, decay, corruption. ⁹ εὐφροσύνη, ης, ἡ, gladness, joy. ¹⁰ πατριάρχης, ου, ὁ, patriarch. ¹¹ τελευτάω, die, end. ¹² θάπτω, bury. ¹³ μνήμα, τος, τό, grave, tomb. ¹⁴ ὄρκος, ου, ὁ, oath. ¹⁵ ὁσφύς, ὕος, ἡ, waist, hip. ¹⁶ προοράω, see before, foresee. ¹⁷ καταλείπω, leave, leave behind.

πάντες ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες. Τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ θεοῦ 33

ὑψωθείς,¹ τὴν τε ἐπαγγελίαν τοῦ ἁγίου πνεύματος

λαβὼν παρὰ τοῦ πατρός, ἐξέχεεν τοῦτο ὃ νῦν ὑμεῖς

βλέπετε καὶ ἀκούετε. Οὐ γὰρ Δαυὶδ ἀνέβη εἰς τοὺς 34

οὐρανοὺς, λέγει δὲ αὐτός, Εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ

μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς 35

σου ὑποπόδιον² τῶν ποδῶν σου. Ἀσφαλῶς³ οὖν 36

γινωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι καὶ κύριον καὶ

χριστὸν αὐτὸν ὁ θεὸς ἐποίησεν, τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ὃν

ὑμεῖς ἐσταυρώσατε.

Ἀκούσαντες δὲ κατενύγησαν⁴ τῇ καρδίᾳ, εἰπόν τε πρὸς 37

τὸν Πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους, Τί

ποιήσομεν, ἄνδρες ἀδελφοί; Πέτρος δὲ ἔφη πρὸς 38

αὐτούς, Μετανοήσατε, καὶ βαπτισθῆτω ἕκαστος

ὑμῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ χριστοῦ εἰς ἄφεσιν⁵

ἁμαρτιῶν, καὶ λήψεσθε τὴν δωρεάν⁶ τοῦ ἁγίου

¹ ὑψώω, lift up, exalt. ² ὑποπόδιον, ου, τό, footstool. ³ ἀσφαλῶς, safely, securely. ⁴ κατανύσσομαι, be pierced, stabbed.

⁵ ἄφεσις, εως, ἡ, release, forgiveness. ⁶ δωρεά, ἄς, ἡ, gift, free gift.

πνεύματος. Ὑμῖν γάρ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία, καὶ τοῖς ³⁹
 τέκνοις ὑμῶν, καὶ πᾶσιν τοῖς εἰς μακράν,¹ ὅσους ἂν
 προσκαλέσῃται κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. Ἐτέροις τε λόγοις ⁴⁰
 πλείοσιν διεμαρτύρετο² καὶ παρεκάλει λέγων,
 Σώθητε ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς σκολιᾶς³ ταύτης. Οἱ μὲν ⁴¹
 οὖν ἄσμένως⁴ ἀποδεξάμενοι⁵ τὸν λόγον αὐτοῦ
 ἐβαπτίσθησαν· καὶ προσετέθησαν⁶ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
 ψυχαὶ ὥσει⁷ τρισχίλιοι.⁸ Ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦντες⁹ ⁴²
 τῇ διδασκίᾳ τῶν ἀποστόλων καὶ τῇ κοινωνίᾳ,¹⁰ καὶ τῇ
 κλάσει¹¹ τοῦ ἄρτου καὶ ταῖς προσευχαῖς.

Ἐγένετο δὲ πάσῃ ψυχῇ φόβος, πολλὰ τε τέρατα¹² καὶ ⁴³
 σημεῖα διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο. Πάντες δὲ οἱ ⁴⁴
 πιστευόντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ εἶχον ἅπαντα κοινά,
 καὶ τὰ κτήματα¹⁴ καὶ τὰς ὑπάρξεις¹⁵ ἐπίπρασκον,¹⁶ ⁴⁵
 καὶ διεμέριζον¹⁷ αὐτὰ πᾶσιν, καθότι¹⁸ ἂν τις χρεῖαν

¹ μακρὸς, long, far distant. ² διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ³ σκολιός, crooked, unscrupulous. ⁴ ἀσμένως, gladly, joyfully. ⁵ ἀποδεχόμενοι, receive gladly, welcome. ⁶ προστίθηναι, add, add to. ⁷ ὥσει, like, about. ⁸ τρισχίλιοι, three thousand, 3000. ⁹ προσκαρτερέω, continue in or with, persist. ¹⁰ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ¹¹ κλάσις, εως, ἡ, breaking, fracturing. ¹² τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ¹³ κοινός, common, unclean. ¹⁴ κτήμα, ος, τό, possession, piece of property. ¹⁵ ὑπαρξίς, εως, ἡ, existence, subsistence. ¹⁶ πειράσκειν, sell. ¹⁷ διαμερίζω, divide, distribute. ¹⁸ καθότι, according as, because.

εἶχεν. Καθ' ἡμέραν τε προσκαρτεροῦντες¹ 46
 ὁμοθυμαδὸν² ἐν τῷ ἱερῷ, κλῶντές³ τε κατ' οἶκον ἄρτον,
 μετελάμβανον⁴ τροφῆς⁵ ἐν ἀγαλλιάσει⁶ καὶ
 ἀφελότητι⁷ καρδίας, αἰνοῦντες⁸ τὸν θεόν, καὶ ἔχοντες 47
 χάριν πρὸς ὅλον τὸν λαόν. Ὁ δὲ κύριος προσετίθει⁹
 τοὺς σιζομένους καθ' ἡμέραν τῇ ἐκκλησίᾳ.

Ἐπὶ τὸ αὐτὸ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ 3
 ἱερὸν ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐνάτην.¹⁰ Καί 2
 τις ἀνὴρ χωλὸς¹¹ ἐκ κοιλίας¹² μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων
 ἐβαστάζετο: ὃν ἐτίθουν καθ' ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν
 τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομένην Ὠραῖαν,¹³ τοῦ αἰτεῖν
 ἐλεημοσύνην¹⁴ παρὰ τῶν εἰσπορευομένων¹⁵ εἰς τὸ
 ἱερὸν. Ὃς ἰδὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας 3
 εἰσέναι¹⁶ εἰς τὸ ἱερὸν, ἡρώτα ἐλεημοσύνην.¹⁴ Ἀτενίσας 4
 δὲ Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ, εἶπεν, Βλέψον

¹ προσκαρτερέω, continue in or with, persist. ² ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ³ κλάω, break. ⁴ μεταλαμβάνω, partake of, share. ⁵ τροφή, ἥς, ἡ, food, nourishment. ⁶ ἀγαλλίασις, εὐς, ἡ, delight, great joy. ⁷ ἀφελότης, ἡτος, ἡ, sincerity, simplicity. ⁸ αἰνέω, praise. ⁹ προστίθημι, add, add to. ¹⁰ ἐνατος, ninth. ¹¹ χωλός, lame, deprived of a foot. ¹² κοιλία, ας, ἡ, belly, womb. ¹³ ὡραῖος, beautiful, fair. ¹⁴ ἐλεημοσύνη, ἡς, ἡ, alms, alms-giving. ¹⁵ εἰσπορεύομαι, enter, journey into. ¹⁶ εἰσεῖμι, enter, go in. ¹⁷ ἀτενίζω, gaze, stare.

εἰς ἡμᾶς. Ὁ δὲ ἐπεῖχεν¹ αὐτοῖς, προσδοκῶν² τι παρ' 5
αὐτῶν λαβεῖν. Εἶπεν δὲ Πέτρος, Ἀργύριον³ καὶ 6
χρυσίον⁴ οὐχ ὑπάρχει μοι· ὃ δὲ ἔχω, τοῦτό σοι δίδωμι.
Ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου,⁵
ἔγεραι καὶ περιπάτει. Καὶ πιάσας⁶ αὐτὸν τῆς δεξιᾶς 7
χειρὸς ἤγειρεν· παραχρῆμα⁷ δὲ ἐστερεώθησαν⁸ αὐτοῦ
αἱ βᾶσεις⁹ καὶ τὰ σφυρά.¹⁰ Καὶ ἐξαλλόμενος¹¹ ἔστη καὶ 8
περιεπάτει, καὶ εἰσῆλθεν σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερόν,
περιπατῶν καὶ ἀλλόμενος¹² καὶ αἰνῶν¹³ τὸν θεόν. Καὶ 9
εἶδεν αὐτὸν πᾶς ὁ λαὸς περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα¹³
τὸν θεόν· ἐπεγίνωσκόν τε αὐτὸν ὅτι οὗτος ἦν ὁ πρὸς 10
τὴν ἐλεημοσύνην¹⁴ καθήμενος ἐπὶ τῇ Ὠραίᾳ¹⁵ πύλῃ¹⁶
τοῦ ἱεροῦ· καὶ ἐπλήσθησαν θάμβους¹⁷ καὶ ἐκστάσεως¹⁸
ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι¹⁹ αὐτῷ.

¹ ἐπέχω, hold fast, hold toward. ² προσδοκάω, wait for, look for. ³ ἀργύριον, ου, τό, silver, shekel. ⁴ χρυσίον, ου, τό, gold, golden ornament. ⁵ Ναζωραῖος, ου, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ⁶ πιάζω, take, lay hold of. ⁷ παραχρῆμα, immediately, instantly. ⁸ στερεόω, make firm, strengthen. ⁹ βᾶσις, εως, ἡ, foot. ¹⁰ σφυρόν, σύ, τό, ankle bone. ¹¹ ἐξαλλομαι, leap up. ¹² ἀλλομαι, leap, spring up. ¹³ αἰνέω, praise. ¹⁴ ἐλεημοσύνη, ης, ἡ, alms, alms-giving. ¹⁵ ὡραῖος, beautiful, fair. ¹⁶ πύλη, ης, ἡ, gate, porch. ¹⁷ θάμβος, ους, τό, amazement, astonishment. ¹⁸ ἐκστασις, εως, ἡ, bewilderment, ecstasy. ¹⁹ συμβαίνω, come together, come to pass.

Κρατοῦντος δὲ τοῦ ἰαθέντος χλωσ¹ τὸν Πέτρον καὶ 11

Ἰωάννην, συνέδραμεν² πρὸς αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ τῇ

στοᾷ³ τῇ καλουμένῃ Σολομώντος,⁴ ἔκθαμβοι.⁵ Ἰδὼν 12

δὲ Πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν, Ἄνδρες

Ἰσραηλῖται,⁶ τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ, ἢ ἡμῖν τί

ἀτενίζετε,⁷ ὥς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ⁸ πεποιηκόσιν

τοῦ περιπατεῖν αὐτόν; Ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ 13

Ἰακώβ, ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ἐδόξασεν τὸν

παῖδα⁹ αὐτοῦ Ἰησοῦν: ὃν ὑμεῖς μὲν παρεδώκατε, καὶ

ἡρνήσασθε αὐτόν κατὰ πρόσωπον Πιλάτου,

κρίναντος ἐκείνου ἀπολύειν. Ὑμεῖς δὲ τὸν ἅγιον καὶ 14

δίκαιον ἡρνήσασθε, καὶ ἡτήσασθε ἄνδρα φονέα¹⁰

χαρισθῆναι¹¹ ὑμῖν, τὸν δὲ ἀρχηγόν¹² τῆς ζωῆς 15

ἀπεκτείνατε: ὃν ὁ θεὸς ἡγείρεν ἐκ νεκρῶν, οὗ ἡμεῖς

μάρτυρές ἐσμεν. Καὶ ἐπὶ τῇ πίστει τοῦ ὀνόματος 16

αὐτοῦ, τοῦτον ὃν θεωρεῖτε καὶ οἶδατε ἐστερέωσεν¹³ τὸ

¹ χλωός, lame, deprived of a foot. ² συντρέχω, run together, go with. ³ στοά, αἶ, ἡ, portico, colonnade. ⁴ Σολομών, ὠνος, ὁ, Solomon. ⁵ ἔκθαμβος, utterly astonished, full of amazement. ⁶ Ἰσραηλίτης, ου, ὁ, Israelite. ⁷ ἀτενίζω, gaze, stare. ⁸ εὐσέβεια, ας, ἡ, godliness, piety. ⁹ παῖς, ὁ, male or female child, servant. ¹⁰ φονεύς, έως, ὁ, murderer. ¹¹ χαρίζομαι, give freely, forgive. ¹² ἀρχηγός, οὔ, ὁ, founder, leader. ¹³ στερεόω, make firm, strengthen.

ὄνομα αὐτοῦ: καὶ ἡ πίστις ἡ δι' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ
τὴν ὀλοκληρίαν¹ ταύτην ἀπέναντι² πάντων ὑμῶν. Καὶ 17
νῦν, ἀδελφοί, οἶδα ὅτι κατὰ ἄγνοιαν³ ἐπράξατε,
ὥσπερ καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν. Ὁ δὲ θεὸς ἃ 18
προκατήγγειλεν⁴ διὰ στόματος πάντων τῶν
προφητῶν αὐτοῦ, παθεῖν τὸν χριστόν, ἐπλήρωσεν
οὕτως. Μετανοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέψατε, εἰς τὸ 19
ἐξαλειφθῆναι⁵ ὑμῶν τὰς ἁμαρτίας, ὅπως ἂν ἔλθωσιν
καιροὶ ἀναψύξεως⁶ ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου, καὶ 20
ἀποστείλῃ τὸν προκεχειρισμένον⁷ ὑμῖν χριστόν
Ἰησοῦν: ὃν δεῖ οὐρανὸν μὲν δέξασθαι ἄχρι χρόνων 21
ἀποκαταστάσεως⁸ πάντων, ὧν ἐλάλησεν ὁ θεὸς διὰ
στόματος πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ προφητῶν ἀπ'
αἰῶνος. Μωσῆς μὲν γὰρ πρὸς τοὺς πατέρας εἶπεν ὅτι 22
Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐκ τῶν
ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ: αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ πάντα

¹ ὀλοκληρία, ας, ἡ, wholeness, completeness. ² ἀπέναντι, over against, before. ³ ἄγνοια, ας, ἡ, ignorance. ⁴ προκαταγγέλλω, foretell, announce beforehand. ⁵ ἐξαλείφω, wipe out, erase. ⁶ ἀναψύξεις, εως, ἡ, recovery of breath, refreshing. ⁷ προχειρίζομαι, determine, appoint. ⁸ ἀποκατάστασις, εως, ἡ, restoration, restitution.

ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς. Ἔσται δέ, πᾶσα ψυχή, 23

ἥτις ἐὰν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προφήτου ἐκείνου,

ἐξολοθρευθήσεται¹ ἐκ τοῦ λαοῦ. Καὶ πάντες δὲ οἱ 24

προφῆται ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς,² ὅσοι

ἐλάλησαν, καὶ κατήγγειλαν³ τὰς ἡμέρας ταύτας. 25

Ἵμεῖς ἐστε υἱοὶ τῶν προφητῶν, καὶ τῆς διαθήκης ἥς

διέθετο⁴ ὁ θεὸς πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, λέγων πρὸς

Ἀβραάμ, Καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου ἐνευλογηθήσονται⁵

πᾶσαι αἱ πατριαὶ⁶ τῆς γῆς. Ἵμῖν πρῶτον ὁ θεός, 26

ἀναστήσας τὸν παῖδα⁷ αὐτοῦ Ἰησοῦν, ἀπέστειλεν

αὐτὸν εὐλογοῦντα ὑμᾶς, ἐν τῷ ἀποστρέφειν⁸ ἕκαστον

ἀπὸ τῶν πονηριῶν⁹ ὑμῶν.

Λαλούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαόν, ἐπέστησαν¹⁰ 4

αὐτοῖς οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ στρατηγός¹¹ τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ

Σαδδουκαῖοι,¹² διαπονούμενοι¹³ διὰ τὸ διδάσκειν 2

¹ ἐξολοθρεύω, destroy utterly, annihilate. ² καθεξῆς, successively, in order. ³ καταγγέλλω, proclaim, declare openly.

⁴ διατίθεμαι, appoint, make. ⁵ ἐνευλογέω, bless. ⁶ πατριαί, αἱ, ἡ, lineage, family. ⁷ παῖς, ὁ, male or female child, servant. ⁸ ἀποστρέφω, turn away, turn back. ⁹ πονηρία, αἱ, ἡ, iniquity, wickedness. ¹⁰ ἐφίστημι, stand over, come upon. ¹¹ στρατηγός, οὗ, ὁ, commander, general. ¹² Σαδδουκαῖος, οὗ, ὁ, Sadducee. ¹³ διαπονέομαι, be annoyed, disturbed.

αὐτοὺς τὸν λαόν, καὶ καταγγέλλειν¹ ἐν τῷ Ἰησοῦ τὴν
 ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν. Καὶ ἐπέβαλον² αὐτοῖς τὰς 3
 χεῖρας, καὶ ἔθεντο εἰς τήρησιν³ εἰς τὴν αὔριον⁴. ἦν γὰρ
 ἑσπέρα⁵ ἤδη. Πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον 4
 ἐπίστευσαν· καὶ ἐγενήθη ὁ ἀριθμὸς⁶ τῶν ἀνδρῶν ὥσει⁷
 χιλιάδες⁸ πέντε.

Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον⁴ συναχθῆναι αὐτῶν τοὺς 5
 ἄρχοντας καὶ πρεσβυτέρους καὶ γραμματεῖς εἰς
 Ἱερουσαλὴμ, καὶ Ἄνναν⁹ τὸν ἀρχιερέα, καὶ Καϊάφαν,¹⁰ 6
 καὶ Ἰωάννην, καὶ Ἀλέξανδρον,¹¹ καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ
 γένους¹² ἀρχιερατικοῦ.¹³ Καὶ στήσαντες αὐτοὺς ἐν 7
 μέσῳ ἐπυνθάνοντο,¹⁴ Ἐν ποίᾳ δυνάμει ἢ ἐν ποίῳ
 ὀνόματι ἐποιήσατε τοῦτο ὑμεῖς; Τότε Πέτρος 8
 πλησθεὶς πνεύματος ἁγίου εἶπεν πρὸς αὐτούς,
 Ἄρχοντες τοῦ λαοῦ καὶ πρεσβύτεροι τοῦ Ἰσραὴλ, εἰ 9

¹ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ² ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ³ τήρησις, εως, ἡ, imprisonment, keeping. ⁴ αὔριον, tomorrow. ⁵ ἑσπέρα, ας, ἡ, evening. ⁶ ἀριθμός, οὗ, ὁ, number, total. ⁷ ὥσει, like, about. ⁸ χιλιάς, ἄδος, ἡ, thousand. ⁹ Ἄννας, α, ὁ, Annas. ¹⁰ Καϊάφας, α, ὁ, Caiaphas. ¹¹ Ἀλέξανδρος, ου, ὁ, Alexander. ¹² γένος, ους, τό, race, kind. ¹³ ἀρχιερατικός, highpriestly, high priestly. ¹⁴ ἐπυνθάνομαι, inquire, ask.

ἡμεῖς σήμερον ἀνακρινόμεθα¹ ἐπὶ εὐεργεσίᾳ²
 ἀνθρώπου ἀσθενοῦς, ἐν τίνι οὗτος σέσωσται: γνωστὸν 10
 ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραήλ, ὅτι ἐν τῷ
 ὀνόματι Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου,⁴ ὃν ὑμεῖς
 ἐσταυρώσατε, ὃν ὁ θεὸς ἡγειρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ
 οὗτος παρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής.⁵ Οὗτός ἐστιν 11
 ὁ λίθος ὁ ἐξουθενηθεὶς⁶ ὑφ' ὑμῶν τῶν οἰκοδομούντων,
 ὁ γενόμενος εἰς κεφαλὴν γωνίας.⁷ Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν 12
 ἄλλῳ οὐδενὶ ἢ σωτηρία: οὔτε γὰρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον
 τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις, ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς.

Θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ Πέτρου παρρησίαν καὶ Ἰωάννου, 13
 καὶ καταλαβόμενοι⁸ ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμματοί⁹ εἰσιν
 καὶ ἰδιῶται,¹⁰ ἐθαύμαζον, ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς ὅτι
 σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν. Τὸν δὲ ἄνθρωπον βλέποντες σὺν 14
 αὐτοῖς ἐστώτα τὸν θεραπευμένον, οὐδὲν εἶχον

¹ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ² εὐεργεσία, ας, ἡ, good deed, good action. ³ γνωστός, known, acquaintance. ⁴ Ναζωραῖος, ου, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ⁵ ὑγιής, whole, healthy. ⁶ ἐξουθενέω, despise, ignore. ⁷ γωνία, ας, ἡ, angle, corner. ⁸ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ⁹ ἀγράμματος, uneducated, illiterate. ¹⁰ ἰδιώτης, ου, ὁ, unskilled or ungifted person, amateur.

ἀντειπεῖν.¹ Κελεύσαντες δὲ αὐτοὺς ἔξω τοῦ συνεδρίου² ¹⁵
ἀπελθεῖν, συνέβαλλον³ πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, Τί ¹⁶
ποιήσομεν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις; Ὅτι μὲν γὰρ
γνωστὸν⁴ σημεῖον γέγονεν δι' αὐτῶν, πᾶσιν τοῖς
κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ φανερόν,⁵ καὶ οὐ δυνάμεθα
ἀρνήσασθαι. Ἀλλ' ἵνα μὴ ἐπὶ πλείον διανεμηθῇ⁶ εἰς ¹⁷
τὸν λαόν, ἀπειλῇ⁷ ἀπειλησόμεθα⁸ αὐτοῖς μηκέτι⁹
λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ μηδενὶ ἀνθρώπων. Καὶ ¹⁸
καλέσαντες αὐτούς, παρήγγειλαν αὐτοῖς τὸ καθόλου¹⁰
μὴ φθέγγεσθαι¹¹ μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ
Ἰησοῦ. Ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες πρὸς ¹⁹
αὐτοὺς εἶπον, Εἰ δίκαιόν ἐστιν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ὑμῶν
ἀκοῦειν μᾶλλον ἢ τοῦ θεοῦ, κρίνατε. Οὐ δυνάμεθα ²⁰
γὰρ ἡμεῖς, ἃ εἶδομεν καὶ ἠκούσαμεν, μὴ λαλεῖν. Οἱ δὲ ²¹
προσαπειλησάμενοι¹² ἀπέλυσαν αὐτούς, μηδὲν
εὕρισκοντες τὸ πῶς κολάσσονται¹³ αὐτούς, διὰ τὸν

¹ ἀντιλέγω, speak against, oppose. ² συνέδριον, οὐ, τό, council, Sanhedrin. ³ συμβάλλω, discuss, consider. ⁴ γνωστός, known, acquaintance. ⁵ φανερός, manifest, apparent. ⁶ διανέμω, distribute, spread. ⁷ ἀπειλή, ἤς, ἡ, threat, threatening. ⁸ ἀπειλέω, threaten, warm. ⁹ μηκέτι, no longer. ¹⁰ καθόλου, entirely, completely. ¹¹ φθέγγομαι, utter, speak. ¹² προσαπειλέω, utter additional threats. ¹³ κολάζω, penalize, punish.

λαόν, ὅτι πάντες ἐδόξαζον τὸν θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι. 22

Ἐτῶν γὰρ ἦν πλείονων τεσσαράκοντα¹ ὁ ἄνθρωπος
ἐφ' ὃν ἐγεγόνει τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ἰάσεως.²

Ἀπολυθέντες δὲ ἦλθον πρὸς τοὺς ἰδίους, καὶ ἀπήγγειλαν 23

ὅσα πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι
εἶπον. Οἱ δὲ ἀκούσαντες ὁμοθυμαδὸν³ ἤραν φωνὴν 24

πρὸς τὸν θεόν, καὶ εἶπον, Δέσποτα,⁴ σὺ ὁ θεὸς ὁ
ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν
καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· ὁ διὰ στόματος Δαυὶδ παιδός⁵ 25

σου εἰπών, Ἵνα τί ἐφρύαξαν⁶ ἔθνη, καὶ λαοὶ
ἐμελέτησαν⁷ κενά;⁸ Παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, 26

καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατὰ τοῦ
κυρίου, καὶ κατὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ· συνήχθησαν γὰρ 27

ἐπ' ἀληθείας ἐπὶ τὸν ἅγιον παιδά⁵ σου Ἰησοῦν, ὃν
ἔχρισας,⁹ Ἡρώδης τε καὶ Πόντιος¹⁰ Πιλάτος, σὺν

ἔθνεσιν καὶ λαοῖς Ἰσραὴλ, ποιῆσαι ὅσα ἡ χεὶρ σου καὶ 28

¹ τεσσαράκοντα, forty, 40. ² ἰασις, εως, ἡ, healing, cure. ³ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ⁴ δεσπότης, ου, ὁ, master, lord. ⁵ παῖς, ὁ, male or female child, servant. ⁶ φρυάσσω, be arrogant, haughty. ⁷ μελετάω, take care, take pains with. ⁸ κενός, empty, vain. ⁹ χρίω, anoint. ¹⁰ Πόντιος, ου, ὁ, Pontius.

ἡ βουλὴ¹ σου προώρισεν² γενέσθαι. Καὶ τὰ νῦν, κύριε, 29
 ἔπιθε³ ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς⁴ αὐτῶν, καὶ δὸς τοῖς δούλοις
 σου μετὰ παρρησίας πάσης λαλεῖν τὸν λόγον σου, ἐν 30
 τῷ τὴν χεῖρά σου ἐκτείνειν⁵ σε εἰς ἴασιν,⁶ καὶ σημεῖα
 καὶ τέρατα⁷ γίνεσθαι διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου
 παιδός⁸ σου Ἰησοῦ. Καὶ δεηθέντων⁹ αὐτῶν ἐσαλεύθη¹⁰ 31
 ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι, καὶ ἐπλήσθησαν
 ἅπαντες πνεύματος ἁγίου, καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ
 θεοῦ μετὰ παρρησίας.

Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν ἡ καρδιά καὶ ἡ 32
 ψυχὴ μία: καὶ οὐδὲ εἷς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν
 ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά.¹¹ Καὶ 33
 μεγάλη δυνάμει ἀπεδίδουν τὸ μαρτύριον¹² οἱ
 ἀπόστολοι τῆς ἀναστάσεως τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, χάρις
 τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας αὐτούς. Οὐδὲ γὰρ ἐνδεής¹³ 34

¹ βουλὴ, ἦς, ἡ, counsel, purpose. ² προορίζω, predetermine, foreordain. ³ ἐπεῖδεν, looked upon, regarded. ⁴ ἀπειλή, ἦς, ἡ, threat, threatening. ⁵ ἐκτείνω, stretch forth, stretch out. ⁶ ἴασις, εὖς, ἡ, healing, cure. ⁷ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ⁸ παῖς, ὁ, male or female child, servant. ⁹ δεομαι, ask, request. ¹⁰ σαλεύω, shake, excite. ¹¹ κοινός, common, unclean. ¹² μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ¹³ ἐνδεής, poor, needy.

τις ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς· ὅσοι γὰρ κτήτορες¹ χωρίων² ἢ οἰκιῶν ὑπῆρχον, πωλοῦντες³ ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκομένων,⁴ καὶ ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν 35 ἀποστόλων· διεδίδοτο⁵ δὲ ἐκάστῳ καθότι⁶ ἂν τις χρεῖαν εἶχεν.

Ἰωσῆς⁷ δέ, ὁ ἐπικληθεὶς Βαρνάβας ἀπὸ τῶν ἀποστόλων 36

– ὃ ἐστίν, μεθερμηνεύμενον,⁸ υἱὸς παρακλήσεως – Λευΐτης,⁹ Κύπριος¹⁰ τῷ γένει,¹¹ ὑπάρχοντος αὐτῷ 37 ἀγροῦ, πωλήσας³ ἤνεγκεν τὸ χρήμα,¹² καὶ ἔθηκεν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων.

Ἀνὴρ δέ τις Ἀνανίας¹³ ὀνόματι, σὺν Σαπφείρῃ¹⁴ τῇ 5

γυναικὶ αὐτοῦ, ἐπώλησεν³ κτῆμα,¹⁵ καὶ ἐνοσφίσατο¹⁶ 2

ἀπὸ τῆς τιμῆς, συνειδυίας¹⁷ καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ ἐνέγκας μέρος τι παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων

¹ κτήτωρ, ορος, ὁ, owner, possessor. ² χωρίον, ου, τό, place, field. ³ πωλέω, sell. ⁴ πιπράσκω, sell. ⁵ διαδίδωμι, distribute, give. ⁶ καθότι, according as, because. ⁷ Ἰωσῆς, ἦτος, ὁ, Josēs. ⁸ μεθερμηνεύω, translate, interpret. ⁹ Λευΐτης, ου, ὁ, Levite. ¹⁰ Κύπριος, ου, ὁ, Cyprian, Cypriote. ¹¹ γένος, ους, τό, race, kind. ¹² χρήμα, τος, τό, wealth, money. ¹³ Ἀνανίας, ου, ὁ, Ananias. ¹⁴ Σαπφείρῃ, ης, ἡ, Sapphira. ¹⁵ κτῆμα, ος, τό, possession, piece of property. ¹⁶ νοσφίζω, rob, set apart. ¹⁷ σύννοια, know, be conscious of.

ἔθνηκεν. Εἶπεν δὲ Πέτρος, Ἀνανία,¹ διὰ τί ἐπλήρωσεν 3
 ὁ Σατανᾶς τὴν καρδίαν σου, ψεύσασθαι² σε τὸ πνεῦμα
 τὸ ἅγιον, καὶ νοσφίσασθαι³ σε ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ
 χωρίου;⁴ Οὐχὶ μένον σοὶ ἔμενεν, καὶ πραθὲν⁵ ἐν τῇ σῇ 4
 ἐξουσίᾳ ὑπῆρχεν; Τί ὅτι ἔθου ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ
 πρᾶγμα⁶ τοῦτο; Οὐκ ἐψεύσω² ἀνθρώποις, ἀλλὰ τῷ
 θεῷ. Ἀκούων δὲ ὁ Ἀνανίας¹ τοὺς λόγους τούτους, 5
 πεσὼν ἐξέψυξεν:⁷ καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐπὶ πάντας
 τοὺς ἀκούοντας ταῦτα. Ἀναστάντες δὲ οἱ νεώτεροι⁸ 6
 συνέστειλαν⁹ αὐτόν, καὶ ἐξενέγκαντες¹⁰ ἔθαψαν.¹¹

Ἐγένετο δὲ ὡς ὥρων τριῶν διάστημα,¹² καὶ ἡ γυνὴ 7
 αὐτοῦ μὴ εἰδυῖα τὸ γεγονός εἰσῆλθεν. Ἀπεκρίθη δὲ 8
 αὐτῇ ὁ Πέτρος, Εἰπέ μοι, εἰ τοσούτου¹³ τὸ χωρίον⁴
 ἀπέδοσθε; Ἡ δὲ εἶπεν, Ναί, τοσούτου.¹³ Ὁ δὲ Πέτρος 9
 εἶπεν πρὸς αὐτήν, Τί ὅτι συνεφωνήθη¹⁴ ὑμῖν πειράσαι

¹ Ἀνανίας, ου, ὁ, Ananias. ² ψεύδομαι, lie. ³ νοσφίζω, rob, set apart. ⁴ χωρίον, ου, τό, place, field. ⁵ πιπράσκω, sell. ⁶ πρᾶγμα, τος, τό, deed, matter. ⁷ ἐκψύχω, expire, breathe one's last. ⁸ νέος, new, young. ⁹ συστέλλω, limit, shorten. ¹⁰ ἐκφέρω, carry out, bring forth. ¹¹ θάπτω, bury. ¹² διάστημα, τος, τό, interval, interval of time. ¹³ τοσούτος, so great, so much. ¹⁴ συμφωνέω, agree with, agree together.

τὸ πνεῦμα κυρίου; Ἰδοὺ, οἱ πόδες τῶν θαψάντων¹ τὸν
 ἄνδρα σου ἐπὶ τῇ θύρᾳ, καὶ ἐξοίσουσίν² σε. Ἔπεσεν δὲ 10
 παραχρῆμα³ παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἐξέψυξεν⁴
 εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι⁵ εὔρον αὐτὴν νεκράν, καὶ
 ἐξενέγκαντες² ἔθαψαν¹ πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς. Καὶ 11
 ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ' ὅλην τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐπὶ
 πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα.

Διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο σημεῖα καὶ 12
 τέρατα⁶ ἐν τῷ λαῷ πολλά: καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν⁷
 ἅπαντες ἐν τῇ στοᾷ⁸ Σολομώντος.⁹ Τῶν δὲ λοιπῶν 13
 οὐδεὶς ἐτόλμα¹⁰ κολλᾶσθαι¹¹ αὐτοῖς, ἀλλ' ἐμεγάλυνεν
 αὐτοὺς ὁ λαός: μᾶλλον δὲ προσετίθεντο¹³ πιστεύοντες 14
 τῷ κυρίῳ, πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν: ὥστε κατὰ 15
 τὰς πλατείας¹⁴ ἐκφέρειν² τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ τιθέναι ἐπὶ
 κλινῶν¹⁵ καὶ κραββάτων,¹⁶ ἵνα ἐρχομένου Πέτρου

¹ θάπτω, bury. ² ἐκφέρω, carry out, bring forth. ³ παραχρῆμα, immediately, instantly. ⁴ ἐκψύχω, expire, breathe one's last. ⁵ νεανίσκος, ου, ό, youth, young man. ⁶ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ⁷ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ⁸ στοά, ᾱς, ή, portico, colonnade. ⁹ Σολομών, ωνος, ό, Solomon. ¹⁰ τολμάω, dare, endure. ¹¹ κολλάω, glue, cleave. ¹² μεγαλύνω, make or declare great, enlarge. ¹³ προστίθμι, add, add to. ¹⁴ πλατεία, ας, ή, street. ¹⁵ κλίνη, ης, ή, couch, bed. ¹⁶ κράββατος, ου, ό, mattress, pallet.

καὶ¹ ἢ σκιά² ἐπισκιάσῃ³ τινὶ αὐτῶν. Συνήρχετο δὲ καὶ 16
 τὸ πλῆθος τῶν περὶ⁴ πόλεων εἰς Ἱερουσαλήμ,
 φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ὀχλουμένους⁵ ὑπὸ πνευμάτων
 ἀκαθάρτων, οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες.

Ἀναστάς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ – ἢ 17
 οὓσα αἵρεσις⁶ τῶν Σαδδουκαίων⁷ – ἐπλήσθησαν
 ζήλου,⁸ καὶ ἐπέβαλον⁹ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς 18
 ἀποστόλους, καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν τηρήσει¹⁰ δημοσίᾳ.¹¹
 Ἄγγελος δὲ κυρίου διὰ τῆς νυκτὸς ἤνοιξεν τὰς θύρας 19
 τῆς φυλακῆς, ἐξαγαγὼν¹² τε αὐτοὺς εἶπεν, Πορεύεσθε, 20
 καὶ σταθέντες λαλεῖτε ἐν τῷ ἱερῷ τῷ λαῷ πάντα τὰ
 ῥήματα τῆς ζωῆς ταύτης. Ἀκούσαντες δὲ εἰσῆλθον 21
 ὑπὸ τὸν ὄρθρον¹³ εἰς τὸ ἱερόν, καὶ ἐδίδασκον.
 Παραγενόμενος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ,
 συνεκάλεσαν¹⁴ τὸ συνέδριον¹⁵ καὶ πᾶσαν τὴν

¹ καὶ, and if, even if. ² σκιά, *āś*, ἡ, shadow, thick darkness. ³ ἐπισκιάζω, overshadow, envelop. ⁴ περὶ, all around, in the vicinity. ⁵ ὀχλέω, trouble, torment. ⁶ αἵρεσις, *εὠς*, ἡ, choice, faction. ⁷ Σαδδουκαῖος, *ου*, ὁ, Sadducee. ⁸ ζήλος, *ου*, ὁ, zeal, jealousy. ⁹ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ¹⁰ τηρήσις, *εὠς*, ἡ, imprisonment, keeping. ¹¹ δημοσίως, public, publicly. ¹² ἐξαγω, lead out. ¹³ ὄρθρος, *ου*, ὁ, daybreak, dawn. ¹⁴ συγκαλέω, call together. ¹⁵ συνέδριον, *ου*, τό, council, Sanhedrin.

γερουσίαν¹ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ἀπέστειλαν εἰς τὸ
 δεσμωτήριον,² ἀχθῆναι αὐτούς. Οἱ δὲ ὑπηρέται³ 22
 παραγενόμενοι οὐχ εὔρον αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ:
 ἀναστρέψαντες⁴ δὲ ἀπήγγειλαν, λέγοντες ὅτι Τὸ μὲν 23
 δεσμωτήριον² εὔρομεν κεκλεισμένον⁵ ἐν πάσῃ
 ἀσφαλείᾳ,⁶ καὶ τοὺς φύλακας⁷ ἐστῶτας πρὸ τῶν
 θυρῶν: ἀνοίξαντες δέ, ἔσω⁸ οὐδένα εὔρομεν. Ὡς δὲ 24
 ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους ὁ τε ἱερεὺς καὶ ὁ
 στρατηγός⁹ τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, διηπόρουν¹⁰
 περὶ αὐτῶν, τί ἂν γένοιτο τοῦτο. Παραγενόμενος δέ 25
 τις ἀπήγγειλεν αὐτοῖς ὅτι Ἰδού, οἱ ἄνδρες οὓς ἔθεσθε
 ἐν τῇ φυλακῇ εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ ἐστῶτες καὶ
 διδάσκοντες τὸν λαόν. Τότε ἀπελθὼν ὁ στρατηγός⁹ 26
 σὺν τοῖς ὑπηρέταις³ ἤγαγεν αὐτούς, οὐ μετὰ βίας,¹¹
 ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν, ἵνα μὴ λιθασθῶσιν.¹² 27
 Ἀγαγόντες δὲ αὐτοὺς ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ.¹³ Καὶ

¹ γερουσία, ας, ἡ, council of elders, body of elders. ² δεσμωτήριον, ου, τό, prison, jail. ³ ὑπηρέτης, ου, ὁ, servant, assistant. ⁴ ἀναστρέφω, return, live. ⁵ κλείω, shut, shut up. ⁶ ἀσφάλεια, ας, ἡ, certainty, security. ⁷ φύλαξ, ακος, ὁ, guard, sentinel. ⁸ ἔσω, within, inside. ⁹ στρατηγός, ου, ὁ, commander, general. ¹⁰ διαπόρῶ, be greatly perplexed or at a loss. ¹¹ βία, ας, ἡ, strength, force. ¹² λιθάζω, throw stones, stone. ¹³ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin.

ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ ἀρχιερεύς, λέγων, Οὐ 28

παραγγελία¹ παρηγγεῖλαμεν ὑμῖν μὴ διδάσκειν ἐπὶ τῷ

ὀνόματι τούτῳ; Καὶ ἰδοὺ πεπληρώκατε τὴν

Ἱερουσαλὴμ τῆς διδαχῆς ὑμῶν, καὶ βούλεσθε

ἐπαγαγεῖν² ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου τούτου. 29

Ἀποκριθεὶς δὲ Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπον,

Πειθαρχεῖν³ δεῖ θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις. Ὁ θεὸς τῶν 30

πατέρων ἡμῶν ἤγειρεν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς

διεχειρίσασθε,⁴ κρεμάσαντες⁵ ἐπὶ ξύλου.⁶ Τοῦτον ὁ 31

θεὸς ἀρχηγὸν⁷ καὶ σωτῆρα⁸ ὑψωσεν⁹ τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ,

δοῦναι μετάνοιαν¹⁰ τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἄφεσιν¹¹ ἁμαρτιῶν.

Καὶ ἡμεῖς ἐσμεν αὐτοῦ μάρτυρες τῶν ῥημάτων 32

τούτων, καὶ τὸ πνεῦμα δὲ τὸ ἅγιον, ὃ ἔδωκεν ὁ θεὸς

τοῖς πειθαρχοῦσιν³ αὐτῷ.

¹ παραγγελία, ας, ἡ, instruction, command. ² ἐπάγω, bring upon. ³ πειθαρχέω, obey authority, obey one in authority. ⁴ διαχειρίζομαι, lay violent hands on, put to death. ⁵ κρεμάννυμι, hang, hang up. ⁶ ξύλον, ου, τό, wood, tree. ⁷ ἀρχηγός, σύ, ὁ, founder, leader. ⁸ σωτήρ, ἦρος, ὁ, savior, deliverer. ⁹ ὑψόω, lift up, exalt. ¹⁰ μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ¹¹ ἄφεσις, εως, ἡ, release, forgiveness.

Οἱ δὲ ἀκούοντες διεπρίοντο,¹ καὶ ἐβουλεύοντο² ἀνελεῖν³ 33
 αὐτούς. Ἀναστὰς δέ τις ἐν τῷ συνεδρίῳ⁴ Φαρισαῖος, 34
 ὀνόματι Γαμαλιήλ,⁵ νομοδιδάσκαλος,⁶ τίμιος⁷ παντὶ
 τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν ἕξω βραχὺ⁸ τι τοὺς ἀποστόλους
 ποιῆσαι. Εἰπὲν τε πρὸς αὐτούς, Ἄνδρες Ἰσραηλίται,⁹ 35
 προσέχετε¹⁰ ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις, τί
 μέλλετε πράσσειν. Πρὸ γὰρ τούτων τῶν ἡμερῶν 36
 ἀνέστη Θευδᾶς,¹¹ λέγων εἶναί τινα ἑαυτόν, ᾧ
 προσεκλήθη ἀριθμὸς¹² ἀνδρῶν ὥσει¹³ τετρακοσίων¹⁴
 ὃς ἀνῆρέθη,³ καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ
 διελύθησαν¹⁵ καὶ ἐγένοντο εἰς οὐδέν. Μετὰ τοῦτον 37
 ἀνέστη Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος¹⁶ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς
 ἀπογραφῆς,¹⁷ καὶ ἀπέστησεν¹⁸ λαὸν ἱκανὸν ὀπίσω
 αὐτοῦ: κάκεῖνος¹⁹ ἀπώλετο, καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο
 αὐτῷ διεσκορπίσθησαν.²⁰ Καὶ τὰ νῦν λέγω ὑμῖν, 38

¹ διαπρίω, cut to the quick. ² βουλεύω, deliberate, take counsel. ³ ἀναιρέω, take up, kill. ⁴ συνέδριον, συ, τό, council, Sanhedrin. ⁵ Γαμαλιήλ, ὁ, Gamaliel. ⁶ νομοδιδάσκαλος, συ, ὁ, teacher of the law. ⁷ τίμιος, precious, honorable. ⁸ βραχὺς, short, little. ⁹ Ἰσραηλίτης, συ, ὁ, Israelite. ¹⁰ προσέχω, take head of, attend to. ¹¹ Θευδᾶς, ᾱ, ὁ, Theudas. ¹² ἀριθμός, οὗ, ὁ, number, total. ¹³ ὥσει, like, about. ¹⁴ τετρακόσιοι, four hundred, 400. ¹⁵ διαλύω, break up, disperse. ¹⁶ Γαλιλαῖος, Galilean. ¹⁷ ἀπογραφή, ἧς, ἡ, census, registration. ¹⁸ ἀφίστημι, withdraw, depart. ¹⁹ κάκεῖνος, and he, and she. ²⁰ διασκορπίζω, scatter, separate.

ἀπόστητε¹ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων, καὶ ἐάσατε²
αὐτούς: ὅτι ἐὰν ᾗ ἐξ ἀνθρώπων ἡ βουλὴ³ ἢ τὸ ἔργον
τοῦτο, καταλυθήσεται:⁴ εἰ δὲ ἐκ θεοῦ ἐστίν, οὐ 39
δύνασθε καταλῦσαι⁴ αὐτό, μήποτε καὶ θεομάχοι⁵
εὐρεθῇτε. Ἐπείσθησαν δὲ αὐτῷ: καὶ προσκαλεσάμενοι 40
τοὺς ἀποστόλους, δείραντες⁶ παρήγγειλαν μὴ λαλεῖν
ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἀπέλυσαν αὐτούς. Οἱ 41
μὲν οὖν ἐπορεύοντο χαίροντες ἀπὸ προσώπου τοῦ
συνεδρίου,⁷ ὅτι ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ
κατηξιώθησαν⁸ ἀτιμασθῆναι.⁹ Πᾶσάν τε ἡμέραν, ἐν 42
τῷ ἱερῷ καὶ κατ' οἶκον, οὐκ ἐπαύοντο¹⁰ διδάσκοντες
καὶ εὐαγγελιζόμενοι Ἰησοῦν τὸν χριστόν.

Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις, πληθυνόντων¹¹ τῶν 6
μαθητῶν, ἐγένετο γογγυσμὸς¹² τῶν Ἑλληνιστῶν¹³
πρὸς τοὺς Ἑβραίους,¹⁴ ὅτι παρεθεωροῦντο¹⁵ ἐν τῇ

¹ ἀφίστημι, withdraw, depart. ² ἐάω, permit, allow. ³ βουλή, ἥς, ἡ, counsel, purpose. ⁴ καταλύω, destroy, lodge. ⁵ θεομάχος, fighting against God. ⁶ δέρω, beat, flay. ⁷ συνέδριον, συ, τό, council, Sanhedrin. ⁸ καταξιόω, consider worthy, deem worthy. ⁹ ἀτιμάζω, dishonor, disgrace. ¹⁰ παύω, cause to cease. ¹¹ πληθύνω, multiply, increase. ¹² γογγυσμός, συ, ό, grumbling, murmuring. ¹³ Ἑλληνιστής, συ, ό, Hellenist, Greek. ¹⁴ Ἑβραῖος, συ, ό, Hebrew. ¹⁵ παραθεωρέω, overlook, neglect.

διακονία τῇ καθημερινῇ¹ αἱ χῆραι αὐτῶν. 2

Προσκαλεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλήθος τῶν

μαθητῶν, εἶπον, Οὐκ ἄρεστόν² ἐστὶν ἡμᾶς,

καταλείψαντας τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, διακονεῖν

τραπέζαις.³ Ἐπισκέψασθε⁴ οὖν, ἀδελφοί, ἄνδρας ἐξ 3

ὑμῶν μαρτυρουμένους ἑπτά, πλήρεις⁵ πνεύματος

ἁγίου καὶ σοφίας, οὓς καταστήσωμεν⁶ ἐπὶ τῆς χρείας

ταύτης. Ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ 4

λόγου προσκαρτερήσομεν.⁷ Καὶ ἤρεσεν⁸ ὁ λόγος 5

ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλήθους· καὶ ἐξελέξαντο⁹

Στέφανον, ἄνδρα πλήρης⁵ πίστεως καὶ πνεύματος

ἁγίου, καὶ Φίλιππον, καὶ Πρόχорον,¹⁰ καὶ Νικάνορα,¹¹

καὶ Τίμωνα,¹² καὶ Παρμενᾶν,¹³ καὶ Νικόλαον¹⁴

προσήλυτον¹⁵ Ἀντιοχέα,¹⁶ οὓς ἔστησαν ἐνώπιον τῶν 6

ἀποστόλων· καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς

χεῖρας.

¹ καθημερινός, daily. ² ἄρεστός, pleasing, desirable. ³ τράπεζα, ης, ἡ, table. ⁴ ἐπισκέπτομαι, visit, have a care for. ⁵ πλήρης, full. ⁶ καθίστημι, set, constitute. ⁷ προσκαρτερέω, continue in or with, persist. ⁸ ἀρέσκω, please, serve. ⁹ ἐκλέγομαι, choose, elect. ¹⁰ Πρόχορος, ου, ὁ, Prochorus. ¹¹ Νικάνωρ, ορος, ὁ, Nicanor. ¹² Τίμων, ωνος, ὁ, Timon. ¹³ Παρμενᾶς, ᾶ, ὁ, Parmenas. ¹⁴ Νικόλαος, ου, ὁ, Nicolaus. ¹⁵ προσήλυτος, ου, ὁ, proselyte, convert. ¹⁶ Ἀντιοχεύς, έως, ὁ, Antiochene, Antiochian.

Καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἡϋξανε¹, καὶ ἐπληθύνετο² ὁ 7

ἀριθμὸς³ τῶν μαθητῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ σφόδρα,⁴

πολὺς τε ὄχλος τῶν ἱερέων ὑπήκουον⁵ τῇ πίστει.

Στέφανος δὲ πλήρης⁶ πίστεως καὶ δυνάμεως ἐποίει 8

τέρατα⁷ καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ. Ἀνέστησαν δέ 9

τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῆς λεγομένης

Λιβερτίνων,⁸ καὶ Κυρηναίων,⁹ καὶ Ἀλεξανδρέων,¹⁰ καὶ

τῶν ἀπὸ Κιλικίας¹¹ καὶ Ἀσίας,¹² συζητοῦντες¹³ τῷ

Στεφάνῳ. Καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆναι¹⁴ τῇ σοφίᾳ καὶ 10

τῷ πνεύματι ᾧ ἐλάλει. Τότε ὑπέβαλον¹⁵ ἄνδρας 11

λέγοντας ὅτι Ἀκηκόαμεν αὐτοῦ λαλοῦντος ῥήματα

βλάσφημα¹⁶ εἰς Μωσῆν καὶ τὸν θεόν. Συνεκίνησάν¹⁷ 12

τε τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς

γραμματεῖς, καὶ ἐπιστάντες¹⁸ συνήρπασαν¹⁹ αὐτόν,

καὶ ἤγαγον εἰς τὸ συνέδριον,²⁰ ἔστησάν τε μάρτυρας 13

¹ αὐξάνω, cause to grow, increase. ² πληθύνω, multiply, increase. ³ ἀριθμός, οὐ, ὁ, number, total. ⁴ σφόδρα, exceedingly, greatly. ⁵ ὑπακούω, obey, listen. ⁶ πλήρης, full. ⁷ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ⁸ Λιβερτίνος, ου, ὁ, freedman. ⁹ Κυρηναῖος, ου, ὁ, Cyrenian, belonging to Cyrene. ¹⁰ Ἀλεξανδρεὺς, έως, ὁ, Alexandrian. ¹¹ Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia. ¹² Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹³ συζητέω, discuss, dispute. ¹⁴ ἀντίστημι, resist, oppose. ¹⁵ ὑποβάλλω, instruct privately. ¹⁶ βλάσφημος, blasphemous, slanderous. ¹⁷ συγκινέω, stir up, move. ¹⁸ ἐφίστημι, stand over, come upon. ¹⁹ συναρπάζω, seize, drag away. ²⁰ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin.

ψευδεῖς¹ λέγοντας, Ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐ παύεται²
 ῥήματα βλάσφημα³ λαλῶν κατὰ τοῦ τόπου τοῦ ἁγίου
 καὶ τοῦ νόμου· ἀκηκόαμεν γὰρ αὐτοῦ λέγοντος ὅτι 14
 Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος⁴ οὗτος καταλύσει⁵ τὸν τόπον
 τοῦτον, καὶ ἀλλάξει⁶ τὰ ἔθνη⁷ ἃ παρέδωκεν ἡμῖν
 Μωσῆς. Καὶ ἀτενίσαντες⁸ εἰς αὐτὸν ἅπαντες οἱ 15
 καθεζόμενοι⁹ ἐν τῷ συνεδρίῳ,¹⁰ εἶδον τὸ πρόσωπον
 αὐτοῦ ὥσει¹¹ πρόσωπον ἀγγέλου.

Εἶπεν δὲ ὁ ἀρχιερεύς, Εἰ ἄρα¹² ταῦτα οὕτως ἔχει; Ὁ δὲ 7
 ἔφη,

Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατε. Ὁ θεὸς τῆς
 δόξης ὥφθη τῷ πατρὶ ἡμῶν Ἀβραὰμ ὄντι ἐν τῇ
 Μεσοποταμίᾳ,¹³ πρὶν¹⁴ ἢ κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν
 Χαρράν,¹⁵ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν, Ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς 3
 σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας¹⁶ σου, καὶ δεῦρο¹⁷ εἰς γῆν ἡν

¹ ψευδής, false, lying. ² παύω, cause to cease. ³ βλάσφημος, blasphemous, slanderous. ⁴ Ναζωραῖος, ου, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ⁵ καταλύω, destroy, lodge. ⁶ ἀλλάσσω, change, alter. ⁷ ἔθνος, ους, τό, custom. ⁸ ἀτενίζω, gaze, stare. ⁹ καθέζομαι, sit down, am sitting. ¹⁰ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ¹¹ ὥσει, like, about. ¹² ἄρα, so? (introduces a question). ¹³ Μεσοποταμία, ας, ἡ, Mesopotamia. ¹⁴ πρὶν, before, formerly. ¹⁵ Χαρράν, ἡ, Haran. ¹⁶ συγγένεια, ας, ἡ, kinship, relatives. ¹⁷ δεῦρο, until now, come here!

ἂν σοι δείξω. Τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς Χαλδαίων¹ 4
 κατώκησεν ἐν Χαρράν·² ἀκεῖθεν,³ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν
 τὸν πατέρα αὐτοῦ, μετόκισεν⁴ αὐτὸν εἰς τὴν γῆν
 ταύτην εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε· καὶ οὐκ ἔδωκεν 5
 αὐτῷ κληρονομίαν⁵ ἐν αὐτῇ, οὐδὲ βῆμα⁶ ποδός· καὶ
 ἐπηγγείλατο⁷ δοῦναι αὐτῷ εἰς κατάσχεσιν⁸ αὐτήν, καὶ
 τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν, οὐκ ὄντος αὐτῷ
 τέκνου. Ἐλάλησεν δὲ οὕτως ὁ θεός, ὅτι ἔσται τὸ 6
 σπέρμα αὐτοῦ πάροικον⁹ ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ,¹⁰ καὶ
 δουλώσουσιν¹¹ αὐτὸ καὶ κακώσουσιν,¹² ἔτη
 τετρακόσια.¹³ Καὶ τὸ ἔθνος, ᾧ ἐὰν δουλεύσωσιν, κρινῶ 7
 ἐγώ, εἶπεν ὁ θεός· καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσονται, καὶ
 λατρεύουσιν¹⁴ μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. Καὶ ἔδωκεν 8
 αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς· καὶ οὕτως ἐγέννησεν τὸν
 Ἰσαάκ, καὶ περιέτεμεν¹⁵ αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ·¹⁶
 καὶ ὁ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ, καὶ ὁ Ἰακώβ τοὺς δώδεκα

¹ Χαλδαῖος, ου, ὁ, Chaldean. ² Χαρράν, ἡ, Haran. ³ ἀκεῖθεν, and thence, and from there. ⁴ μετοικίζω, remove to another place of habitation. ⁵ κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ⁶ βῆμα, τος, τό, judgment seat. ⁷ ἐπαγγέλλομαι, promise, profess. ⁸ κατάσχεσις, εως, ἡ, possession, holding fast. ⁹ πάροικος, ου, ὁ, alien, stranger. ¹⁰ ἀλλότριος, strange, foreign. ¹¹ δουλόω, enslave, bring under subjection. ¹² κακώω, mistreat, harm. ¹³ τετρακόσιοι, four hundred, 400. ¹⁴ λατρεύω, serve, worship. ¹⁵ περιτέμνω, circumcise, circumcise. ¹⁶ ὀγδοος, eighth.

πατριάρχας.¹ Καὶ οἱ πατριάρχαι¹ ζηλώσαντες² τὸν 9
 Ἰωσήφ ἀπέδοντο εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἦν ὁ θεὸς μετ'
 αὐτοῦ, καὶ ἐξείλετο³ αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων 10
 αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν καὶ σοφίαν ἐναντίον⁴
 Φαραῶ⁵ βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ κατέστησεν⁶ αὐτὸν
 ἡγούμενον ἐπ' Αἴγυπτον καὶ ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. 11
 Ἦλθεν δὲ λιμὸς⁷ ἐφ' ὅλην τὴν γῆν Αἰγύπτου καὶ
 Χαναάν,⁸ καὶ θλίψις μεγάλη· καὶ οὐχ εὑρίσκον
 χορτάσματα⁹ οἱ πατέρες ἡμῶν. Ἀκούσας δὲ Ἰακώβ 12
 ὄντα σίτα¹⁰ ἐν Αἰγύπτῳ, ἐξαπέστειλεν¹¹ τοὺς πατέρας
 ἡμῶν πρῶτον. Καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ ἀνεγνωρίσθη¹² 13
 Ἰωσήφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ φανερόν¹³ ἐγένετο τῷ
 Φαραῶ⁵ τὸ γένος¹⁴ τοῦ Ἰωσήφ. Ἀποστείλας δὲ Ἰωσήφ 14
 μετεκαλέσατο¹⁵ τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἰακώβ, καὶ πᾶσαν
 τὴν συγγένειαν,¹⁶ ἐν ψυχαῖς ἐβδομήκοντα¹⁷ πέντε. 15
 Κατέβη δὲ Ἰακώβ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐτελεύτησεν¹⁸

¹ πατριάρχης, ου, ὁ, patriarch. ² ζηλώω, be zealous, am jealous. ³ ἐξαιρέω, take out, deliver. ⁴ ἐναντίον, in the sight of, before. ⁵ Φαραῶ, ὁ, Pharaoh. ⁶ καθίστημι, set, constitute. ⁷ λιμός, οὐ, ὁ, hunger, famine. ⁸ Χαναάν, ἡ, Canaan. ⁹ χορτάσμα, τος, τό, food, sustenance. ¹⁰ σίτος, ου, ὁ, wheat, grain. ¹¹ ἐξαποστέλλω, send forth. ¹² ἀναγνωρίζω, make known to again. ¹³ φανερός, manifest, apparent. ¹⁴ γένος, ους, τό, race, kind. ¹⁵ μετακαλέω, send for. ¹⁶ συγγένεια, ας, ἡ, kinship, relatives. ¹⁷ ἐβδομήκοντα, seventy, 70. ¹⁸ τελευτάω, die, end.

αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν· καὶ μετετέθησαν¹ εἰς 16

Συχέμ,² καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι³ ὃ ὠνήσατο⁴

Ἀβραὰμ τιμῆς ἀργυρίου⁵ παρὰ τῶν υἱῶν Ἑμμὸρ⁶ τοῦ

Συχέμ.² Καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελίας ἥς 17

ᾧμοσεν ὁ θεὸς τῷ Ἀβραάμ, ἠύξησεν⁷ ὁ λαὸς καὶ

ἐπληθύνθη⁸ ἐν Αἰγύπτῳ,⁹ ἄχρι οὗ ἀνέστη βασιλεὺς 18

ἕτερος, ὃς οὐκ ᾔδει τὸν Ἰωσήφ. Οὗτος 19

κατασοφισάμενος¹⁰ τὸ γένος¹¹ ἡμῶν, ἐκάκωσεν¹² τοὺς

πατέρας ἡμῶν, τοῦ ποιεῖν ἔκθετα¹³ τὰ βρέφη¹⁴ αὐτῶν,

εἰς τὸ μὴ ζωογονεῖσθαι.¹⁵ Ἐν ᾧ καιρῷ ἐγεννήθη 20

Μωσῆς, καὶ ἦν ἀστεῖος¹⁶ τῷ θεῷ· ὃς ἀνετρέφη¹⁷ μῆνας

τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς. Ἐκτεθέντα¹⁹ δὲ αὐτόν, 21

ἀνείλετο²⁰ ἡ θυγάτηρ Φαραώ,²¹ καὶ ἀνθρέψατο¹⁷

αὐτόν ἑαυτῇ εἰς υἱόν. Καὶ ἐπαιδεύθη²² Μωσῆς πάσῃ 22

σοφίᾳ Αἰγυπτίων·²³ ἣν δὲ δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ ἔργοις.

¹ μετατίθῃμι, transfer, change. ² Συχέμ, ὁ, Shechem. ³ μνήμα, τος, τό, grave, tomb. ⁴ ὠνέομαι, buy, purchase. ⁵ ἀργύριον, ου, τό, silver, shekel. ⁶ Ἑμμὸρ, ὁ, Hamor. ⁷ αὐξάνω, cause to grow, increase. ⁸ πληθύνω, multiply, increase. ⁹ Αἴγυπτος, ου, ἡ, Egypt. ¹⁰ κατασοφίζομαι, take advantage of by cunning. ¹¹ γένος, ους, τό, race, kind. ¹² κακῶ, mistreat, harm. ¹³ ἔκθετος, exposed, abandoned. ¹⁴ βρέφος, ους, τό, unborn or a newborn child, baby. ¹⁵ ζωογονέω, preserve alive. ¹⁶ ἀστεῖος, handsome, well-bred. ¹⁷ ἀνατρέφω, nurture, care for. ¹⁸ μὴν, ὁ, month, certainly. ¹⁹ ἐκτίθῃμι, declare, explain. ²⁰ ἀναιρέω, take up, kill. ²¹ Φαραώ, ὁ, Pharaoh. ²² παιδεύω, teach, educate. ²³ Αἰγύπτιος, Egyptian.

Ὡς δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσσαρακονταετῆς¹ χρόνος, 23
 ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπισκέψασθαι² τοὺς
 ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. Καὶ ἰδὼν τινα 24
 ἀδικούμενον, ἠμύνατο³ καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν⁴ τῷ
 καταπονουμένῳ,⁵ πατάξας⁶ τὸν Αἰγύπτιον·⁷ ἐνόμιζεν⁸ 25
 δὲ συνιέναι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ὅτι ὁ θεὸς διὰ χειρὸς
 αὐτοῦ δίδωσιν αὐτοῖς σωτηρίαν· οἱ δὲ οὐ συνήκαν. Τῇ 26
 τε ἐπιούσῃ⁹ ἡμέρᾳ ὤφθη αὐτοῖς μαχομένοις,¹⁰ καὶ
 συνήλασεν¹¹ αὐτοὺς εἰς εἰρήνην, εἰπὼν, Ἄνδρες,
 ἀδελφοί ἐστε ὑμεῖς· ἵνα τί ἀδικεῖτε ἀλλήλους; Ὁ δὲ 27
 ἀδικῶν τὸν πλησίον¹² ἀπώσατο¹³ αὐτόν, εἰπὼν, Τίς σε
 κατέστησεν¹⁴ ἄρχοντα καὶ δικαστὴν¹⁵ ἐφ' ἡμᾶς; Μὴ 28
 ἀνελεῖν¹⁶ με σὺ θέλεις, ὃν τρόπον¹⁷ ἀνείλες¹⁶ χθές¹⁸ τὸν
 Αἰγύπτιον;⁷ Ἐφυγεν δὲ Μωσῆς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ, 29
 καὶ ἐγένετο πάροικος¹⁹ ἐν γῇ Μαδιάμ,²⁰ οὗ²¹ ἐγέννησεν

¹ τεσσαρακονταετής, forty years of age. ² ἐπισκέπτομαι, visit, have a care for. ³ ἀμύνομαι, help, defend. ⁴ ἐκδίκησις, εὖ, vengeance, vindication. ⁵ καταπονέω, wear down, oppress. ⁶ πατάσσω, strike, smite. ⁷ Αἰγύπιος, Egyptian. ⁸ νομίζω, suppose, think. ⁹ ἐπιούσα, ἡς, ἡ, next day. ¹⁰ μάχομαι, fight, quarrel. ¹¹ συνελάνω, compel, urge. ¹² πλησίον, near, neighbor (as a noun). ¹³ ἀπωθέω, push or thrust away, reject. ¹⁴ καθίστημι, set, constitute. ¹⁵ δικαστής, οὗ, ὁ, judge. ¹⁶ ἀναιρέω, take up, kill. ¹⁷ τρόπος, οὗ, ὁ, manner, way. ¹⁸ χθές, yesterday. ¹⁹ πάροικος, οὗ, ὁ, alien, stranger. ²⁰ Μαδιάμ, ὁ, Midian. ²¹ οὗ, where, when.

υίους δύο. Καὶ πληρωθέντων ἐτῶν τεσσαράκοντα,¹ 30
 ὤφθη αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὄρους Σινᾶ ἄγγελος
 κυρίου ἐν φλογί² πυρὸς βάτου.³ Ὁ δὲ Μωσῆς ἰδὼν 31
 ἐθαύμαζεν τὸ ὄραμα:⁴ προσερχομένου δὲ αὐτοῦ
 κατανοῆσαι,⁵ ἐγένετο φωνὴ κυρίου πρὸς αὐτόν, Ἐγὼ ὁ 32
 θεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ θεὸς Ἀβραάμ καὶ ὁ θεὸς
 Ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ. Ἐντρομος⁶ δὲ γενόμενος
 Μωσῆς οὐκ ἐτόλμα⁷ κατανοῆσαι.⁵ Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ 33
 κύριος, Λῦσον τὸ ὑπόδημα⁸ τῶν ποδῶν σου: ὁ γὰρ
 τόπος ἐν ᾧ ἕστηκας γῆ ἁγία ἐστίν. Ἰδὼν εἶδον τὴν 34
 κάκωσιν⁹ τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τοῦ
 στεναγμοῦ¹⁰ αὐτῶν ἤκουσα: καὶ κατέβην ἐξελεῖσθαι¹¹
 αὐτούς: καὶ νῦν δεῦρο,¹² ἀποστελῶ σε εἰς Αἴγυπτον. 35
 Τοῦτον τὸν Μωσῆν ὃν ἠρνήσαντο εἰπόντες, Τίς σε
 κατέστησεν¹³ ἄρχοντα καὶ δικαστήν;¹⁴ τοῦτον ὁ θεὸς
 ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν¹⁵ ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ ἀγγέλου

¹ τεσσαράκοντα, forty, 40. ² φλόξ, φλογός, ή, flame. ³ βάτος, ου, ό, bath (a liquid measure). ⁴ ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ⁵ κατανοέω, observe, understand. ⁶ ἐντρομος, terrified, trembling. ⁷ τολμάω, dare, endure. ⁸ ὑπόδημα, τος, τό, sandal, shoe. ⁹ κάκωσις, εως, ή, mistreatment, oppression. ¹⁰ στεναγμός, οῦ, ό, groan, groaning. ¹¹ ἐξαίρέω, take out, deliver. ¹² δεῦρο, until now, come here! ¹³ καθίστημι, set, constitute. ¹⁴ δικαστής, οῦ, ό, judge. ¹⁵ λυτρωτής, οῦ, ό, redeemer, deliverer.

τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάτῳ.¹ Οὗτος ἐξήγαγεν² 36

αὐτούς, ποιήσας τέρατα³ καὶ σημεῖα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ

καὶ ἐν Ἑρυθρᾷ⁴ θαλάσῃ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔτη

τεσσαράκοντα.⁵ Οὗτός ἐστιν ὁ Μωσῆς ὁ εἰπὼν τοῖς 37

υἱοῖς Ἰσραὴλ, Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει κύριος ὁ

θεὸς ἡμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ. Οὗτός ἐστιν 38

ὁ γενόμενος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ μετὰ τοῦ

ἀγγέλου τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ καὶ τῶν

πατέρων ἡμῶν· ὃς ἐδέξατο λόγον ζῶντα δοῦναι ἡμῖν· 39

ὃ οὐκ ἠθέλησαν ὑπήκοοι⁶ γενέσθαι οἱ πατέρες ἡμῶν,

ἀλλ' ἀπώσαντο,⁷ καὶ ἐστράφησαν⁸ τῇ καρδίᾳ αὐτῶν

εἰς Αἴγυπτον, εἰπόντες τῷ Ἀαρών, Ποίησον ἡμῖν 40

θεοὺς οἱ προπορεύονται⁹ ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωσῆς οὗτος,

ὃς ἐξήγαγεν² ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ οἶδμεν τί

γέγονεν αὐτῷ. Καὶ ἐμοσχοποίησαν¹⁰ ἐν ταῖς ἡμέραις 41

ἐκεῖναις, καὶ ἀνήγαγον¹¹ θυσίαν τῷ εἰδώλῳ,¹² καὶ

¹ βάτος, ου, ὁ, bath (a liquid measure). ² ἐξάγω, lead out. ³ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ⁴ ἐρυθρός, red. ⁵ τεσσαράκοντα, forty, 40. ⁶ ὑπήκοος, obedient, listening to. ⁷ ἀπωθέω, push or thrust away, reject. ⁸ στρέφω, turn, am converted. ⁹ προπορεύομαι, go on before, precede. ¹⁰ μοσχοποιέω, make a calf, make a model of a calf. ¹¹ ἀνάγω, lead up, restore. ¹² εἶδωλον, ου, τό, image, idol.

εὐφραίνοντο¹ ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν. 42

Ἔστρεψεν² δὲ ὁ θεός, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς
λατρεύειν³ τῇ στρατιᾷ⁴ τοῦ οὐρανοῦ· καθὼς
γέγραπται ἐν βίβλῳ⁵ τῶν προφητῶν, Μὴ σφάγια⁶ καὶ
θυσίας προσηνέγκατέ μοι ἔτη τεσσαράκοντα⁷ ἐν τῇ
ἐρήμῳ, οἶκος Ἰσραήλ· Καὶ ἀνελάβετε⁸ τὴν σκηνὴν⁹ 43

τοῦ Μολόχ¹⁰ καὶ τὸ ἄστρον¹¹ τοῦ θεοῦ ὑμῶν Ῥεμφάν,
τοὺς τύπους¹³ οἷς ἐποιήσατε προσκυνεῖν αὐτοῖς· καὶ
μετοικίω¹⁴ ὑμᾶς ἐπέκεινα¹⁵ Βαβυλῶνος.¹⁶ Ἡ σκηνή⁹ 44

τοῦ μαρτυρίου¹⁷ ἣν τοῖς πατράσιν ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ,
καθὼς διετάξατο¹⁸ ὁ λαλῶν τῷ Μωσῇ, ποιῆσαι αὐτὴν
κατὰ τὸν τύπον¹³ ὃν ἑώρακει. Ἦν καὶ εἰσήγαγον¹⁹ 45

διαδεξάμενοι²⁰ οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐν τῇ
κατασχέσει²¹ τῶν ἐθνῶν, ὧν ἐξῴσεν²² ὁ θεὸς ἀπὸ
προσώπου τῶν πατέρων ἡμῶν, ἕως τῶν ἡμερῶν

¹ εὐφραίνω, rejoice, cheer. ² στρέφω, turn, am converted. ³ λατρεύω, serve, worship. ⁴ στρατιά, ἄς, ἡ, host, army. ⁵ βίβλος, ου, ἡ, book, scroll. ⁶ σφάγιον, ου, τό, victim, offering. ⁷ τεσσαράκοντα, forty, 40. ⁸ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ⁹ σκηνή, ἡς, ἡ, tent, tabernacle. ¹⁰ Μολόχ, ὁ, Moloch. ¹¹ ἄστρον, ου, τό, star. ¹² Ῥεμφάν, ὁ, Rephan, Saturn. ¹³ τύπος, ου, ὁ, mark, example. ¹⁴ μετοικίζω, remove to another place of habitation. ¹⁵ ἐπέκεινα, farther on, beyond. ¹⁶ Βαβυλῶν, Babylon. ¹⁷ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ¹⁸ διατάσσω, command, give orders to. ¹⁹ εἰσάγω, lead in, bring in. ²⁰ διαδέχομαι, receive in turn, receive in my turn. ²¹ κατάσχισις, εως, ἡ, possession, holding fast. ²² ἐξώθew, drive out, run aground.

Δαυίδ: ὃς εὗρεν χάριν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, καὶ ἡγήσατο 46

εὗρεῖν σκῆνωμα¹ τῷ θεῷ Ἰακώβ. Σολομών² δὲ 47

ᾠκοδόμησεν αὐτῷ οἶκον. Ἄλλ' οὐχ ὁ ὕψιστος³ ἐν 48

χειροποιήτοις⁴ ναοῖς κατοικεῖ, καθὼς ὁ προφήτης

λέγει, Ὁ οὐρανός μοι θρόνος, ἡ δὲ γῆ ὑποπόδιον⁵ τῶν 49

ποδῶν μου: ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετέ μοι; λέγει

κύριος: ἡ τίς τόπος τῆς καταπαύσεώς⁶ μου; Οὐχὶ ἡ 50

χείρ μου ἐποίησεν ταῦτα πάντα;

Σκληροτράχηλοι⁷ καὶ ἀπερίτμητοι⁸ τῇ καρδίᾳ καὶ τοῖς 51

ὠσίν, ὑμεῖς ἀεὶ⁹ τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ ἀντιπίπτετε:¹⁰

ὥς οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ ὑμεῖς. Τίνα τῶν προφητῶν 52

οὐκ ἐδίδωξαν οἱ πατέρες ὑμῶν; Καὶ ἀπέκτειναν τοὺς

προκαταγγεῖλانتας¹¹ περὶ τῆς ἐλεύσεως¹² τοῦ δικαίου,

οὗ νῦν ὑμεῖς προδόται¹³ καὶ φονεῖς¹⁴ γεγένησθε: 53

οἵτινες ἐλάβετε τὸν νόμον εἰς διαταγὰς¹⁵ ἀγγέλων, καὶ

¹ σκῆνωμα, τος, τό, tent, dwelling. ² Σολομών, ωνος, ὁ, Solomon. ³ ὕψιστος, highest, most high. ⁴ χειροποίητος, made by hand, done or made with hands. ⁵ ὑποπόδιον, ου, τό, footstool. ⁶ κατάπαυσις, εως, ἡ, rest, resting. ⁷ σκληροτράχηλος, stiff-necked, stubborn. ⁸ ἀπερίτμητος, uncircumcised, stubborn. ⁹ ἀεὶ, always, ever. ¹⁰ ἀντιπίπτω, resist, oppose. ¹¹ προκαταγγέλλω, foretell, announce beforehand. ¹² ἔλευσις, εως, ἡ, coming, arrival. ¹³ προδότης, ου, ὁ, betrayer, traitor. ¹⁴ φονεύς, εως, ὁ, murderer. ¹⁵ διαταγή, ἡς, ἡ, ordinance, direction.

οὐκ ἐφυλάττατε.

Ἀκούοντες δὲ ταῦτα, διεπρίοντο¹ ταῖς καρδίαις αὐτῶν, 54
καὶ ἔβρυχον² τοὺς ὀδόντας³ ἐπ' αὐτόν. Ὑπάρχων δὲ 55
πλήρης⁴ πνεύματος ἁγίου, ἀτενίσας⁵ εἰς τὸν οὐρανόν,
εἶδεν δόξαν θεοῦ, καὶ Ἰησοῦν ἐστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ
θεοῦ, καὶ εἶπεν, Ἴδού, θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς 56
ἀνεωγμένους, καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν
ἐστῶτα τοῦ θεοῦ. Κράξαντες δὲ φωνῇ μεγάλῃ, 57
συνέσχον⁶ τὰ ᾧα αὐτῶν, καὶ ὥρμησαν⁷ ὁμοθυμαδὸν⁸
ἐπ' αὐτόν: καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως, 58
ἐλιθοβολοῦν:⁹ καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο¹⁰ τὰ ἱμάτια
παρὰ τοὺς πόδας νεανίου¹¹ καλουμένου Σαύλου.¹² Καὶ 59
ἐλιθοβολοῦν⁹ τὸν Στέφανον, ἐπικαλούμενον καὶ
λέγοντα, Κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου. Θεὸς δὲ 60
τὰ γόνατα,¹³ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ, Κύριε, μὴ στηῆς

¹ διαπρίω, cut to the quick. ² βρύχω, gnash, grind or gnash. ³ ὀδούς, ὁ, tooth. ⁴ πλήρης, full. ⁵ ἀτενίζω, gaze, stare. ⁶ συνέχω, hold fast, oppress. ⁷ ὀρμάω, hasten on, rush. ⁸ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ⁹ λιθοβολέω, pelt with stones, stone. ¹⁰ ἀποτίθημι, put off, lay aside. ¹¹ νεανίας, σου, ὁ, young adult, young man. ¹² Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ¹³ γόνα, ατος, τό, knee.

αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην. Καὶ τοῦτο εἰπὼν
ἐκοιμήθη.¹

Σαῦλος² δὲ ἦν συνευδοκῶν³ τῇ ἀναιρέσει⁴ αὐτοῦ. **8**

Ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς⁵ μέγας ἐπὶ τὴν
ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις· πάντες δὲ
διεσπάρησαν⁶ κατὰ τὰς χώρας τῆς Ἰουδαίας καὶ
Σαμαρείας,⁷ πλὴν τῶν ἀποστόλων. Συνεκόμισαν⁸ δὲ **2**
τὸν Στέφανον ἄνδρες εὐλαβεῖς,⁹ καὶ ἐποιήσαντο
κοπετὸν¹⁰ μέγαν ἐπ' αὐτῷ. Σαῦλος² δὲ ἐλυμαίνετο¹¹ **3**
τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ τοὺς οἴκους εἰσπορευόμενος,¹²
σύρων¹³ τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας παρεδίδου εἰς
φυλακὴν.

Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες⁶ διήλθον, εὐαγγελιζόμενοι τὸν **4**

λόγον. Φίλιππος δὲ κατελθὼν¹⁴ εἰς πόλιν τῆς **5**

Σαμαρείας,⁷ ἐκήρυσσεν αὐτοῖς τὸν χριστόν. **6**

¹ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ² Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ³ συνευδοκέω, consent, approve. ⁴ ἀναιρέσεις, εως, ἡ, murder, killing. ⁵ διωγμός, οὗ, ὁ, persecution. ⁶ διασπαίρω, scatter, scatter like seed. ⁷ Σαμάρεια, ας, ἡ, Samaria. ⁸ συγχομίζω, bring in, bury. ⁹ εὐλαβής, devout, God-fearing. ¹⁰ κοπετός, ου, ὁ, mourning, lamentation. ¹¹ λυμαίνομαι, ravage, destroy. ¹² εἰσπορεύομαι, enter, journey into. ¹³ σύρων, draw, drag. ¹⁴ κατέρχομαι, come down, go down.

Προσεΐχόν¹ τε οἱ ὄχλοι τοῖς λεγομένοις ὑπὸ τοῦ
 Φιλίππου ὁμοθυμαδόν,² ἐν τῷ ἀκούειν αὐτοὺς καὶ
 βλέπειν τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. Πολλῶν γὰρ τῶν 7
 ἐχόντων πνεύματα ἀκάθαρτα, βοῶντα³ φωνῇ μεγάλη
 ἐξήρχετο: πολλοὶ δὲ παραλελυμένοι⁴ καὶ χωλοὶ⁵
 ἐθεραπεύθησαν. Καὶ ἐγένετο χαρὰ μεγάλη ἐν τῇ πόλει 8
 ἐκείνῃ.

Ἄνθρωπος δὲ τις ὀνόματι Σίμων προὔπηρχεν⁶ ἐν τῇ πόλει 9
 μαγεύων⁷ καὶ ἐξιστῶν⁸ τὸ ἔθνος τῆς Σαμαρείας,⁹
 λέγων εἶναί τινα ἑαυτὸν μέγαν: ὃ προσεΐχον¹ ἀπὸ 10
 μικροῦ ἕως μεγάλου, λέγοντες, Οὗτός ἐστιν ἡ
 δύναμις τοῦ θεοῦ ἡ μεγάλη. Προσεΐχον¹ δὲ αὐτῷ, διὰ 11
 τὸ ἰκανῶ χρόνῳ ταῖς μαγείαις¹⁰ ἐξεστακέναι⁸ αὐτούς. 12
 Ὅτε δὲ ἐπίστευσαν τῷ Φιλίππῳ εὐαγγελιζομένῳ τὰ
 περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ὀνόματος Ἰησοῦ
 χριστοῦ, ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. Ὁ δὲ 13

¹ προσέχω, take head of, attend to. ² ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ³ βοάω, cry aloud, shout. ⁴ παραλύω, relax, enfeeble. ⁵ χωλός, lame, deprived of a foot. ⁶ προὔπαρχω, exist before, have been already. ⁷ μαγεύω, practice magic. ⁸ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ⁹ Σαμάρεια, ας, ἡ, Samaria. ¹⁰ μαγεία, ας, ἡ, magic.

Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσεν, καὶ βαπτισθεὶς ἦν
προσκαρτερῶν¹ τῷ Φιλίππῳ· θεωρῶν τε δυνάμεις καὶ
σημεῖα γινόμενα, ἐξίστατο.²

Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις ἀπόστολοι ὅτι 14
δέδεκται ἡ Σαμάρεια³ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀπέστειλαν
πρὸς αὐτοὺς τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην· οἵτινες 15
καταβάντες προσηύξαντο περὶ αὐτῶν, ὅπως λάβωσιν
πνεῦμα ἅγιον· οὐπω⁴ γὰρ ἦν ἐπ' οὐδενὶ αὐτῶν 16
ἐπιπεπτωκός,⁵ μόνον δὲ βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς
τὸ ὄνομα τοῦ χριστοῦ Ἰησοῦ. Τότε ἐπετίθουν τὰς 17
χεῖρας ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐλάμβανον πνεῦμα ἅγιον. 18
Θεασάμενος⁶ δὲ ὁ Σίμων ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως⁷ τῶν
χειρῶν τῶν ἀποστόλων δίδεται τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον,
προσῆνεγκεν αὐτοῖς χρήματα,⁸ λέγων, Δότε καὶ μοι 19
τὴν ἐξουσίαν ταύτην, ἵνα ὡς ἐὰν ἐπιθῶ τὰς χεῖρας,
λαμβάνῃ πνεῦμα ἅγιον. Πέτρος δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν, 20

¹ προσκαρτερέω, continue in or with, persist. ² ἐξίστημι, amaze, be amazed. ³ Σαμάρεια, ας, ἡ, Samaria. ⁴ οὐπω, not yet. ⁵ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ⁶ θεάομαι, look at, behold. ⁷ ἐπιθέσις, εως, ἡ, laying on, assault. ⁸ χρῆμα, τος, τό, wealth, money.

Τὸ ἀργύριόν¹ σου σὺν σοὶ εἴη εἰς ἀπώλειαν,² ὅτι τὴν
 δωρεάν³ τοῦ θεοῦ ἐνόμισας⁴ διὰ χρημάτων⁵ κτᾶσθαι.⁶ 21
 Οὐκ ἔστιν σοι μερίς⁷ οὐδὲ κλῆρος⁸ ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ.
 Ἡ γὰρ καρδία σου οὐκ ἔστιν εὐθεῖα⁹ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.
 Μετανόησον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας¹⁰ σου ταύτης, καὶ 22
 δεήθητι¹¹ τοῦ θεοῦ, εἰ ἄρα¹² ἀφεθήσεται σοι ἡ ἐπίνοια¹³
 τῆς καρδίας σου. Εἰς γὰρ χολήν¹⁴ πικρίας¹⁵ καὶ 23
 σύνδεσμον¹⁶ ἀδικίας ὁρῶ σε ὄντα. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ 24
 Σίμων εἶπεν, Δεήθητε¹¹ ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν
 κύριον, ὅπως μηδὲν ἐπέλθῃ¹⁷ ἐπ' ἐμὲ ὧν εἰρήκατε.

Οἱ μὲν οὖν διαμαρτυράμενοι¹⁸ καὶ λαλήσαντες τὸν 25
 λόγον τοῦ κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ,
 πολλὰς τε κόμας τῶν Σαμαρειτῶν¹⁹ εὐηγγελίσαντο.

¹ ἀργύριον, ου, τό, silver, shekel. ² ἀπώλεια, ας, ἡ, destruction, ruin. ³ δωρεά, ἄς, ἡ, gift, free gift. ⁴ νομίζω, suppose, think. ⁵ χρῆμα, τος, τό, wealth, money. ⁶ κτᾶσθαι, acquire, win. ⁷ μερίς, ἰδος, ἡ, part, portion. ⁸ κλῆρος, ου, ὁ, lot, portion. ⁹ εὐθύς, immediately, at once. ¹⁰ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ¹¹ δεομαι, ask, request. ¹² ἄρα, so? (introduces a question). ¹³ ἐπίνοια, ας, ἡ, thought, intention. ¹⁴ χολή, ἥς, ἡ, a bitter herb, gall. ¹⁵ πικρία, ας, ἡ, bitterness. ¹⁶ σύνδεσμος, ου, ὁ, bond, fetter. ¹⁷ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ¹⁸ διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ¹⁹ Σαμαρείτης, ου, ὁ, Samaritan.

Ἄγγελος δὲ κυρίου ἐλάλησεν πρὸς Φίλιππον, λέγων, 26

Ἀνάστηθι καὶ πορεύου κατὰ μεσημβρίαν¹ ἐπὶ τὴν

ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Γάζαν·²

αὕτη ἐστὶν ἔρημος. Καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη· καὶ ἰδοὺ, 27

ἄνθρωπος Αἰθίοψ³ εὐνοῦχος⁴ δυνάστης⁵ Κανδάκης⁶ τῆς

βασιλείας⁷ Αἰθιοπῶν,³ ὃς ἦν ἐπὶ πάσης τῆς γάζης²

αὐτῆς, ὃς ἐληλύθει προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἦν 28

τε ὑποστρέφων καὶ καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἄρματος⁸

αὐτοῦ, καὶ ἀνεγίνωσκεν τὸν προφήτην Ἡσαΐαν.⁹ 29

Εἶπεν δὲ τὸ πνεῦμα τῷ Φιλίππῳ, Πρόσελθε καὶ

κολλήθητι¹⁰ τῷ ἄρματι⁸ τούτῳ. Προσδραμὼν¹¹ δὲ ὁ 30

Φίλιππος ἤκουσεν αὐτοῦ ἀναγινώσκοντος τὸν

προφήτην Ἡσαΐαν,⁹ καὶ εἶπεν, Ἄρα¹² γε¹³ γινώσκεις ἃ

ἀναγινώσκεις; Ὁ δὲ εἶπεν, Πῶς γὰρ ἂν δυναίμην, ἐὰν 31

μή τις ὁδηγήσῃ¹⁴ με; Παρεκάλεσέν τε τὸν Φίλιππον

ἀναβάντα καθίσαι σὺν αὐτῷ. Ἡ δὲ περιοχὴ¹⁵ τῆς 32

¹ μεσημβρία, ας, ἡ, midday, noon. ² γάζα, ης, ἡ, treasure, Gaza. ³ Αἰθίοψ, οπος, ὁ, Ethiopian. ⁴ εὐνοῦχος, ου, ὁ, eunuch, keeper of the bed-chamber. ⁵ δυνάστης, ου, ὁ, ruler, sovereign. ⁶ Κανδάκη, ης, ἡ, Candace. ⁷ βασίλισσα, ης, ἡ, queen. ⁸ ἄρμα, τος, τό, chariot. ⁹ Ἡσαΐας, ου, ὁ, Isaiah. ¹⁰ κολλᾶω, glue, cleave. ¹¹ προστρέχω, run up to, run to. ¹² ἄρα, so? (introduces a question). ¹³ γέ, indeed, at least. ¹⁴ ὁδηγέω, lead, guide. ¹⁵ περιοχή, ἧς, ἡ, passage (of written text).

γραφῆς ἣν ἀνεγίνωσκεν ἣν αὕτη, Ὡς πρόβατον ἐπὶ
 σφαγὴν¹ ἤχθη, καὶ ὡς ἀμνὸς² ἐναντίον³ τοῦ κείροντος⁴
 αὐτὸν ἄφωνος,⁵ οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ. 33
 Ἐν τῇ ταπεινώσει⁶ αὐτοῦ ἡ κρίσις αὐτοῦ ἤρθη, τὴν δὲ
 γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγῆσεται;⁷ Ὅτι αἵρεται ἀπὸ τῆς
 γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος⁸ τῷ 34
 Φιλίππῳ εἶπεν, Δέομαι⁹ σου, περὶ τίνος ὁ προφήτης
 λέγει τοῦτο; Περὶ ἐαυτοῦ, ἢ περὶ ἐτέρου τινός; 35
 Ἀνοίξας δὲ ὁ Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ
 ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύτης, εὐηγγελίσσατο
 αὐτῷ τὸν Ἰησοῦν. Ὡς δὲ ἐπορεύοντο κατὰ τὴν ὁδόν, 36
 ἦλθον ἐπὶ τι ὕδωρ· καὶ φησιν ὁ εὐνοῦχος,⁸ Ἰδοὺ, ὕδωρ·
 τί κωλύει με βαπτισθῆναι; Καὶ ἐκέλευσεν στήναι τὸ 37
 ἄρμα·¹⁰ καὶ κατέβησαν ἀμφότεροι¹¹ εἰς τὸ ὕδωρ, ὃ τε
 Φίλιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος·⁸ καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν. Ὅτε 39
 δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος, πνεῦμα κυρίου ἥρπασεν¹²

¹ σφαγὴ, ἤς, ἡ, slaughter, sacrifice. ² ἀμνός, οὐ, ὁ, lamb. ³ ἐναντίον, in the sight of, before. ⁴ κείρω, shear, cut off. ⁵ ἄφωνος, speechless, mute. ⁶ ταπεινώσις, εὐς, ἡ, humiliation, humble state. ⁷ διηγέομαι, relate fully, relate in full. ⁸ εὐνοῦχος, οὐ, ὁ, eunuch, keeper of the bed-chamber. ⁹ δέομαι, ask, request. ¹⁰ ἄρμα, τος, τό, chariot. ¹¹ ἀμφότεροι, both, both of two. ¹² ἀρπάζω, seize, snatch.

τὸν Φίλιππον· καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν οὐκέτι ὁ εὐνοῦχος,¹
 ἐπορεύετο γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων. Φίλιππος δὲ 40
 εὐρέθη εἰς Ἀζωτον·² καὶ διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς
 πόλεις πάσας, ἕως τοῦ ἔλθειν αὐτὸν εἰς Καισάρειαν.³

Ὁ δὲ Σαῦλος⁴ ἔτι ἐμπνέων⁵ ἀπειλῆς⁶ καὶ φόνου⁷ εἰς τοὺς 9
 μαθητὰς τοῦ κυρίου, προσελθὼν τῷ ἀρχιερεῖ, 2
 ἤτήσατο παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς⁸ εἰς Δαμασκὸν⁹ πρὸς
 τὰς συναγωγάς, ὅπως ἐάν τινας εὕρῃ τῆς ὁδοῦ ὄντας
 ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, δεδεμένους ἀγάγῃ εἰς
 Ἱερουσαλὴμ. Ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι, ἐγένετο αὐτὸν 3
 ἐγγίξιν τῇ Δαμασκῷ·⁹ καὶ ἐξαίφνης¹⁰ περιήστραψεν¹¹
 αὐτὸν φῶς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν, 4
 ἤκουσεν φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ, Σαούλ, Σαούλ, τί με
 διώκεις; Εἶπεν δέ, Τίς εἶ, κύριε; Ὁ δὲ κύριος εἶπεν, 5
 Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις· ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ 6

¹ εὐνοῦχος, ου, ὁ, eunuch, keeper of the bed-chamber. ² Ἀζωτος, ου, ἡ, Azotus, Ashdod. ³ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea.

⁴ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ⁵ ἐμπνέω, breathe, inspire. ⁶ ἀπειλή, ἡς, ἡ, threat, threatening. ⁷ φόνος, ου, ὁ, murder, slaughter.

⁸ ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch. ⁹ Δαμασκός, οῦ, ἡ, Damascus. ¹⁰ ἐξαίφνης, suddenly, unexpectedly. ¹¹

περιαστράπτω, shine around, flash around.

εἷσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ λαληθήσεται σοι τί σε δεῖ
 ποιεῖν. Οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες¹ αὐτῷ 7
 εἰστήκεισαν ἑνεοί,² ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς, μηδὲνα
 δὲ θεωροῦντες. Ἠγέρθη δὲ ὁ Σαῦλος³ ἀπὸ τῆς γῆς· 8
 ἀνεωγμένων τε τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, οὐδὲνα ἔβλεπεν,
 χειραγωγοῦντες⁴ δὲ αὐτὸν εἰσήγαγον⁵ εἰς Δαμασκόν.⁶ 9
 Καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων, καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲ
 ἔπιεν.

Ἦν δέ τις μαθητῆς ἐν Δαμασκῷ⁶ ὀνόματι Ἀνανίας,⁷ καὶ 10
 εἶπεν πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος ἐν ὁράματι,⁸ Ἀνανία.⁷ Ὁ δὲ
 εἶπεν, Ἰδοὺ ἐγώ, κύριε. Ὁ δὲ κύριος πρὸς αὐτόν, 11
 Ἀναστὰς πορεύθητι ἐπὶ τὴν ῥύμην⁹ τὴν καλουμένην
 Εὐθείαν,¹⁰ καὶ ζήτησον ἐν οἰκίᾳ Ἰούδα Σαῦλον³
 ὀνόματι, Ταρσέα·¹¹ ἰδοὺ γὰρ προσεύχεται, καὶ εἶδεν ἐν 12
 ὁράματι⁸ ἄνδρα ὀνόματι Ἀνανίαν⁷ εἰσελθόντα καὶ

¹ συνοδεύω, travel together with, journey with. ² ἑνεός, speechless, dumb. ³ Σαῦλος, ου, δ, Saul. ⁴ χειραγωγέω, lead by the hand. ⁵ εἰσάγω, lead in, bring in. ⁶ Δαμασκός, οῦ, ἡ, Damascus. ⁷ Ἀνανίας, ου, δ, Ananias. ⁸ ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ⁹ ῥύμη, ης, ἡ, narrow street, lane. ¹⁰ εὐθύς, immediately, at once. ¹¹ Ταρσεύς, έως, δ, Tarsian, belonging to Tarsus.

ἐπιθέντα αὐτῷ χεῖρα, ὅπως ἀναβλέψῃ. Ἀπεκρίθη δὲ ¹³

Ἀνανίας,¹ Κύριε, ἀκήκοα ἀπὸ πολλῶν περὶ τοῦ

ἀνδρὸς τούτου, ὅσα κακὰ ἐποίησεν τοῖς ἁγίοις σου ἐν

Ιερουσαλήμ: καὶ ὧδε ἔχει ἐξουσίαν παρὰ τῶν ¹⁴

ἀρχιερέων, δησαι πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ

ὄνομά σου. Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος, Πορεύου, ¹⁵

ὅτι σκευὸς² ἐκλογῆς³ μοι ἐστὶν οὗτος, τοῦ βαστάσαι τὸ

ὄνομά μου ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ βασιλέων, υἱῶν τε

Ἰσραήλ: ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω⁴ αὐτῷ ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ ¹⁶

τοῦ ὀνόματός μου παθεῖν. Ἀπῆλθεν δὲ Ἀνανίας¹ καὶ ¹⁷

εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἐπιθεὶς ἐπ' αὐτὸν τὰς

χεῖρας εἶπεν, Σαοὺλ ἀδελφέ, ὁ κύριος ἀπέσταλκέν με,

ὁ ὀφθεῖς σοι ἐν τῇ ὁδῷ ἧ ἡρχου, ὅπως ἀναβλέψῃς καὶ

πλησθῇς πνεύματος ἁγίου. Καὶ εὐθέως ἀπέπεσον⁵ ἀπὸ ¹⁸

τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὥσει⁶ λεπίδες,⁷ ἀνέβλεψέν τε

καὶ ἀναστὰς ἐβαπτίσθη, καὶ λαβὼν τροφὴν⁸ ¹⁹

¹ Ἀνανίας, σου, ὁ, Ananias. ² σκευὸς, ους, τό, vessel, goods (plural). ³ ἐκλογή, ἡς, ἡ, (divine) selection, choice. ⁴ ὑποδείκνυμι, show, indicate. ⁵ ἀποπίπτω, fall, fall off. ⁶ ὥσει, like, about. ⁷ λεπίς, ἰδος, ἡ, scale (of a fish), scale. ⁸ τροφή, ἡς, ἡ, food, nourishment.

ένισχυσεν.¹

Ἐγένετο δὲ ὁ Σαῦλος² μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ³ μαθητῶν
 ἡμέρας τινάς. Καὶ εὐθέως ἐν ταῖς συναγωγαῖς 20
 ἐκήρυσσεν τὸν χριστόν, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ
 θεοῦ. Ἐξίσταντο⁴ δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες καὶ ἔλεγον, 21
 Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ πορθήσας⁵ ἐν Ἱερουσαλὴμ τοὺς
 ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο, καὶ ὧδε εἰς τοῦτο
 ἐλήλυθεν ἵνα δεδεμένους αὐτοὺς ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς
 ἀρχιερεῖς; Σαῦλος² δὲ μᾶλλον ἐνεδυναμοῦτο,⁶ καὶ 22
 συνέχυνεν⁷ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς κατοικοῦντας ἐν
 Δαμασκῷ,³ συμβιβάζων⁸ ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ χριστός.

Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναί, συνεβουλεύσαντο⁹ οἱ 23
 Ἰουδαῖοι ἀνελεῖν¹⁰ αὐτόν: ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαύλῳ² ἡ 24
 ἐπιβουλὴ¹¹ αὐτῶν. Παρετήρουν¹² τε τὰς πύλας¹³
 ἡμέρας τε καὶ νυκτός, ὅπως αὐτὸν ἀνέλωσιν.¹⁰ 25

¹ ἐνισχύω, strengthen, invigorate. ² Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ³ Δαμασκός, οὐ, ἡ, Damascus. ⁴ ἐξίστημι, amaze, be amazed.
⁵ πορθέω, destroy, lay waste. ⁶ ἐνδυναμόω, strengthen, empower. ⁷ συγχέω, confuse, confound. ⁸ συμβιβάζω,
 hold together, instruct. ⁹ συμβουλεύω, plot, advise. ¹⁰ ἀναιρέω, take up, kill. ¹¹ ἐπιβουλή, ἡς, ἡ, plot, plot against. ¹²
 παρατηρέω, watch closely, observe scrupulously. ¹³ πύλη, ἡς, ἡ, gate, porch.

λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ νυκτός, καθήκαν¹ διὰ
τοῦ τείχους,² χαλάσαντες³ ἐν σφυρίδι.⁴

Παραγενόμενος δὲ ὁ Σαῦλος⁵ ἐν Ἱερουσαλήμ, ἐπειράτο⁶ 26

κολλᾶσθαι⁷ τοῖς μαθηταῖς· καὶ πάντες ἐφοβοῦντο

αὐτόν, μὴ πιστεύοντες ὅτι ἐστὶν μαθητής. Βαρνάβας 27

δὲ ἐπιλαβόμενος⁸ αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τοὺς

ἀποστόλους, καὶ διηγήσατο⁹ αὐτοῖς πῶς ἐν τῇ ὁδῷ

εἶδεν τὸν κύριον, καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ, καὶ πῶς ἐν

Δαμασκῷ¹⁰ ἐπαρρησιάσατο¹¹ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ

Ἰησοῦ. Καὶ ἦν μετ' αὐτῶν εἰσπορευόμενος¹² εἰς 28

Ἱερουσαλήμ, καὶ παρρησιαζόμενος¹¹ ἐν τῷ ὀνόματι

τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, ἐλάλει τε καὶ συνεζήτει¹³ πρὸς τοὺς 29

Ἑλληνιστάς·¹⁴ οἱ δὲ ἐπεχείρουν¹⁵ αὐτὸν ἀνελεῖν.¹⁶ 30

Ἐπιγινόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ κατήγαγον¹⁷ αὐτὸν εἰς

Καισάρειαν,¹⁸ καὶ ἐξαπέστειλαν¹⁹ αὐτὸν εἰς Ταρσόν.²⁰ 31

¹ καθίημι, let down, lower. ² τείχος, οὗς, τό, wall. ³ χαλάω, slacken, let down. ⁴ σφυρίς, ἴδος, ἡ, large basket, plaited basket. ⁵ Σαῦλος, οὗ, ὁ, Saul. ⁶ πειράω, try, attempt. ⁷ κολλᾶω, glue, cleave. ⁸ ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ⁹ διηγέομαι, relate fully, relate in full. ¹⁰ Δαμασκός, οὗ, ἡ, Damascus. ¹¹ παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ¹² εἰσπορεύομαι, enter, journey into. ¹³ συζητέω, discuss, dispute. ¹⁴ Ἑλληνιστής, οὗ, ὁ, Hellenist, Greek. ¹⁵ ἐπιχειρέω, endeavor, attempt. ¹⁶ ἀναιρέω, take up, kill. ¹⁷ κατὰγω, bring down, lead down. ¹⁸ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ¹⁹ ἐξαποστέλλω, send forth. ²⁰ Ταρσός, οὗ, ἡ, Tarsus.

Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας καὶ
Γαλιλαίας καὶ Σαμαρείας¹ εἶχον εἰρήνην
οἰκοδομοῦμεναι, καὶ πορευόμεναι τῷ φόβῳ τοῦ
κυρίου καὶ τῇ παρακλήσει τοῦ ἁγίου πνεύματος
ἐπληθύνοντο.²

Ἐγένετο δὲ Πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων κατελθεῖν³ 32
καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς κατοικοῦντας Λύδδαν.⁴ 33
Εὗρεν δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπὸν τινα Αἰνέαν⁵ ὀνόματι, ἐξ ἐτῶν
ὀκτώ⁶ κατακείμενον⁷ ἐπὶ κρᾶββάτῳ,⁸ ὃς ἦν
παραλελυμένος.⁹ Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος, Αἰνέα,⁵ 34
ἰᾶταί σε Ἰησοῦς ὁ χριστός· ἀνάστηθι καὶ στρώσον¹⁰
σεαυτῷ. Καὶ εὐθέως ἀνέστη. Καὶ εἶδον αὐτὸν πάντες 35
οἱ κατοικοῦντες Λύδδαν⁴ καὶ τὸν Ἀσσάρωνα,¹¹ οἵτινες
ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν κύριον.

¹ Σαμάρεια, ας, ἡ, Samaria. ² πληθύνω, multiply, increase. ³ κατέρχομαι, come down, go down. ⁴ Λύδδα, Lydda, Diospolis. ⁵ Αἰνέας, ου, ὁ, Aeneas. ⁶ ὀκτώ, eight, 8. ⁷ κατάκειμαι, lie down, lie sick. ⁸ κρᾶββατος, ου, ὁ, mattress, pallet. ⁹ παραλύω, relax, enfeeble. ¹⁰ στρώννυμι, spread, furnish. ¹¹ Ἀσσαρών, ου, ὁ, Sharon, Saron.

Ἐν Ἰόππῃ¹ δέ τις ἦν μαθήτρια² ὀνόματι Ταβηθά,³ ἥ 36
 διερμηνευομένη⁴ λέγεται Δορκάς·⁵ αὕτη ἦν πλήρης⁶
 ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεημοσυνῶν⁷ ὧν ἐποίει. Ἐγένετο 37
 δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν
 ἀποθανεῖν· λούσαντες⁸ δὲ αὐτὴν ἔθηκαν ἐν ὑπερώῳ.⁹ 38
 Ἐγγὺς δὲ οὔσης Λύδδης¹⁰ τῇ Ἰόππῃ,¹ οἱ μαθηταὶ
 ἀκούσαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ, ἀπέστειλαν
 πρὸς αὐτόν, παρακαλοῦντες μὴ ὀκνήσαι¹¹ διελθεῖν ἕως
 αὐτῶν. Ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνήλθεν αὐτοῖς· ὃν 39
 παραγενόμενον ἀνήγαγον¹² εἰς τὸ ὑπερῶον,⁹ καὶ
 παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι κλαίουσαι καὶ
 ἐπιδεικνύμεναι¹³ χιτῶνας¹⁴ καὶ ἱμάτια ὅσα ἐποίει μετ'
 αὐτῶν οὔσα ἡ Δορκάς.⁵ Ἐκβαλὼν δὲ ἔξω πάντας ὁ 40
 Πέτρος θεὶς τὰ γόνατα¹⁵ προσηύξατο· καὶ ἐπιστρέψας
 πρὸς τὸ σῶμα, εἶπεν, Ταβηθά,³ ἀνάστηθι. Ἡ δὲ
 ἤνοιξεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς· καὶ ἰδοῦσα τὸν

¹ Ἰόππη, ης, ἡ, Joppa. ² μαθήτρια, ας, ἡ, female disciple, female student. ³ Ταβηθά, ἡ, Tabitha, antelope. ⁴ διερμηνεύω, translate, interpret. ⁵ Δορκάς, ἄδος, ἡ, Dorcas. ⁶ πλήρης, full. ⁷ ἐλεημοσύνη, ης, ἡ, alms, alms-giving. ⁸ λούω, bathe, wash. ⁹ ὑπερῶον, ου, τό, upper story, room upstairs. ¹⁰ Λύδδα, Lydda, Diospolis. ¹¹ ὀκνέω, hesitate, delay. ¹² ἀνάγω, lead up, restore. ¹³ ἐπιδείκνυμι, show, prove. ¹⁴ χιτῶν, ὄνος, ὁ, tunic, garment. ¹⁵ γόνυ, ατος, τό, knee.

Πέτρον, ἀνεκάθισεν.¹ Δοὺς δὲ αὐτῇ χεῖρα, ἀνέστησεν 41

αὐτήν· φωνήσας δὲ τοὺς ἀγίους καὶ τὰς χήρας,
παρέστησεν αὐτὴν ζῶσαν. Γνωστὸν² δὲ ἐγένετο καθ' 42

ὅλης τῆς Ἰόππης,³ καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν ἐπὶ τὸν
κύριον. Ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἱκανὰς μεῖναι αὐτὸν ἐν 43
Ἰόππῃ³ παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ.⁴

Ἀνὴρ δέ τις ἦν ἐν Καισαρείᾳ⁵ ὀνόματι Κορνήλιος,⁶ 10

ἐκατοντάρχης⁷ ἐκ σπείρης⁸ τῆς καλουμένης Ἰταλικῆς,⁹
εὐσεβὴς¹⁰ καὶ φοβούμενος τὸν θεὸν σὺν παντὶ τῷ 2

οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν τε ἐλεημοσύνας¹¹ πολλὰς τῷ λαῷ,
καὶ δεόμενος¹² τοῦ θεοῦ διὰ παντός. Εἶδεν ἐν ὁράματι¹³ 3

φανερῶς,¹⁴ ὥσει¹⁵ ὥραν ἐνάτην¹⁶ τῆς ἡμέρας, ἄγγελον
τοῦ θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτόν, καὶ εἰπόντα αὐτῷ,

Κορνήλιε.⁶ Ὁ δὲ ἀτενίσας¹⁷ αὐτῷ καὶ ἔμβορος¹⁸ 4

γενόμενος εἶπεν, Τί ἐστίν, κύριε; Εἶπεν δὲ αὐτῷ, Αἰ

¹ ἀνακαθίζω, sit up. ² γνωστός, known, acquaintance. ³ Ἰόππη, ης, ἡ, Joppa. ⁴ βυρσεύς, ἑως, ὁ, tanner. ⁵ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ⁶ Κορνήλιος, ου, ὁ, Cornelius. ⁷ ἐκατοντάρχης, centurion. ⁸ σπεῖρα, ης, ἡ, cohort. ⁹ Ἰταλικός, Italian. ¹⁰ εὐσεβής, pious, devout. ¹¹ ἐλεημοσύνη, ης, ἡ, alms, alms-giving. ¹² δέομαι, ask, request. ¹³ ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ¹⁴ φανερώς, openly, publicly. ¹⁵ ὥσει, like, about. ¹⁶ ἐνατος, ninth. ¹⁷ ἀτενίζω, gaze, stare. ¹⁸ ἔμβορος, terrified, frightened.

προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι¹ σου ἀνέβησαν εἰς
 μνημόσυνον² ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. Καὶ νῦν πέμψον εἰς 5
 Ἰόππην³ ἄνδρας, καὶ μετάπεμψαι⁴ Σίμωνα τὸν
 ἐπικαλούμενον Πέτρον· οὗτος ξενίζεται⁵ παρά τινι 6
 Σίμωνι βυρσεῖ,⁶ ὃ ἐστὶν οἰκία παρὰ θάλασσαν. Ὡς δὲ 7
 ἀπῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν τῷ Κορνηλίῳ,⁷ φωνήσας
 δύο τῶν οἰκετῶν⁸ αὐτοῦ, καὶ στρατιώτην εὐσεβῆ⁹ τῶν
 προσκαρτερούντων¹⁰ αὐτῷ, καὶ ἐξηγησάμενος¹¹ αὐτοῖς 8
 ἅπαντα, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόππην.³

Τῇ δὲ ἐπαύριον,¹² ὁδοιπορούντων¹³ ἐκείνων καὶ τῇ πόλει 9
 ἐγγιζόντων, ἀνέβη Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα¹⁴
 προσεύξασθαι, περὶ ὥραν ἑκτην¹⁵ ἐγένετο δὲ 10
 πρόσπεινος,¹⁶ καὶ ἤθελεν γεύσασθαι¹⁷
 παρασκευαζόντων¹⁸ δὲ ἐκείνων, ἐπέπεσεν¹⁹ ἐπ' αὐτὸν
 ἔκστασις,²⁰ καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεωγμένον, καὶ 11

¹ ἐλεημοσύνη, ης, ἡ, alms, alms-giving. ² μνημόσυνον, ου, τό, memory, memorial. ³ Ἰόππη, ης, ἡ, Joppa. ⁴ μεταπέμπω, send for, summon. ⁵ ξενίζω, entertain (a stranger), startle. ⁶ βυρσεύς, ἑως, ὁ, tanner. ⁷ Κορνήλιος, ου, ὁ, Cornelius. ⁸ οἰκέτης, ου, ὁ, house servant, household servant. ⁹ εὐσεβής, pious, devout. ¹⁰ προσκαρτερέω, continue in or with, persist. ¹¹ ἐξηγέομαι, explain, describe. ¹² ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ¹³ ὁδοιπορέω, travel, be on the way. ¹⁴ δῶμα, τος, τό, house, housetop. ¹⁵ ἑκτος, sixth. ¹⁶ πρόσπεινος, hungry, very hungry. ¹⁷ γεύομαι, taste, experience. ¹⁸ παρασκευάζω, prepare, make ready. ¹⁹ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ²⁰ ἔκστασις, εως, ἡ, bewilderment, ecstasy.

καταβαῖνον ἐπ' αὐτὸν σκεῦός¹ τι ὡς ὀθόνην² μεγάλην,
 τέσσαρσιν ἀρχαῖς δεδεμένον, καὶ καθιέμενον³ ἐπὶ τῆς
 γῆς: ἐν ᾧ ὑπῆρχεν πάντα τὰ τετράποδα⁴ τῆς γῆς καὶ 12
 τὰ θηρία καὶ τὰ ἔρπετά⁵ καὶ τὰ πετεινά⁶ τοῦ οὐρανοῦ. 13
 Καὶ ἐγένετο φωνὴ πρὸς αὐτόν, Ἀναστάς, Πέτρε,
 θύσον⁷ καὶ φάγε. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν, Μηδαμῶς,⁸ 14
 κύριε: ὅτι οὐδέποτε⁹ ἔφαγον πᾶν κοινὸν¹⁰ ἢ ἀκάθαρτον.
 Καὶ φωνὴ πάλιν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν, Ἄ ὁ θεὸς 15
 ἐκαθάρισεν, σὺ μὴ κοίνου.¹¹ Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς: 16
 καὶ πάλιν ἀνελήφθη¹³ τὸ σκεῦός¹ εἰς τὸν οὐρανόν.
 Ὡς δὲ ἐν ἑαυτῷ διηπόρει¹⁴ ὁ Πέτρος τί ἂν εἴη τὸ ὄραμα¹⁵ 17
 ὃ εἶδεν, καὶ ἰδοῦ, οἱ ἄνδρες οἱ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τοῦ
 Κορνηλίου,¹⁶ διερωτήσαντες¹⁷ τὴν οἰκίαν Σίμωνος,
 ἐπέστησαν¹⁸ ἐπὶ τὸν πυλῶνα,¹⁹ καὶ φωνήσαντες 18
 ἐπυνθάνοντο²⁰ εἰ Σίμων, ὁ ἐπικαλούμενος Πέτρος,

¹ σκεῦος, ους, τό, vessel, goods (plural). ² ὀθόνη, γς, ἡ, linen cloth, sheet. ³ καθίημι, let down, lower. ⁴ τετράπους, four-footed animal, four-footed. ⁵ ἔρπετόν, οὔ, τό, creeping thing, reptile. ⁶ πετεινόν, ου, τό, bird. ⁷ θύω, sacrifice, kill. ⁸ μηδαμῶς, by no means, no. ⁹ οὐδέποτε, never. ¹⁰ κοινός, common, unclean. ¹¹ κοινῶ, make common, defile. ¹² τρίς, thrice, three times. ¹³ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ¹⁴ διαπορέω, be greatly perplexed or at a loss. ¹⁵ ὄραμα, τοσ, τό, vision, spectacle. ¹⁶ Κορνήλιος, ου, ὁ, Cornilius. ¹⁷ διερωτάω, ask about, learn by inquiry. ¹⁸ ἐφίστημι, stand over, come upon. ¹⁹ πυλῶν, ὄνος, ὁ, vestibule, gateway. ²⁰ πυνθάνομαι, inquire, ask.

ἐνθάδε¹ ξενίζεται.² Τοῦ δὲ Πέτρου διενθυμουμένου 19

περὶ τοῦ ὁράματος,³ εἶπεν αὐτῷ τὸ πνεῦμα, Ἰδοῦ,

ἄνδρες ζητοῦσίν σε. Ἀλλὰ ἀναστὰς κατὰβηθι, καὶ 20

πορεύου σὺν αὐτοῖς, μηδὲν διακρινόμενος·⁴ διότι⁵ ἐγὼ

ἀπέσταλκα αὐτούς. Καταβὰς δὲ Πέτρος πρὸς τοὺς 21

ἄνδρας εἶπεν, Ἰδοῦ, ἐγὼ εἰμι ὃν ζητεῖτε: τίς ἡ αἰτία⁶ δι’

ἣν πάρεστε;⁷ Οἱ δὲ εἶπον, Κορνήλιος⁸ ἑκατοντάρχης,⁹ 22

ἄνθρωπος δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν θεόν,

μαρτυρούμενός τε ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων,

ἐχρηματίσθη¹⁰ ὑπὸ ἀγγέλου ἁγίου μεταπέμψασθαι¹¹

σε εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σοῦ.

Εἰσκαλεσάμενος¹² οὖν αὐτοὺς ἐξένισεν.² 23

Τῇ δὲ ἐπαύριον¹³ ὁ Πέτρος ἐξήλθεν σὺν αὐτοῖς, καὶ τινες

τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ Ἰόππης¹⁴ συνήλθον αὐτῷ. Καὶ 24

τῇ ἐπαύριον¹³ εἰσήλθον εἰς τὴν Καισάρειαν.¹⁵ Ὁ δὲ

¹ ἐνθάδε, within, here. ² ξενίζω, entertain (a stranger), startle. ³ ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ⁴ διακρίνω, discriminate, judge. ⁵ διότι, because, on this account. ⁶ αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ⁷ πάρεμι, be present, have arrived.

⁸ Κορνήλιος, ου, ὁ, Cornelius. ⁹ ἑκατοντάρχης, centurion. ¹⁰ χρηματίζω, instruct, reveal. ¹¹ μεταπέμψω, send for, summon. ¹² εἰσκαλέομαι, invite in, call in. ¹³ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ¹⁴ Ἰόππη, ης, ἡ, Joppa. ¹⁵ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea.

Κορνήλιος¹ ἦν προσδοκῶν² αὐτούς, συγκαλεσάμενος³
 τοὺς συγγενεῖς⁴ αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀναγκαίους⁵ φίλους. 25
 Ὡς δὲ ἐγένετο τοῦ εἰσελθεῖν τὸν Πέτρον, συναντήσας
 αὐτῷ ὁ Κορνήλιος,¹ πεσὼν ἐπὶ τοὺς πόδας,
 προσεκύνησεν. Ὁ δὲ Πέτρος αὐτὸν ἡγειρεν λέγων, 26
 Ἀνάστηθι: κἀγὼ αὐτὸς ἄνθρωπός εἰμι. Καὶ 27
 συνομιλῶν⁷ αὐτῷ εἰσῆλθεν, καὶ εὕρισκει
 συνελθλυθότας πολλούς, ἔφη τε πρὸς αὐτούς, Ὑμεῖς 28
 ἐπίστασθε⁸ ὡς ἀθέμιτόν⁹ ἐστὶν ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ
 κολλᾶσθαι¹⁰ ἢ προσέρχεσθαι ἄλλοφυλῳ:¹¹ καὶ ἐμοὶ ὁ
 θεὸς ἔδειξεν μηδὲνα κοινὸν¹² ἢ ἀκάθαρτον λέγειν
 ἄνθρωπον: διὸ καὶ ἀναντιρρήτως¹³ ἦλθον 29
 μεταπεμφθεῖς.¹⁴ Πυνθάνομαι¹⁵ οὖν, τίني λόγῳ
 μετεπέμψασθέ¹⁴ με. Καὶ ὁ Κορνήλιος¹ ἔφη, Ἀπὸ 30
 τετάρτης¹⁶ ἡμέρας μέχρι¹⁷ ταύτης τῆς ὥρας ἡμην
 νηστεύων,¹⁸ καὶ τὴν ἐνάτην¹⁹ ὥραν προσευχόμενος ἐν

¹ Κορνήλιος, ου, ὁ, Cornelius. ² προσδοκάω, wait for, look for. ³ συγκαλέω, call together. ⁴ συγγενής, kindred, relative. ⁵ ἀναγκαῖος, necessary, essential. ⁶ συναντάω, meet with, hence to happen. ⁷ συνομιλέω, talk, converse with. ⁸ ἐπίσταμαι, understand, know. ⁹ ἀθέμιτος, unlawful, forbidden. ¹⁰ κολλᾶω, glue, cleave. ¹¹ ἄλλόφυλος, alien, foreign. ¹² κοινός, common, unclean. ¹³ ἀναντιρρήτως, without objection. ¹⁴ μεταπέμπω, send for, summon. ¹⁵ πυνθάνομαι, inquire, ask. ¹⁶ τέταρτος, fourth. ¹⁷ μέχρι, until, as far as (gen). ¹⁸ νηστεύω, fast. ¹⁹ ἕνατος, ninth.

τῷ οἴκῳ μου: καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ἔστη ἐνώπιόν μου ἐν
 ἐσθῇ¹ λαμπρᾷ,² καὶ φησιν, Κορνήλιε,³ εἰσηκούσθη⁴ 31
 σου ἢ προσευχή, καὶ αἱ ἐλεημοσύναι⁵ σου ἐμνήσθησαν
 ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. Πέμψον οὖν εἰς Ἰόππην,⁷ καὶ 32
 μετακάλεσαι⁸ Σίμωνα δὲ ἐπικαλεῖται Πέτρος: οὗτος
 ξενίζεται⁹ ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος βυρσέως¹⁰ παρὰ θάλασσαν:
 δὲ παραγενόμενος λαλήσει σοι. Ἐξαυτῆς¹¹ οὖν 33
 ἔπεμψα πρὸς σε: σύ τε καλῶς ἐποίησας
 παραγενόμενος. Νῦν οὖν πάντες ἡμεῖς ἐνώπιον τοῦ
 θεοῦ πάρεσμεν¹² ἀκοῦσαι πάντα τὰ προστεταγμένα¹³
 σοι ὑπὸ τοῦ θεοῦ. Ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὸ στόμα εἶπεν, 34
 Ἐπ' ἀληθείας καταλαμβάνομαι¹⁴ ὅτι οὐκ ἔστιν
 προσωπολήπτης¹⁵ ὁ θεός: ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθνη ὁ 35
 φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην,
 δεκτός¹⁶ αὐτῷ ἔστιν. Τὸν λόγον ὃν ἀπέστειλεν τοῖς 36

¹ ἐσθῆς, ἡτος, ἡ, clothing. ² λαμπρός, bright, shining. ³ Κορνήλιος, ου, ὁ, Cornelius. ⁴ εἰσακούω, listen, hear. ⁵ ἐλεημοσύνη, ης, ἡ, alms, alms-giving. ⁶ μιννήσκομαι, remember, recall. ⁷ Ἰόππη, ης, ἡ, Joppa. ⁸ μετακαλέω, send for. ⁹ ξενίζω, entertain (a stranger), startle. ¹⁰ βυρσεύς, ἑως, ὁ, tanner. ¹¹ ἑξαυτῆς, at once, forthwith. ¹² πάρεμι, be present, have arrived. ¹³ προστάσσω, command, order. ¹⁴ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ¹⁵ προσωπολήπτης, ου, ὁ, one who shows partiality. ¹⁶ δεκτός, acceptable, welcome.

υίοις Ἰσραήλ, εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ
 χριστοῦ – οὗτός ἐστιν πάντων κύριος – ὑμεῖς οἴδατε, 37
 τὸ γενόμενον ῥῆμα καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας,
 ἀρξάμενον ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, μετὰ τὸ βάπτισμα¹ ὃ
 ἐκήρυξεν Ἰωάννης: Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ,² ὡς 38
 ἔχρισεν³ αὐτὸν ὁ θεὸς πνεύματι ἁγίῳ καὶ δυνάμει, ὃς
 διῆλθεν εὐεργετῶν⁴ καὶ ἰώμενος πάντας τοὺς
 καταδυναστευομένους⁵ ὑπὸ τοῦ διαβόλου, ὅτι ὁ θεὸς
 ἦν μετ' αὐτοῦ. Καὶ ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες πάντων ὧν 39
 ἐποίησεν ἔν τε τῇ χώρᾳ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐν
 Ἱερουσαλὴμ: ὃν καὶ ἀνεῖλον⁶ κρεμάσαντες⁷ ἐπὶ ξύλου.⁸
 Τοῦτον ὁ θεὸς ἤγειρεν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ ἔδωκεν 40
 αὐτὸν ἐμφανῆ⁹ γενέσθαι, οὐ παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ 41
 μάρτυσιν τοῖς προκεχειροτονημένοις¹⁰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ,
 ἡμῖν, οἵτινες συνεφάγομεν¹¹ καὶ συνεπίομεν¹² αὐτῷ
 μετὰ τὸ ἀναστήναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. Καὶ 42

¹ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ² Ναζαρέτ, ἡ, Nazareth. ³ χρίω, anoint. ⁴ εὐεργετέω, do good to, do good deeds. ⁵ καταδυναστεύω, oppress, overpower. ⁶ ἀναιρέω, take up, kill. ⁷ κρεμάννυμι, hang, hang up. ⁸ ξύλον, ου, τό, wood, tree. ⁹ ἐμφανής, visible, manifest. ¹⁰ προχειροτονέω, choose beforehand. ¹¹ συνεσθίω, eat with. ¹² συμπίνω, drink with, drink together with.

παρήγγειλεν ἡμῖν κηρύξαι τῷ λαῷ, καὶ
 διαμαρτύρασθαι¹ ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ ὠρισμένος² ὑπὸ
 τοῦ θεοῦ κριτῆς³ ζώντων καὶ νεκρῶν. Τούτῳ πάντες οἱ 43
 προφῆται μαρτυροῦσιν, ἄφεςιν⁴ ἁμαρτιῶν λαβεῖν διὰ
 τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ πάντα τὸν πιστεύοντα εἰς αὐτόν.

Ἔτι λαλοῦντος τοῦ Πέτρου τὰ ῥήματα ταῦτα, ἐπέπεσεν 44
 τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν
 λόγον. Καὶ ἐξέστησαν⁶ οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοί, ὅσοι 45
 συνῆλθον τῷ Πέτρῳ, ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ δωρεὰ⁷ τοῦ
 ἁγίου πνεύματος ἐκκέχυται. Ἦκουον γὰρ αὐτῶν 46
 λαλούντων γλώσσαις, καὶ μεγαλυνόντων⁸ τὸν θεόν.
 Τότε ἀπεκρίθη ὁ Πέτρος, Μήτι⁹ τὸ ὕδωρ κωλύσαι 47
 δύναται τις, τοῦ μὴ βαπτισθῆναι τούτους, οἵτινες τὸ
 πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔλαβον καθὼς καὶ ἡμεῖς; 48
 Προσέταξέν¹⁰ τε αὐτοὺς βαπτισθῆναι ἐν τῷ ὀνόματι

¹ διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ² ὀρίζω, mark off by boundaries, determine. ³ κριτής, ου, ὁ, judge. ⁴ ἄφεςις, εως, ἡ, release, forgiveness. ⁵ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ⁶ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ⁷ δωρεά, ἄς, ἡ, gift, free gift. ⁸ μεγαλύνω, make or declare great, enlarge. ⁹ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ¹⁰ προστάσσω, command, order.

τοῦ κυρίου. Τότε ἠρώτησαν αὐτὸν ἐπιμεῖναι¹ ἡμέρας
τινάς.

Ἦκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες κατὰ **11**

τὴν Ἰουδαίαν ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ

θεοῦ. Καὶ ὅτε ἀνέβη Πέτρος εἰς Ἱεροσόλυμα, **2**

διεκρίνοντο² πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ περιτομῆς, λέγοντες ὅτι **3**

Πρὸς ἄνδρας ἀκροβυστίαν³ ἔχοντας εἰσήλθες, καὶ

συνέφαγες⁴ αὐτοῖς. Ἀρξάμενος δὲ ὁ Πέτρος ἐξετίθετο⁵ **4**

αὐτοῖς καθεξῆς⁶ λέγων, Ἐγὼ ἤμην ἐν πόλει Ἰόππῃ⁷ **5**

προσευχόμενος, καὶ εἶδον ἐν ἐκστάσει⁸ ὄραμα,⁹

καταβαῖνον σκευός¹⁰ τι, ὡς ὀθόνην¹¹ μεγάλην

τέσσαρσιν ἀρχαῖς καθιεμένην¹² ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ

ἦλθεν ἄχρι ἐμοῦ· εἰς ἣν ἀτενίσας¹³ κατενόουν,¹⁴ καὶ **6**

εἶδον τὰ τετράποδα¹⁵ τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ

έρπετὰ¹⁶ καὶ τὰ πετεινὰ¹⁷ τοῦ οὐρανοῦ. Ἦκουσα δὲ **7**

¹ ἐπιμένω, continue, remain. ² διακρίνω, discriminate, judge. ³ ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. ⁴ συνεσθίω, eat with. ⁵ ἐκτίθωμι, declare, explain. ⁶ καθεξῆς, successively, in order. ⁷ Ἰόππη, ης, ἡ, Joppa. ⁸ ἐκστασις, εως, ἡ, bewilderment, ecstasy. ⁹ ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ¹⁰ σκεῦος, ους, τό, vessel, goods (plural). ¹¹ ὀθόνη, ης, ἡ, linen cloth, sheet. ¹² καθίημι, let down, lower. ¹³ ἀτενίζω, gaze, stare. ¹⁴ κατανόεω, observe, understand. ¹⁵ τετράπους, four-footed animal, four-footed. ¹⁶ ἐρπετόν, οὔ, τό, creeping thing, reptile. ¹⁷ πετεινόν, ου, τό, bird.

φωνῆς λεγούσης μοι, Ἀναστάς, Πέτρε, θύσον¹ καὶ
φάγε. Εἶπον δέ, Μηδαμῶς,² κύριε: ὅτι πᾶν κοινὸν³ ἢ ⁸
ἀκάθαρτον οὐδέποτε⁴ εἰσῆλθεν εἰς τὸ στόμα μου. ⁹
Ἀπεκρίθη δέ μοι φωνὴ ἐκ δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, Ἄ
ὁ θεὸς ἐκαθάρισεν, σὺ μὴ κοίνου.⁵ Τοῦτο δὲ ἐγένετο ¹⁰
ἐπὶ τρίς,⁶ καὶ πάλιν ἀνεσπάσθη⁷ ἅπαντα εἰς τὸν
οὐρανόν. Καὶ ἰδού, ἐξαυτῆς⁸ τρεῖς ἄνδρες ἐπέστησαν⁹ ¹¹
ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐν ἣ ἦμην, ἀπεσταλμένοι ἀπὸ
Καισαρείας¹⁰ πρὸς με. Εἶπεν δέ μοι τὸ πνεῦμα ¹²
συνελθεῖν αὐτοῖς, μηδὲν διακρινόμενον.¹¹ Ἦλθον δὲ
σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ ἕξ¹² ἀδελφοὶ οὗτοι, καὶ εἰσῆλθομεν εἰς
τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρός: ἀπήγγειλέν τε ἡμῖν πῶς εἶδεν ¹³
τὸν ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ σταθέντα, καὶ εἰπόντα
αὐτῷ, Ἀπόστειλον εἰς Ἰόππην¹³ ἄνδρας, καὶ
μετάπεμψαι¹⁴ Σίμωνα, τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον, ὃς ¹⁴
λαλήσει ῥήματα πρὸς σε, ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ

¹ θύω, sacrifice, kill. ² μηδαμῶς, by no means, no. ³ κοινός, common, unclean. ⁴ οὐδέποτε, never. ⁵ κοινόω, make common, defile. ⁶ τρίς, thrice, three times. ⁷ ἀνασπάω, draw up, pull up. ⁸ ἐξαυτῆς, at once, forthwith. ⁹ ἐφίστημι, stand over, come upon. ¹⁰ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ¹¹ διακρίνω, discriminate, judge. ¹² ἕξ, six, 6. ¹³ Ἰόππη, ης, ἡ, Joppa. ¹⁴ μεταπέμπω, send for, summon.

οἶκός σου. Ἐν δὲ τῷ ἄρξασθαι με λαλεῖν, ἐπέπεσεν¹ τὸ 15
 πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτούς, ὥσπερ καὶ ἐφ' ἡμᾶς ἐν
 ἀρχῇ. Ἐμνήσθην² δὲ τοῦ ῥήματος κυρίου, ὡς ἔλεγεν, 16
 Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ
 βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁγίῳ. Εἰ οὖν τὴν ἰσὴν³ 17
 δωρεὰν⁴ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς ὡς καὶ ἡμῖν,
 πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν κύριον Ἰησοῦν χριστόν, ἐγὼ δὲ
 τίς ἤμην δυνατὸς κωλύσαι τὸν θεόν; Ἀκούσαντες δὲ 18
 ταῦτα ἡσύχασαν,⁵ καὶ ἐδόξαζον τὸν θεόν, λέγοντες,
 Ἄρα γέ⁶ καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ θεὸς τὴν μετάνοιαν⁷ ἔδωκεν
 εἰς ζωὴν.

Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες⁸ ἀπὸ τῆς θλίψεως τῆς 19
 γενομένης ἐπὶ Στεφάνῳ διήλθον ἕως Φοινίκης⁹ καὶ
 Κύπρου¹⁰ καὶ Ἀντιοχείας,¹¹ μηδενὶ λαλοῦντες τὸν
 λόγον εἰ μὴ μόνον Ἰουδαίοις. Ἦσαν δὲ τινες ἐξ αὐτῶν 20

¹ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ² μνησκόμαι, remember, recall. ³ ἴσος, equal, identical. ⁴ δωρεά, ἄς, ἡ, gift, free gift. ⁵ ἡσυχάζω, be still, be silent. ⁶ γέ, indeed, at least. ⁷ μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ⁸ διασπείρω, scatter, scatter like seed. ⁹ Φοινίκη, ης, ἡ, Phoenicia. ¹⁰ Κύπρος, ου, ἡ, Cyprus. ¹¹ Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch.

ἄνδρες Κύπριοι¹ καὶ Κυρηναῖοι,² οἵτινες εἰσελθόντες
 εἰς Ἀντιόχειαν,³ ἐλάλουν πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς,⁴
 εὐαγγελιζόμενοι τὸν κύριον Ἰησοῦν. Καὶ ἦν χεὶρ 21
 κυρίου μετ' αὐτῶν: πολὺς τε ἀριθμὸς⁵ πιστεύσας
 ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν κύριον. Ἠκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς 22
 τὰ ὧτα τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις περὶ
 αὐτῶν: καὶ ἐξαπέστειλαν⁶ Βαρνάβαν διελθεῖν ἕως
 Ἀντιοχείας:³ ὃς παραγενόμενος καὶ ἰδὼν τὴν χάριν 23
 τοῦ θεοῦ ἐχάρη, καὶ παρεκάλει πάντας τῇ προθέσει⁷
 τῆς καρδίας προσμένειν⁸ τῷ κυρίῳ: ὅτι ἦν ἀνὴρ 24
 ἀγαθὸς καὶ πλήρης⁹ πνεύματος ἁγίου καὶ πίστεως: καὶ
 προσετέθη¹⁰ ὄχλος ἱκανὸς τῷ κυρίῳ. Ἐξῆλθεν δὲ εἰς 25
 Ταρσὸν¹¹ ὁ Βαρνάβας ἀναζητῆσαι¹² Σαῦλον,¹³ καὶ 26
 εὐρὼν ἤγαγεν αὐτὸν εἰς Ἀντιόχειαν.³ Ἐγένετο δὲ
 αὐτοὺς ἐνιαυτὸν¹⁴ ὅλον συναχθῆναι τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ
 διδάξαι ὄχλον ἱκανόν, χρηματίσαι¹⁵ τε πρῶτον ἐν

¹ Κύπριος, ου, ὁ, Cyprian, Cypriote. ² Κυρηναῖος, ου, ὁ, Cyrenian, belonging to Cyrene. ³ Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch.

⁴ Ἑλληνιστής, οῦ, ὁ, Hellenist, Greek. ⁵ ἀριθμὸς, οῦ, ὁ, number, total. ⁶ ἐξαποστέλλω, send forth. ⁷ πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ⁸ προσμένειν, wait longer, remain. ⁹ πλήρης, full. ¹⁰ προστίθημι, add, add to. ¹¹ Ταρσός, οῦ, ἡ, Tarsus. ¹² ἀναζητέω, look, search. ¹³ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ¹⁴ ἐνιαυτός, οῦ, ὁ, year. ¹⁵ χρηματίζω, instruct, reveal.

Ἀντιοχείᾳ¹ τοὺς μαθητὰς Χριστιανούς.²

Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατήλθον³ ἀπὸ 27

Ἱεροσολύμων προφήται εἰς Ἀντιόχειαν.¹ Ἀναστὰς δὲ 28

εἷς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἄγαβος,⁴ ἐσήμανεν⁵ διὰ τοῦ

πνεύματος λιμὸν⁶ μέγαν μέλλειν ἔσεσθαι ἐφ' ὅλην

τὴν οἰκουμένην·⁷ ὅστις καὶ ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου⁸

Καίσαρος. Τῶν δὲ μαθητῶν καθὼς εὐπορεῖτό⁹ τις, 29

ᾧρισαν¹⁰ ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς

κατοικοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς· ὃ καὶ ἐποίησαν, 30

ἀποστέλλαντες πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους διὰ χειρὸς

Βαρνάβα καὶ Σαύλου.¹¹

Κατ' ἐκείνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν¹² Ἡρώδης ὁ 12

βασιλεὺς τὰς χεῖρας κακῶσαι¹³ τινὰς τῶν ἀπὸ τῆς

ἐκκλησίας. Ἀνεῖλεν¹⁴ δὲ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν 2

Ἰωάννου μαχαίρα. Καὶ ἰδὼν ὅτι ἀρεστόν¹⁵ ἔστιν τοῖς 3

¹ Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ² Χριστιανός, οὗ, ὁ, Christian. ³ κατέρχουμαι, come down, go down. ⁴ Ἄγαβος, ου, ὁ, Agabus. ⁵ σημαίνω, indicate, signify. ⁶ λιμός, οὗ, ὁ, hunger, famine. ⁷ οἰκουμένη, ης, ἡ, inhabited world. ⁸ Κλαύδιος, ου, ὁ, Claudius. ⁹ εὐπορέω, have means, am prosperous. ¹⁰ ὀρίζω, mark off by boundaries, determine. ¹¹ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ¹² ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ¹³ κακῶω, mistreat, harm. ¹⁴ ἀναιρέω, take up, kill. ¹⁵ ἀρεστός, pleasing, desirable.

Ἰουδαίους, προσέθετο¹ συλλαβεῖν² καὶ Πέτρον – ἦσαν
 δὲ αἱ ἡμέραι τῶν ἄζυμων³ – ὃν καὶ πιάσας⁴ ἔθετο εἰς ⁴
 φυλακὴν, παραδοὺς τέσσαρσιν τετραδίοις⁵
 στρατιωτῶν φυλάσσειν αὐτόν, βουλόμενος μετὰ τὸ
 Πάσχα ἀναγαγεῖν⁶ αὐτὸν τῷ λαῷ. Ὁ μὲν οὖν Πέτρος ⁵
 ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ· προσευχὴ δὲ ἦν ἐκτενής⁷
 γινομένη ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὸν θεὸν ὑπὲρ
 αὐτοῦ. Ὅτε δὲ ἔμελλεν αὐτὸν προάγειν⁸ ὁ Ἡρώδης, ⁶
 τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν ὁ Πέτρος κοιμώμενος⁹ μεταξύ¹⁰
 δύο στρατιωτῶν, δεδεμένος ἀλύσεσιν¹¹ δυσίν·
 φύλακές¹² τε πρὸ τῆς θύρας ἐτήρουν τὴν φυλακὴν. ⁷
 Καὶ ἰδοὺ, ἄγγελος κυρίου ἐπέστη,¹³ καὶ φῶς ἔλαμψεν¹⁴
 ἐν τῷ οἴκηματι·¹⁵ πατάξας¹⁶ δὲ τὴν πλευρὰν¹⁷ τοῦ
 Πέτρου, ἤγειρεν αὐτὸν λέγων, Ἀνάστα ἐν τάχει.¹⁸ Καὶ
 ἐξέπεσον¹⁹ αὐτοῦ αἱ ἀλύσεις¹¹ ἐκ τῶν χειρῶν. Εἰπέν τε ⁸

¹ προστίθιμι, add, add to. ² συλλαμβάνω, take, conceive. ³ ἄζυμος, unleavened, paschal feast. ⁴ πιάζω, take, lay hold of. ⁵ τετραδίων, ου, τό, squad of four soldiers. ⁶ ἀνάγω, lead up, restore. ⁷ ἐκτενής, zealous, earnest. ⁸ προάγω, lead forth, go before. ⁹ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ¹⁰ μεταξύ, between, after. ¹¹ ἀλυσίς, εως, ή, chain. ¹² φύλαξ, ακος, ό, guard, sentinel. ¹³ ἐφίστημι, stand over, come upon. ¹⁴ λάμπω, shine. ¹⁵ οἶκημα, τος, τό, room, dwelling. ¹⁶ πατάσσω, strike, smite. ¹⁷ πλευρά, ἄς, ή, side, side of the body. ¹⁸ τάχος, ους, τό, speed, quickness. ¹⁹ ἐκπίπτω, fall away, fall out.

ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτόν, Περιζῶσαι¹ καὶ ὑπόδησαι² τὰ
 σανδάλιά³ σου. Ἐποίησεν δὲ οὕτως. Καὶ λέγει αὐτῷ,
 Περιβαλοῦ⁴ τὸ ἱμάτιόν σου, καὶ ἀκολούθει μοι. Καὶ 9
 ἐξελθὼν ἠκολούθει αὐτῷ· καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ἀληθές
 ἐστὶν τὸ γινόμενον διὰ τοῦ ἀγγέλου, ἐδόκει δὲ ὄραμα⁵
 βλέπειν. Διελθόντες δὲ πρώτην φυλακὴν καὶ 10
 δευτέραν, ἦλθον ἐπὶ τὴν πύλιν⁶ τὴν σιδηρᾶν,⁷ τὴν
 φέρουσαν εἰς τὴν πόλιν, ἣτις αὐτομάτῃ⁸ ἡνοίχθη
 αὐτοῖς· καὶ ἐξελθόντες προῆλθον⁹ ῥύμιν¹⁰ μίαν, καὶ
 εὐθέως ἀπέστη¹¹ ὁ ἄγγελος ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ ὁ Πέτρος, 11
 γενόμενος ἐν ἑαυτῷ, εἶπεν, Νῦν οἶδα ἀληθῶς¹² ὅτι
 ἐξαπέστειλεν¹³ κύριος τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ ἐξείλετό
 με ἐκ χειρὸς Ἡρώδου καὶ πάσης τῆς προσδοκίας¹⁵
 τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων. Συνιδῶν¹⁶ τε ἦλθεν ἐπὶ τὴν 12
 οἰκίαν Μαρίας τῆς μητρὸς Ἰωάννου τοῦ
 ἐπικαλουμένου Μάρκου,¹⁷ οὗ¹⁸ ἦσαν ἱκανοὶ

¹ περιζώννυμι, gird, gird round. ² ὑποδέω, put on my feet. ³ σανδάλιον, ου, τό, sandal. ⁴ περιβάλλω, put around, clothe. ⁵ ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ⁶ πύλη, ης, ἡ, gate, porch. ⁷ σιδηρεος, made of iron. ⁸ αὐτόματος, by itself, of its own accord. ⁹ προέρχομαι, go in front, precede. ¹⁰ ῥύμη, ης, ἡ, narrow street, lane. ¹¹ ἀφίστημι, withdraw, depart. ¹² ἀληθῶς, truly, really. ¹³ ἐξαποστέλλω, send forth. ¹⁴ ἐξαιρέω, take out, deliver. ¹⁵ προσδοκία, ας, ἡ, expectation, waiting. ¹⁶ σύνοιδα, know, be conscious of. ¹⁷ Μάρκος, ου, ὁ, Mark. ¹⁸ οὗ, where, when.

συνηθροισμένοι¹ καὶ προσευχόμενοι. Κρούσαντος² δὲ 13
 τοῦ Πέτρου τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος,³ προσήλθεν
 παιδίσκη⁴ ὑπακοῦσαι,⁵ ὀνόματι Ῥόδη.⁶ Καὶ ἐπιγνούσα 14
 τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου, ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ ἤνοιξεν
 τὸν πυλῶνα,³ εἰσδραμοῦσα⁷ δὲ ἀπήγγειλεν ἐστάναι
 τὸν Πέτρον πρὸ τοῦ πυλῶνος.³ Οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν 15
 εἶπον, Μαίνῃ.⁸ Ἦ δὲ διῶσχυρίζετο⁹ οὕτως ἔχειν. Οἱ δὲ
 ἔλεγον, Ὁ ἄγγελος αὐτοῦ ἐστίν. Ὁ δὲ Πέτρος 16
 ἐπέμενεν¹⁰ κρούων·² ἀνοίξαντες δὲ εἶδον αὐτόν, καὶ
 ἐξέστησαν.¹¹ Κατασείσας¹² δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ σιγᾶν,¹³ 17
 διηγῆσατο¹⁴ αὐτοῖς πῶς ὁ κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν¹⁵ ἐκ
 τῆς φυλακῆς. Εἶπεν δέ, Ἀπαγγείλατε Ἰακώβῳ καὶ
 τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα. Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἕτερον
 τόπον. Γενομένης δὲ ἡμέρας, ἦν τάραχος¹⁶ οὐκ ὀλίγος 18
 ἐν τοῖς στρατιώταις, τί ἄρα¹⁷ ὁ Πέτρος ἐγένετο. 19
 Ἡρώδης δὲ ἐπιζητήσας¹⁸ αὐτὸν καὶ μὴ εὐρών,

¹ συναθροίζω, gather, bring together. ² κρούω, knock, strike. ³ πυλῶν, ὄνος, ὁ, vestibule, gateway. ⁴ παιδίσκη, ἡς, ἡ, maid, female servant. ⁵ ὑπακούω, obey, listen. ⁶ Ῥόδη, ἡς, ἡ, Rhoda. ⁷ εἰστρέχω, run in. ⁸ μαίνομαι, rage, be furious. ⁹ διῶσχυρίζομαι, insist, maintain firmly. ¹⁰ ἐπιμένω, continue, remain. ¹¹ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ¹² κατασείω, shake, motion. ¹³ σιγᾶω, be silent, become silent. ¹⁴ διηγέομαι, relate fully, relate in full. ¹⁵ ἐξάγω, lead out. ¹⁶ τάραχος, ου, ὁ, disturbance, commotion. ¹⁷ ἄρα, so? (introduces a question). ¹⁸ ἐπιζητέω, seek for, seek after.

ἀνακρίνας¹ τοὺς φύλακας,² ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι.³

Καὶ κατελθὼν⁴ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Καισάρειαν⁵

διέτριβεν.⁶

Ἦν δὲ ὁ Ἡρώδης θυμομαχῶν⁷ Τυρίοις⁸ καὶ Σιδωνίοις·⁹ 20

ὁμοθυμαδὸν¹⁰ δὲ παρήσαν¹¹ πρὸς αὐτόν, καὶ πείσαντες

Βλάστον¹² τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος¹³ τοῦ βασιλέως,

ἤτουντο εἰρήνην, διὰ τὸ τρέφεσθαι¹⁴ αὐτῶν τὴν χώραν

ἀπὸ τῆς βασιλικῆς.¹⁵ Τακτῇ¹⁶ δὲ ἡμέρᾳ ὁ Ἡρώδης 21

ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα¹⁷ βασιλικήν,¹⁵ καὶ καθίσας ἐπὶ

τοῦ βήματος,¹⁸ ἐδημηγόρει¹⁹ πρὸς αὐτούς. Ὁ δὲ δῆμος 22

ἐπεφώνει,²¹ Φωνῇ θεοῦ καὶ οὐκ ἀνθρώπου. 23

Παραχρήμα²² δὲ ἐπάταξεν²³ αὐτὸν ἄγγελος κυρίου,

ἀνθ²⁴ ὧν οὐκ ἔδωκεν δόξαν τῷ θεῷ· καὶ γενόμενος

σκοληκόβρωτος,²⁵ ἐξέψυξεν.²⁶

¹ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ² φύλαξ, ακος, δ, guard, sentinel. ³ ἀπάγω, lead away, lead. ⁴ κατέρχομαι, come down, go down. ⁵ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ⁶ διατρίβω, continue, tarry. ⁷ θυμομαχέω, be very angry. ⁸ Τύριος, ου, ό, Tyrian, inhabitant of Tyre. ⁹ Σιδώνιος, Sidonian. ¹⁰ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ¹¹ παρίεμι, be present, have arrived. ¹² Βλάστος, ου, δ, Blastus. ¹³ κοιτῶν, ὄνος, δ, bedroom, bedchamber. ¹⁴ τρέφω, make to grow, nourish. ¹⁵ βασιλικός, royal, connected with a king. ¹⁶ τακτός, fixed, appointed. ¹⁷ ἐσθής, ἡτος, ἡ, clothing. ¹⁸ βῆμα, τος, τό, judgment seat. ¹⁹ δημηγορέω, make a public speech. ²⁰ δῆμος, ου, ό, popular assembly, crowd. ²¹ ἐπιφωνέω, cry out, shout. ²² παραχρήμα, immediately, instantly. ²³ πατάσσω, strike, smite. ²⁴ ἀντί, instead of, in place of. ²⁵ σκοληκόβρωτος, eaten by worms. ²⁶ ἐκψύχω, expire, breathe one's last.

Ὁ δὲ λόγος τοῦ θεοῦ ἤϋξανεν¹ καὶ ἐπληθύνετο.² 24

Βαρνάβας δὲ καὶ Σαῦλος³ ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ, 25
 πληρώσαντες τὴν διακονίαν, συμπαραλαβόντες⁴ καὶ
 Ἰωάννην τὸν ἐπικληθέντα Μάρκον.⁵

Ἦσαν δὲ τινες ἐν Ἀντιοχείᾳ⁶ κατὰ τὴν οὖσαν ἐκκλησίαν 13

προφῆται καὶ διδάσκαλοι, ὃ τε Βαρνάβας καὶ Συμεὼν

ὁ καλούμενος Νίγερ,⁸ καὶ Λούκιος⁹ ὁ Κυρηναῖος,¹⁰

Μαναήν¹¹ τε Ἡρώδου τοῦ τετράρχου¹² σύντροφος,¹³

καὶ Σαῦλος.³ Λειτουργούντων¹⁴ δὲ αὐτῶν τῷ κυρίῳ 2

καὶ νηστευόντων,¹⁵ εἶπεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον,

Ἀφορίσατε¹⁶ δὴ¹⁷ μοι τὸν Βαρνάβαν καὶ τὸν Σαῦλον³

εἰς τὸ ἔργον ὃ προσκέκλημαι αὐτούς. Τότε 3

νηστεύσαντες¹⁵ καὶ προσευξάμενοι καὶ ἐπιθέντες τὰς

χεῖρας αὐτοῖς, ἀπέλυσαν.

¹ αὐξάνω, cause to grow, increase. ² πληθύνω, multiply, increase. ³ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ⁴ συμπαραλαμβάνω, take along with. ⁵ Μάρκος, ου, ὁ, Mark. ⁶ Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ⁷ Συμεών, ὁ, Simeon, Simeon. ⁸ Νίγερ, ὁ, Niger. ⁹ Λούκιος, ου, ὁ, Lucius. ¹⁰ Κυρηναῖος, ου, ὁ, Cyrenian, belonging to Cyrene. ¹¹ Μαναήν, ὁ, Manaen. ¹² τετράρχης, ου, ὁ, tetrarch. ¹³ σύντροφος, ου, ὁ, one brought up with, foster brother. ¹⁴ λειτουργέω, minister, serve. ¹⁵ νηστεύω, fast. ¹⁶ ἀφορίζω, separate, set apart. ¹⁷ δῆ, also, indeed.

Οὗτοι μὲν οὖν, ἐκπεμφθέντες¹ ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ 4
 ἁγίου, κατήλθον² εἰς τὴν Σελεύκειαν·³ ἐκεῖθεν δὲ
 ἀπέπλευσαν⁴ εἰς τὴν Κύπρον.⁵ Καὶ γενόμενοι ἐν 5
 Σαλαμῖνι,⁶ κατήγγελλον⁷ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἐν ταῖς
 συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων· εἶχον δὲ καὶ Ἰωάννην
 ὑπηρέτην.⁸ Διελθόντες δὲ τὴν νῆσον⁹ ἄχρι Πάφου,¹⁰ 6
 εὗρόν τινα μάγον¹¹ ψευδοπροφήτην¹² Ἰουδαῖον, ᾧ
 ὄνομα Βαρῖησοῦς,¹³ ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ¹⁴ Σεργίῳ¹⁵ 7
 Παύλῳ, ἀνδρὶ συνετῷ.¹⁶ Οὗτος προσκαλεσάμενος
 Βαρνάβαν καὶ Σαῦλον¹⁷ ἐπεζήτησεν¹⁸ ἀκοῦσαι τὸν
 λόγον τοῦ θεοῦ. Ἀνθίστατο¹⁹ δὲ αὐτοῖς Ἑλύμας,²⁰ ὁ 8
 μάγος¹¹ – οὕτως γὰρ μεθερμηνεύεται²¹ τὸ ὄνομα
 αὐτοῦ – ζητῶν διαστρέψαι²² τὸν ἀνθύπατον¹⁴ ἀπὸ τῆς
 πίστεως. Σαῦλος¹⁷ δέ, ὁ καὶ Παῦλος, πλησθεὶς 9
 πνεύματος ἁγίου, καὶ ἀτενίσας²³ εἰς αὐτὸν εἶπεν, ὦ²⁴ 10

¹ ἐκπέμπω, send out. ² κατέρχομαι, come down, go down. ³ Σελεύκεια, ας, ἡ, Seleucia. ⁴ ἀποπλέω, sail away. ⁵ Κύπρος, ου, ἡ, Cyprus. ⁶ Σαλαμίς, ἱνος, ἡ, Salamis. ⁷ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ⁸ ὑπηρέτης, ου, ὁ, servant, assistant. ⁹ νῆσος, ου, ἡ, island. ¹⁰ Πάφος, ου, ἡ, Paphos. ¹¹ μάγος, ου, ὁ, magician, sorcerer. ¹² ψευδοπροφήτης, ου, ὁ, false prophet. ¹³ Βαρῖησους, ου, ὁ, Bar-Jesus, son of Jesus. ¹⁴ ἀνθύπατος, ου, ὁ, consul, proconsul. ¹⁵ Σέργιος, ου, ὁ, Sergius. ¹⁶ συνετός, intelligent, clever. ¹⁷ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ¹⁸ ἐπίζητέω, seek for, seek after. ¹⁹ ἀνθίστημι, resist, oppose. ²⁰ Ἑλύμας, α, ὁ, Elymas. ²¹ μεθερμηνεύω, translate, interpret. ²² διαστρέφω, distort, pervert. ²³ ἀτενίζω, gaze, stare. ²⁴ ὦ, Oh! omega.

πλήρης¹ παντὸς δόλου² καὶ πάσης ῥαδιουργίας,³ υἱὲ
 διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης δικαιοσύνης, οὐ παύσῃ⁴
 διαστρέφων⁵ τὰς ὁδοὺς κυρίου τὰς εὐθείας;⁶ Καὶ νῦν 11
 ἰδοῦ, χεὶρ κυρίου ἐπὶ σέ, καὶ ἔση τυφλός, μὴ βλέπων
 τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ. Παραχρῆμα⁷ δὲ ἐπέπεσεν⁸ ἐπ’
 αὐτὸν ἀχλὺς⁹ καὶ σκότος, καὶ περιάγων¹⁰ ἐζήτει
 χειραγωγούς.¹¹ Τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος¹² τὸ γεγονός 12
 ἐπίστευσεν, ἐκπλησσόμενος¹³ ἐπὶ τῇ διδαχῇ τοῦ
 κυρίου.

Ἀναχθέντες¹⁴ δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου¹⁵ οἱ περὶ τὸν Παῦλον 13
 ἦλθον εἰς Πέργην¹⁶ τῆς Παμφυλίας.¹⁷ Ἰωάννης δὲ
 ἀποχωρήσας¹⁸ ἀπ’ αὐτῶν ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα.
 Αὐτοὶ δὲ διελθόντες ἀπὸ τῆς Πέργης,¹⁶ παρεγένοντο 14
 εἰς Ἀντιόχειαν¹⁹ τῆς Πισιδίας,²⁰ καὶ εἰσελθόντες εἰς
 τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, ἐκάθισαν. 15

¹ πλήρης, full. ² δόλος, ου, ό, guile, deceit. ³ ῥαδιουργία, ας, ή, deceit, fraud. ⁴ παύω, cause to cease. ⁵ διαστρέφω, distort, pervert. ⁶ εὐθύς, immediately, at once. ⁷ παραχρῆμα, immediately, instantly. ⁸ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ⁹ ἀχλὺς, ύος, ή, mist, mistiness. ¹⁰ περιάγω, lead around, go about. ¹¹ χειραγωγός, ου, ό, leader. ¹² ἀνθύπατος, ου, ό, consul, proconsul. ¹³ ἐκπλήσσω, am thunderstruck, astounded. ¹⁴ ἀνάγω, lead up, restore. ¹⁵ Πάφος, ου, ή, Paphos. ¹⁶ Πέργη, ης, ή, Perga. ¹⁷ Παμφυλία, ας, ή, Pamphylia. ¹⁸ ἀποχωρέω, go away, depart. ¹⁹ Ἀντιόχεια, ας, ή, Antioch. ²⁰ Πισιδία, ας, ή, Pisidia.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν¹ τοῦ νόμου καὶ τῶν
 προφητῶν, ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυνάγωγοι² πρὸς
 αὐτούς, λέγοντες, Ἄνδρες ἀδελφοί, εἰ ἔστιν λόγος ἐν
 ὑμῖν παρακλήσεως πρὸς τὸν λαόν, λέγετε. Ἀναστάς 16
 δὲ Παῦλος, καὶ κατασείσας³ τῇ χειρί, εἶπεν,

Ἄνδρες Ἰσραηλῖται,⁴ καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν θεόν,
 ἀκούσατε. Ὁ θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου ἐξελέξατο⁵ τοὺς 17
 πατέρας ἡμῶν, καὶ τὸν λαὸν ὑψώσεν⁶ ἐν τῇ παροικίᾳ⁷
 ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ μετὰ βραχίονος⁸ ὑψηλοῦ⁹
 ἐξήγαγεν¹⁰ αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς. Καὶ ὡς τεσσαρακονταετῇ 18
 χρόνον ἐτροποφόρησεν¹² αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ. Καὶ 19
 καθελὼν¹³ ἔθνη ἑπτὰ ἐν γῇ Χαναάν,¹⁴
 κατεκληρονόμησεν¹⁵ αὐτοῖς τὴν γῆν αὐτῶν. Καὶ μετὰ 20
 ταῦτα, ὡς ἔτεσιν τετρακοσίοις¹⁶ καὶ πεντήκοντα,¹⁷
 ἔδωκεν κριτὰς¹⁸ ἕως Σαμουὴλ τοῦ προφήτου. 21

¹ ἀνάγνωσις, εως, ἡ, reading. ² ἀρχισυνάγωγος, ου, ὁ, ruler of a synagogue. ³ κατασειώ, shake, motion. ⁴ Ἰσραηλίτης, ου, ὁ, Israelite. ⁵ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁶ ὑψόω, lift up, exalt. ⁷ παροικία, ας, ἡ, sojourn, stay. ⁸ βραχίων, ονος, ὁ, arm, strength. ⁹ ὑψηλός, high, lofty. ¹⁰ ἐξάγω, lead out. ¹¹ τεσσαρακονταετής, forty years of age. ¹² τροποφορέω, bear or put up with another's manners. ¹³ καθαιρέω, take down, pull down. ¹⁴ Χαναάν, ἡ, Canaan. ¹⁵ κατακληρονομέω, give (over) as rightful possession or inheritance. ¹⁶ τετρακόσιοι, four hundred, 400. ¹⁷ πενήκοντα, fifty, 50. ¹⁸ κριτής, ου, ὁ, judge.

Κάκειθεν¹ ῥήτησαντο βασιλέα, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ
θεὸς τὸν Σαοὺλ υἱὸν Κίς,² ἄνδρα ἐκ φυλῆς Βενιαμίν,³
ἔτη τεσσαράκοντα.⁴ Καὶ μεταστήσας⁵ αὐτόν, ἡγείρεν 22
αὐτοῖς τὸν Δαυὶδ εἰς βασιλέα, ὃ καὶ εἶπεν
μαρτυρήσας, Εὗρον Δαυὶδ τὸν τοῦ Ἰεσσαί, ἄνδρα
κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ θελήματά
μου. Τούτου ὁ θεὸς ἀπὸ τοῦ σπέρματος κατ' 23
ἐπαγγελίαν ἤγαγεν τῷ Ἰσραὴλ σωτηρίαν, 24
προκηρύξαντος⁶ Ἰωάννου πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου⁷
αὐτοῦ βάπτισμα⁸ μετανοίας⁹ τῷ Ἰσραὴλ. Ὡς δὲ 25
ἐπλήρου ὁ Ἰωάννης τὸν δρόμον,¹⁰ ἔλεγεν, Τίνα με
ὑπονοεῖτε¹¹ εἶναι; Οὐκ εἰμὶ ἐγώ. Ἀλλ' ἰδοὺ, ἔρχεται
μετ' ἐμέ, οὗ οὐκ εἰμὶ ἄξιος τὸ ὑπόδημα¹² τῶν ποδῶν
λῦσαι. Ἄνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ γένους¹³ Ἀβραάμ, καὶ οἱ 26
ἐν ὑμῖν φοβούμενοι τὸν θεόν, ὑμῖν ὁ λόγος τῆς
σωτηρίας ταύτης ἀπεστάλη. Οἱ γὰρ κατοικοῦντες ἐν 27

¹ κάκειθεν, and thence, and from there. ² Κίς, ὁ, Kish. ³ Βενιαμίν, ὁ, Benjamin. ⁴ τεσσαράκοντα, forty, 40. ⁵ μεθίστημι, remove, turn away. ⁶ προκηρύσσω, proclaim publicly, preach beforehand. ⁷ εἰσόδος, ου, ἡ, entrance, entering. ⁸ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ⁹ μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ¹⁰ δρόμος, ου, ὁ, course, race. ¹¹ ὑπονοέω, suspect, conjecture. ¹² ὑπόδημα, τος, τό, sandal, shoe. ¹³ γένος, ους, τό, race, kind.

Ἱερουσαλὴμ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν, τοῦτον
 ἀγνοήσαντες,¹ καὶ τὰς φωνὰς τῶν προφητῶν τὰς κατὰ
 πᾶν σάββατον ἀναγινωσκομένας, κρίναντες
 ἐπλήρωσαν. Καὶ μηδεμίαν αἰτίαν² θανάτου εὐρόντες, 28
 ἤτήσαντο Πιλάτον ἀναιρεθῆναι³ αὐτόν. Ὡς δὲ 29
 ἐτέλεσαν πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα,
 καθελόντες⁴ ἀπὸ τοῦ ξύλου,⁵ ἔθηκαν εἰς μνημεῖον. Ὁ 30
 δὲ θεὸς ἡγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν: ὃς ὤφθη ἐπὶ ἡμέρας 31
 πλείους τοῖς συναναβᾶσιν⁶ αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας
 εἰς Ἱερουσαλὴμ, οἵτινές εἰσιν μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς
 τὸν λαόν. Καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς 32
 τοὺς πατέρας ἐπαγγελίαν γενομένην, ὅτι ταύτην ὁ
 θεὸς ἐκπεπλήρωκεν⁷ τοῖς τέκνοις αὐτῶν ἡμῖν,
 ἀναστήσας Ἰησοῦν: ὥς καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ⁸ τῷ δευτέρῳ 33
 γέγραπται, Υἱὸς μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε.
 Ὅτι δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, μηκέτι⁹ 34

¹ ἀγνόω, not know, be unaware. ² αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ³ ἀναιρέω, take up, kill. ⁴ καθαιρέω, take down, pull down. ⁵ ξύλον, ου, τό, wood, tree. ⁶ συναναβαίνω, come or go up with, go up with. ⁷ ἐκπληρώω, fulfill, fill completely. ⁸ ψαλμός, σὺ, ὁ, song of praise, psalm. ⁹ μηκέτι, no longer.

μέλλοντα ὑποστρέφειν εἰς διαφθοράν,¹ οὕτως εἴρηκεν
 ὅτι Δώσω ὑμῖν τὰ ὅσια² Δαυὶδ τὰ πιστά. Διὸ καὶ ἐν 35
 ἐτέρῳ λέγει, Οὐ δώσεις τὸν ὁσιόν² σου ἰδεῖν
 διαφθοράν:¹ Δαυὶδ μὲν γὰρ ἰδίᾳ γενεᾷ ὑπηρετήσας³ τῇ 36
 τοῦ θεοῦ βουλῇ⁴ ἐκοιμήθη,⁵ καὶ προσετέθη⁶ πρὸς τοὺς
 πατέρας αὐτοῦ, καὶ εἶδεν διαφθοράν:¹ ὃν δὲ ὁ θεὸς 37
 ἤγειρεν, οὐκ εἶδεν διαφθοράν.¹ Γνωστὸν⁷ οὖν ἔστω 38
 ὑμῖν, ἄνδρες ἀδελφοί, ὅτι διὰ τούτου ὑμῖν ἄφεσις⁸
 ἁμαρτιῶν καταγγέλλεται:⁹ καὶ ἀπὸ πάντων ὧν οὐκ 39
 ἠδυνήθητε ἐν τῷ νόμῳ Μωϋσέως δικαιωθῆναι, ἐν
 τούτῳ πᾶς ὁ πιστεύων δικαιούται. Βλέπετε οὖν μὴ 40
 ἐπέλθῃ¹⁰ ἐφ' ὑμᾶς τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις, 41
 Ὅτε, οἱ καταφρονηταί,¹¹ καὶ θαυμάσατε, καὶ
 ἀφανίσθητε:¹² ὅτι ἔργον ἐγὼ ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις
 ὑμῶν, ὃ οὐ μὴ πιστεύσητε, ἐάν τις ἐκδιηγῇται¹³ ὑμῖν.

¹ διαφθορά, ἄς, ἡ, decay, corruption. ² ὁσιος, righteous, pious. ³ ὑπηρετέω, serve, minister to. ⁴ βουλή, ἡς, ἡ, counsel, purpose. ⁵ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ⁶ προστίθημι, add, add to. ⁷ γνωστός, known, acquaintance. ⁸ ἄφεσις, εως, ἡ, release, forgiveness. ⁹ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹⁰ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ¹¹ καταφρονητής, οὐ, ὁ, despiser, scoffer. ¹² ἀφανίζω, destroy, cause to disappear. ¹³ ἐκδιηγέομαι, tell in detail, describe.

Ἐξιόντων¹ δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς τῶν Ἰουδαίων, 42
 παρεκάλουν τὰ ἔθνη εἰς τὸ μεταξὺ² σάββατον
 λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ῥήματα. Λυθείσης δὲ τῆς 43
 συναγωγῆς, ἠκολούθησαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων καὶ
 τῶν σεβομένων³ προσηλύτων⁴ τῷ Παύλῳ καὶ τῷ
 Βαρνάβᾳ· οἵτινες προσλαλοῦντες,⁵ ἔπειθον αὐτοὺς
 ἐπιμένειν⁶ τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ.

Τῷ τε ἐρχομένῳ σαββάτῳ σχεδὸν⁷ πᾶσα ἡ πόλις 44
 συνήχθη ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. Ἰδόντες δὲ οἱ 45
 Ἰουδαῖοι τοὺς ὄχλους ἐπλήσθησαν ζήλου,⁸ καὶ
 ἀντέλεγον⁹ τοῖς ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγομένοις,
 ἀντιλέγοντες⁹ καὶ βλασφημοῦντες. Παρρησιασάμενοι 46
 δὲ ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας εἶπον, Ὑμῖν ἦν
 ἀναγκαῖον¹¹ πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ.
 Ἐπειδὴ¹² δὲ ἀπωθεῖσθε¹³ αὐτόν, καὶ οὐκ ἀξίους κρίνετε

¹ ἔξαιμι, go away, leave. ² μεταξὺ, between, after. ³ σέβομαι, reverence, worship. ⁴ προσήλυτος, ου, ὁ, proselyte, convert. ⁵ προσλαλέω, speak to, speak with. ⁶ ἐπιμένω, continue, remain. ⁷ σχεδόν, almost, nearly. ⁸ ζῆλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ⁹ ἀντιλέγω, speak against, oppose. ¹⁰ παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ¹¹ ἀναγκαῖος, necessary, essential. ¹² ἐπειδὴ, since, because. ¹³ ἀπωθέω, push or thrust away, reject.

ἐαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ στρεφόμεθα¹ εἰς τὰ
ἔθνη. Οὕτως γὰρ ἐντέταλται² ἡμῖν ὁ κύριος, Τέθεικά 47
σε εἰς φῶς ἐθνῶν, τοῦ εἶναί σε εἰς σωτηρίαν ἕως
ἐσχάτου τῆς γῆς. Ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη ἔχαιρεν, καὶ 48
ἐδόξαζον τὸν λόγον τοῦ κυρίου, καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι
ἦσαν τεταγμένοι³ εἰς ζωὴν αἰώνιον. Διεφέρετο⁴ δὲ ὁ 49
λόγος τοῦ κυρίου δι' ὅλης τῆς χώρας. Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι 50
παρώτρυναν⁵ τὰς σεβομένας⁶ γυναῖκας καὶ τὰς
εὐσχήμονας⁷ καὶ τοὺς πρώτους τῆς πόλεως, καὶ
ἐπήγειραν⁸ διωγμὸν⁹ ἐπὶ τὸν Παῦλον καὶ τὸν
Βαρνάβαν, καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὁρίων¹⁰
αὐτῶν. Οἱ δὲ ἐκτιναζάμενοι¹¹ τὸν κονιορτὸν¹² τῶν 51
ποδῶν αὐτῶν ἐπ' αὐτούς, ἦλθον εἰς Ἰκόνιον.¹³ Οἱ δὲ 52
μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ πνεύματος ἁγίου.

¹ στρέφω, turn, am converted. ² ἐντέλλομαι, command, give orders. ³ τάσσω, arrange, appoint. ⁴ διαφέρω, differ, carry through. ⁵ παροτρύνω, arouse, incite. ⁶ σέβομαι, reverence, worship. ⁷ εὐσχήμων, honorable. ⁸ ἐπεγείρω, arouse, excite. ⁹ διωγμός, οὐ, ὁ, persecution. ¹⁰ ὅριον, οὐ, τό, boundary, region. ¹¹ ἐκτινάσσω, shake off or out, shake off. ¹² κονιορτός, οὐ, ὁ, dust. ¹³ Ἰκόνιον, οὐ, τό, Iconium.

Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίῳ,¹ κατὰ τὸ εἰσελθεῖν αὐτοὺς **14**

εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων, καὶ λαλήσαι οὕτως

ὥστε πιστεῦσαι Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων πολὺ

πλῆθος. Οἱ δὲ ἀπειθοῦντες² Ἰουδαῖοι ἐπήγειραν³ καὶ **2**

ἐκάκωσαν⁴ τὰς ψυχὰς τῶν ἐθνῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν. **3**

Ἰκανὸν μὲν οὖν χρόνον διέτριψαν⁵ παρρησιαζόμενοι⁶

ἐπὶ τῷ κυρίῳ τῷ μαρτυροῦντι τῷ λόγῳ τῆς χάριτος

αὐτοῦ, διδόντι σημεῖα καὶ τέρατα⁷ γίνεσθαι διὰ τῶν

χειρῶν αὐτῶν. Ἐσχίσθη⁸ δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως: **4**

καὶ οἱ μὲν ἦσαν σὺν τοῖς Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν τοῖς

ἀποστόλοις. Ὡς δὲ ἐγένετο ὁρμὴ⁹ τῶν ἐθνῶν τε καὶ **5**

Ἰουδαίων σὺν τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν, ὑβρίσαι¹⁰ καὶ

λιθοβολῆσαι¹¹ αὐτούς, συνιδόντες¹² κατέφυγον¹³ εἰς **6**

τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας,¹⁴ Λύστραν¹⁵ καὶ Δέρβην,¹⁶

καὶ τὴν περίχωρον: ¹⁷ **7** ¹⁸ κακεῖ ἦσαν εὐαγγελιζόμενοι.

¹ Ἰκόνιον, ου, τό, Iconium. ² ἀπειθέω, disbelieve, disobey. ³ ἐπεγείρω, arouse, excite. ⁴ κακώω, mistreat, harm. ⁵ διατρίβω, continue, tarry. ⁶ παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ⁷ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ⁸ σχίζω, split, separate. ⁹ ὁρμή, ἥς, ἡ, impulse, inclination. ¹⁰ ὑβρίζω, mistreat, insult. ¹¹ λιθοβολέω, pelt with stones, stone. ¹² σύννοια, know, be conscious of. ¹³ καταφεύγω, flee, take refuge. ¹⁴ Λυκαονία, ας, ἡ, Lycaonia. ¹⁵ Λύστρα, ἡ, Lystra, city of Lycaonia. ¹⁶ Δέρβη, ης, ἡ, Derbe. ¹⁷ περίχωρος, ου, ἡ, neighboring. ¹⁸ κακεῖ, and there.

Καί τις ἀνὴρ ἐν Λύστροις¹ ἀδύνατος² τοῖς ποσὶν 8
ἐκάθητο, χωλὸς³ ἐκ κοιλίας⁴ μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων,
ὃς οὐδέποτε⁵ περιπεπατήκει. Οὗτος ἤκουσεν τοῦ 9
Παύλου λαλοῦντος· ὃς ἀτενίσας⁶ αὐτῷ, καὶ ἰδὼν ὅτι
πίστιν ἔχει τοῦ σωθῆναι, εἶπεν μεγάλη τῇ φωνῇ, 10
Ἀνάσθητι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθῶς.⁷ Καὶ ἤλλετο⁸ καὶ
περιεπάτει. Οἱ δὲ ὄχλοι, ἰδόντες δ' ἐποίησεν ὁ Παῦλος, 11
ἐπήραν⁹ τὴν φωνὴν αὐτῶν Λυκαονιστί¹⁰ λέγοντες, Οἱ
θεοὶ ὁμοιωθέντες¹¹ ἀνθρώποις κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς. 12
Ἐκάλουν τε τὸν μὲν Βαρνάβαν, Δία·¹² τὸν δὲ Παῦλον,
Ἑρμῆν,¹³ ἐπειδὴ¹⁴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου. Ὁ 13
δὲ ἱερεὺς τοῦ Διὸς¹² τοῦ ὄντος πρὸ τῆς πόλεως αὐτῶν,
ταύρους¹⁵ καὶ στέμματα¹⁶ ἐπὶ τοὺς πυλῶνας¹⁷ ἐνέγκας,
σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελεν θύειν.¹⁸ Ἀκούσαντες δὲ οἱ 14
ἀπόστολοι Βαρνάβας καὶ Παῦλος, διαρρήξαντες¹⁹ τὰ

¹ Λύστρα, ἡ, Lystra, city of Lycaonia. ² ἀδύνατος, impossible, unable. ³ χωλός, lame, deprived of a foot. ⁴ κοιλία, ας, ἡ, belly, womb. ⁵ οὐδέποτε, never. ⁶ ἀτενίζω, gaze, stare. ⁷ ὀρθῶς, rightly, correctly. ⁸ ἄλλομαι, leap, spring up. ⁹ ἐπαίρω, lift up, raise. ¹⁰ Λυκαονιστί, in (the) Lycaonian (language). ¹¹ ὁμοιόω, make like, liken. ¹² Ζεὺς, ὁ, Zeus, pagan greek God. ¹³ Ἑρμῆς, οὐ, ὁ, Hermes. ¹⁴ ἐπειδὴ, since, because. ¹⁵ ταῦρος, ου, ὁ, bull, ox. ¹⁶ στέμμα, τος, τό, wreath or garland of flowers, garland. ¹⁷ πυλῶν, ὄνος, ὁ, vestibule, gateway. ¹⁸ θύω, sacrifice, kill. ¹⁹ διαρρήσσω, tear asunder.

ἱμάτια αὐτῶν, εἰσεπήδησαν¹ εἰς τὸν ὄχλον, κρίζοντες 15
 καὶ λέγοντες, Ἄνδρες, τί ταῦτα ποιεῖτε; Καὶ ἡμεῖς
 ὁμοιοπαθεῖς² ἐσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι, εὐαγγελιζόμενοι
 ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων³ ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν
 θεὸν τὸν ζῶντα, ὃς ἐποίησεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν
 καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· ὃς ἐν ταῖς 16
 παρωχημέναις⁴ γενεαῖς εἴασεν⁵ πάντα τὰ ἔθνη
 πορεύεσθαι ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. Καίτοιγε⁶ οὐκ 17
 ἀμάρτυρον⁷ ἑαυτὸν ἀφήκεν ἀγαθοποιῶν,⁸ οὐρανόθεν⁹
 ὑμῖν ὑετοῦς¹⁰ διδοὺς καὶ καιροὺς καρποφόρους,¹¹
 ἐμπιπλῶν¹² τροφῆς¹³ καὶ εὐφροσύνης¹⁴ τὰς καρδίας
 ἡμῶν. Καὶ ταῦτα λέγοντες, μόλις¹⁵ κατέπαυσαν¹⁶ τοὺς 18
 ὄχλους τοῦ μὴ θύειν¹⁷ αὐτοῖς.

¹ εἰσπηδάω, leap in, rush in. ² ὁμοιοπαθής, with the same nature. ³ μάταιος, vain, useless. ⁴ παροίχομαι, be past, gone.
⁵ ἵκω, permit, allow. ⁶ καίτοιγε, and yet, although. ⁷ ἀμάρτυρος, without witness, untestified to. ⁸ ἀγαθοποιέω,
 do good/right, do what is good/right. ⁹ οὐρανόθεν, from heaven. ¹⁰ ὑετός, ου, ὁ, rain. ¹¹ καρποφόρος, fruitful. ¹²
 ἐμπίπλημι, fill up, satisfy. ¹³ τροφή, ἥς, ἡ, food, nourishment. ¹⁴ εὐφροσύνη, ἥς, ἡ, gladness, joy. ¹⁵ μόλις,
 with difficulty, hardly. ¹⁶ καταπαύω, cause to rest to rest, stop. ¹⁷ θύω, sacrifice, kill.

Ἐπῆλθον¹ δὲ ἀπὸ Ἀντιοχείας² καὶ Ἰκονίου³ Ἰουδαῖοι, καὶ 19

πέισαντες τοὺς ὄχλους, καὶ λιθάσαντες⁴ τὸν Παῦλον,

ἔσυρον⁵ ἔξω τῆς πόλεως, νομίσαντες⁶ αὐτὸν τεθνάναι.⁷

Κυκλωσάντων⁸ δὲ αὐτὸν τῶν μαθητῶν, ἀναστὰς 20

εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν· καὶ τῇ ἐπαύριον⁹ ἔξῃλθεν σὺν

τῷ Βαρνάβᾳ εἰς Δέρβην.¹⁰ Εὐαγγελιστάμενοί τε τὴν 21

πόλιν ἐκείνην, καὶ μαθητεύσαντες¹¹ ἱκανούς,

ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Λύστραν¹² καὶ Ἰκόνιον³ καὶ

Ἀντιόχειαν,² ἐπιστηρίζοντες¹³ τὰς ψυχὰς τῶν 22

μαθητῶν, παρακαλοῦντες ἐμμένειν¹⁴ τῇ πίστει, καὶ

ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν

βασιλείαν τοῦ θεοῦ. Χειροτονήσαντες¹⁵ δὲ αὐτοῖς 23

πρεσβυτέρους κατ' ἐκκλησίαν, προσευξάμενοι μετὰ

νηστειῶν,¹⁶ παρέθεντο¹⁷ αὐτοὺς τῷ κυρίῳ εἰς ὃν

πεπιστεύκεισαν. Καὶ διελθόντες τὴν Πισιδίαν¹⁸ ἦλθον 24

¹ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ² Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ³ Ἰκόνιον, ου, τό, Iconium. ⁴ λιθάζω, throw stones, stone. ⁵ σύρω, draw, drag. ⁶ νομίζω, suppose, think. ⁷ θνήσκω, die, am dying. ⁸ κυκλόω, encircle, surround. ⁹ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ¹⁰ Δέρβη, ης, ἡ, Derbe. ¹¹ μαθητεύω, be a disciple, make a disciple. ¹² Λύστρα, ἡ, Lystra, city of Lycaonia. ¹³ ἐπιστηρίζω, strengthen, prop up. ¹⁴ ἐμμένω, persevere, remain (in). ¹⁵ χειροτονέω, choose, appoint. ¹⁶ νηστεία, ας, ἡ, fasting, fast. ¹⁷ παρατίθηναι, set before, entrust. ¹⁸ Πισιδία, ας, ἡ, Pisidia.

εἰς Παμφυλίαν.¹ Καὶ λαλήσαντες ἐν Πέργῃ² τὸν 25
 λόγον, κατέβησαν εἰς Ἀττάλειαν.³ κακέϊθεν⁴ 26
 ἀπέπλευσαν⁵ εἰς Ἀντιόχειαν,⁶ ὅθεν⁷ ἦσαν
 παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ εἰς τὸ ἔργον ὃ
 ἐπλήρωσαν. Παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν 27
 ἐκκλησίαν, ἀνήγγειλαν⁸ ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς μετ'
 αὐτῶν, καὶ ὅτι ἤνοιξεν τοῖς ἔθνεσιν θύραν πίστεως. 28
 Διέτριβον⁹ δὲ ἐκεῖ χρόνον οὐκ ὀλίγον σὺν τοῖς
 μαθηταῖς.

Καὶ τινες κατελθόντες¹⁰ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, ἐδίδασκον 15
 τοὺς ἀδελφοὺς ὅτι Ἐὰν μὴ περιτέμνησθε¹¹ τῷ ἔθει¹²
 Μωϋσέως, οὐ δύνασθε σωθῆναι. Γενομένης οὖν 2
 στάσεως¹³ καὶ ζητήσεως¹⁴ οὐκ ὀλίγης τῷ Παύλῳ καὶ
 τῷ Βαρνάβᾳ πρὸς αὐτούς, ἔταξαν¹⁵ ἀναβαίνειν
 Παῦλον καὶ Βαρνάβαν καὶ τινας ἄλλους ἐξ αὐτῶν

¹ Παμφυλία, ας, ἡ, Pamphylia. ² Πέργη, ης, ἡ, Perga. ³ Ἀττάλεια, ας, ἡ, Attalia. ⁴ κακέϊθεν, and thence, and from there. ⁵ ἀποπλέω, sail away. ⁶ Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ⁷ ὅθεν, from where, from which. ⁸ ἀναγγέλλω, announce, report. ⁹ διατρίβω, continue, tarry. ¹⁰ κατέρχομαι, come down, go down. ¹¹ περιτέμνω, circumcise, circumcise. ¹² ἔθος, ους, τό, custom. ¹³ στάσις, εως, ἡ, standing, rebellion. ¹⁴ ζήτησις, εως, ἡ, debate, controversy. ¹⁵ τάσσω, arrange, appoint.

πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς
Ἱερουσαλὴμ περὶ τοῦ ζητήματος¹ τούτου. Οἱ μὲν οὖν, ³
προπεμφθέντες² ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, διήρχοντο τὴν
Φοινίκην³ καὶ Σαμάρειαν,⁴ ἐκδιηγούμενοι⁵ τὴν
ἐπιστροφὴν⁶ τῶν ἐθνῶν: καὶ ἐποιοῦν χαρὰν μεγάλην
πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. Παραγενόμενοι δὲ εἰς ⁴
Ἱερουσαλήμ, ἀπεδέχθησαν⁷ ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ
τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀνήγγειλάν⁸
τε ὅσα ὁ θεὸς ἐποίησεν μετ' αὐτῶν. Ἐξάνεστησαν⁹ δέ ⁵
τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἵρέσεως¹⁰ τῶν Φαρισαίων
πεπιστευκότες, λέγοντες ὅτι Δεῖ περιτέμνειν¹¹ αὐτούς,
παραγγέλλειν τε τηρεῖν τὸν νόμον Μωϋσέως.

Συνήχθησαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἰδεῖν ⁶
περὶ τοῦ λόγου τούτου. Πολλῆς δὲ συζητήσεως¹² ⁷
γενομένης, ἀναστὰς Πέτρος εἶπεν πρὸς αὐτούς,

¹ ζήτημα, τος, τό, inquiry, question. ² προπέμπω, send before, send forth. ³ Φοινίκη, ης, ἡ, Phoenicia. ⁴ Σαμάρεια, ας, ἡ, Samaria. ⁵ ἐκδιηγέομαι, tell in detail, describe. ⁶ ἐπιστροφή, ἡς, ἡ, attention, conversion. ⁷ ἀποδέχομαι, receive gladly, welcome. ⁸ ἀναγγέλλω, announce, report. ⁹ ἐξάνιστημι, raise up, rise up. ¹⁰ αἵρεσις, εως, ἡ, choice, faction. ¹¹ περιτέμνω, circumcize, circumcise. ¹² συζήτησις, εως, ἡ, mutual questioning, disputation.

Ἄνδρες ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐπίστασθε¹ ὅτι ἀφ' ἡμερῶν
 ἀρχαίων² ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν ἐξελέξατο,³ διὰ τοῦ στόματός
 μου ἀκοῦσαι τὰ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου, καὶ
 πιστεῦσαι. Καὶ ὁ καρδιογνώστης⁴ θεὸς ἐμαρτύρησεν 8
 αὐτοῖς, δοὺς αὐτοῖς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, καθὼς καὶ
 ἡμῖν: καὶ οὐδὲν διέκρινεν⁵ μεταξὺ⁶ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν, 9
 τῇ πίστει καθαρίσας τὰς καρδίας αὐτῶν. Νῦν οὖν τί 10
 πειράζετε τὸν θεόν, ἐπιθεῖναι ζυγὸν⁷ ἐπὶ τὸν τράχηλον⁸
 τῶν μαθητῶν, ὃν οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς
 ἰσχύσαμεν βαστάσαι; Ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ 11
 κυρίου Ἰησοῦ πιστεύομεν σωθῆναι, καθ' ὃν τρόπον⁹
 κἀκεῖνοι.¹⁰

Ἐσίγησεν¹¹ δὲ πᾶν τὸ πλῆθος, καὶ ἤκουον Βαρνάβαν καὶ 12
 Παύλου ἐξηγουμένων¹² ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς σημεῖα
 καὶ τέρατα¹³ ἐν τοῖς ἔθνεσιν δι' αὐτῶν. Μετὰ δὲ τὸ 13

¹ ἐπίσταμαι, understand, know. ² ἀρχαῖος, old, ancient. ³ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁴ καρδιογνώστης, οὐ, ὁ, knower of hearts. ⁵ διακρίνω, discriminate, judge. ⁶ μεταξὺ, between, after. ⁷ ζυγός, οὐ, ὁ, yoke, heavy burden. ⁸ τράχηλος, οὐ, ὁ, neck. ⁹ τρόπος, οὐ, ὁ, manner, way. ¹⁰ κἀκεῖνος, and he, and she. ¹¹ σιγάω, be silent, become silent. ¹² ἐξηγέομαι, explain, describe. ¹³ τέρας, ατος, τό, wonder, portent.

σιγηῖσαι¹ αὐτούς, ἀπεκρίθη Ἰάκωβος λέγων,

Ἄνδρες ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου: Συμεών² ἐξηγήσατο³ 14

καθὼς πρῶτον ὁ θεὸς ἐπεσκέψατο⁴ λαβεῖν ἐξ ἐθνῶν

λαὸν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. Καὶ τούτῳ συμφωνοῦσιν⁵ 15

οἱ λόγοι τῶν προφητῶν, καθὼς γέγραπται, Μετὰ 16

ταῦτα ἀναστρέψω,⁶ καὶ ἀνοικοδομήσω⁷ τὴν σκηνὴν⁸

Δαυὶδ τὴν πεπτωκυῖαν· καὶ τὰ κατεσκαμμένα⁹ αὐτῆς

ἀνοικοδομήσω,⁷ καὶ ἀνορθώσω¹⁰ αὐτήν· ὅπως ἂν 17

ἐκζητήσωσιν¹¹ οἱ κατάλοιποι¹² τῶν ἀνθρώπων τὸν

κύριον, καὶ πάντα τὰ ἔθνη, ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ

ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς, λέγει κύριος ὁ ποιῶν ταῦτα

πάντα. Γνωστὰ¹³ ἅπ' αἰῶνός ἐστιν τῷ θεῷ πάντα τὰ 18

ἔργα αὐτοῦ. Διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν¹⁴ τοῖς ἀπὸ 19

τῶν ἐθνῶν ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ τὸν θεόν· ἀλλὰ 20

ἐπιστεῖλαι¹⁵ αὐτοῖς τοῦ ἀπέχεσθαι¹⁶ ἀπὸ τῶν

¹ σιγᾶω, be silent, become silent. ² Συμεών, ὁ, Simeon, Simeon. ³ ἐξηγέομαι, explain, describe. ⁴ ἐπισκέπτομαι, visit, have a care for. ⁵ συμφωνέω, agree with, agree together. ⁶ ἀναστρέφω, return, live. ⁷ ἀνοικοδομέω, rebuild, build up. ⁸ σκηνή, ἡς, ἡ, tent, tabernacle. ⁹ κατασκάπτω, tear down, demolish. ¹⁰ ἀνορθόω, restore, strengthen. ¹¹ ἐκζητέω, seek out, inquire. ¹² κατάλοιπος, rest, remaining. ¹³ γνωστός, known, acquaintance. ¹⁴ παρενοχλέω, trouble, annoy. ¹⁵ ἐπιστέλλω, write, instruct by letter. ¹⁶ ἀπέχω, received, obtain.

ἀλισγημάτων¹ τῶν εἰδώλων² καὶ τῆς πορνείας καὶ τοῦ
 πνικτοῦ³ καὶ τοῦ αἵματος. Μωϋσῆς γὰρ ἐκ γενεῶν 21
 ἀρχαίων⁴ κατὰ πόλιν τοὺς κηρύσσοντας αὐτὸν ἔχει, ἐν
 ταῖς συναγωγαῖς κατὰ πᾶν σάββατον
 ἀναγινωσκόμενος.

Τότε ἔδοξεν τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν 22
 ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐκλεξαμένους⁵ ἄνδρας ἐξ αὐτῶν
 πέμψαι εἰς Ἀντιόχειαν⁶ σὺν Παύλῳ καὶ Βαρνάβᾳ,
 Ἰούδαν τὸν ἐπικαλούμενον Βαρσαββᾶν,⁷ καὶ Σίλαν,⁸
 ἄνδρας ἡγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, γράψαντες διὰ 23
 χειρὸς αὐτῶν τάδε,⁹ Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι
 καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν⁶ καὶ Συρίαν¹⁰
 καὶ Κιλικίαν¹¹ ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἐθνῶν, χαίρειν: ἐπειδὴ 24
 ἡκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν ἐξεληθόντες ἐτάραξαν¹³
 ὑμᾶς λόγοις, ἀνασκευάζοντες¹⁴ τὰς ψυχὰς ὑμῶν,

¹ ἀλίσγημα, τος, τό, pollution, defilement. ² εἶδωλον, ου, τό, image, idol. ³ πνικτός, strangled. ⁴ ἀρχαῖος, old, ancient.
⁵ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁶ Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ⁷ Βαρσαββᾶς, ᾱ, ὁ, Barsabbas. ⁸ Σίλας, ὁ, Silas. ⁹ ὅδε, this (here), this here. ¹⁰ Συρία, ας, ἡ, Syria. ¹¹ Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia. ¹² ἐπειδὴ, since, because. ¹³ ταράσσω, trouble, agitate. ¹⁴ ἀνασκευάζω, upset, unsettle.

λέγοντες περιτέμενεσθαι¹ καὶ τηρεῖν τὸν νόμον, οἷς οὐ
 διεστείλάμεθα·² ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυμαδόν,³ 25
 ἐκλεξαμένους⁴ ἄνδρας πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, σὺν τοῖς
 ἀγαπητοῖς ἡμῶν Βαρνάβᾳ καὶ Παύλῳ, ἀνθρώποις 26
 παραδεδωκόσιν τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος
 τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. Ἀπεστάλκαμεν οὖν 27
 Ἰούδαν καὶ Σίλαν,⁵ καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου
 ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτά. Ἔδοξεν γὰρ τῷ ἁγίῳ 28
 πνεύματι, καὶ ἡμῖν, μηδὲν πλεον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν
 βάρος,⁶ πλὴν τῶν ἐπάναγκες⁷ τούτων, ἀπέχεσθαι⁸ 29
 εἰδωλοθύτων⁹ καὶ αἵματος καὶ πνικτοῦ¹⁰ καὶ πορνείας·
 ἐξ ὧν διατηροῦντες¹¹ ἑαυτούς, εὖ¹² πράξετε. Ἐρρωσθε.

¹ περιτέμνω, circumcize, circumcise. ² διαστελλομαι, set apart, fig. to distinguish. ³ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ⁴ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁵ Σίλας, ὁ, Silas. ⁶ βάρος, οὐς, τό, burden, weight. ⁷ ἐπάναγκες, of a necessary nature, necessarily. ⁸ ἀπέχω, received, obtain. ⁹ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ¹⁰ πνικτός, strangled. ¹¹ διατηρέω, keep free of, keep safe. ¹² εὖ, well, well done. ¹³ ῥώννυμι, strengthen, farewell.

Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες ἦλθον εἰς Ἀντιόχειαν:¹ καὶ 30
 συναγαγόντες τὸ πλῆθος, ἐπέδωκαν² τὴν ἐπιστολήν.³ 31
 Ἀναγνόντες δέ, ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ παρακλήσει. Ἰούδας 32
 τε καὶ Σίλας,⁴ καὶ αὐτοὶ προφῆται ὄντες, διὰ λόγου
 πολλοῦ παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφούς, καὶ
 ἐπεστήριζαν.⁵ Ποιήσαντες δὲ χρόνον, ἀπελύθησαν 33
 μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους.
 Παῦλος δὲ καὶ Βαρνάβας διέτριβον⁶ ἐν Ἀντιοχείᾳ,¹ 34
 διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι, μετὰ καὶ ἐτέρων
 πολλῶν, τὸν λόγον τοῦ κυρίου.

Μετὰ δέ τινας ἡμέρας εἶπεν Παῦλος πρὸς Βαρνάβαν, 36
 Ἐπιστρέψαντες δὴ⁷ ἐπισκεψώμεθα⁸ τοὺς ἀδελφοὺς
 ἡμῶν κατὰ πᾶσαν πόλιν, ἐν αἷς κατηγγείλαμεν⁹ τὸν
 λόγον τοῦ κυρίου, πῶς ἔχουσιν. Βαρνάβας δὲ 37
 ἐβουλεύσατο¹⁰ συμπαραλαβεῖν¹¹ τὸν Ἰωάννην, τὸν
 καλούμενον Μάρκον.¹² Παῦλος δὲ ἤξιον,¹³ τὸν 38

¹ Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ² ἐπιδίδωμι, give to, hand in. ³ ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch. ⁴ Σίλας, ὁ, Silas. ⁵ ἐπιστηρίζω, strengthen, prop up. ⁶ διατρίβω, continue, tarry. ⁷ δὴ, also, indeed. ⁸ ἐπισκέπτομαι, visit, have a care for. ⁹ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹⁰ βουλεύω, deliberate, take counsel. ¹¹ συμπαραλαμβάνω, take along with. ¹² Μάρκος, ου, ὁ, Mark. ¹³ ἄξιόω, consider worthy.

ἀποστάντα¹ ἀπ' αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας,² καὶ μὴ
 συνελθόντα αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, μὴ συμπαραλαβεῖν³
 τοῦτον. Ἐγένετο οὖν παροξυσμός,⁴ ὥστε 39
 ἀποχωρισθῆναι⁵ αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, τὸν τε
 Βαρνάβαν παραλαβόντα τὸν Μάρκον⁶ ἐκπλεῦσαι⁷ εἰς
 Κύπρον·⁸ Παῦλος δὲ ἐπιλεξάμενος⁹ Σίλαν¹⁰ ἐξῆλθεν, 40
 παραδοθεὶς τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν. 41
 Διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν¹¹ καὶ Κιλικίαν,¹² ἐπιστηρίζων
 τὰς ἐκκλησίας.

Κατήνησεν¹⁴ δὲ εἰς Δέρβην¹⁵ καὶ Λύστραν·¹⁶ καὶ ἰδοὺ, 16
 μαθητὴς τις ἦν ἐκεῖ, ὀνόματι Τιμόθεος,¹⁷ υἱὸς
 γυναικὸς τινος Ἰουδαίας πιστῆς, πατρὸς δὲ Ἑλλήνος· 2
 ὃς ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν Λύστροις¹⁶ καὶ Ἰκονίῳ¹⁸
 ἀδελφῶν. Τοῦτον ἠθέλησεν ὁ Παῦλος σὺν αὐτῷ 3
 ἐξελθεῖν, καὶ λαβὼν περιέτεμεν¹⁹ αὐτόν, διὰ τοῦς

¹ ἀφίστημι, withdraw, depart. ² Παμφυλία, ας, ἡ, Pamphylia. ³ συμπαραλαμβάνω, take along with. ⁴ παροξυσμός, οὖ, ὁ, stimulation, provocation. ⁵ ἀποχωρίζω, separate, split apart. ⁶ Μάρκος, ου, ὁ, Mark. ⁷ ἐκπλέω, sail away, sail out. ⁸ Κύπρος, ου, ἡ, Cyprus. ⁹ ἐπιλέγω, call or name, choose. ¹⁰ Σίλας, ὁ, Silas. ¹¹ Συρία, ας, ἡ, Syria. ¹² Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia. ¹³ ἐπιστηρίζω, strengthen, prop up. ¹⁴ καταντάω, come to, arrive. ¹⁵ Δέρβη, ης, ἡ, Derbe. ¹⁶ Λύστρα, ἡ, Lystra, city of Lycaonia. ¹⁷ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ¹⁸ Ἰκόνιον, ου, τό, Iconium. ¹⁹ περιτέμνω, circumcise, circumcise.

Ἰουδαίους τοὺς ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις: ἤδεισαν
 γὰρ ἅπαντες τὸν πατέρα αὐτοῦ, ὅτι Ἕλλην ὑπῆρχεν. 4
 Ὡς δὲ διεπορεύοντο¹ τὰς πόλεις, παρεδίδουν αὐτοῖς
 φυλάσσειν τὰ δόγματα² τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν
 ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ.
 Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι ἐστερεοῦντο³ τῇ πίστει, καὶ 5
 ἐπερίσσευον τῷ ἀριθμῷ⁴ καθ' ἡμέραν.

Διελθόντες δὲ τὴν Φρυγίαν⁵ καὶ τὴν Γαλατικὴν⁶ χώραν, 6
 κωλυθέντες ὑπὸ τοῦ ἁγίου πνεύματος λαλῆσαι τὸν
 λόγον ἐν τῇ Ἀσίᾳ,⁷ ἐλθόντες κατὰ τὴν Μυσίαν⁸ 7
 ἐπείραζον κατὰ τὴν Βιθυνίαν⁹ πορεύεσθαι: καὶ οὐκ
 εἶασεν¹⁰ αὐτοὺς τὸ πνεῦμα: παρελθόντες δὲ τὴν 8
 Μυσίαν⁸ κατέβησαν εἰς Τρωάδα.¹¹ Καὶ ὄραμα¹² διὰ 9
 τῆς νυκτὸς ὤφθη τῷ Παύλῳ: ἀνὴρ τις ἦν Μακεδὼν¹³
 ἐστώς, παρακαλῶν αὐτὸν καὶ λέγων, Διαβὰς¹⁴ εἰς

¹ διαπορεύομαι, pass across, journey through. ² δόγμα, τος, τό, a public decree, ordinance. ³ στερεόω, make firm, strengthen. ⁴ ἀριθμός, οὐ, ὁ, number, total. ⁵ Φρυγία, ας, ἡ, Phrygia. ⁶ Γαλατικός, Galatian. ⁷ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ⁸ Μυσία, ας, ἡ, Mysia. ⁹ Βιθυνία, ας, ἡ, Bithynia. ¹⁰ ἐάω, permit, allow. ¹¹ Τρωάς, ἄδος, ἡ, Troas. ¹² ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ¹³ Μακεδὼν, ὄνος, ὁ, Macedonian. ¹⁴ διαβαίνω, go through, cross.

Μακεδονίαν,¹ βοηθήσον² ἡμῖν. Ὡς δὲ τὸ ὄραμα³ εἶδεν, 10

εὐθέως ἐζητήσαμεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν Μακεδονίαν,¹
συμβιβάζοντες⁴ ὅτι προσκέκληται ἡμᾶς ὁ κύριος
εὐαγγελίσασθαι αὐτούς.

Ἀναχθέντες⁵ οὖν ἀπὸ τῆς Τρωάδος,⁶ εὐθυδρομήσαμεν⁷ 11

εἰς Σαμοθράκην,⁸ τῇ τε ἐπιούσῃ⁹ εἰς Νεάπολιν,¹⁰ 12

ἐκεῖθεν τε εἰς Φιλίππους,¹¹ ἥτις ἐστὶν πρώτη τῆς
μερίδος¹² τῆς Μακεδονίας¹ πόλις, κολωνεία:¹³ ἤμεν δὲ

ἐν αὐτῇ τῇ πόλει διατρίβοντες¹⁴ ἡμέρας τινάς. Τῇ τε 13

ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐξήλθομεν ἔξω τῆς πόλεως

παρὰ ποταμόν,¹⁵ οὗ¹⁶ ἐνομίζετο¹⁷ προσευχὴ εἶναι, καὶ

καθίσαντες ἐλαλοῦμεν ταῖς συνελθούσαις γυναῖξιν. 14

Καὶ τις γυνὴ ὀνόματι Λυδία,¹⁸ πορφυρόπωλις¹⁹

πόλεως Θυατείρων,²⁰ σεβομένη²¹ τὸν θεόν, ἤκουεν: ἥς

ὁ κύριος διήνοιξεν²² τὴν καρδίαν, προσέχειν²³ τοῖς

¹ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ² βοηθῶ, come to the aid of. ³ ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ⁴ συμβιβάζω, hold together, instruct. ⁵ ἀνάγω, lead up, restore. ⁶ Τρωάς, ἄδος, ἡ, Troas. ⁷ εὐθυδρομέω, run a straight course. ⁸ Σαμοθράκη, ης, ἡ, Samothrace. ⁹ ἐπιούσα, ης, ἡ, next day. ¹⁰ Νεάπολις, εως, ἡ, Neapolis. ¹¹ Φιλίπποι, ων, ὁ, Philippi. ¹² μερίς, ιδος, ἡ, part, portion. ¹³ κολωνία, ας, ἡ, colony, garrison city. ¹⁴ διατρίβω, continue, tarry. ¹⁵ ποταμός, οὔ, ὁ, river, stream. ¹⁶ οὗ, where, when. ¹⁷ νομίζω, suppose, think. ¹⁸ Λυδία, ας, ἡ, Lydia. ¹⁹ πορφυρόπωλις, ιδος, ἡ, merchant dealing in purple cloth. ²⁰ Θυάτειρα, τό, Thyatira. ²¹ σεβόμαι, reverence, worship. ²² διανοίγω, open up completely, open fully. ²³ προσέχω, take head of, attend to.

λαλουμένοις ὑπὸ τοῦ Παύλου. Ὡς δὲ ἐβαπτίσθη, καὶ 15
 ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσεν λέγουσα, Εἰ κεκρίκατέ με
 πιστὴν τῷ κυρίῳ εἶναι, εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου,
 μέινετε. Καὶ παρεβιάσατο¹ ἡμᾶς.

Ἐγένετο δὲ πορευομένων ἡμῶν εἰς προσευχήν, 16
 παιδίσκη² τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα Πύθωνος³
 ἀπαντῆσαι⁴ ἡμῖν, ἣτις ἐργασίαν⁵ πολλὴν παρεῖχεν⁶
 τοῖς κυρίοις αὐτῆς, μαντευομένη.⁷ Αὕτη 17
 κατακολουθήσασα⁸ τῷ Παύλῳ καὶ ἡμῖν, ἔκραζεν
 λέγουσα, Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι δοῦλοι τοῦ θεοῦ τοῦ
 ὑψίστου⁹ εἰσὶν, οἵτινες καταγγέλλουσιν¹⁰ ἡμῖν ὁδὸν
 σωτηρίας. Τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. 18
 Διαπονηθεὶς¹¹ δὲ ὁ Παῦλος, καὶ ἐπιστρέψας, τῷ
 πνεύματι εἶπεν, Παραγγέλλω σοι ἐν τῷ ὀνόματι
 Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐξελθεῖν ἀπ' αὐτῆς. Καὶ ἐξῆλθεν αὕτη

¹ παραβιάζομαι, urge strongly, prevail upon. ² παιδίσκη, ἡς, ἡ, maid, female servant. ³ πύθων, ὠνος, ὁ, spirit of divination, divining spirit. ⁴ ἀπαντάω, meet, encounter. ⁵ ἐργασία, ας, ἡ, profit, business. ⁶ παρέχω, offer, afford. ⁷ μαντεύομαι, prophesy, tell fortunes. ⁸ κατακολουθέω, follow after. ⁹ ὑψιστος, highest, most high. ¹⁰ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹¹ διαπονέομαι, be annoyed, disturbed.

τῇ ὥρᾳ.

Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπὶς τῆς 19

ἐργασίας¹ αὐτῶν, ἐπιλαβόμενοι² τὸν Παῦλον καὶ τὸν

Σίλαν,³ εἴλκυσαν⁴ εἰς τὴν ἀγορὰν⁵ ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας, 20

καὶ προσαγαγόντες⁶ αὐτοὺς τοῖς στρατηγοῖς⁷ εἶπον,

Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν⁸ ἡμῶν τὴν πόλιν,

Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες, καὶ καταγγέλλουσιν⁹ ἔθνη¹⁰ ἃ 21

οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν παραδέχεσθαι¹¹ οὐδὲ ποιεῖν,

Ῥωμαῖοις¹² οὓσιν. Καὶ συνεπέστη¹³ ὁ ὄχλος κατ' 22

αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ⁷ περιρρήξαντες¹⁴ αὐτῶν τὰ

ἱμάτια ἐκέλευον ῥαβδίζειν.¹⁵ Πολλὰς τε ἐπιθέντες 23

αὐτοῖς πληγὰς¹⁶ ἔβαλον εἰς φυλακὴν, παραγγείλαντες

τῷ δεσμοφύλακι¹⁷ ἀσφαλῶς¹⁸ τηρεῖν αὐτούς: ὅς, 24

παραγγελίαν¹⁹ τοιαύτην εἰληφώς, ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς

¹ ἐργασία, ας, ἡ, profit, business. ² ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ³ Σίλας, ὁ, Silas. ⁴ εἴλκω, drag, draw. ⁵ ἀγορά, ἄς, ἡ, marketplace, place of assembly. ⁶ προσάγω, bring (forward), approach. ⁷ στρατηγός, οὗ, ὁ, commander, general. ⁸ ἐκταράσσω, agitate, throw into confusion. ⁹ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹⁰ ἔθνος, οὗς, τό, custom. ¹¹ παραδέχομαι, receive, accept. ¹² Ῥωμαῖος, οὗ, ὁ, Roman, Roman citizen. ¹³ συνεπίστημι, rise up together against. ¹⁴ περιρρήγνυμι, tear off. ¹⁵ ῥαβδίζω, beat with a rod, beat with rods. ¹⁶ πληγή, ἥς, ἡ, blow, wound. ¹⁷ δεσμοφύλαξ, ακος, ὁ, prison keeper, jailer. ¹⁸ ἀσφαλῶς, safely, securely. ¹⁹ παραγγελία, ας, ἡ, instruction, command.

τὴν ἐσωτέραν¹ φυλακὴν, καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν
 ἡσφαλίσατο² εἰς τὸ ξύλον.³ Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον⁴ 25
 Παῦλος καὶ Σίλας⁵ προσευχόμενοι ὕμνου⁶ τὸν θεόν,
 ἐπηκροῶντο⁷ δὲ αὐτῶν οἱ δέσμιοι·⁸ ἄφνω⁹ δὲ σεισμός¹⁰ 26
 ἐγένετο μέγας, ὥστε σαλευθῆναι¹¹ τὰ θεμέλια¹² τοῦ
 δεσμοτηρίου·¹³ ἀνέσθην¹⁴ τε παραχρῆμα¹⁴ αἱ θύραι
 πᾶσαι, καὶ πάντων τὰ δεσμὰ¹⁵ ἀνέθη·¹⁶ Ἐξυπνος¹⁷ δὲ 27
 γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ,¹⁸ καὶ ἰδὼν ἀνεωγμένας τὰς
 θύρας τῆς φυλακῆς, σπασάμενος¹⁹ μάχαιραν, ἔμελλεν
 ἐαυτὸν ἀναιρεῖν,²⁰ νομίζων²¹ ἐκπεφυγέναι²² τοὺς
 δεσμίους.⁸ Ἐφώνησεν δὲ φωνῇ μεγάλη ὁ Παῦλος 28
 λέγων, Μηδὲν πράξεις σεαυτῷ κακόν· ἅπαντες γάρ
 ἐσμεν ἐνθάδε.²³ Αἰτήσας δὲ φῶτα εἰσεπήδησεν,²⁴ καὶ 29
 ἔντρομος²⁵ γενόμενος προσέπεσεν²⁶ τῷ Παύλῳ καὶ τῷ

¹ ἐσώτερος, within, inside (gen). ² ἡσφαλίζω, make secure, fasten. ³ ξύλον, ου, τό, wood, tree. ⁴ μεσονύκτιον, ου, τό, midnight. ⁵ Σίλας, ὁ, Silas. ⁶ ὕμνέω, sing to, praise. ⁷ ἐπακροάομαι, listen to, hear. ⁸ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ⁹ ἄφνω, suddenly. ¹⁰ σεισμός, οὔ, ὁ, earthquake, storm. ¹¹ σαλεύω, shake, excite. ¹² θεμέλιος, ου, ὁ, foundation. ¹³ δεσμοτήριον, ου, τό, prison, jail. ¹⁴ παραχρῆμα, immediately, instantly. ¹⁵ δεσμός, οὔ, ὁ, chain, bond. ¹⁶ ἀνίημι, give up, loosen. ¹⁷ ἐξυπνος, awake, aroused. ¹⁸ δεσμοφύλαξ, ακος, ὁ, prison keeper, jailer. ¹⁹ σπάω, draw (as a sword). ²⁰ ἀναιρέω, take up, kill. ²¹ νομίζω, suppose, think. ²² ἐκφεύγω, flee away, flee out. ²³ ἐνθάδε, within, here. ²⁴ εἰσπηδάω, leap in, rush in. ²⁵ ἐντρομος, terrified, trembling. ²⁶ προσπίπτω, fall upon, fall down before.

Σίλα,¹ καὶ προαγαγών² αὐτοὺς ἔξω ἔφη, Κύριοι, τί με 30
 δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ; Οἱ δὲ εἶπον, Πίστευσον ἐπὶ τὸν 31
 κύριον Ἰησοῦν χριστόν, καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός
 σου. Καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ κυρίου, καὶ 32
 πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. Καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς 33
 ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς ἔλουσεν³ ἀπὸ τῶν
 πληγῶν,⁴ καὶ ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ πάντες
 παραχρῆμα.⁵ Ἀναγαγών⁶ τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον 34
 αὐτοῦ παρέθηκεν⁷ τράπεζαν,⁸ καὶ ἡγαλλιᾶτο⁹ πανοικί
 πεπιστευκῶς τῷ θεῷ.

Ἡμέρας δὲ γενομένης, ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοί¹¹ τοὺς 35
 ῥαβδοῦχους¹² λέγοντες, Απόλυσον τοὺς ἀνθρώπους
 ἐκείνους. Ἀπήγγειλεν δὲ ὁ δεσμοφύλαξ¹³ τοὺς λόγους 36
 τούτους πρὸς τὸν Παῦλον ὅτι Ἀπεστάλκασιν οἱ
 στρατηγοί,¹¹ ἵνα ἀπολυθῇτε· νῦν οὖν ἐξελθόντες

¹ Σίλας, ὁ, Silas. ² προάγω, lead forth, go before. ³ λούω, bathe, wash. ⁴ πληγή, ἥς, ἡ, blow, wound. ⁵ παραχρῆμα, immediately, instantly. ⁶ ἀνάγω, lead up, restore. ⁷ παρατίθημι, set before, entrust. ⁸ τράπεζα, ἡς, ἡ, table. ⁹ ἀγαλλιᾶω, rejoice, am full of joy. ¹⁰ πανοικί, with one's whole household or family. ¹¹ στρατηγός, οὗ, ὁ, commander, general. ¹² ῥαβδοῦχος, οὗ, ὁ, constable, police officer. ¹³ δεσμοφύλαξ, αὐτοῦ, ὁ, prison keeper, jailer.

πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ. Ὁ δὲ Παῦλος ἔφη πρὸς αὐτούς, 37

Δείραντες¹ ἡμᾶς δημοσίᾳ,² ἀκατακρίτους,³

ἀνθρώπους Ῥωμαίους⁴ ὑπάρχοντας, ἔβαλον εἰς

φυλακὴν, καὶ νῦν λάθρα⁵ ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν; Οὐ γάρ:

ἀλλὰ ἐλθόντες αὐτοὶ ἐξαγαγέτωσαν.⁶ Ἀνήγγειλαν⁷ δὲ 38

τοῖς στρατηγοῖς⁸ οἱ ῥαβδούχοι⁹ τὰ ῥήματα ταῦτα: καὶ

ἐφοβήθησαν ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοι⁴ εἰσιν, καὶ 39

ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐτούς, καὶ ἐξαγαγόντες⁶

ἡρώτων ἐξελθεῖν τῆς πόλεως. Ἐξελθόντες δὲ ἐκ τῆς 40

φυλακῆς εἰσῆλθον πρὸς τὴν Λυδίαν:¹⁰ καὶ ἰδόντες

τοὺς ἀδελφούς, παρεκάλεσαν αὐτούς, καὶ ἐξῆλθον.

Διοδεύσαντες¹¹ δὲ τὴν Ἀμφίπολιν¹² καὶ Ἀπολλωνίαν,¹³ 17

ἦλθον εἰς Θεσσαλονίκην,¹⁴ ὅπου ἦν ἡ συναγωγὴ τῶν

Ἰουδαίων: κατὰ δὲ τὸ εἰωθὸς¹⁵ τῷ Παύλῳ εἰσῆλθεν 2

πρὸς αὐτούς, καὶ ἐπὶ σάββατα τρία διελέξατο¹⁶ αὐτοῖς

¹ δέρω, beat, flay. ² δημόσιος, public, publicly. ³ ἀκατάκριτος, uncondemned, without trial. ⁴ Ῥωμαῖος, ου, ὁ, Roman, Roman citizen. ⁵ λάθρα, secretly. ⁶ ἐξάγω, lead out. ⁷ ἀναγγέλλω, announce, report. ⁸ στρατηγός, οὗ, ὁ, commander, general. ⁹ ῥαβδούχος, ου, ὁ, constable, police officer. ¹⁰ Λυδία, ας, ἡ, Lydia. ¹¹ διοδεύω, travel through, go about. ¹² Ἀμφίπολις, εως, ἡ, Amphipolis. ¹³ Ἀπολλωνία, ας, ἡ, Apollonia. ¹⁴ Θεσσαλονίκη, ης, ἡ, Thessalonica. ¹⁵ εἰωθα, be accustomed, to maintain a custom. ¹⁶ διαλέγομαι, dispute, reason.

ἀπὸ τῶν γραφῶν, διανοίγων¹ καὶ παρατιθέμενος,² ὅτι 3

Τὸν χριστὸν ἔδει παθεῖν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν, καὶ

ὅτι Οὗτός ἐστιν ὁ χριστὸς Ἰησοῦς, ὃν ἐγὼ

καταγγέλλω³ ὑμῖν. Καί τινες ἐξ αὐτῶν ἐπέισθησαν, 4

καὶ προσεκληρώθησαν⁴ τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλῳ,⁵ τῶν

τε σεβομένων⁶ Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος, γυναικῶν τε

τῶν πρώτων οὐκ ὀλίγαι. Προσλαβόμενοι⁷ δὲ οἱ 5

Ἰουδαῖοι οἱ ἀπειθοῦντες,⁸ τῶν ἀγοραίων⁹ τινὰς ἀνδρας

πονηροὺς, καὶ ὀχλοποιήσαντες,¹⁰ ἐθορύβουν¹¹ τὴν

πόλιν· ἐπιστάντες¹² τε τῇ οἰκίᾳ Ἰάσονος,¹³ ἐζήτουν

αὐτοὺς ἀγαγεῖν εἰς τὸν δῆμον.¹⁴ Μὴ εὐρόντες δὲ 6

αὐτούς, ἔσυρον¹⁵ τὸν Ἰάσονα¹³ καὶ τινὰς ἀδελφοὺς ἐπὶ

τοὺς πολιτάρχας,¹⁶ βοῶντες¹⁷ ὅτι Οἱ τὴν οἰκουμένην¹⁸

ἀναστατῶσαντες,¹⁹ οὗτοι καὶ ἐνθάδε²⁰ πάρεσιν,²¹ οὓς 7

ὑποδέδεκται²² Ἰάσων·¹³ καὶ οὗτοι πάντες ἀπέναντι²³

¹ διανοίγω, open up completely, open fully. ² παρατίθηναι, set before, entrust. ³ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ⁴ προσκληρώω, assign by lot, allot. ⁵ Σίλας, ὁ, Silas. ⁶ σέβομαι, reverence, worship. ⁷ προσλαμβάνω, take to myself, welcome. ⁸ ἀπειθέω, disbelieve, disobey. ⁹ ἀγοραῖος, ου, ὁ, marketplace. ¹⁰ ὀχλοποιέω, form a mob, gather a crowd. ¹¹ θορυβέω, make a commotion, agitate. ¹² ἐφίστημι, stand over, come upon. ¹³ Ἰάσων, ονος, ὁ, Jason. ¹⁴ δῆμος, ου, ὁ, popular assembly, crowd. ¹⁵ σύρω, draw, drag. ¹⁶ πολιτάρχης, ου, ὁ, city official, ruler of a city. ¹⁷ βοάω, cry aloud, shout. ¹⁸ οἰκουμένη, ης, ἡ, inhabited world. ¹⁹ ἀναστατῶ, stir up, disturb. ²⁰ ἐνθάδε, within, here. ²¹ πάρεμι, be present, have arrived. ²² ὑποδέχομαι, welcome, receive. ²³ ἀπέναντι, over against, before.

τῶν δογμάτων¹ Καίσαρος πράσσουσιν, βασιλεία
 λέγοντες ἕτερον εἶναι, Ἰησοῦν. Ἐτάραξαν² δὲ τὸν 8
 ὄχλον καὶ τοὺς πολιτάρχας³ ἀκούοντας ταῦτα. Καὶ 9
 λαβόντες τὸ ἱκανὸν παρὰ τοῦ Ἰάσονος⁴ καὶ τῶν
 λοιπῶν, ἀπέλυσαν αὐτούς.

Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως διὰ τῆς νυκτὸς ἐξέπεμψαν⁵ τὸν τε 10
 Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν⁶ εἰς Βέροϊαν⁷· οἵτινες
 παραγενόμενοι εἰς τὴν συναγωγὴν ἀπήεσαν⁸ τῶν
 Ἰουδαίων. Οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι⁹ τῶν ἐν 11
 Θεσσαλονίκη¹⁰, οἵτινες ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ
 πάσης προθυμίας,¹¹ τὸ καθ' ἡμέραν ἀνακρίνοντες¹²
 τὰς γραφάς, εἰ ἔχοι ταῦτα οὕτως. Πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ 12
 αὐτῶν ἐπίστευσαν, καὶ τῶν Ἑλληνίδων¹³ γυναικῶν
 τῶν εὐσχημόνων¹⁴ καὶ ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι. Ὡς δὲ 13
 ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης¹⁰ Ἰουδαῖοι ὅτι καὶ

¹ δόγμα, τος, τό, a public decree, ordinance. ² ταρασσῶ, trouble, agitate. ³ πολιτάρχης, ου, ὁ, city official, ruler of a city. ⁴ Ἰάσων, ονος, ὁ, Jason. ⁵ ἐκπέμπω, send out. ⁶ Σίλας, ὁ, Silas. ⁷ Βέροια, ας, ἡ, Berea. ⁸ ἀπειμι, go away, depart. ⁹ εὐγενής, noble, high-born. ¹⁰ Θεσσαλονίκη, ης, ἡ, Thessalonica. ¹¹ προθυμία, ας, ἡ, eagerness, readiness. ¹² ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹³ Ἑλληνίς, ἰδος, ἡ, Greek, Greek woman. ¹⁴ εὐσχημων, honorable.

ἐν τῇ Βεροιά¹ καταγγέλη² ὑπὸ τοῦ Παύλου ὁ λόγος
 τοῦ θεοῦ, ἤλθον ἀκεῖ³ σαλεύοντες⁴ τοὺς ὄχλους. 14
 Εὐθέως δὲ τότε τὸν Παῦλον ἐξαπέστειλαν⁵ οἱ ἀδελφοὶ
 πορεύεσθαι ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν: ὑπέμενον⁶ δὲ ὃ τε
 Σίλας⁷ καὶ ὁ Τιμόθεος⁸ ἐκεῖ. Οἱ δὲ καθιστώντες⁹ τὸν 15
 Παῦλον, ἤγαγον αὐτὸν ἕως Ἀθηνῶν:¹⁰ καὶ λαβόντες
 ἐντολὴν πρὸς τὸν Σίλαν⁷ καὶ Τιμόθεον,⁸ ἵνα ὡς
 τάχιστα¹¹ ἔλθωσιν πρὸς αὐτόν, ἐξήεσαν.¹²

Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις¹⁰ ἐκδεχομένου¹³ αὐτοῦ τοῦ Παύλου, 16
 παρωξύνετο¹⁴ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, θεωροῦντι
 κατείδωλον¹⁵ οὔσαν τὴν πόλιν. Διελέγετο¹⁶ μὲν οὖν ἐν 17
 τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις καὶ τοῖς σεβομένοις,¹⁷ καὶ
 ἐν τῇ ἀγορᾷ¹⁸ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν πρὸς τοὺς
 παρατυγχάνοντας.¹⁹ Τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἐπικουρείων²⁰ 18
 καὶ τῶν Στοϊκῶν²¹ φιλοσόφων²² συνέβαλλον²³ αὐτῷ.

¹ Βεροία, ας, ἡ, Berea. ² καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ³ ἀκεῖ, and there. ⁴ σαλεύω, shake, excite. ⁵ ἐξαποστέλλω, send forth. ⁶ ὑπομένω, tarry, endure. ⁷ Σίλας, ὁ, Silas. ⁸ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ⁹ καθίστημι, set, constitute. ¹⁰ Ἀθῆναι, ὡν, ἡ, Athens. ¹¹ τάχιστα, most swiftly. ¹² ἐξείμι, go away, leave. ¹³ ἐκδέχομαι, await, expect. ¹⁴ παρωξύνω, provoke, irritate. ¹⁵ κατείδωλος, full of idols. ¹⁶ διαλέγομαι, dispute, reason. ¹⁷ σέβομαι, reverence, worship. ¹⁸ ἀγορά, ἁς, ἡ, marketplace, place of assembly. ¹⁹ παρατυγχάνω, happen to be present, chance to meet. ²⁰ Ἐπικουρείος, ου, ὁ, Epicurean. ²¹ Στοϊκός, Stoic. ²² φιλόσοφος, ου, ὁ, philosopher. ²³ συμβάλλω, discuss, consider.

Καί τινες ἔλεγον, Τί ἂν θέλοι ὁ σπερμολόγος¹ οὗτος
λέγειν; Οἱ δέ, Ξένων² δαιμονίων δοκεῖ καταγγελεὺς³
εἶναι: ὅτι τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν εὐηγγελίζετο.
Ἐπιλαβόμενοι⁴ τε αὐτοῦ, ἐπὶ τὸν Ἄρειον⁵ πάγον⁵ 19
ἤγαγον λέγοντες, Δυνάμεθα γινῶναι, τίς ἡ καινὴ αὕτη
ἡ ὑπὸ σοῦ λαλουμένη διδαχὴ; Ξενίζοντα⁶ γάρ τινα 20
εἰσφέρεις⁷ εἰς τὰς ἀκοὰς⁸ ἡμῶν: βουλόμεθα οὖν
γινῶναι, τί ἂν θέλοι ταῦτα εἶναι – Ἀθηναῖοι⁹ δὲ πάντες 21
καὶ οἱ ἐπιδημούντες¹⁰ ξένοι² εἰς οὐδὲν ἕτερον
εὐκαίρουν,¹¹ ἢ λέγειν τι καὶ ἀκούειν καινότερον.

Σταθεῖς δὲ ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου⁵ πάγου⁵ ἔφη, 22
Ἄνδρες Ἀθηναῖοι,⁹ κατὰ πάντα ὥς
δεισιδαιμονεστέρους¹² ὑμᾶς θεωρῶ. Διερχόμενος γὰρ 23
καὶ ἀναθεωρῶν¹³ τὰ σεβάσματα¹⁴ ὑμῶν, εὔρον καὶ
βωμὸν¹⁵ ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο, ¹⁶ Ἀγνώστῳ¹⁷ θεῷ. Ὅν οὖν

¹ σπερμολόγος, ου, ὁ, scavenger (of information), babbler. ² ξένος, strange, stranger. ³ καταγγελεὺς, ἑως, ὁ, proclaimer, preacher. ⁴ ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ⁵ πάγος, ὁ, mountain peak, rocky hill. ⁶ ξενίζω, entertain (a stranger), startle. ⁷ εἰσφέρω, carry inward, bring in. ⁸ ἀκοή, ἤς, ἡ, hearing, report. ⁹ Ἀθηναῖος, Athenian. ¹⁰ ἐπιδημέω, visit, live in a place. ¹¹ εὐκαιρέω, have opportunity, time. ¹² δεισιδαίμων, devout, religious. ¹³ ἀναθεωρέω, observe carefully, examine. ¹⁴ σεβάσμα, τος, τό, object of worship. ¹⁵ βωμός, οὔ, ὁ, altar. ¹⁶ ἐπιγράφω, write upon, inscribe. ¹⁷ ἄγνωστος, unknown.

ἀγνοούντες¹ εὐσεβεῖτε,² τοῦτον ἐγὼ καταγγέλλω³ ὑμῖν.

Ὁ θεὸς ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, 24

οὗτος, οὐρανοῦ καὶ γῆς κύριος ὑπάρχων, οὐκ ἐν

χειροποιήτοις⁴ ναοῖς κατοικεῖ, οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν 25

ἀνθρώπων θεραπεύεται, προσδεόμενός⁵ τινος, αὐτὸς

διδούς πᾶσιν ζωὴν καὶ πνοὴν⁶ κατὰ πάντα: ἐποίησέν 26

τε ἐξ ἐνὸς αἵματος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων, κατοικεῖν ἐπὶ

πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς, ὀρίσας⁷ προστεταγμένους⁸

καιροὺς καὶ τὰς ὁροθεσίας⁹ τῆς κατοικίας¹⁰ αὐτῶν: 27

ζητεῖν τὸν κύριον, εἰ ἄρα¹¹ γε¹² ψηλαφήσειαν¹³ αὐτὸν

καὶ εὔροιεν, καὶ γε¹² οὐ μακρὰν¹⁴ ἀπὸ ἐνὸς ἐκάστου

ἡμῶν ὑπάρχοντα. Ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα¹⁵ 28

καὶ ἐσμεν: ὥς καὶ τινες τῶν καθ' ὑμᾶς ποιητῶν¹⁶

εἰρήκασιν, Τοῦ γὰρ καὶ γένος¹⁷ ἐσμέν. Γένος¹⁷ οὖν 29

ὑπάρχοντες τοῦ θεοῦ, οὐκ ὁφείλομεν νομίζειν¹⁸ χρυσῷ

¹ ἀγνοέω, not know, be unaware. ² εὐσεβέω, show piety or profound respect towards. ³ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ⁴ χειροποίητος, made by hand, done or made with hands. ⁵ προσδέομαι, need, want more. ⁶ πνοή, ἤς, ἦ, wind, breath. ⁷ ὀρίζω, mark off by boundaries, determine. ⁸ προστάσσω, command, order. ⁹ ὁροθεσία, ας, ἡ, limit, fixed boundary. ¹⁰ κατοικία, ας, ἡ, dwelling-place, habitation. ¹¹ ἄρα, so? (introduces a question). ¹² γέ, indeed, at least. ¹³ ψηλαφάω, touch, handle. ¹⁴ μακρὰν, far away. ¹⁵ κινέω, move, stir. ¹⁶ ποιητής, οὐ, ὁ, maker, doer. ¹⁷ γένος, οὐς, τό, race, kind. ¹⁸ νομίζω, suppose, think. ¹⁹ χρυσός, οὐ, ὁ, gold, anything made of gold.

ἢ ἀργύρῳ¹ ἢ λίθῳ, χαράγματι² τέχνης³ καὶ
 ἐνθυμήσεως⁴ ἀνθρώπου, τὸ θεῖον⁵ εἶναι ὅμοιον. Τοὺς 30
 μὲν οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας⁶ ὑπεριδὼν⁷ ὁ θεός, τὰ νῦν
 παραγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις πᾶσιν πανταχοῦ⁸
 μετανοεῖν· διότι⁹ ἔστησεν ἡμέραν, ἐν ᾗ μέλλει κρίνειν 31
 τὴν οἰκουμένην¹⁰ ἐν δικαιοσύνῃ, ἐν ἀνδρὶ ᾧ ὤρισεν,¹¹
 πίστιν παρασχὼν¹² πᾶσιν, ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ
 νεκρῶν.

Ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν, οἱ μὲν ἐχλεύαζον·¹³ οἱ 32
 δὲ εἶπον, Ἀκουσόμεθά σου πάλιν περὶ τούτου. Καὶ 33
 οὕτως ὁ Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μέσου αὐτῶν. Τινὲς δὲ 34
 ἄνδρες κολληθέντες¹⁴ αὐτῷ, ἐπίστευσαν· ἐν οἷς καὶ
 Διονύσιος¹⁵ ὁ Ἀρεοπαγίτης,¹⁶ καὶ γυνὴ ὀνόματι
 Δάμαρις,¹⁷ καὶ ἕτεροι σὺν αὐτοῖς.

¹ ἀργυρος, ου, ὁ, silver, silver as a metal. ² χαράγμα, τος, τό, stamp, impress. ³ τέχνη, ης, ἡ, art, craft. ⁴ ἐνθύμησις, εως, ἡ, deliberation, thought. ⁵ θεῖος, divine. ⁶ ἄγνοια, ας, ἡ, ignorance. ⁷ ὑπεριδὼν, overlook. ⁸ πανταχοῦ, everywhere. ⁹ διότι, because, on this account. ¹⁰ οἰκουμένη, ης, ἡ, inhabited world. ¹¹ ὀρίζω, mark off by boundaries, determine. ¹² παρέχω, offer, afford. ¹³ χλευάζω, mock, scoff. ¹⁴ κολλάω, glue, cleave. ¹⁵ Διονύσιος, ου, ὁ, Dionysius. ¹⁶ Ἀρεοπαγίτης, ου, ὁ, Areopagite. ¹⁷ Δάμαρις, ιδος, ἡ, Damaris.

Μετὰ δὲ ταῦτα χωρισθεὶς¹ ὁ Παῦλος ἐκ τῶν Ἀθηνῶν² **18**

ἦλθεν εἰς Κόρινθον.³ Καὶ εὗρών τινα Ἰουδαῖον **2**

ὀνόματι Ἀκύλαν,⁴ Ποντικὸν⁵ τῷ γένει,⁶ προσφάτως⁷

ἐλληλυθότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας,⁸ καὶ Πρίσκιλλαν⁹

γυναῖκα αὐτοῦ, διὰ τὸ τεταχέναι¹⁰ Κλαύδιον¹¹

χωρίζεσθαι¹ πάντας τοὺς Ἰουδαίους ἐκ τῆς Ρώμης,¹²

προσῆλθεν αὐτοῖς: καὶ διὰ τὸ ὁμότεχον¹³ εἶναι, **3**

ἔμενεν παρ' αὐτοῖς καὶ εἰργάζετο: ἦσαν γὰρ

σκηνοποιοὶ¹⁴ τὴν τέχνην.¹⁵ Διελέγετο¹⁶ δὲ ἐν τῇ **4**

συναγωγῇ κατὰ πᾶν σάββατον, ἔπειθέν τε Ἰουδαίους

καὶ Ἑλλήνας.

Ὡς δὲ κατήλθον¹⁷ ἀπὸ τῆς Μακεδονίας¹⁸ ὁ τε Σίλας¹⁹ **5**

καὶ ὁ Τιμόθεος,²⁰ συνέιχετο²¹ τῷ πνεύματι ὁ Παῦλος,

διαμαρτυρόμενος²² τοῖς Ἰουδαίοις τὸν χριστὸν Ἰησοῦν.

Ἀντιτασσομένων²³ δὲ αὐτῶν καὶ βλασφημούντων, **6**

¹ χωρίζω, separate, depart. ² Ἀθῆναι, ὦν, ἡ, Athens. ³ Κόρινθος, ου, ἡ, Corinth. ⁴ Ἀκύλας, ὁ, Aquila. ⁵ Ποντικός, from Pontus, belonging to Pontus. ⁶ γένος, ους, τό, race, kind. ⁷ προσφάτως, recently. ⁸ Ἰταλία, ας, ἡ, Italy. ⁹ Πρίσκιλλα, ης, ἡ, Prisca, Priscilla. ¹⁰ τάσσω, arrange, appoint. ¹¹ Κλαύδιος, ου, ὁ, Claudius. ¹² ῥώμη, ης, ἡ, Rome, strength. ¹³ ὁμότεχνος, of the same trade. ¹⁴ σκηνοποιός, οὔ, ὁ, tent-maker. ¹⁵ τέχνη, ης, ἡ, art, craft. ¹⁶ διαλέγομαι, dispute, reason. ¹⁷ κατέρχομαι, come down, go down. ¹⁸ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ¹⁹ Σίλας, ὁ, Silas. ²⁰ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ²¹ συνέχω, hold fast, oppress. ²² διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ²³ ἀντιτάσσομαι, range in battle against, oppose.

ἐκτιναζάμενος¹ τὰ ἱμάτια, εἶπεν πρὸς αὐτούς, Τὸ αἷμα
 ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν· καθαρὸς ἐγώ· ἀπὸ τοῦ
 νῦν εἰς τὰ ἔθνη πορεύσομαι. Καὶ μεταβάς² ἐκεῖθεν ⁷
 ἦλθεν εἰς οἰκίαν τινὸς ὀνόματι Ἰούστου,³ σεβομένου⁴
 τὸν θεόν, οὗ ἡ οἰκία ἦν συνομοροῦσα⁵ τῇ συναγωγῇ. ⁸
 Κρίσπος⁶ δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος⁷ ἐπίστευσεν τῷ κυρίῳ
 σὺν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· καὶ πολλοὶ τῶν Κορινθίων⁸
 ἀκούοντες ἐπίστευον καὶ ἐβαπτίζοντο. Εἶπεν δὲ ὁ ⁹
 κύριος δι' ὀράματος⁹ ἐν νυκτὶ τῷ Παύλῳ, Μὴ φοβοῦ,
 ἀλλὰ λάλει καὶ μὴ σιωπήσης·¹⁰ διότι¹¹ ἐγώ εἰμι μετὰ ¹⁰
 σοῦ, καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεται σοι τοῦ κακῶσαι¹² σε· διότι
 λαὸς ἐστὶν μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. Ἐκάθισέν τε ¹¹
 ἐνιαυτὸν¹³ καὶ μῆνας¹⁴ ἕξ,¹⁵ διδάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν
 λόγον τοῦ θεοῦ.

¹ ἐκτινάσσω, shake off or out, shake off. ² μεταβαίνω, depart, leave. ³ Ἰούστος, ου, ὁ, Justus. ⁴ σεβόμαι, reverence, worship. ⁵ συνομορέω, be next door to, am contiguous with. ⁶ Κρίσπος, ου, ὁ, Crispus. ⁷ ἀρχισυνάγωγος, ου, ὁ, ruler of a synagogue. ⁸ Κορίνθιος, ου, ὁ, Corinthian. ⁹ ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ¹⁰ σιωπάω, be silent, keep silence. ¹¹ διότι, because, on this account. ¹² κακῶω, mistreat, harm. ¹³ ἐνιαυτός, οὔ, ὁ, year. ¹⁴ μήν, ὁ, month, certainly. ¹⁵ ἕξ, six, 6.

Γαλλίωνος¹ δὲ ἀνθυπατεύοντος² τῆς Ἀχαΐας,³ 12

κατεπέστησαν⁴ ὁμοθυμαδὸν⁵ οἱ Ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ,

καὶ ἡγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα,⁶ λέγοντες ὅτι Παρὰ 13

τὸν νόμον οὗτος ἀναπείθει⁷ τοὺς ἀνθρώπους σέβεσθαι⁸

τὸν θεόν. Μέλλοντος δὲ τοῦ Παύλου ἀνοίγειν τὸ 14

στόμα, εἶπεν ὁ Γαλλίων¹ πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, Εἰ μὲν

οὖν ἦν ἀδίκημά⁹ τι ἢ ραδιούργημα¹⁰ πονηρόν, ὦ¹¹

Ἰουδαῖοι, κατὰ λόγον ἂν ἡνεσχόμεν¹² ὑμῶν· εἰ δὲ 15

ζήτημά¹³ ἐστὶν περὶ λόγου καὶ ὀνομάτων καὶ νόμου

τοῦ καθ' ὑμᾶς, ὁψεσθε αὐτοί· κριτῆς¹⁴ γὰρ ἐγὼ τούτων

οὐ βούλομαι εἶναι. Καὶ ἀπήλασεν¹⁵ αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ 16

βήματος.⁶ Ἐπιλαβόμενοι¹⁶ δὲ πάντες οἱ Ἕλληνες 17

Σωσθένην¹⁷ τὸν ἀρχισυνάγωγον¹⁸ ἔτυπτον¹⁹

ἔμπροσθεν τοῦ βήματος.⁶ Καὶ οὐδὲν τούτων τῷ

Γαλλίῳ¹ ἔμελλεν.

¹ Γαλλίων, ωνος, ὁ, Gallio. ² ἀνθυπατεύω, act as proconsul, be a deputy. ³ Ἀχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ⁴ κατεφίστημι, rush, assault. ⁵ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ⁶ βῆμα, τος, τό, judgment seat. ⁷ ἀναπείθω, induce, persuade. ⁸ σέβομαι, reverence, worship. ⁹ ἀδίκημα, τος, τό, wrong, injury. ¹⁰ ραδιούργημα, τος, τό, crime, act of villainy. ¹¹ ὦ, Oh! omega. ¹² ἀνέχομαι, endure, bear with. ¹³ ζήτημα, τος, τό, inquiry, question. ¹⁴ κριτής, ου, ὁ, judge. ¹⁵ ἀπελάνω, drive away. ¹⁶ ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ¹⁷ Σωσθένης, ους, ὁ, Sosthenes. ¹⁸ ἀρχισυνάγωγος, ου, ὁ, ruler of a synagogue. ¹⁹ τύπτω, smite, beat.

Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσμείνας¹ ἡμέρας ἱκανάς, τοῖς 18

ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος,² ἐξέπλει³ εἰς τὴν Συρίαν,⁴ καὶ

σὺν αὐτῷ Πρίσκιλλα⁵ καὶ Ἀκύλας,⁶ κειράμενος⁷ τὴν

κεφαλὴν ἐν Κεγχρεαῖς⁸· εἶχεν γὰρ εὐχὴν.⁹ 19

Κατήντησεν¹⁰ δὲ εἰς Ἔφεσον,¹¹ καὶ ἐκείνους κατέλιπεν

αὐτοῦ¹³· αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν

διελέχθη¹⁴ τοῖς Ἰουδαίοις. Ἐρωτώντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ 20

πλείονα χρόνον μεῖναι παρ' αὐτοῖς, οὐκ ἐπένευσεν¹⁵· 21

ἀλλ' ἀπετάξατο² αὐτοῖς εἰπὼν, Δεῖ με πάντως¹⁶ τὴν

ἐορτὴν τὴν ἐρχομένην ποιῆσαι εἰς Ἱεροσόλυμα· πάλιν

δὲ ἀνακάμψω¹⁷ πρὸς ὑμᾶς, τοῦ θεοῦ θέλοντος.

Ἀνήχθη¹⁸ ἀπὸ τῆς Ἐφέσου,¹¹ καὶ κατελθὼν¹⁹ εἰς 22

Καيسάρειαν,²⁰ ἀναβὰς καὶ ἀσπασάμενος τὴν

ἐκκλησίαν, κατέβη εἰς Ἀντιόχειαν.²¹ Καὶ ποιήσας 23

χρόνον τινὰ ἐξῆλθεν, διερχόμενος καθεξῆς²² τὴν

¹ προσμένω, wait longer, remain. ² ἀποτάσσομαι, set apart, take leave of. ³ ἐκπλέω, sail away, sail out. ⁴ Συρία, ας, ἡ, Syria. ⁵ Πρίσκιλλα, ης, ἡ, Prisca, Priscilla. ⁶ Ἀκύλας, ό, Aquila. ⁷ κείρω, shear, cut off. ⁸ Κεγχρεαί, ων, ἡ, Cenchreae. ⁹ εὐχή, ἡς, ἡ, prayer, vow. ¹⁰ καταντάω, come to, arrive. ¹¹ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ¹² καταλείπω, leave, leave behind. ¹³ αὐτοῦ, there, here. ¹⁴ διαλέγομαι, dispute, reason. ¹⁵ ἐπινεύω, give consent (by a nod), nod to. ¹⁶ πάντως, altogether, by all means. ¹⁷ ἀνακάμπτω, turn back, return. ¹⁸ ἀνάγω, lead up, restore. ¹⁹ κατέρχομαι, come down, go down. ²⁰ Καيسάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ²¹ Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ²² καθεξῆς, successively, in order.

Γαλατικὴν¹ χώραν καὶ Φρυγίαν,² ἐπιστηρίζων³
πάντας τοὺς μαθητάς.

Ἰουδαῖος δέ τις Ἀπολλῶς⁴ ὀνόματι, Ἀλεξανδρεὺς⁵ τῷ 24
γένει,⁶ ἀνὴρ λόγιος,⁷ κατήντησεν⁸ εἰς Ἔφεσον,⁹
δυνατὸς ὢν ἐν ταῖς γραφαῖς. Οὗτος ἦν κατηχημένος¹⁰ 25
τὴν ὁδὸν τοῦ κυρίου, καὶ ζέων¹¹ τῷ πνεύματι ἐλάλει
καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς¹² τὰ περὶ τοῦ κυρίου,
ἐπιστάμενος¹³ μόνον τὸ βάπτισμα¹⁴ Ἰωάννου: οὗτός τε 26
ἤρξατο παρρησιάζεσθαι¹⁵ ἐν τῇ συναγωγῇ.
Ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ Ἀκύλας¹⁶ καὶ Πρίσκιλλα,¹⁷
προσελάβοντο¹⁸ αὐτόν, καὶ ἀκριβέστερον¹² αὐτῷ
ἐξέθεντο¹⁹ τὴν τοῦ θεοῦ ὁδόν. Βουλομένου δὲ αὐτοῦ 27
διελθεῖν εἰς τὴν Ἀχαΐαν,²⁰ προτρεψάμενοι²¹ οἱ ἀδελφοὶ
ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς ἀποδέξασθαι²² αὐτόν: ὃς

¹ Γαλατικός, Galatian. ² Φρυγία, ας, ἡ, Phrygia. ³ ἐπιστηρίζω, strengthen, prop up. ⁴ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ⁵ Ἀλεξανδρεὺς, ἑως, ὁ, Alexandrian. ⁶ γένος, ους, τό, race, kind. ⁷ λόγιος, eloquent, learned. ⁸ καταντάω, come to, arrive. ⁹ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ¹⁰ κατηγέω, teach by word of mouth. ¹¹ ζέω, be fervent, be hot. ¹² ἀκριβῶς, carefully, accurately. ¹³ ἐπίσταμαι, understand, know. ¹⁴ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ¹⁵ παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ¹⁶ Ἀκύλας, ὁ, Aquila. ¹⁷ Πρίσκιλλα, ης, ἡ, Prisca, Priscilla. ¹⁸ προσλαμβάνω, take to myself, welcome. ¹⁹ ἐκτίθηναι, declare, explain. ²⁰ Ἀχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ²¹ προτρέπω, urge (on), encourage. ²² ἀποδέχομαι, receive gladly, welcome.

παραγενόμενος συνεβάλετο¹ πολὺ τοῖς πεπιστευκόσιν
 διὰ τῆς χάριτος· εὐτόνως² γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις 28
 διακατηλέγχετο³ δημοσίᾳ,⁴ ἐπιδεικνύς⁵ διὰ τῶν
 γραφῶν εἶναι τὸν χριστὸν Ἰησοῦν.

Ἐγένετο δέ, ἐν τῷ τὸν Ἀπολλῶ⁶ εἶναι ἐν Κορίνθῳ,⁷ 19

Παῦλον διελθόντα τὰ ἀνωτερικὰ⁸ μέρη ἔλθεῖν εἰς
 Ἔφεσον·⁹ καὶ εὐρών τινας μαθητὰς εἶπεν πρὸς αὐτούς, 2
 Εἰ πνεῦμα ἅγιον ἐλάβετε πιστεύσαντες; Οἱ δὲ εἶπον
 πρὸς αὐτόν, Ἄλλ' οὐδὲ εἰ πνεῦμα ἅγιόν ἐστιν,
 ἡκούσαμεν. Εἰπέν τε πρὸς αὐτούς, Εἰς τί οὖν 3
 ἐβαπτίσθητε; Οἱ δὲ εἶπον, Εἰς τὸ Ἰωάννου βάπτισμα.¹⁰
 Εἶπεν δὲ Παῦλος, Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν βάπτισμα 4
 μετανοίας,¹¹ τῷ λαῷ λέγων εἰς τὸν ἐρχόμενον μετ'
 αὐτὸν ἵνα πιστεύσωσιν, τοῦτ' ἔστιν, εἰς τὸν χριστὸν
 Ἰησοῦν. Ἀκούσαντες δὲ ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα 5

¹ συμβάλλω, discuss, consider. ² εὐτόνως, vigorously, vehemently. ³ διακατελέγχουμαι, refute, overwhelm in argument. ⁴ δημόσιος, public, publicly. ⁵ ἐπιδείκνυμι, show, prove. ⁶ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ⁷ Κόρινθος, οὐ, ἡ, Corinth. ⁸ ἀνωτερικός, upper, higher-lying. ⁹ Ἐφεσος, οὐ, ἡ, Ephesus. ¹⁰ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ¹¹ μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind.

τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. Καὶ ἐπιθέντος αὐτοῖς τοῦ Παύλου 6
 τὰς χεῖρας, ἦλθεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτούς,
 ἐλάλουν τε γλώσσαις καὶ προεφήτευον. Ἦσαν δὲ οἱ 7
 πάντες ἄνδρες ὥσεὶ δεκαδύο.¹

Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν ἐπαρρησιάζετο,² ἐπὶ 8
 μῆνα³ τρεῖς διαλεγόμενος⁴ καὶ πείθων τὰ περὶ τῆς
 βασιλείας τοῦ θεοῦ. Ὡς δέ τινες ἐσκληρύνοντο⁵ καὶ 9
 ἠπείθουν,⁶ κακολογοῦντες⁷ τὴν ὁδὸν ἐνώπιον τοῦ
 πλήθους, ἀποστὰς⁸ ἀπ' αὐτῶν ἀφώρισεν⁹ τοὺς
 μαθητάς, καθ' ἡμέραν διαλεγόμενος⁴ ἐν τῇ σχολῇ¹⁰
 Τυράννου¹¹ τινός. Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ ἔτη δύο, ὥστε 10
 πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἀσίαν¹² ἀκοῦσαι τὸν
 λόγον τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, Ἰουδαίους τε καὶ Ἑλλήνας. 11
 Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχοῦσας¹³ ἐποίει ὁ θεὸς διὰ τῶν
 χειρῶν Παύλου, ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας 12

¹ δεκαδύο, twelve. ² παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ³ μῆν, ὁ, month, certainly. ⁴ διαλέγομαι, dispute, reason. ⁵ σκληρύνω, harden. ⁶ ἀπειθέω, disbelieve, disobey. ⁷ κακολογέω, speak evil of, revile. ⁸ ἀφίστημι, withdraw, depart. ⁹ ἀφορίζω, separate, set apart. ¹⁰ σχολή, ἡς, ἡ, lecture hall, school. ¹¹ τύραννος, ου, ὁ, Tyrannus; tyrant. ¹² Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹³ τυγχάνω, obtain, happen.

ἐπιφέρεισθαι¹ ἀπὸ τοῦ χρωτὸς² αὐτοῦ σουδάριον³ ἢ
 σιμικίνθιον,⁴ καὶ ἀπαλλάσσεσθαι⁵ ἀπ' αὐτῶν τὰς
 νόσους,⁶ τὰ τε πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐξέρχεσθαι ἀπ'
 αὐτῶν. Ἐπεχείρησαν⁷ δέ τινες ἀπὸ τῶν περιερχομένων 13
 Ἰουδαίων ἐξορκιστῶν⁹ ὀνομάζειν¹⁰ ἐπὶ τοὺς ἔχοντας
 τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ,
 λέγοντες, Ὁρκίζομεν¹¹ ὑμᾶς τὸν Ἰησοῦν ὃν ὁ Παῦλος
 κηρύσσει. Ἦσαν δέ τινες υἱοὶ Σκευᾶ¹² Ἰουδαίου 14
 ἀρχιερέως ἐπὶ τὰ οἱ τοῦτο ποιοῦντες. Ἀποκριθὲν δὲ τὸ 15
 πνεῦμα τὸ πονηρὸν εἶπεν, Τὸν Ἰησοῦν γινώσκω, καὶ
 τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι.¹³ ὑμεῖς δὲ τίνας ἐστέ; Καὶ 16
 ἐφαλλόμενος¹⁴ ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἄνθρωπος ἐν ᾧ ἦν τὸ
 πνεῦμα τὸ πονηρὸν, καὶ κατακυριεύσαν¹⁵ αὐτῶν,
 ἴσχυσεν κατ' αὐτῶν, ὥστε γυμνοῦς¹⁶ καὶ
 τετραυματισμένους¹⁷ ἐκφυγεῖν¹⁸ ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου. 17

¹ ἐπιφέρειω, bring upon, inflict. ² χρώς, χρωτός, ὁ, skin. ³ σουδάριον, οὐ, τό, face cloth, handkerchief. ⁴ σιμικίνθιον, οὐ, τό, apron. ⁵ ἀπαλλάσσω, leave, deliver. ⁶ νόσος, οὐ, ἡ, disease, malady. ⁷ ἐπιχειρέω, endeavor, attempt. ⁸ περιέρχομαι, go about, go around. ⁹ ἐξορκιστής, οὐ, ὁ, exorcist. ¹⁰ ὀνομάζω, name, give a name to. ¹¹ ὀρκίζω, adjure, implore. ¹² Σκευᾶς, ᾱ, ὁ, Sceva. ¹³ ἐπίσταμαι, understand, know. ¹⁴ ἐφάλλομαι, leap upon. ¹⁵ κατακυριεύω, exercise dominion over, lord over. ¹⁶ γυμνός, naked, wearing only under-garments. ¹⁷ τραυματίζω, wound. ¹⁸ ἐκφεύγω, flee away, flee out.

Τοῦτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν¹ πᾶσιν Ἰουδαίοις τε καὶ
 Ἑλλήσιν τοῖς κατοικοῦσιν τὴν Ἔφεσον,² καὶ
 ἐπέπεσεν³ φόβος ἐπὶ πάντας αὐτούς, καὶ ἐμεγαλύνετο⁴
 τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. Πολλοὶ τε τῶν 18
 πεπιστευκότων ἤρχοντο, ἐξομολογούμενοι,⁵ καὶ
 ἀναγγέλλοντες⁶ τὰς πράξεις⁷ αὐτῶν. Ἰκανοὶ δὲ τῶν τὰ 19
 περιέργα⁸ πραξάντων συνενέγκαντες⁹ τὰς βίβλους¹⁰
 κατέκαιον¹¹ ἐνώπιον πάντων: καὶ συνεψήφισαν¹² τὰς
 τιμὰς αὐτῶν, καὶ ἔβρον ἀργυρίου¹³ μυριάδας¹⁴ πέντε. 20
 Οὕτως κατὰ κράτος¹⁵ ὁ λόγος τοῦ κυρίου ἡὔξανεν¹⁶
 καὶ ἰσχυεν.

Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν τῷ 21
 πνεύματι, διελθὼν τὴν Μακεδονίαν¹⁷ καὶ Ἀχαΐαν,¹⁸
 πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλὴμ, εἰπὼν ὅτι Μετὰ τὸ
 γενέσθαι με ἐκεῖ, δεῖ με καὶ Ῥώμην¹⁹ ἰδεῖν. 22

¹ γνωστός, known, acquaintance. ² Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ³ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ⁴ μεγαλύνω, make or declare great, enlarge. ⁵ ἐξομολογέω, confess, profess. ⁶ ἀναγγέλλω, announce, report. ⁷ πράξις, εως, ἡ, deed, function. ⁸ περιέργος, ου, ὁ, meddlesome, belonging to magic. ⁹ συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹⁰ βίβλος, ου, ἡ, book, scroll. ¹¹ κατακαίω, burn up, consume entirely. ¹² συμψήφίζω, count up, add up. ¹³ ἀργύριον, ου, τό, silver, shekel. ¹⁴ μυριάς, ἄδος, ἡ, ten thousand, myriad. ¹⁵ κράτος, ους, τό, power, dominion. ¹⁶ αὐξάνω, cause to grow, increase. ¹⁷ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ¹⁸ Ἀχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ¹⁹ Ῥώμη, ης, ἡ, Rome, strength.

Ἀποστείλας δὲ εἰς τὴν Μακεδονίαν¹ δύο τῶν
 διακονούντων αὐτῷ, Τιμόθεον² καὶ Ἑραστον,³ αὐτὸς
 ἐπέσχεν⁴ χρόνον εἰς τὴν Ἀσίαν.⁵

Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον τάραχος⁶ οὐκ ὀλίγος 23
 περὶ τῆς ὁδοῦ. Δημήτριος⁷ γάρ τις ὀνόματι, 24
 ἀργυροκόπος,⁸ ποιῶν ναοὺς ἀργυροῦς⁹ Ἀρτέμιδος,¹⁰
 παρείχετο¹¹ τοῖς τεχνίταις¹² ἐργασίαν¹³ οὐκ ὀλίγην· οὗς 25
 συναθροίσας,¹⁴ καὶ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ἐργάτας,¹⁵
 εἶπεν, Ἄνδρες, ἐπίστασθε¹⁶ ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας
 ἡ εὐπορία¹⁷ ἡμῶν ἐστίν. Καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε ὅτι 26
 οὐ μόνον Ἐφέσου,¹⁸ ἀλλὰ σχεδὸν¹⁹ πάσης τῆς Ἀσίας,⁵
 ὁ Παῦλος οὗτος πείσας μετέστησεν²⁰ ἱκανὸν ὄχλον,
 λέγων ὅτι οὐκ εἰσὶν θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι. Οὐ 27
 μόνον δὲ τοῦτο κινδυνεύει²¹ ἡμῖν τὸ μέρος εἰς

¹ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ² Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ³ Ἑραστος, ου, ὁ, Erastus. ⁴ ἐπέσχω, hold fast, hold toward. ⁵ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ⁶ τάραχος, ου, ὁ, disturbance, commotion. ⁷ Δημήτριος, ου, ὁ, Demetrius. ⁸ ἀργυροκόπος, ου, ὁ, silversmith. ⁹ ἀργυροῦς, silver, made of silver. ¹⁰ Ἀρτεμις, ἰδος, ἡ, Artemis, Persian or Ephesian Artemis. ¹¹ παρέχω, offer, afford. ¹² τεχνίτης, ου, ὁ, craftsman, artisan. ¹³ ἐργασία, ας, ἡ, profit, business. ¹⁴ συναθροίζω, gather, bring together. ¹⁵ ἐργάτης, ου, ὁ, workman, laborer. ¹⁶ ἐπίσταμαι, understand, know. ¹⁷ εὐπορία, ας, ἡ, prosperity, wealth. ¹⁸ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ¹⁹ σχεδόν, almost, nearly. ²⁰ μεθίστημι, remove, turn away. ²¹ κινδυνεύω, be in danger, am in danger.

ἀπελεγμὸν¹ ἐλθεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς μεγάλης θεᾶς²
 ἱερὸν Ἀρτέμιδος³ εἰς οὐθὲν λογισθῆναι, μέλλειν δὲ καὶ
 καθαιρεῖσθαι⁴ τὴν μεγαλειότητα⁵ αὐτῆς, ἣν ὅλη ἡ
 Ἀσία⁶ καὶ ἡ οἰκουμένη⁷ σέβεται.⁸ Ἀκούσαντες δὲ καὶ 28
 γενόμενοι πλήρεις⁹ θυμοῦ,¹⁰ ἔκραζον λέγοντες,
 Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις³ Ἐφεσίων.¹¹ Καὶ ἐπλήσθη ἡ πόλις 29
 ὅλη τῆς συγχύσεως:¹² ὥρμησάν¹³ τε ὁμοθυμαδὸν¹⁴ εἰς
 τὸ θέατρον,¹⁵ συναρπάσαντες¹⁶ Γάϊον¹⁷ καὶ
 Ἀρίσταρχον¹⁸ Μακεδόνας,¹⁹ συνεκδήμους²⁰ Παύλου. 30
 Τοῦ δὲ Παύλου βουλομένου εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον,²¹
 οὐκ εἶων²² αὐτὸν οἱ μαθηταί. Τινὲς δὲ καὶ τῶν 31
 Ἀσιαρχῶν,²³ ὄντες αὐτῷ φίλοι, πέμψαντες πρὸς αὐτόν,
 παρεκάλουν μὴ δοῦναι ἑαυτὸν εἰς τὸ θέατρον.¹⁵ 32
 Ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον: ἦν γὰρ ἡ ἐκκλησία

¹ ἀπελεγμός, ου, ὁ, disrepute, discredit. ² θεά, ἁς, ἡ, goddess. ³ Ἄρτεμις, ἰδος, ἡ, Artemis, Persian or Ephesian Artemis. ⁴ καθαιρέω, take down, pull down. ⁵ μεγαλειότης, ητος, ἡ, splendor, magnificence. ⁶ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ⁷ οἰκουμένη, ης, ἡ, inhabited world. ⁸ σέβομαι, reverence, worship. ⁹ πλήρης, full. ¹⁰ θυμός, ου, ὁ, wrath, outburst of passion. ¹¹ Ἐφέσιος, Ephesian. ¹² σύγχυσις, εως, ἡ, confusion, tumult. ¹³ ὀρμάω, hasten on, rush. ¹⁴ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ¹⁵ θέατρον, ου, τό, theater, spectacle. ¹⁶ συναρπάζω, seize, drag away. ¹⁷ Γάϊος, ου, ὁ, Gaius. ¹⁸ Ἀρίσταρχος, ου, ὁ, Aristarchus. ¹⁹ Μακεδών, ὄνος, ὁ, Macedonian. ²⁰ συνεκδήμος, ου, ὁ, traveling companion, fellow traveler. ²¹ δῆμος, ου, ὁ, popular assembly, crowd. ²² ἔάω, permit, allow. ²³ Ἀσιάρχης, ου, ὁ, Asiarch.

συγκεχυμένη,¹ καὶ οἱ πλείους οὐκ ᾔδεισαν τίνος
 ἕνεκεν συνεληλύθεισαν. Ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου 33
 προεβίβασαν² Ἀλέξανδρον,³ προβαλόντων⁴ αὐτὸν
 τῶν Ἰουδαίων. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος,³ κατασείσας⁵ τὴν
 χεῖρα, ἤθελεν ἀπολογεῖσθαι⁶ τῷ δήμῳ.⁷ Ἐπιγνόντες δὲ 34
 ὅτι Ἰουδαῖός ἐστιν, φωνὴ ἐγένετο μία ἐκ πάντων ὡς
 ἐπὶ ὥρας δύο κραζόντων, Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις⁸
 Ἐφεσίων.⁹ Καταστείλας¹⁰ δὲ ὁ γραμματεὺς τὸν ὄχλον 35
 φησὶν, Ἄνδρες Ἐφέσιοι,⁹ τίς γάρ ἐστιν ἄνθρωπος ὃς οὐ
 γινώσκει τὴν Ἐφεσίῳ⁹ πόλιν νεωκόρον¹¹ οὔσαν τῆς
 μεγάλης θεᾶς¹² Ἀρτέμιδος⁸ καὶ τοῦ Διοπετοῦς;¹³ 36
 Ἀναντιρρήτων¹⁴ οὖν ὄντων τούτων, δέον ἐστὶν ὑμᾶς
 κατεσταλμένους¹⁰ ὑπάρχειν, καὶ μηδὲν προπετεῖς¹⁵
 πράσσειν. Ἠγάγετε γὰρ τοὺς ἄνδρας τούτους, οὔτε 37
 ἱεροσύλους¹⁶ οὔτε βλασφημοῦντας τὴν θεὸν ὑμῶν. Εἰ 38

¹ συγχέω, confuse, confound. ² προβιβάζω, cause to come forward, prompt. ³ Ἀλέξανδρος, ου, ὁ, Alexander. ⁴ προβάλλω, put forward, put out. ⁵ κατασειώ, shake, motion. ⁶ ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense. ⁷ δῆμος, ου, ὁ, popular assembly, crowd. ⁸ Ἄρτεμις, ιδος, ἡ, Artemis, Persian or Ephesian Artemis. ⁹ Ἐφέσιος, Ephesian. ¹⁰ καταστέλλω, restrain, quiet. ¹¹ νεωκόρος, ου, ὁ, temple keeper, guardian. ¹² θεά, ᾶς, ἡ, goddess. ¹³ διοπετής, fallen from heaven. ¹⁴ ἀναντίρρητος, not to be contradicted, undeniable. ¹⁵ προπετής, rash, reckless. ¹⁶ ἱερόσυλος, ου, ὁ, robber of temples, robbing temples.

μὲν οὖν Δημήτριος¹ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τεχνῖται² ἔχουσιν
 πρὸς τινα λόγον, ἀγοραῖοι³ ἄγονται, καὶ ἀνθύπατο⁴
 εἰσιν: ἐγκαλείτωσαν⁵ ἀλλήλοις. Εἰ δέ τι περὶ ἐτέρων 39
 ἐπιζητεῖτε,⁶ ἐν τῇ ἐννόμῳ⁷ ἐκκλησίᾳ ἐπιλυθήσεται.⁸ 40
 Καὶ γὰρ κινδυνεύομεν⁹ ἐγκαλεῖσθαι⁵ στάσεως¹⁰ περὶ
 τῆς σήμερον, μηδενὸς αἰτίου¹¹ ὑπάρχοντος περὶ οὗ οὐ
 δυνησόμεθα δοῦναι λόγον τῆς συστροφῆς¹² ταύτης. 41
 Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἀπέλυσεν τὴν ἐκκλησίαν.

Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι¹³ τὸν θόρυβον,¹⁴ 20
 προσκαλεσάμενος ὁ Παῦλος τοὺς μαθητάς, καὶ
 ἀσπασάμενος, ἐξῆλθεν πορευθῆναι εἰς τὴν
 Μακεδονίαν.¹⁵ Διελθὼν δὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα, καὶ 2
 παρακαλέσας αὐτοὺς λόγῳ πολλῷ, ἦλθεν εἰς τὴν
 Ἑλλάδα.¹⁶ Ποιήσας τε μῆνας¹⁷ τρεῖς, γενομένης αὐτῷ 3
 ἐπιβουλῆς¹⁸ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων μέλλοντι ἀνάγεσθαι¹⁹

¹ Δημήτριος, ου, ὁ, Demetrius. ² τεχνίτης, ου, ὁ, craftsman, artisan. ³ ἀγοραῖος, ου, ὁ, marketplace. ⁴ ἀνθύπατος, ου, ὁ, consul, proconsul. ⁵ ἐγκαλέω, accuse, bring a charge. ⁶ ἐπιζητέω, seek for, seek after. ⁷ ἐννομος, legal, lawful. ⁸ ἐπιλύω, explain, settle. ⁹ κινδυνεύω, be in danger, am in danger. ¹⁰ στάσις, εως, ἡ, standing, rebellion. ¹¹ αἴτιος, ου, ὁ, causative of, responsible for. ¹² συστροφή, ἡς, ἡ, unruly gathering, conspiracy. ¹³ παύω, cause to cease. ¹⁴ θόρυβος, ου, ὁ, uproar, riot. ¹⁵ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ¹⁶ Ἑλλάς, ἁδος, ἡ, Greece, Hellas. ¹⁷ μῆν, ὁ, month, certainly. ¹⁸ ἐπιβουλῆ, ἡς, ἡ, plot, plot against. ¹⁹ ἀνάγω, lead up, restore.

εἰς τὴν Συρίαν,¹ ἐγένετο γνώμη² τοῦ ὑποστρέφειν διὰ
 Μακεδονίας.³ Συνείπετο⁴ δὲ αὐτῷ ἄχρι τῆς Ἀσίας⁵ 4
 Σώπατρος⁶ Βεροιαῖος⁷ Θεσσαλονικέων⁸ δέ,
 Ἀρίσταρχος⁹ καὶ Σεκοῦνδος,¹⁰ καὶ Γάϊος¹¹ Δερβαιοῦ,¹²
 καὶ Τιμόθεος¹³ Ἀσιανοὶ¹⁴ δέ, Τυχικὸς¹⁵ καὶ Τρόφιμος.
 Οὗτοι προσελθόντες ἔμενον ἡμᾶς ἐν Τρωάδι.¹⁷ 5
 Ἡμεῖς δὲ ἐξεπλεύσαμεν¹⁸ μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν
 ἁζύμων¹⁹ ἀπὸ Φιλίππων,²⁰ καὶ ἤλθομεν πρὸς αὐτοὺς
 εἰς τὴν Τρωάδα¹⁷ ἄχρι ἡμερῶν πέντε, οὗ²¹ διετρίψαμεν
 ἡμέρας ἑπτά.

Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων, συνηγμένων τῶν μαθητῶν 7
 κλάσαι²³ ἄρτον, ὁ Παῦλος διελέγετο²⁴ αὐτοῖς, μέλλων
 ἐξίνα²⁵ τῇ ἐπαύριον,²⁶ παρέτεινέν²⁷ τε τὸν λόγον
 μέχρι²⁸ μεσονυκτίου.²⁹ Ἦσαν δὲ λαμπάδες³⁰ ἱκαναὶ ἐν 8

¹ Συρία, ας, ἡ, Syria. ² γνώμη, ης, ἡ, purpose, opinion. ³ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ⁴ συνέπομαι, accompany. ⁵ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ⁶ Σώπατρος, ου, ὁ, Sopater. ⁷ Βεροιαῖος, Berean, native of Berea. ⁸ Θεσσαλονικεύς, έως, ὁ, Thessalonian. ⁹ Ἀρίσταρχος, ου, ὁ, Aristarchus. ¹⁰ Σεκοῦνδος, ου, ὁ, Secundus. ¹¹ Γάϊος, ου, ὁ, Gaius. ¹² Δερβαιοῦ, from Derbe, belonging to Derbe. ¹³ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ¹⁴ Ἀσιανός, ου, ὁ, Asian. ¹⁵ Τυχικός, ου, ὁ, Tychicus. ¹⁶ Τρόφιμος, ου, ὁ, Trophimus. ¹⁷ Τρωάς, άδος, ἡ, Troas. ¹⁸ ἐκπλέω, sail away, sail out. ¹⁹ ἁζυμος, unleavened, paschal feast. ²⁰ Φίλιπποι, ων, ὁ, Philippi. ²¹ οὔ, where, when. ²² διατρίβω, continue, tarry. ²³ κλάω, break. ²⁴ διαλέγομαι, dispute, reason. ²⁵ ἐξίμι, go away, leave. ²⁶ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ²⁷ παρατείνω, extend, prolong. ²⁸ μέχρι, until, as far as (gen). ²⁹ μεσονύκτιον, ου, τό, midnight. ³⁰ λαμπάς, άδος, ἡ, torch, lamp.

τῷ ὑπερώῳ¹ οὗ² ἦμεν συνηγμένοι. Καθήμενος δέ τις⁹
νεανίας³ ὀνόματι Εὐτυχός⁴ ἐπὶ τῆς θυρίδος,⁵
καταφερόμενος⁶ ὕπνω⁷ βαθεῖ,⁸ διαλεγομένου⁹ τοῦ
Παύλου ἐπὶ πλείον, κατενεχθεὶς⁶ ἀπὸ τοῦ ὕπνου⁷
ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριστεγού¹⁰ κάτω,¹¹ καὶ ἤρθη νεκρός. 10
Καταβὰς δὲ ὁ Παῦλος ἐπέπεσεν¹² αὐτῷ, καὶ
συμπεριλαβὼν¹³ εἶπεν, Μὴ θορυβεῖσθε·¹⁴ ἡ γὰρ ψυχὴ
αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστίν. Ἀναβὰς δὲ καὶ κλάσας¹⁵ ἄρτον 11
καὶ γευσάμενος,¹⁶ ἐφ' ἱκανόν τε ὁμιλήσας¹⁷ ἄχρι αὐγῆς,
οὕτως ἐξῆλθεν. Ἦγαγον δὲ τὸν παιῖδα¹⁹ ζῶντα, καὶ 12
παρεκλήθησαν οὐ μετρίως.²⁰

Ἡμεῖς δέ, προσελθόντες ἐπὶ τὸ πλοῖον, ἀνήχθημεν²¹ εἰς 13
τὴν Ἀσσον,²² ἐκεῖθεν μέλλοντες ἀναλαμβάνειν²³ τὸν
Παῦλον· οὕτως γὰρ ἦν διατεταγμένος,²⁴ μέλλων

¹ ὑπερῶον, ου, τό, upper story, room upstairs. ² οὗ, where, when. ³ νεανίας, ου, ὁ, young adult, young man. ⁴ Εὐτυχος, ου, ὁ, Eutychus. ⁵ θυρίς, ἰδος, ἡ, window, windowsill. ⁶ καταφέρω, bring down, against. ⁷ ὕπνος, ου, ὁ, sleep. ⁸ βαθύς, deep, early. ⁹ διαλέγομαι, dispute, reason. ¹⁰ τριστεγός, having three stories, third story. ¹¹ κάτω, down, below. ¹² ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ¹³ συμπεριλαμβάνω, embrace, embrace completely. ¹⁴ θορυβέω, make a commotion, agitate. ¹⁵ κλάω, break. ¹⁶ γεύομαι, taste, experience. ¹⁷ ὁμιλέω, converse, speak. ¹⁸ αὐγή, ἥς, ἡ, dawn, light of day. ¹⁹ παῖς, ὁ, male or female child, servant. ²⁰ μετρίως, moderately, somewhat. ²¹ ἀνάγω, lead up, restore. ²² Ἀσσος, ου, ἡ, Assos. ²³ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ²⁴ διατάσσω, command, give orders to.

αὐτὸς πεζεύειν.¹ Ὡς δὲ συνέβαλεν² ἡμῖν εἰς τὴν 14

Ἄσσον,³ ἀναλαβόντες⁴ αὐτὸν ἤλθομεν εἰς Μιτυλήνην.⁵

Κἀκεῖθεν⁶ ἀποπλεύσαντες,⁷ τῇ ἐπιούσῃ⁸ 15

κατηντήσαμεν⁹ ἀντικρὺ¹⁰ Χίου:¹¹ τῇ δὲ ἐτέρᾳ

παρεβάλομεν¹² εἰς Σάμον:¹³ καὶ μέιναντες ἐν

Τρωγυλλίᾳ,¹⁴ τῇ ἐχομένῃ ἤλθομεν εἰς Μίλητον.¹⁵ 16

Ἐκρινεν γὰρ ὁ Παῦλος παραπλεύσαι¹⁶ τὴν Ἔφεσον,¹⁷

ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτριβῆσαι¹⁸ ἐν τῇ Ἀσίᾳ:¹⁹

ἔσπευδεν²⁰ γάρ, εἰ δυνατὸν ἦν αὐτῷ, τὴν ἡμέραν τῆς

Πεντηκοστῆς²¹ γενέσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα.

Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου¹⁵ πέμψας εἰς Ἔφεσον¹⁷ 17

μετεκαλέσατο²² τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας. 18

Ὡς δὲ παρεγένοντο πρὸς αὐτόν, εἶπεν αὐτοῖς,

¹ πεζεύω, travel by land, travel on foot. ² συμβάλλω, discuss, consider. ³ Ἄσσος, ου, ἡ, Assos. ⁴ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ⁵ Μιτυλήνη, ης, ἡ, Mitylene. ⁶ κἀκεῖθεν, and thence, and from there. ⁷ ἀποπλέω, sail away. ⁸ ἐπιούσα, ης, ἡ, next day. ⁹ καταντάω, come to, arrive. ¹⁰ ἀντικρυς, opposite. ¹¹ Χίος, ου, ἡ, Chios. ¹² παραβάλλω, arrive, cross over. ¹³ Σάμος, ου, ἡ, Samos. ¹⁴ Τρωγύλλιον, ου, τό, Trogyllium. ¹⁵ Μίλητος, ου, ἡ, Miletus. ¹⁶ παραπλέω, sail past. ¹⁷ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ¹⁸ χρονοτριβέω, spend time, lose time. ¹⁹ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ²⁰ σπεύδω, hasten, urge on. ²¹ πεντηκοστή, ης, ἡ, Pentecost. ²² μετεκαλέω, send for.

Ὑμεῖς ἐπίστασθε,¹ ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἀφ' ἧς ἐπέβην²
 εἰς τὴν Ἀσίαν,³ πῶς μεθ' ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον
 ἐγενόμην, δουλεύων τῷ κυρίῳ μετὰ πάσης 19
 ταπεινοφροσύνης⁴ καὶ πολλῶν δακρύων⁵ καὶ
 πειρασμῶν⁶ τῶν συμβάντων⁷ μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς⁸
 τῶν Ἰουδαίων· ὡς οὐδὲν ὑπεστειλάμην⁹ τῶν 20
 συμφερόντων,¹⁰ τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι¹¹ ὑμῖν καὶ διδάξαι
 ὑμᾶς δημοσίᾳ¹² καὶ κατ' οἴκους, διαμαρτυρόμενος¹³ 21
 Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλήσιν τὴν εἰς τὸν θεὸν μετάνοιαν,¹⁴
 καὶ πίστιν τὴν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν. Καὶ νῦν 22
 ἰδού, ἐγὼ δεδεμένος τῷ πνεύματι πορεύομαι εἰς
 Ἱερουσαλὴμ, τὰ ἐν αὐτῇ συναντήσοντά¹⁵ μοι μὴ εἰδώς,
 πλὴν ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον κατὰ πόλιν 23
 διαμαρτύρεται¹³ λέγον ὅτι δεσμά¹⁶ με καὶ θλίψεις
 μένουσιν. Ἀλλ' οὐδενὸς λόγον ποιοῦμαι, οὐδὲ ἔχω τὴν 24

¹ ἐπίσταμαι, understand, know. ² ἐπιβαίνω, go aboard, set foot. ³ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ⁴ ταπεινοφροσύνη, ης, ἡ, lowliness of mind, humility. ⁵ δάκρυον, ου, τό, teardrop, a tear. ⁶ πειρασμός, οὔ, ὁ, temptation, trial. ⁷ συμβαίνω, come together, come to pass. ⁸ ἐπιβουλή, ης, ἡ, plot, plot against. ⁹ ὑποτέλλω, draw back, withdraw. ¹⁰ συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹¹ ἀναγγεῖλω, announce, report. ¹² δημοσίως, public, publicly. ¹³ διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ¹⁴ μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ¹⁵ συναντάω, meet with, hence to happen. ¹⁶ δεσμός, οὔ, ὁ, chain, bond.

ψυχὴν μου τιμίαν¹ ἐμαντῶ, ὡς τελειῶσαι² τὸν δρόμον
 μου μετὰ χαρᾶς, καὶ τὴν διακονίαν ἣν ἔλαβον παρὰ
 τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, διαμαρτύρασθαι⁴ τὸ εὐαγγέλιον
 τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ. Καὶ νῦν ἰδού, ἐγὼ οἶδα ὅτι 25
 οὐκέτι ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου ὑμεῖς πάντες, ἐν οἷς
 διῆλθον κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. Διότι⁵ 26
 μαρτύρομαι⁶ ὑμῖν ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ, ὅτι καθαρὸς
 ἐγὼ ἀπὸ τοῦ αἵματος πάντων. Οὐ γὰρ ὑπεστειλάμην⁷ 27
 τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι⁸ ὑμῖν πᾶσαν τὴν βουλὴν⁹ τοῦ θεοῦ.
 Προσέχετε¹⁰ οὖν ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ,¹¹ ἐν ᾧ 28
 ὑμᾶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους,¹²
 ποιμαίνειν¹³ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ, ἣν
 περιεποιήσατο¹⁴ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος. Ἐγὼ γὰρ οἶδα 29
 τοῦτο, ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἄφιξίν¹⁵ μου λύκοι
 βαρεῖς¹⁷ εἰς ὑμᾶς, μὴ φειδόμενοι¹⁸ τοῦ ποιμνίου:¹¹ καὶ 30

¹ τίμιος, precious, honorable. ² τελειῶω, fill, fulfill. ³ δρόμος, ου, ὁ, course, race. ⁴ διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ⁵ διότι, because, on this account. ⁶ μαρτύρομαι, affirm, testify. ⁷ ὑποστέλλω, draw back, withdraw. ⁸ ἀναγγέλλω, announce, report. ⁹ βουλὴ, ἥς, ἡ, counsel, purpose. ¹⁰ προσέχω, take head of, attend to. ¹¹ ποιμνιον, ου, τό, flock, little flock. ¹² ἐπίσκοπος, ου, ὁ, superintendent, overseer. ¹³ ποιμαίνω, shepherd, rule. ¹⁴ περιποιέω, acquire, purchase. ¹⁵ ἀφίξις, εως, ἡ, departure, arrival. ¹⁶ λύκος, ου, ὁ, wolf, jackal. ¹⁷ βαρὺς, heavy, burdensome. ¹⁸ φείδομαι, spare, abstain.

ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες
 διεστραμμένα,¹ τοῦ ἀποσπᾶν² τοὺς μαθητὰς ὀπίσω
 αὐτῶν. Διὸ γρηγορεῖτε,³ μνημονεύοντες⁴ ὅτι τριετίαν⁵ 31
 νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην⁶ μετὰ δακρύων⁷
 νουθετῶν⁸ ἕνα ἕκαστον. Καὶ τὰ νῦν παρατίθεμαι⁹ 32
 ὑμᾶς, ἀδελφοί, τῷ θεῷ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ,
 τῷ δυναμένῳ ἐποικοδομῆσαι,¹⁰ καὶ δοῦναι ὑμῖν
 κληρονομίαν¹¹ ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πᾶσιν. Ἀργυρίου¹² 33
 ἢ χρυσίου¹³ ἢ ἱματισμοῦ¹⁴ οὐδενὸς ἐπεθύμησα.¹⁵ Αὐτοὶ 34
 γινώσκετε ὅτι ταῖς χρεῖαις μου καὶ τοῖς οὓσιν μετ'
 ἐμοῦ ὑπηρέτησαν¹⁶ αἱ χεῖρες αὐταί. Πάντα ὑπέδειξα¹⁷ 35
 ὑμῖν, ὅτι οὕτως κοπιῶντας¹⁸ δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι¹⁹
 τῶν ἀσθενούντων, μνημονεύειν⁴ τε τῶν λόγων τοῦ
 κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς εἶπεν, Μακάριόν ἐστιν
 μᾶλλον διδόναι ἢ λαμβάνειν.

¹ διαστρέφω, distort, pervert. ² ἀποσπάω, draw away, withdraw. ³ γρηγορέω, watch, keep watch. ⁴ μνημονεύω, remember, make mention of. ⁵ τριετία, ας, ἡ, three years, space of three years. ⁶ παύω, cause to cease. ⁷ δάκρυον, ου, τό, teardrop, a tear. ⁸ νουθετέω, admonish, exhort. ⁹ παρατίθηναι, set before, entrust. ¹⁰ ἐποικοδομέω, build upon, build upon a foundation. ¹¹ κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ¹² ἀργύριον, ου, τό, silver, shekel. ¹³ χρυσίον, ου, τό, gold, golden ornament. ¹⁴ ἱματισμός, οὔ, ὁ, clothing. ¹⁵ ἐπιθυμέω, desire, long for. ¹⁶ ὑπηρέτew, serve, minister to. ¹⁷ ὑποδείκνυμι, show, indicate. ¹⁸ κοπιάω, toil, labor. ¹⁹ ἀντιλαμβάνομαι, help, take part in.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, θεὶς τὰ γόνατα¹ αὐτοῦ, σὺν πᾶσιν 36

αὐτοῖς προσηύξατο. Ἰκανὸς δὲ ἐγένετο κλαυθμὸς² 37

πάντων· καὶ ἐπιπεσόντες³ ἐπὶ τὸν τράχηλον⁴ τοῦ

Παύλου κατεφίλουν⁵ αὐτόν, ὀδυνώμενοι⁶ μάλιστα⁷ 38

ἐπὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἰρήκει, ὅτι οὐκέτι μέλλουσιν τὸ

πρόσωπον αὐτοῦ θεωρεῖν. Προέπεμπον⁸ δὲ αὐτὸν εἰς

τὸ πλοῖον.

Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι⁹ ἡμᾶς ἀποσπασθέντας¹⁰ ἀπ' 21

αὐτῶν, εὐθυδρομήσαντες¹¹ ἤλθομεν εἰς τὴν Κῶν,¹² τῇ

δὲ ἐξῆς¹³ εἰς τὴν Ῥόδον,¹⁴ κακεῖθεν¹⁵ εἰς Πάταρα·¹⁶ καὶ 2

εὐρόντες πλοῖον διαπερῶν¹⁷ εἰς Φοινίκην,¹⁸ ἐπιβάντες

ἀνήχθημεν.⁹ Ἀναφανέντες²⁰ δὲ τὴν Κύπρον,²¹ καὶ 3

καταλιπόντες²² αὐτὴν εὐώνυμον,²³ ἐπλέομεν²⁴ εἰς

Συρίαν,²⁵ καὶ κατήχθημεν²⁶ εἰς Τύρον·²⁷ ἐκεῖσε²⁸ γὰρ

¹ γόνυ, atos, τό, knee. ² κλαυθμός, οὔ, ὁ, weeping, lamentation. ³ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ⁴ τράχηλος, ου, ὁ, neck. ⁵ καταφιλέω, kiss fervently, kiss affectionately. ⁶ ὀδυνάω, torment, pain. ⁷ μάλιστα, especially, most of all. ⁸ προπέμπω, send before, send forth. ⁹ ἀνάγω, lead up, restore. ¹⁰ ἀποσπάω, draw away, withdraw. ¹¹ εὐθυδρομέω, run a straight course. ¹² Κῶς, ἡ, Cos. ¹³ ἐξῆς, next, next in order. ¹⁴ Ῥόδος, ου, ἡ, Rhodes. ¹⁵ κακεῖθεν, and thence, and from there. ¹⁶ Πάταρα, ων, τό, Patara. ¹⁷ διαπεράω, cross over, pass through. ¹⁸ Φοινίκη, ης, ἡ, Phoenicia. ¹⁹ ἐπιβαίνω, go aboard, set foot. ²⁰ ἀναφαίνω, bring to light, cause to appear. ²¹ Κύπρος, ου, ἡ, Cyprus. ²² καταλείπω, leave, leave behind. ²³ εὐώνυμος, of good name, euph. for left. ²⁴ πλέω, sail. ²⁵ Συρία, ας, ἡ, Syria. ²⁶ κατὰγω, bring down, lead down. ²⁷ Τύρος, ου, ἡ, Tyre. ²⁸ ἐκεῖσε, there.

ἦν τὸ πλοῖον ἀποφορτιζόμενον¹ τὸν γόμον.² Καὶ 4
ἀνευρόντες³ μαθητάς, ἐπεμείναμεν⁴ αὐτοῦ⁵ ἡμέρας
ἐπτά· οἵτινες τῷ Παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ πνεύματος,
μὴ ἀναβαίνειν εἰς Ἱερουσαλήμ. Ὅτε δὲ ἐγένετο ἡμᾶς 5
ἐξαρτίσαι⁶ τὰς ἡμέρας, ἐξελθόντες ἐπορευόμεθα,
προπεμπόντων⁷ ἡμᾶς πάντων σὺν γυναιξὶν καὶ
τέκνοις ἕως ἔξω τῆς πόλεως· καὶ θέντες τὰ γόνατα⁸ ἐπὶ
τὸν αἰγιαλὸν⁹ προσηυξάμεθα. Καὶ ἀσπασάμενοι 6
ἀλλήλους, ἐπέβημεν¹⁰ εἰς τὸ πλοῖον, ἐκεῖνοι δὲ
ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια.

Ἡμεῖς δέ, τὸν πλοῦν¹¹ διανύσαντες¹² ἀπὸ Τύρου,¹³ 7
κατηντήσαμεν¹⁴ εἰς Πτολεμαῖδα,¹⁵ καὶ ἀσπασάμενοι
τοὺς ἀδελφοὺς ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν παρ' αὐτοῖς. 8
Τῇ δὲ ἐπαύριον¹⁶ ἐξελθόντες οἱ περὶ τὸν Παῦλον
ἦλθον εἰς Καισάρειαν·¹⁷ καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον

¹ ἀποφορτίζομαι, unload, discharge. ² γόμος, ου, ὁ, cargo, freight. ³ ἀνευρίσκω, find out, look for. ⁴ ἐπιμένω, continue, remain. ⁵ αὐτοῦ, there, here. ⁶ ἐξαρτίζω, finish, complete. ⁷ προπέμπω, send before, send forth. ⁸ γόνυ, ατος, τό, knee. ⁹ αἰγιαλός, οῦ, ὁ, seashore, beach. ¹⁰ ἐπιβαίνω, go aboard, set foot. ¹¹ πλόος, ὁ, voyage. ¹² διανύω, complete, finish. ¹³ Τύρος, ου, ἡ, Tyre. ¹⁴ καταντάω, come to, arrive. ¹⁵ Πτολεμαῖς, ἡ, Ptolemais. ¹⁶ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ¹⁷ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea.

Φιλίππου τοῦ εὐαγγελιστοῦ,¹ ὄντος ἐκ τῶν ἐπτά,
 ἐμείναμεν παρ' αὐτῷ. Τούτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες ⁹
 παρθένοι² τέσσαρες προφητεύουσαι. Ἐπιμενόντων³ δὲ ¹⁰
 ἡμῶν ἡμέρας πλείους, κατήλθεν⁴ τις ἀπὸ τῆς
 Ἰουδαίας προφήτης ὀνόματι Ἀγαβος.⁵ Καὶ ἐλθὼν ¹¹
 πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἄρας τὴν ζώνην⁶ τοῦ Παύλου, δῆσας
 τε αὐτοῦ τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας εἶπεν, Τάδε⁷ λέγει
 τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, Τὸν ἄνδρα οὗ ἐστὶν ἡ ζώνη⁶ αὕτη,
 οὕτως δήσουσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ
 παραδώσουσιν εἰς χεῖρας ἐθνῶν. Ὡς δὲ ἠκούσαμεν ¹²
 ταῦτα, παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντόπιοι,⁸ τοῦ
 μὴ ἀναβαίνειν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ. Ἀπεκρίθη τε ὁ ¹³
 Παῦλος, Τί ποιεῖτε κλαίοντες καὶ συνθρύπτοντές⁹
 μου τὴν καρδίαν; Ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον δεθῆναι, ἀλλὰ
 καὶ ἀποθανεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐτοίμως¹⁰ ἔχω ὑπὲρ τοῦ
 ὀνόματος τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. Μὴ πειθομένου δὲ ¹⁴

¹ εὐαγγελιστής, οὗ, ὁ, evangelist, bringer of good tidings. ² παρθένος, ου, ἡ, virgin. ³ ἐπιμένω, continue, remain. ⁴ κατέρχουμαι, come down, go down. ⁵ Ἀγαβος, ου, ὁ, Agabus. ⁶ ζώνη, ης, ἡ, belt, girdle. ⁷ ὅδε, this (here), this here. ⁸ ἐντόπιος, local, belonging to the place. ⁹ συνθρύπτω, break in pieces, crush. ¹⁰ ἐτοίμως, readily.

αὐτοῦ, ἡσυχάσαμεν¹ εἰπόντες, Τὸ θέλημα τοῦ κυρίου
γενέσθω.

Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐπισκευασάμενοι 15
ἀνεβαίνομεν εἰς Ἱερουσαλήμ. Συνήλθον δὲ καὶ τῶν 16
μαθητῶν ἀπὸ Καισαρείας² σὺν ἡμῖν, ἄγοντες παρ' ᾧ
ξενισθῶμεν,³ Μνάσωνι⁴ τινι Κυπρίῳ,⁵ ἀρχαίῳ⁶
μαθητῇ.

Γενομένων δὲ ἡμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἀσμένως⁷ ἐδέξαντο 17
ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί. Τῇ δὲ ἐπιούσῃ⁸ εἰσῆι⁹ ὁ Παῦλος σὺν 18
ἡμῖν πρὸς Ἰάκωβον, πάντες τε παρεγένοντο οἱ
πρεσβύτεροι. Καὶ ἀσπασάμενος αὐτοῦς, ἐξηγείτο¹⁰ 19
καθ' ἓν ἕκαστον ὧν ἐποίησεν ὁ θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσιν διὰ
τῆς διακονίας αὐτοῦ. Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον τὸν 20
κύριον, εἰπόντες αὐτῷ, Θεωρεῖς, ἀδελφέ, πόσαι
μυριάδες¹¹ εἰσὶν Ἰουδαίων τῶν πεπιστευκότων· καὶ

¹ ἡσυχάζω, be still, be silent. ² Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ³ ξενίζω, entertain (a stranger), startle. ⁴ Μνάσων, ωνος, ὁ, Mnason. ⁵ Κύπριος, ου, ὁ, Cyprian, Cypriote. ⁶ ἀρχαῖος, old, ancient. ⁷ ἀσμένως, gladly, joyfully. ⁸ ἐπιούσα, ης, ἡ, next day. ⁹ εἰσεῖμι, enter, go in. ¹⁰ ἐξηγέομαι, explain, describe. ¹¹ μυριάς, ἄδος, ἡ, ten thousand, myriad.

πάντες ζηλωταί¹ τοῦ νόμου ὑπάρχουσιν: 21

κατηχήθησαν² δὲ περὶ σοῦ, ὅτι ἀποστασίαν³ διδάσκεις

ἀπὸ Μωϋσέως τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάντας Ἰουδαίους,

λέγων μὴ περιτέμνειν⁴ αὐτοὺς τὰ τέκνα, μηδὲ τοῖς

ἔθεσιν⁵ περιπατεῖν. Τί οὖν ἐστίν; Πάντως⁶ δεῖ πλήθος 22

συνελθεῖν: ἀκούσονται γὰρ ὅτι ἐλήλυθας. Τοῦτο οὖν 23

ποιήσον ὃ σοι λέγομεν: εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τέσσαρες

εὐχὴν⁷ ἔχοντες ἐφ' ἑαυτῶν: τούτους παραλαβὼν 24

ἀγνίσθητι⁸ σὺν αὐτοῖς, καὶ δαπάνησον⁹ ἐπ' αὐτοῖς, ἵνα

ξηυρήσωνται¹⁰ τὴν κεφαλὴν, καὶ γνῶσιν πάντες ὅτι ὢν

κατήχηνται² περὶ σοῦ οὐδέν ἐστίν, ἀλλὰ στοιχεῖς¹¹ καὶ

αὐτὸς τὸν νόμον φυλάσσων. Περὶ δὲ τῶν 25

πεπιστευκότων ἐθνῶν ἡμεῖς ἐπεστείλαμεν,¹²

κρίναντες μηδὲν τοιοῦτον τηρεῖν αὐτούς, εἰ μὴ

φυλάσσεσθαι αὐτοὺς τό τε εἰδωλόθυτον¹³ καὶ τὸ αἷμα

καὶ πνικτὸν¹⁴ καὶ πορνείαν. Τότε ὁ Παῦλος 26

¹ ζηλωτής, ος, ό, Zealot, zealot. ² κατηχέω, teach by word of mouth. ³ ἀποστασία, ας, ή, apostacy, abandonment. ⁴ περιτέμνω, circumcize, circumcise. ⁵ ἔθος, ους, τό, custom. ⁶ πάντως, altogether, by all means. ⁷ εὐχή, ης, ή, prayer, vow. ⁸ ἀγνίζω, purify, cleanse. ⁹ δαπανάω, spend, spend freely. ¹⁰ ξυράω, shave. ¹¹ στοιχέω, walk orderly, follow. ¹² ἐπιστέλλω, write, instruct by letter. ¹³ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ¹⁴ πνικτός, strangled.

παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας, τῇ ἐχομένῃ ἡμέρᾳ σὺν
 αὐτοῖς ἁγνισθεῖς¹ εἰσῆι² εἰς τὸ ἱερόν, διαγγέλλων³ τὴν
 ἐκπλήρωσιν⁴ τῶν ἡμερῶν τοῦ ἁγνισμοῦ,⁵ ἕως οὗ
 προσηγήθη ὑπὲρ ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν ἢ προσφορά.⁶

Ὡς δὲ ἔμελλον αἱ ἑπτὰ ἡμέραι συντελεῖσθαι,⁷ οἱ ἀπὸ τῆς 27

Ἀσίας⁸ Ἰουδαῖοι, θεασάμενοι⁹ αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ,
 συνέχεον¹⁰ πάντα τὸν ὄχλον, καὶ ἐπέβαλον¹¹ τὰς
 χεῖρας ἐπ' αὐτόν, κρᾶζοντες, Ἄνδρες Ἰσραηλίται,¹² 28

βοηθεῖτε.¹³ Οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ
 καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου τούτου πάντας
 πανταχοῦ¹⁴ διδάσκων: ἔτι τε καὶ Ἑλληνας εἰσήγαγεν¹⁵
 εἰς τὸ ἱερόν, καὶ κεκοίνωκεν¹⁶ τὸν ἅγιον τόπον τοῦτον.

Ἦσαν γὰρ ἐωρακότες Τρόφιμον¹⁷ τὸν Ἐφέσιον¹⁸ ἐν 29
 τῇ πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν ἐνόμιζον¹⁹ ὅτι εἰς τὸ ἱερόν
 εἰσήγαγεν¹⁵ ὁ Παῦλος. Ἐκινήθη²⁰ τε ἡ πόλις ὅλη, καὶ 30

¹ ἁγνίζω, purify, cleanse. ² εἰσεμι, enter, go in. ³ διαγγέλλω, publish abroad, proclaim. ⁴ ἐκπλήρωσις, εως, ἡ, completion, fulfillment. ⁵ ἁγνισμός, οὐ, ὁ, purification. ⁶ προσφορά, ἁς, ἡ, offering, sacrifice. ⁷ συντελέω, complete, accomplish. ⁸ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ⁹ θεάομαι, look at, behold. ¹⁰ συγχέω, confuse, confound. ¹¹ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ¹² Ἰσραηλίτης, ου, ὁ, Israelite. ¹³ βοηθέω, come to the aid of. ¹⁴ πανταχοῦ, everywhere. ¹⁵ εἰσάγω, lead in, bring in. ¹⁶ κοινώω, make common, defile. ¹⁷ Τρόφιμος, ου, ὁ, Trophimus. ¹⁸ Ἐφέσιος, Ephesian. ¹⁹ νομίζω, suppose, think. ²⁰ κινέω, move, stir.

ἐγένετο συνδρομή¹ τοῦ λαοῦ· καὶ ἐπιλαβόμενοι² τοῦ
 Παύλου εἴλκον³ αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ· καὶ εὐθέως
 ἐκλείσθησαν⁴ αἱ θύραι. Ζητούντων δὲ αὐτὸν 31
 ἀποκτεῖναι, ἀνέβη φάσις⁵ τῷ χιλιάρχῳ⁶ τῆς σπείρης,⁷
 ὅτι ὅλη συγκέχυται⁸ Ἱερουσαλήμ· ὃς ἔξαυτῆς⁹ 32
 παραλαβὼν στρατιώτας καὶ ἑκατοντάρχους,¹⁰
 κατέδραμεν¹¹ ἐπ' αὐτούς· οἱ δέ, ἰδόντες τὸν χιλιάρχον⁶
 καὶ τοὺς στρατιώτας, ἐπαύσαντο¹² τύπτοντες¹³ τὸν
 Παῦλον. Ἐγγίσας δὲ ὁ χιλιάρχος⁶ ἐπελάβετο² αὐτοῦ, 33
 καὶ ἐκέλευσεν δεθῆναι ἀλύσεσιν¹⁴ δυσίν· καὶ
 ἐπυνθάνετο¹⁵ τίς ἂν εἴη, καὶ τί ἐστιν πεποινκώς. 34
 Ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἐβόων¹⁶ ἐν τῷ ὄχλῳ· μὴ δυνάμενος
 δὲ γνῶναι τὸ ἀσφαλές¹⁷ διὰ τὸν θόρυβον,¹⁸ ἐκέλευσεν
 ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν.¹⁹ Ὅτε δὲ ἐγένετο 35
 ἐπὶ τοὺς ἀναβαθμούς,²⁰ συνέβη²¹ βαστάζεσθαι αὐτὸν

¹ συνδρομή, ἦς, ἡ, running together. ² ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ³ ἐλκύω, drag, draw. ⁴ κλείω, shut, shut up. ⁵ φάσις, εως, ἡ, report, announcement. ⁶ χιλιάρχος, ου, ὁ, military tribune, captain. ⁷ σπείρα, ης, ἡ, cohort. ⁸ συγχέω, confuse, confound. ⁹ ἔξαυτης, at once, forthwith. ¹⁰ ἑκατοντάρχης, centurion. ¹¹ κατατρέχω, run down. ¹² παύω, cause to cease. ¹³ τύπτω, smite, beat. ¹⁴ ἄλυσις, εως, ἡ, chain. ¹⁵ πυνθάνομαι, inquire, ask. ¹⁶ βοάω, cry aloud, shout. ¹⁷ ἀσφαλής, certain, definite. ¹⁸ θόρυβος, ου, ὁ, uproar, riot. ¹⁹ παρεμβολή, ἦς, ἡ, camp, army. ²⁰ ἀναβαθμός, οὔ, ὁ, step, stairway. ²¹ συμβαίνω, come together, come to pass.

ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν διὰ τὴν βίαν¹ τοῦ ὄχλου. 36

Ἦκολούθει γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ κρᾶζον, Αἶρε
αὐτόν.

Μέλλων τε εἰσάγεσθαι² εἰς τὴν παρεμβολὴν³ ὁ Παῦλος 37

λέγει τῷ χιλιάρχῳ,⁴ Εἰ ἔξεστίν μοι εἰπεῖν πρὸς σε; Ὁ

δὲ ἔφη, Ἑλληνιστὶ⁵ γινώσκεις; Οὐκ ἄρα⁶ σὺ εἶ ὁ 38

Αἰγύπτιος⁷ ὁ πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀναστατώσας⁸

καὶ ἐξαγαγὼν⁹ εἰς τὴν ἔρημον τοὺς τετρακισχιλίου¹⁰

ἄνδρας τῶν σικαρίων;¹¹ Εἶπεν δὲ ὁ Παῦλος, Ἐγὼ 39

ἄνθρωπος μὲν εἰμι Ἰουδαῖος, Ταρσεὺς¹² τῆς Κιλικίας,¹³

οὐκ ἀσήμου¹⁴ πόλεως πολίτης;¹⁵ δέομαι¹⁶ δέ σου,

ἐπιτρέψόν¹⁷ μοι λαλῆσαι πρὸς τὸν λαόν. 40

Ἐπιτρέψαντος¹⁷ δὲ αὐτοῦ, ὁ Παῦλος ἐστῶς ἐπὶ τῶν

ἀναβαθμῶν¹⁸ κατέσεισεν¹⁹ τῇ χειρὶ τῷ λαῷ: πολλῆς δὲ

σιγῆς²⁰ γενομένης, προσεφώνει²¹ τῇ Ἑβραϊδὶ²²

¹ βία, ας, ἡ, strength, force. ² εἰσάγω, lead in, bring in. ³ παρεμβολή, ἡς, ἡ, camp, army. ⁴ χιλιάρχος, ου, ὁ, military tribune, captain. ⁵ Ἑλληνιστί, Greek language, in the Greek language. ⁶ ἄρα, so? (introduces a question). ⁷ Αἰγύπτιος, Egyptian. ⁸ ἀναστατόω, stir up, disturb. ⁹ ἐξάγω, lead out. ¹⁰ τετρακισχιλίοι, four thousand, 4000. ¹¹ σικαρίος, ου, ὁ, dagger man, assassin. ¹² Ταρσεὺς, ἑως, ὁ, Tarsian, belonging to Tarsus. ¹³ Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia. ¹⁴ ἀσημος, insignificant, undistinguished. ¹⁵ πολίτης, ου, ὁ, citizen. ¹⁶ δέομαι, ask, request. ¹⁷ ἐπιτρέπω, permit, allow. ¹⁸ ἀναβαθμός, οὔ, ὁ, step, stairway. ¹⁹ κατασειώ, shake, motion. ²⁰ σιγή, ἡς, ἡ, silence, quiet. ²¹ προσφωνέω, call to, summon. ²² Ἑβραΐς, ἴδος, ἡ, Hebrew language, Aramaic.

διαλέκτῳ¹ λέγων,

Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατέ μου τῆς πρὸς **22**

ὑμᾶς νυνὶ² ἀπολογίας.³

Ἀκούσαντες δὲ ὅτι τῇ Ἑβραϊδὶ⁴ διαλέκτῳ¹ προσεφώνει⁵ **2**

αὐτοῖς, μᾶλλον παρέσχον⁶ ἡσυχίαν.⁷ Καί φησιν,

Ἐγὼ μὲν εἰμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν Ταρσῷ⁸ **3**

τῆς Κιλικίας,⁹ ἀνατεθραμμένος¹⁰ δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ

παρὰ τοὺς πόδας Γαμαλιήλ,¹¹ πεπαιδευμένος¹² κατὰ

ἀκρίβειαν¹³ τοῦ πατρῷου¹⁴ νόμου, ζηλωτῆς¹⁵ ὑπάρχων

τοῦ θεοῦ, καθὼς πάντες ὑμεῖς ἐστε σήμερον: ὅς **4**

ταύτην τὴν ὁδὸν ἐδίωξα ἄχρι θανάτου, δεσμεύων¹⁶ καὶ

παραδιδούς εἰς φυλακὰς ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας. Ὡς **5**

καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ μοι, καὶ πᾶν τὸ

πρεσβυτέριον:¹⁷ παρ' ὧν καὶ ἐπιστολὰς¹⁸ δεξάμενος

¹ διάλεκτος, ου, ἡ, speech, language. ² νυνὶ, now, already. ³ ἀπολογία, ας, ἡ, speech in defense, verbal defense. ⁴ Ἑβραϊς, ἴδος, ἡ, Hebrew language, Aramaic. ⁵ προσφωνέω, call to, summon. ⁶ παρέχω, offer, afford. ⁷ ἡσυχία, ας, ἡ, stillness, silence. ⁸ Ταρσός, οὔ, ἡ, Tarsus. ⁹ Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia. ¹⁰ ἀνατρέφω, nurture, care for. ¹¹ Γαμαλιήλ, ὁ, Gamaliel. ¹² παιδεύω, teach, educate. ¹³ ἀκρίβεια, ας, ἡ, exactness, precision. ¹⁴ πατρώος, paternal, received from one's father. ¹⁵ ζηλωτής, οὔ, ὁ, Zealot, zealot. ¹⁶ δεσμεύω, bind together, tie into a bundle. ¹⁷ πρεσβυτέριον, ου, τό, body of elders, assembly of elders. ¹⁸ ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch.

πρὸς τοὺς ἀδελφούς, εἰς Δαμασκὸν¹ ἐπορευόμεν,
 ἄξων καὶ τοὺς ἐκεῖσε² ὄντας δεδεδμένους εἰς
 Ἱερουσαλήμ, ἵνα τιμωρηθῶσιν.³ Ἐγένετο δέ μοι 6
 πορευομένῳ καὶ ἐγγίζοντι τῇ Δαμασκῷ,¹ περὶ
 μεσημβρίαν,⁴ ἐξαίφνης⁵ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιαστράψαι
 φῶς ἱκανὸν περὶ ἐμέ. Ἐπεσά τε εἰς τὸ ἔδαφος,⁷ καὶ 7
 ἤκουσα φωνῆς λεγούσης μοι, Σαούλ, Σαούλ, τί με
 διώκεις; Ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην, Τίς εἶ, κύριε; Εἶπέν τε 8
 πρὸς με, Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος⁸ ὃν σὺ διώκεις.
 Οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες τὸ μὲν φῶς ἐθεάσαντο,⁹ καὶ 9
 ἔμφοβοι¹⁰ ἐγένοντο: τὴν δὲ φωνὴν οὐκ ἤκουσαν τοῦ
 λαλοῦντός μοι. Εἶπον δέ, Τί ποιήσω, κύριε; Ὁ δὲ 10
 κύριος εἶπεν πρὸς με, Ἀναστὰς πορεύου εἰς
 Δαμασκόν:¹ κἀκεῖ¹¹ σοι λαληθήσεται περὶ πάντων ὧν
 τέτακται¹² σοι ποιῆσαι. Ὡς δὲ οὐκ ἐνέβλεπον¹³ ἀπὸ 11
 τῆς δόξης τοῦ φωτὸς ἐκείνου, χειραγωγούμενος¹⁴ ὑπὸ

¹ Δαμασκός, οὗ, ἢ, Damascus. ² ἐκεῖσε, there. ³ τιμωρέω, punish. ⁴ μεσημβρία, ας, ἡ, midday, noon. ⁵ ἐξαίφνης, suddenly, unexpectedly. ⁶ περιαστράπτω, shine around, flash around. ⁷ ἔδαφος, οὗς, τό, ground, base. ⁸ Ναζωραῖος, ου, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ⁹ θεάομαι, look at, behold. ¹⁰ ἔμφοβος, terrified, frightened. ¹¹ κἀκεῖ, and there. ¹² τάσσω, arrange, appoint. ¹³ ἐμβλέπω, look at, look into. ¹⁴ χειραγωγέω, lead by the hand.

τῶν συνόντων¹ μοι, ἦλθον εἰς Δαμασκόν.² Ἀνανίας³ 12

δέ τις, ἀνὴρ εὐσεβής⁴ κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρούμενος

ὑπὸ πάντων τῶν κατοικούντων Ἰουδαίων, ἐλθὼν 13

πρὸς με καὶ ἐπιστὰς⁵ εἶπέν μοι, Σαοὺλ ἀδελφέ,

ἀνάβλεψον. Καὶ γὰρ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς αὐτόν. 14

Ὁ δὲ εἶπεν, Ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό

σε γνῶναι τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἰδεῖν τὸν δίκαιον, καὶ

ἀκοῦσαι φωνῇ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. Ὅτι ἔση 15

μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους ὧν ἐώρακας καὶ

ἤκουσας. Καὶ νῦν τί μέλλεις; Ἀναστὰς βάπτισαι καὶ 16

ἀπόλουσαι⁷ τὰς ἁμαρτίας σου, ἐπικαλεσάμενος τὸ

ὄνομα τοῦ κυρίου. Ἐγένετο δὲ μοι ὑποστρέψαντι εἰς 17

Ἱερουσαλὴμ, καὶ προσευχομένου μου ἐν τῷ ἱερῷ,

γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει,⁸ καὶ ἰδεῖν αὐτὸν λέγοντά μοι, 18

Σπεῦσον⁹ καὶ ἔξελθε ἐν τάχει¹⁰ ἐξ Ἱερουσαλὴμ· διότι¹¹

οὐ παραδέχονται¹² σου τὴν μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ. 19

¹ σύνεμι, be with, come together. ² Δαμασκός, οὐ, ἡ, Damascus. ³ Ἀνανίας, ου, ὁ, Ananias. ⁴ εὐσεβής, pious, devout.

⁵ ἐφίστημι, stand over, come upon. ⁶ προχειρίζομαι, determine, appoint. ⁷ ἀπολούω, wash off, wash away. ⁸ ἐκστασις, εὐω, ἡ, bewilderment, ecstasy. ⁹ σπεύδω, hasten, urge on. ¹⁰ τάχος, ους, τό, speed, quickness. ¹¹ διότι, because, on this account. ¹² παραδέχομαι, receive, accept.

Κἀγὼ εἶπον, Κύριε, αὐτοὶ ἐπίστανται¹ ὅτι ἐγὼ ἤμην
φυλακίζων² καὶ δέρων³ κατὰ τὰς συναγωγὰς τοὺς
πιστεύοντας ἐπὶ σέ: καὶ ὅτε ἐξεχεῖτο τὸ αἷμα 20
Στεφάνου τοῦ μάρτυρός σου, καὶ αὐτὸς ἤμην ἐφεστὼς
καὶ συνενδοκῶν⁵ τῇ ἀναιρέσει⁶ αὐτοῦ, φυλάσσω τὰ
ἱμάτια τῶν ἀναιρούντων⁷ αὐτόν. Καὶ εἶπεν πρὸς με, 21
Πορεύου, ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν⁸ ἐξαποστελῶ⁹ σε.

Ἦκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου τοῦ λόγου, καὶ ἐπῆραν¹⁰ 22
τὴν φωνὴν αὐτῶν λέγοντες, Αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν
τοιούτον: οὐ γὰρ καθήκεν¹¹ αὐτὸν ζῆν. Κραζόντων δὲ 23
αὐτῶν, καὶ ῥιπτούντων¹² τὰ ἱμάτια, καὶ κονιορτὸν¹³
βαλλόντων εἰς τὸν ἀέρα,¹⁴ ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ 24
χιλίαρχος¹⁵ ἄγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολήν,¹⁶ εἰπὼν
μάστιξιν¹⁷ ἀνετάζεσθαι¹⁸ αὐτόν, ἵνα ἐπιγινῶ δι' ἣν
αἰτίαν¹⁹ οὕτως ἐπεφώνουν²⁰ αὐτῷ. Ὡς δὲ προέτεινεν²¹ 25

¹ ἐπίσταμαι, understand, know. ² φυλακίζω, take into custody, imprison. ³ δέρω, beat, flay. ⁴ ἐφίστημι, stand over, come upon. ⁵ συνενδοκέω, consent, approve. ⁶ ἀναιρέσεις, εως, ἡ, murder, killing. ⁷ ἀναιρέω, take up, kill. ⁸ μακρὰν, far away. ⁹ ἐξαποστέλλω, send forth. ¹⁰ ἐπαίρω, lift up, raise. ¹¹ καθήκω, be proper or fitting, it is fitting. ¹² ῥιπτέω, throw away. ¹³ κονιορτός, οὐ, ὁ, dust. ¹⁴ ἀήρ, ος, ὁ, air. ¹⁵ χιλίαρχος, ου, ὁ, military tribune, captain. ¹⁶ παρεμβολή, ἡς, ἡ, camp, army. ¹⁷ μάστιξ, ἰγος, ἡ, whip, scourge. ¹⁸ ἀνετάζω, examine judicially. ¹⁹ αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ²⁰ ἐπιφωνέω, cry out, shout. ²¹ προτείνω, stretch out, spread out.

αὐτὸν τοῖς ἱμᾶσιν,¹ εἶπεν πρὸς τὸν ἐστῶτα
ἐκατόνταρχον² ὁ Παῦλος, Εἰ ἄνθρωπον Ῥωμαῖον³ καὶ
ἀκατάκριτον⁴ ἔξεστιν ὑμῖν μαστίζειν;⁵ Ἀκούσας δὲ ὁ 26
ἐκατόνταρχος,² προσελθὼν ἀπήγγειλεν τῷ χιλιάρχῳ⁶
λέγων, Ὅρα τί μέλλεις ποιεῖν· ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὗτος
Ῥωμαῖός³ ἐστιν. Προσελθὼν δὲ ὁ χιλιάρχος⁶ εἶπεν 27
αὐτῷ, Λέγε μοι, εἰ σὺ Ῥωμαῖός³ εἶ; Ὁ δὲ ἔφη, Ναί. 28
Ἀπεκρίθη τε ὁ χιλιάρχος,⁶ Ἐγὼ πολλοῦ κεφαλαίου⁷
τὴν πολιτείαν⁸ ταύτην ἐκτησάμην.⁹ Ὁ δὲ Παῦλος ἔφη,
Ἐγὼ δὲ καὶ γεγέννημαι. Εὐθέως οὖν ἀπέστησαν¹⁰ ἀπ' 29
αὐτοῦ οἱ μέλλοντες αὐτὸν ἀνετάζειν.¹¹ Καὶ ὁ χιλιάρχος
δὲ ἐφοβήθη, ἐπιγνοὺς ὅτι Ῥωμαῖός³ ἐστιν, καὶ ὅτι ἦν
αὐτὸν δεδεκώς.

¹ ἱμάς, ἄντος, ὁ, thong, strap. ² ἐκατοντάρχης, centurion. ³ Ῥωμαῖος, ου, ὁ, Roman, Roman citizen. ⁴ ἀκατάκριτος, uncondemned, without trial. ⁵ μαστίζω, whip, scourge. ⁶ χιλιάρχος, ου, ὁ, military tribune, captain. ⁷ κεφάλαιον, ου, τό, main thing, main point. ⁸ πολιτεία, ας, ἡ, citizenship, citizen body. ⁹ κτάσμαι, acquire, win. ¹⁰ ἀφίστημι, withdraw, depart. ¹¹ ἀνετάζω, examine judicially.

Τῇ δὲ ἐπαύριον¹ βουλόμενος γνῶναι τὸ ἀσφαλές,² τὸ τί 30

κατηγορεῖται³ παρὰ τῶν Ἰουδαίων, ἔλυσεν αὐτὸν ἀπὸ
τῶν δεσμῶν,⁴ καὶ ἐκέλευσεν ἐλθεῖν τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ
ὅλον τὸ συνέδριον⁵ αὐτῶν, καὶ καταγαγὼν⁶ τὸν
Παῦλον ἔστησεν εἰς αὐτούς.

Ἀτενίσας⁷ δὲ ὁ Παῦλος τῷ συνεδρίῳ⁵ εἶπεν, Ἄνδρες 23

ἀδελφοί, ἐγὼ πάσῃ συνειδήσει ἀγαθῇ πεπολίτευμαι⁸

τῷ θεῷ ἄχρι ταύτης τῆς ἡμέρας. Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς 2

Ἀνανίας⁹ ἐπέταξεν¹⁰ τοῖς παρεστῶσιν αὐτῷ τύπτειν¹¹

αὐτοῦ τὸ στόμα. Τότε ὁ Παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπεν, 3

Τύπτειν¹¹ σε μέλλει ὁ θεός, τοῖχῃ¹² κεκονιαμένε·¹³ καὶ

σὺ κάθη κρίνων με κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν¹⁴

κελεύεις με τύπτεσθαι;¹¹ Οἱ δὲ παρεστῶτες εἶπον, Τὸν 4

ἀρχιερέα τοῦ θεοῦ λοιδορεῖς;¹⁵ Ἔφη τε ὁ Παῦλος, 5

Οὐκ ᾔδην, ἀδελφοί, ὅτι ἐστὶν ἀρχιερεύς· γέγραπται

¹ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ² ἀσφαλές, certain, definite. ³ κατηγορέω, accuse, charge. ⁴ δεσμός, οὐ, ὁ, chain, bond. ⁵ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ⁶ κατέγω, bring down, lead down. ⁷ ἀτενίζω, gaze, stare. ⁸ πολιτεύομαι, live one's life, live as a citizen. ⁹ Ἀνανίας, ου, ὁ, Ananias. ¹⁰ ἐπιτάσσω, command, give order. ¹¹ τύπτω, smite, beat. ¹² τοῖχος, ου, ὁ, wall. ¹³ κονιάω, whitewash. ¹⁴ παρανομέω, break the law. ¹⁵ λοιδορέω, abuse, revile.

γάρ, Ἄρχοντα τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς.¹ Γνοὺς 6
 δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἐν μέρος ἐστὶν Σαδδουκαίων,² τὸ
 δὲ ἕτερον Φαρισαίων, ἔκραξεν ἐν τῷ συνεδρίῳ,³
 Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ Φαρισαῖός εἰμι, υἱὸς Φαρισαίου·
 περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι. 7
 Τοῦτο δὲ αὐτοῦ λαλήσαντος, ἐγένετο στάσις⁴ τῶν
 Φαρισαίων, καὶ ἐσχίσθη⁵ τὸ πλῆθος. Σαδδουκαῖοι² 8
 μὲν γὰρ λέγουσιν μὴ εἶναι ἀνάστασιν, μηδὲ ἄγγελον,
 μήτε πνεῦμα· Φαρισαῖοι δὲ ὁμολογοῦσιν τὰ
 ἀμφότερα.⁶ Ἐγένετο δὲ κραυγὴ⁷ μεγάλη· καὶ 9
 ἀναστάντες οἱ γραμματεῖς τοῦ μέρους τῶν Φαρισαίων
 διεμάχοντο⁸ λέγοντες, Οὐδὲν κακὸν εὐρίσκομεν ἐν
 τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ· εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ ἢ
 ἄγγελος, μὴ θεομαχῶμεν.⁹ Πολλῆς δὲ γενομένης 10
 στάσεως,⁴ εὐλαβηθεῖς¹⁰ ὁ χιλιάρχος¹¹ μὴ διασπασθῇ¹²
 ὁ Παῦλος ὑπ' αὐτῶν, ἐκέλευσεν τὸ στράτευμα¹³

¹ κακῶς, badly, evilly. ² Σαδδουκαῖος, ου, ὁ, Sadducee. ³ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ⁴ στάσις, εως, ἡ, standing, rebellion. ⁵ σχίζω, split, separate. ⁶ ἀμφότεροι, both, both of two. ⁷ κραυγὴ, ἡς, ἡ, outcry, crying. ⁸ διαμάχεσθαι, contend sharply, strive greatly. ⁹ θεομαχέω, fight against God. ¹⁰ εὐλαβεῖσθαι, reverence, respect. ¹¹ χιλιάρχος, ου, ὁ, military tribune, captain. ¹² διασπάω, tear apart, burst. ¹³ στράτευμα, τος, τό, expedition, army.

καταβῆναι καὶ ἀρπάσαι¹ αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν, ἄγειν
τε εἰς τὴν παρεμβολήν.²

Τῇ δὲ ἐπιούσῃ³ νυκτὶ ἐπιστὰς⁴ αὐτῷ ὁ κύριος εἶπεν, 11

Θάρσει⁵ Παῦλε· ὡς γὰρ διεμαρτύρω⁶ τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς
Ἱερουσαλὴμ, οὕτως σε δεῖ καὶ εἰς Ῥώμην⁷ μαρτυρῆσαι.

Γενομένης δὲ ἡμέρας, ποιήσαντές τινες τῶν Ἰουδαίων 12

συστροφὴν,⁸ ἀνεθεμάτισαν⁹ ἑαυτούς, λέγοντες μήτε

φαγεῖν μήτε πιεῖν ἕως οὗ ἀποκτείνωσιν τὸν Παῦλον. 13

Ἦσαν δὲ πλείους τεσσαράκοντα¹⁰ οἱ ταύτην τὴν

συνωμοσίαν¹¹ πεποιηκότες· οἵτινες προσελθόντες τοῖς 14

ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς πρεσβυτέροις εἶπον, Ἀναθέματι¹²

ἀνεθεματίσαμεν⁹ ἑαυτούς, μηδενὸς γεύσασθαι¹³ ἕως

οὗ ἀποκτείνωμεν τὸν Παῦλον. Νῦν οὖν ὑμεῖς 15

¹ ἀρπάζω, seize, snatch. ² παρεμβολή, ἡς, ἡ, camp, army. ³ ἐπιούσα, ἡς, ἡ, next day. ⁴ ἐφίστημι, stand over, come upon. ⁵ θαρσέω, of good courage, of good cheer. ⁶ διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ⁷ Ῥώμη, ἡς, ἡ, Rome, strength. ⁸ συστροφή, ἡς, ἡ, unruly gathering, conspiracy. ⁹ ἀναθεματίζω, curse, put under an oath or curse. ¹⁰ τεσσαράκοντα, forty, 40. ¹¹ συνωμοσία, ας, ἡ, conspiracy, plot. ¹² ἀνάθεμα, τος, τό, accursed, curse. ¹³ γεύομαι, taste, experience.

ἐμφανίσαστε¹ τῷ χιλιάρχῳ² σὺν τῷ συνεδρίῳ,³ ὅπως
 αὔριον⁴ αὐτὸν καταγάγῃ⁵ πρὸς ὑμᾶς, ὡς μέλλοντας
 διαγινώσκειν⁶ ἀκριβέστερον⁷ τὰ περὶ αὐτοῦ· ἡμεῖς δέ,
 πρὸ τοῦ ἐγγίσει αὐτόν, ἕτοιμοί⁸ ἐσμεν τοῦ ἀνελεῖν⁹
 αὐτόν. Ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς Παύλου τὸ 16
 ἔνεδρον,¹⁰ παραγενόμενος καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν
 παρεμβολήν,¹¹ ἀπήγγειλεν τῷ Παύλῳ. 17
 Προσκαλεσάμενος δὲ ὁ Παῦλος ἕνα τῶν
 ἑκατοντάρχων¹² ἔφη, Τὸν νεανίαν¹³ τοῦτον ἀπάγαγε¹⁴
 πρὸς τὸν χιλιάρχον·² ἔχει γάρ τι ἀπαγγεῖλαι αὐτῷ. Ὁ 18
 μὲν οὖν παραλαβὼν αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τὸν χιλιάρχον,
 καὶ φησιν, Ὁ δέσμιος¹⁵ Παῦλος προσκαλεσάμενός με
 ἠρώτησεν τοῦτον τὸν νεανίαν¹³ ἀγαγεῖν πρὸς σε,
 ἔχοντά τι λαλῆσαί σοι. Ἐπιλαβόμενος¹⁶ δὲ τῆς χειρὸς 19
 αὐτοῦ ὁ χιλιάρχος,² καὶ ἀναχωρήσας¹⁷ κατ' ἰδίαν
 ἐπυνθάνετο,¹⁸ Τί ἐστίν ὃ ἔχεις ἀπαγγεῖλαί μοι; Εἶπεν 20

¹ ἐμφανίζω, manifest, disclose. ² χιλιάρχος, ου, ὁ, military tribune, captain. ³ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ⁴ αὔριον, tomorrow. ⁵ κατάγω, bring down, lead down. ⁶ διαγινώσκω, distinguish, decide. ⁷ ἀκριβῶς, carefully, accurately. ⁸ ἕτοιμος, ready, prepared. ⁹ ἀναιρέω, take up, kill. ¹⁰ ἔνεδρον, ου, τό, ambush. ¹¹ παρεμβολή, ἡς, ἡ, camp, army. ¹² ἑκατοντάρχης, centurion. ¹³ νεανίας, ου, ὁ, young adult, young man. ¹⁴ ἀπάγω, lead away, lead. ¹⁵ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ¹⁶ ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ¹⁷ ἀναχωρέω, depart, withdraw. ¹⁸ πυνθάνομαι, inquire, ask.

δὲ ὅτι Οἱ Ἰουδαῖοι συνέθεντο¹ τοῦ ἐρωτῆσαί σε, ὅπως
 αὐριον² εἰς τὸ συνέδριον³ καταγάγῃς⁴ τὸν Παῦλον, ὥς
 μέλλοντά τι ἀκριβέστερον⁵ πυνθάνεσθαι⁶ περὶ αὐτοῦ. 21

Σὺ οὖν μὴ πεισθῇς αὐτοῖς· ἐνεδρεύουσιν⁷ γὰρ αὐτὸν ἐξ
 αὐτῶν ἄνδρες πλείους τεσσαράκοντα,⁸ οἵτινες
 ἀνεθεμάτισαν⁹ ἑαυτοὺς μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν ἕως οὗ
 ἀνέλωσιν¹⁰ αὐτόν· καὶ νῦν ἔτοιμοί¹¹ εἰσιν
 προσδεχόμενοι¹² τὴν ἀπὸ σοῦ ἐπαγγελίαν. Ὁ μὲν οὖν 22
 χιλιάρχος¹³ ἀπέλυσεν τὸν νεανίαν,¹⁴ παραγγείλας

Μηδενὶ ἐκλαλῆσαι¹⁵ ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας¹⁶ πρὸς με. 23

Καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν ἑκατοντάρχων¹⁷
 εἶπεν, Ἐτοιμάσατε στρατιώτας διακοσίους¹⁸ ὅπως
 πορευθῶσιν ἕως Καισαρείας,¹⁹ καὶ ἱππεῖς²⁰
 ἑβδομήκοντα,²¹ καὶ δεξιολάβους²² διακοσίους,¹⁸ ἀπὸ
 τρίτης ὥρας τῆς νυκτός· κτήνη²³ τε παραστήσαι, ἵνα 24

¹ συντίθημι, agree, make an agreement. ² αὐριον, tomorrow. ³ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ⁴ κατάγω, bring down, lead down. ⁵ ἀκριβῶς, carefully, accurately. ⁶ πυνθάνομαι, inquire, ask. ⁷ ἐνεδρεύω, lie in wait, plot. ⁸ τεσσαράκοντα, forty, 40. ⁹ ἀναθεματίζω, curse, put under an oath or curse. ¹⁰ ἀναιρέω, take up, kill. ¹¹ ἔτοιμος, ready, prepared. ¹² προσδέχομαι, receive, wait for. ¹³ χιλιάρχος, ου, δ, military tribune, captain. ¹⁴ νεανίας, ου, δ, young adult, young man. ¹⁵ ἐκλαλέω, tell, speak out. ¹⁶ ἐμφανίζω, manifest, disclose. ¹⁷ ἑκατοντάρχης, centurion. ¹⁸ διακόσιοι, two hundred, 200. ¹⁹ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ²⁰ ἱππεύς, ἑως, δ, horseman, cavalryman. ²¹ ἑβδομήκοντα, seventy, 70. ²² δεξιόλαβος, ου, δ, one posted on the right hand. ²³ κτήνος, ους, τό, beast of burden.

ἐπιβιβάσαντες¹ τὸν Παῦλον διασώσωσιν² πρὸς
 Φήλικα³ τὸν ἡγεμόνα·⁴ γράψας ἐπιστολὴν⁵ 25
 περιέχουσιν⁶ τὸν τύπον⁷ τοῦτον:

Κλαύδιος⁸ Λυσίας⁹ τῷ κρατίστῳ¹⁰ ἡγεμόνι⁴ Φήλικι³ 26
 χαίρειν. Τὸν ἄνδρα τοῦτον συλληφθέντα¹¹ ὑπὸ τῶν 27
 Ἰουδαίων, καὶ μέλλοντα ἀναιρεῖσθαι¹² ὑπ' αὐτῶν,
 ἐπιστὰς¹³ σὺν τῷ στρατεύματι¹⁴ ἐξειλόμην¹⁵ αὐτόν,
 μαθὼν ὅτι Ῥωμαῖός¹⁶ ἐστιν. Βουλόμενος δὲ γνῶναι 28
 τὴν αἰτίαν¹⁷ δι' ἣν ἐνεκάλουν¹⁸ αὐτῷ, κατήγαγον¹⁹
 αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον²⁰ αὐτῶν: ὃν εὔρον 29
 ἐγκαλούμενον¹⁸ περὶ ζητημάτων²¹ τοῦ νόμου αὐτῶν,
 μηδὲν ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν²² ἔγκλημα²³ ἔχοντα. 30
 Μηνυθείσης²⁴ δέ μοι ἐπιβουλῆς²⁵ εἰς τὸν ἄνδρα
 μέλλειν ἔσεσθαι ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, ἐξαυτῆς²⁶ ἔπεμψα

¹ ἐπιβιβάζω, put on, place upon. ² διασώζω, save, bring safely to. ³ Φήλιξ, ικος, δ, Felix. ⁴ ἡγεμὼν, ὄνος, δ, governor, leader. ⁵ ἐπιστολή, ἥς, ἡ, letter, dispatch. ⁶ περιέχω, surround, seize. ⁷ τύπος, ου, δ, mark, example. ⁸ Κλαύδιος, ου, δ, Claudius. ⁹ Λυσίας, ου, δ, Lysias, Claudius Lysias. ¹⁰ κράτιστος, most noble, most excellent. ¹¹ συλλαμβάνω, take, conceive. ¹² ἀναιρέω, take up, kill. ¹³ ἐφίστημι, stand over, come upon. ¹⁴ στρατεύμα, τος, τό, expedition, army. ¹⁵ ἐξαιρέω, take out, deliver. ¹⁶ Ῥωμαῖος, ου, δ, Roman, Roman citizen. ¹⁷ αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ¹⁸ ἐγκαλέω, accuse, bring a charge. ¹⁹ κατὰγω, bring down, lead down. ²⁰ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ²¹ ζήτημα, τος, τό, inquiry, question. ²² δεσμός, ου, δ, chain, bond. ²³ ἔγκλημα, τος, τό, accusation, charge. ²⁴ μυνύω, make known, report. ²⁵ ἐπιβουλή, ἥς, ἡ, plot, plot against. ²⁶ ἐξαυτῆς, at once, forthwith.

πρός σε, παραγγείλας καὶ τοῖς κατηγοροῖς¹ λέγειν τὰ
πρὸς αὐτὸν ἐπὶ σοῦ. Ὑπερρωσο.²

Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται, κατὰ τὸ διατεταγμένον³ αὐτοῖς, 31

ἀναλαμβάνοντες⁴ τὸν Παῦλον, ἤγαγον διὰ τῆς νυκτὸς εἰς
τὴν Ἀντιπατρίδα.⁵ Τῇ δὲ ἐπαύριον⁶ ἔασαντες⁷ τοὺς 32

ἵππεῖς⁸ πορεύεσθαι σὺν αὐτῷ, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν
παρεμβολήν·⁹ οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισάρειαν, 33

καὶ ἀναδόντες¹¹ τὴν ἐπιστολήν¹² τῷ ἡγεμόνι,¹³

παρέστησαν καὶ τὸν Παῦλον αὐτῷ. Ἀναγνοὺς δὲ ὁ 34

ἡγεμὼν,¹³ καὶ ἐπερωτήσας ἐκ ποίας ἐπαρχίας¹⁴ ἐστίν,

καὶ πυθόμενος¹⁵ ὅτι ἀπὸ Κιλικίας,¹⁶ Διακούσομαι¹⁷ 35

σου, ἔφη, ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί¹ σου παραγένωνται.

Ἐκέλευσέν τε αὐτὸν ἐν τῷ πραιτωρίῳ¹⁸ Ἡρώδου

φυλάσσεσθαι.

¹ κατήγορος, συ, ὁ, accuser, prosecutor. ² ῥώννυμι, strengthen, farewell. ³ διατάσσω, command, give orders to. ⁴ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ⁵ Ἀντιπατρίς, ἰδος, ἡ, Antipatris. ⁶ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ⁷ ἔαω, permit, allow. ⁸ ἵππεύς, ἑως, ὁ, horseman, cavalryman. ⁹ παρεμβολή, ἡς, ἡ, camp, army. ¹⁰ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ¹¹ ἀναδίδωμι, deliver, hand over. ¹² ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch. ¹³ ἡγεμὼν, ὄνος, ὁ, governor, leader. ¹⁴ ἐπαρχία, ας, ἡ, sphere of duty, province. ¹⁵ πυνθάνομαι, inquire, ask. ¹⁶ Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia. ¹⁷ διακούω, give a hearing, hear throughout. ¹⁸ πραιτώριον, ου, τό, palace (of the governor).

Μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας¹ **24**

μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ῥήτορος² Τέρτυλλου³

τινός, οἵτινες ἐνεφάνισαν⁴ τῷ ἡγεμόνι⁵ κατὰ τοῦ

Παύλου. Κληθέντος δὲ αὐτοῦ, ἤρξατο κατηγορεῖν⁶ ὁ **2**

Τέρτυλλος³ λέγων,

Πολλῆς εἰρήνης τυγχάνοντες⁷ διὰ σοῦ, καὶ

κατορθωμάτων⁸ γινομένων τῷ ἔθνει τούτῳ διὰ τῆς

σῆς προνοίας,⁹ πάντῃ¹⁰ τε καὶ πανταχοῦ¹¹ **3**

ἀποδεχόμεθα,¹² κράτιστε¹³ Φῆλιξ,¹⁴ μετὰ πάσης

εὐχαριστίας.¹⁵ Ἵνα δὲ μὴ ἐπὶ πλείον σε ἐγκόπτω,¹⁶ **4**

παρακαλῶ ἀκοῦσαί σε ἡμῶν συντόμως¹⁷ τῇ σῇ

ἐπιεικείᾳ.¹⁸ Εὐρόντες γὰρ τὸν ἄνδρα τοῦτον λοιμόν,¹⁹ **5**

καὶ κινούντα²⁰ στάσιν²¹ πᾶσιν τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς κατὰ

τὴν οἰκουμένην,²² πρωτοστάτην²³ τε τῆς τῶν

¹ Ἀνανίας, ου, ὁ, Ananias. ² ῥήτωρ, ορος, ὁ, advocate, attorney. ³ Τέρτυλλος, ου, ὁ, Tertullus. ⁴ ἐμφανίζω, manifest, disclose. ⁵ ἡγεμών, ὄνος, ὁ, governor, leader. ⁶ κατηγορέω, accuse, charge. ⁷ τυγχάνω, obtain, happen. ⁸ κατόρθωμα, anything happily and successfully accomplished. ⁹ πρόνοια, ας, ἡ, forethought, foresight. ¹⁰ πάντῃ, in every way. ¹¹ πανταχοῦ, everywhere. ¹² ἀποδεχόμεναι, receive gladly, welcome. ¹³ κράτιστος, most noble, most excellent. ¹⁴ Φῆλιξ, ικος, ὁ, Felix. ¹⁵ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ¹⁶ ἐγκόπτω, impede, detain. ¹⁷ συντόμως, briefly, concisely. ¹⁸ ἐπιείκεια, ας, ἡ, kindness, gentleness. ¹⁹ λοιμός, οὔ, ὁ, pestilence, plague. ²⁰ κινέω, move, stir. ²¹ στάσις, εως, ἡ, standing, rebellion. ²² οἰκουμένη, ης, ἡ, inhabited world. ²³ πρωτοστάτης, ου, ὁ, leader, ringleader.

Ναζωραίων¹ αἰρέσεως·² ὃς καὶ τὸ ἱερὸν ἐπείρασεν 6

βεβηλώσαι·³ ὃν καὶ ἐκρατήσαμεν· παρ' οὗ δυνήσῃ, 7

αὐτὸς ἀνακρίνας,⁴ περὶ πάντων τούτων ἐπιγνῶναι ὧν

ἡμεῖς κατηγοροῦμεν⁵ αὐτοῦ. Συνεπέθεντο δὲ καὶ οἱ 9

Ἰουδαῖοι, φάσκοντες⁶ ταῦτα οὕτως ἔχειν.

Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Παῦλος, νεύσαντος⁷ αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος⁸ 10

λέγειν,

Ἐκ πολλῶν ἐτῶν ὄντα σε κριτὴν⁹ τῷ ἔθνει τούτῳ

ἐπιστάμενος,¹⁰ εὐθυμότερον¹¹ τὰ περὶ ἐμαυτοῦ

ἀπολογοῦμαι,¹² δυναμένου σου γνῶναι ὅτι οὐ πλείους 11

εἰσὶν μοι ἡμέραι δεκαδύο,¹³ ἀφ' ἧς ἀνέβην

προσκυνήσων ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ 12

εὐθρόν με πρὸς τινα διαλεγόμενον¹⁴ ἢ ἐπισύστασιν¹⁵

ποιούντα ὄχλου, οὔτε ἐν ταῖς συναγωγαῖς, οὔτε κατὰ

¹ Ναζωραῖος, ου, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ² αἵρεσις, εως, ἡ, choice, faction. ³ βεβηλώω, profane, desecrate. ⁴ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ⁵ κατηγορέω, accuse, charge. ⁶ φάσκω, affirm, assert. ⁷ νεύω, nod, beckon (as a sign). ⁸ ἡγεμόν, ὄνος, ὁ, governor, leader. ⁹ κριτής, ου, ὁ, judge. ¹⁰ ἐπίσταμαι, understand, know. ¹¹ εὐθυμος, cheerful, encouraged. ¹² ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense. ¹³ δεκαδύο, twelve, 12. ¹⁴ διαλέγομαι, dispute, reason. ¹⁵ ἐπισύστασις, εως, ἡ, gathering, concourse.

τὴν πόλιν. Οὕτε παραστήσαί με δύνανται περὶ ὧν νῦν ¹³
κατηγοροῦσίν¹ μου. Ὁμολογῶ δὲ τοῦτό σοι, ὅτι κατὰ ¹⁴
τὴν ὁδὸν ἣν λέγουσιν αἵρεσιν,² οὕτως λατρεύω³ τῷ
πατρὶ⁴ θεῷ, πιστεύων πᾶσιν τοῖς κατὰ τὸν νόμον
καὶ τοῖς προφήταις γεγραμμένοις: ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν ¹⁵
θεόν, ἣν καὶ αὐτοὶ οὗτοι προσδέχονται,⁵ ἀνάστασιν
μέλλειν ἔσεσθαι νεκρῶν, δικαίων τε καὶ ἀδίκων.⁶ Ἐν ¹⁶
τούτῳ δὲ αὐτὸς ἀσκῶ,⁷ ἀπρόσκοπον⁸ συνείδησιν ἔχων
πρὸς τὸν θεόν καὶ τοὺς ἀνθρώπους διὰ παντός. Δι' ¹⁷
ἐτῶν δὲ πλείονων παρεγενόμην ἐλεημοσύνας⁹
ποιήσων εἰς τὸ ἔθνος μου καὶ προσφοράς:¹⁰ ἐν οἷς ¹⁸
εὐρόν με ἡγνισμένον¹¹ ἐν τῷ ἱερῷ, οὐ μετὰ ὄχλου οὐδὲ
μετὰ θορύβου,¹² τινὲς ἀπὸ τῆς Ἀσίας¹³ Ἰουδαῖοι: οὓς ¹⁹
δεῖ ἐπὶ σοῦ παρῆναι¹⁴ καὶ κατηγορεῖν¹ εἴ τι ἔχοιεν πρὸς
με. Ἡ αὐτοὶ οὗτοι εἰπάτωσαν, τί εὐρον ἐν ἐμοὶ ²⁰
ἀδίκημα,¹⁵ στάντος μου ἐπὶ τοῦ συνεδρίου,¹⁶ ἢ περὶ ²¹

¹ κατηγορεῖω, accuse, charge. ² αἵρεσις, εἰς, ἡ, choice, faction. ³ λατρεύω, serve, worship. ⁴ πατὴρ, paternal, received from one's father. ⁵ προσδέχομαι, receive, wait for. ⁶ ἀδικος, unjust, unrighteous. ⁷ ἀσκέω, practice, engage in. ⁸ ἀπρόσκοπος, blameless, giving no offense. ⁹ ἐλεημοσύνη, ἡ, alms, alms-giving. ¹⁰ προσφορά, ἁ, ἡ, offering, sacrifice. ¹¹ ἡγνίζω, purify, cleanse. ¹² θόρυβος, οὐ, ὁ, uproar, riot. ¹³ Ἀσία, ἡ, Asia. ¹⁴ παρῆμι, be present, have arrived. ¹⁵ ἀδίκημα, τὸς, τό, wrong, injury. ¹⁶ συνέδριον, οὐ, τό, council, Sanhedrin.

μιάς ταύτης φωνῆς, ἥς ἔκραξα ἐστῶς ἐν αὐτοῖς, ὅτι
 Περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι σήμερον ὑφ’
 ὑμῶν.

Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Φῆλιξ¹ ἀνεβάλετο² αὐτοῦς, 22
 ἀκριβέστερον³ εἰδὼς τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ, εἰπὼν, Ὅταν
 Λυσίας⁴ ὁ χιλίαρχος⁵ καταβῇ, διαγνώσομαι⁶ τὰ καθ’
 ὑμᾶς· διαταξάμενός⁷ τε τῷ ἑκατοντάρχῃ⁸ τηρεῖσθαι 23
 τὸν Παῦλον, ἔχειν τε ἄνεσιν,⁹ καὶ μηδὲνα κωλύειν
 τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὑπηρετεῖν¹⁰ ἢ προσέρχεσθαι αὐτῷ.

Μετὰ δὲ ἡμέρας τινάς, παραγενόμενος ὁ Φῆλιξ¹ σὺν 24
 Δρουσίλλῃ¹¹ τῇ γυναικὶ οὕσῃ Ἰουδαία, μετεπέμψατο¹²
 τὸν Παῦλον, καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς χριστὸν
 πίστεως. Διαλεγομένου¹³ δὲ αὐτοῦ περὶ δικαιοσύνης 25
 καὶ ἐγκρατείας¹⁴ καὶ τοῦ κρίματος τοῦ μέλλοντος

¹ Φῆλιξ, ἱκός, ὁ, Felix. ² ἀναβάλλω, postpone, defer. ³ ἀκριβῶς, carefully, accurately. ⁴ Λυσίας, ου, ὁ, Lysias, Claudius Lysias. ⁵ χιλίαρχος, ου, ὁ, military tribune, captain. ⁶ διαγινώσκω, distinguish, decide. ⁷ διατάσσω, command, give orders to. ⁸ ἑκατοντάρχης, centurion. ⁹ ἄνεσις, εως, ἡ, loosening, relaxation. ¹⁰ ὑπηρετέω, serve, minister to. ¹¹ Δρουσίλλα, ης, ἡ, Drusilla. ¹² μεταπέμπω, send for, summon. ¹³ διαλέγομαι, dispute, reason. ¹⁴ ἐγκράτεια, ας, ἡ, mastery, self-control.

ἔσεσθαι, ἔμφοβος¹ γενόμενος ὁ Φῆλιξ² ἀπεκρίθη, Τὸ
 νῦν ἔχον πορεύου· καιρὸν δὲ μεταλαβῶν³
 μετακαλέσομαι⁴ σε· ἅμα⁵ καὶ ἐλπίζων ὅτι χρήματα⁶ 26
 δοθήσεται αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Παύλου, ὅπως λύσῃ αὐτόν·
 διὸ καὶ πυκνότερον⁷ αὐτὸν μεταπεμπόμενος⁸ ὠμίλει⁹
 αὐτῷ. Διετία¹⁰ δὲ πληρωθείσης, ἔλαβεν διάδοχον¹¹ ὁ 27
 Φῆλιξ² Πόρκιον¹² Φῆστον·¹³ θέλων τε χάριτας
 καταθέσθαι¹⁴ τοῖς Ἰουδαίοις ὁ Φῆλιξ² κατέλιπεν¹⁵ τὸν
 Παῦλον δεδεμένον.

Φῆστος¹³ οὖν ἐπιβὰς¹⁶ τῇ ἐπαρχίᾳ,¹⁷ μετὰ τρεῖς ἡμέρας 25
 ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπὸ Καισαρείας.¹⁸ Ἐνεφάνισαν 2
 δὲ αὐτῷ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Ἰουδαίων κατὰ
 τοῦ Παύλου, καὶ παρεκάλουν αὐτόν, αἰτοῦμενοι 3
 χάριν κατ' αὐτοῦ, ὅπως μεταπέμψῃται⁸ αὐτὸν εἰς
 Ἱερουσαλὴμ, ἐνέδραν²⁰ ποιοῦντες ἀνελεῖν²¹ αὐτόν

¹ ἔμφοβος, terrified, frightened. ² Φῆλιξ, ἱκος, ὁ, Felix. ³ μεταλαμβάνω, partake of, share. ⁴ μετακαλέω, send for. ⁵ ἅμα, at the same time. ⁶ χρήμα, τος, τό, wealth, money. ⁷ πυκνός, frequent, numerous. ⁸ μεταπέμπω, send for, summon. ⁹ ὀμιλέω, converse, speak. ¹⁰ διετία, ας, ἡ, space of two years, two years. ¹¹ διάδοχος, ου, ὁ, successor. ¹² Πόρκιος, ου, ὁ, Porcius. ¹³ Φῆστος, ου, ὁ, Festus. ¹⁴ κατατίθημι, lay (down), place. ¹⁵ καταλείπω, leave, leave behind. ¹⁶ ἐπιβαίνω, go aboard, set foot. ¹⁷ ἐπαρχία, ας, ἡ, sphere of duty, province. ¹⁸ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ¹⁹ ἐμφανίζω, manifest, disclose. ²⁰ ἐνέδρα, ας, ἡ, ambush, plot. ²¹ ἀναιρέω, take up, kill.

κατὰ τὴν ὁδόν. Ὁ μὲν οὖν Φῆστος¹ ἀπεκρίθη, ⁴
 τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον ἐν Καισαρείᾳ,² ἐαυτὸν δὲ
 μέλλειν ἐν τάχει³ ἐκπορεύεσθαι. Οἱ οὖν δυνατοὶ ἐν ⁵
 ὑμῖν, φησὶν, συγκαταβάντες,⁴ εἴ τι ἐστὶν ἐν τῷ ἀνδρὶ
 τούτῳ, κατηγορεῖτωσαν⁵ αὐτοῦ.

Διατρίψας⁶ δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας πλείους ἢ δέκα, ⁶
 καταβὰς εἰς Καισάρειαν,² τῇ ἐπαύριον⁷ καθίσας ἐπὶ
 τοῦ βήματος⁸ ἐκέλευσεν τὸν Παῦλον ἀχθῆναι. ⁷
 Παραγενομένου δὲ αὐτοῦ, περιέστησαν⁹ οἱ ἀπὸ
 Ἱεροσολύμων καταβεβηκότες Ἰουδαῖοι, πολλὰ καὶ
 βαρέα¹⁰ αἰτιώματα¹¹ φέροντες κατὰ τοῦ Παύλου, ἃ
 οὐκ ἴσχυον ἀποδείξει,¹² ἀπολογουμένου¹³ αὐτοῦ ὅτι ⁸
 Οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν Ἰουδαίων, οὔτε εἰς τὸ ἱερόν,
 οὔτε εἰς Καίσαρά τι ἤμαρτον. Ὁ Φῆστος¹ δὲ τοῖς ⁹
 Ἰουδαίοις θέλων χάριν καταθέσθαι,¹⁴ ἀποκριθεὶς τῷ

¹ Φῆστος, ου, ὁ, Festus. ² Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ³ τάχος, ους, τό, speed, quickness. ⁴ συγκαταβαίνω, go down with someone, go down with. ⁵ κατηγορέω, accuse, charge. ⁶ διατρίβω, continue, tarry. ⁷ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ⁸ βῆμα, τος, τό, judgment seat. ⁹ περιῖσθηναι, stand around, avoid. ¹⁰ βαρύς, heavy, burdensome. ¹¹ αἰτιώματα, τος, τό, charge, complaint. ¹² ἀποδείκνυμι, exhibit, display. ¹³ ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense. ¹⁴ κατατίθηναι, lay (down), place.

Παῦλα εἶπεν, Θέλεις εἰς Ἱεροσόλυμα ἀναβάς, ἐκεῖ
 περὶ τούτων κρίνεσθαι ἐπ' ἐμοῦ; Εἶπεν δὲ ὁ Παῦλος, 10
 Ἐπὶ τοῦ βήματος¹ Καίσαρος ἐστώς εἰμι, οὗ² με δεῖ
 κρίνεσθαι: Ἰουδαίους οὐδὲν ἡδίκησα, ὥς καὶ σὺ
 κάλλιον³ ἐπιγινώσκεις. Εἰ μὲν γὰρ ἀδικῶ καὶ ἄξιον 11
 θανάτου πέπραχά τι, οὐ παραιτοῦμαι⁴ τὸ ἀποθανεῖν:
 εἰ δὲ οὐδὲν ἐστὶν ὧν οὗτοι κατηγοροῦσίν⁵ μου, οὐδεὶς
 με δύνатаι αὐτοῖς χαρίσασθαι.⁶ Καίσαρα ἐπικαλοῦμαι.
 Τότε ὁ Φῆστος⁷ συλλαλήσας⁸ μετὰ τοῦ συμβουλίου⁹ 12
 ἀπεκρίθη, Καίσαρα ἐπικέκλησαι; Ἐπὶ Καίσαρα
 πορεύσῃ.
 Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων¹⁰ τινῶν, Ἀγρίππας¹¹ ὁ 13
 βασιλεὺς καὶ Βερνίκη¹² κατήντησαν¹³ εἰς Καισάρειαν,¹⁴
 ἀσπασάμενοι τὸν Φῆστον.⁷ Ὡς δὲ πλείους ἡμέρας 14
 διέτριβεν¹⁵ ἐκεῖ, ὁ Φῆστος⁷ τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο¹⁶ τὰ

¹ βῆμα, τος, τό, judgment seat. ² οὗ, where, when. ³ κάλλιον, very well. ⁴ παραιτέομαι, make excuse, refuse. ⁵ κατηγορέω, accuse, charge. ⁶ χαρίζομαι, give freely, forgive. ⁷ Φῆστος, ου, δ, Festus. ⁸ συλλαλέω, talk with, discuss. ⁹ συμβούλιον, ου, τό, counsel, council. ¹⁰ διαγίνομαι, go through, pass. ¹¹ Ἀγρίππας, α, δ, Agrippa. ¹² Βερνίκη, ης, ἡ, Bernice. ¹³ καταντάω, come to, arrive. ¹⁴ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ¹⁵ διατρίβω, continue, tarry. ¹⁶ ἀνατίθημι, set forth, declare.

κατὰ τὸν Παῦλον, λέγων, Ἄνὴρ τίς ἐστιν
καταλελειμμένος¹ ὑπὸ Φήλικος² δέσμιος,³ περὶ οὗ, 15
γενομένου μου εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐνεφάνισαν⁴ οἱ
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων,
αἰτούμενοι κατ' αὐτοῦ δίκην.⁵ Πρὸς οὓς ἀπεκρίθην, 16
ὅτι οὐκ ἔστιν ἔθος⁶ Ῥωμαίοις⁷ χαρίζεσθαι⁸ τινα
ἄνθρωπον εἰς ἀπώλειαν,⁹ πρὶν¹⁰ ἢ ὁ κατηγορούμενος¹¹
κατὰ πρόσωπον ἔχοι τοὺς κατηγοροὺς,¹² τόπον τε
ἀπολογίας¹³ λάβοι περὶ τοῦ ἐγκλήματος.¹⁴ 17
Συνελθόντων οὖν αὐτῶν ἐνθάδε,¹⁵ ἀναβολὴν¹⁶
μηδεμίαν ποιησάμενος, τῇ ἐξῆς¹⁷ καθίσας ἐπὶ τοῦ
βήματος,¹⁸ ἐκέλευσα ἀχθῆναι τὸν ἄνδρα· περὶ οὗ 18
σταθέντες οἱ κατήγοροι¹² οὐδεμίαν αἰτίαν¹⁹ ἐπέφερον²⁰
ὧν ὑπενόουν²¹ ἐγώ, ζητήματα²² δέ τινα περὶ τῆς ἰδίας 19
δαισιναιμονίας²³ εἶχον πρὸς αὐτόν, καὶ περὶ τινος

¹ καταλείπω, leave, leave behind. ² Φήλιξ, ικος, ὁ, Felix. ³ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ⁴ ἐμφανίζω, manifest, disclose. ⁵ δίκη, ης, ἡ, penalty, punishment. ⁶ ἔθος, ους, τό, custom. ⁷ Ῥωμαῖος, ου, ὁ, Roman, Roman citizen. ⁸ χαρίζομαι, give freely, forgive. ⁹ ἀπώλεια, ας, ἡ, destruction, ruin. ¹⁰ πρὶν, before, formerly. ¹¹ κατηγορέω, accuse, charge. ¹² κατήγορος, ου, ὁ, accuser, prosecutor. ¹³ ἀπολογία, ας, ἡ, speech in defense, verbal defense. ¹⁴ ἐγκλημα, τος, τό, accusation, charge. ¹⁵ ἐνθάδε, within, here. ¹⁶ ἀναβολή, ης, ἡ, postponement, delay. ¹⁷ ἐξῆς, next, next in order. ¹⁸ βῆμα, τος, τό, judgment seat. ¹⁹ αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ²⁰ ἐπιφέρω, bring upon, inflict. ²¹ ὑπονοέω, suspect, conjecture. ²² ζήτημα, τος, τό, inquiry, question. ²³ δαισιναιμονία, ας, ἡ, religion, religion in general.

Ἰησοῦ τεθνηκότος,¹ ὃν ἔφασκεν² ὁ Παῦλος ζῆν. 20

Ἀπορούμενος³ δὲ ἐγὼ τὴν περὶ τούτου ζήτησιν,⁴

ἔλεγον, εἰ βούλοιτο πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ, κάκει

κρίνεσθαι περὶ τούτων. Τοῦ δὲ Παύλου 21

ἐπικαλεσαμένου τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ

Σεβαστοῦ⁶ διάγνωσιν,⁷ ἐκέλευσα τηρεῖσθαι αὐτόν,

ἕως οὗ πέμψω αὐτὸν πρὸς Καίσαρα. Ἀγρίππας⁸ δὲ 22

πρὸς τὸν Φῆστον⁹ ἔφη, Ἐβουλόμην καὶ αὐτὸς τοῦ

ἀνθρώπου ἀκοῦσαι. Ὁ δὲ, Αὔριον,¹⁰ φησίν, ἀκούσῃ

αὐτοῦ.

Τῇ οὖν ἐπαύριον,¹¹ ἐλθόντος τοῦ Ἀγρίππα⁸ καὶ τῆς 23

Βερνίκης¹² μετὰ πολλῆς φαντασίας,¹³ καὶ εἰσελθόντων

εἰς τὸ ἀκροατήριον,¹⁴ σὺν τε τοῖς χιλιάρχοις¹⁵ καὶ

ἀνδράσιν τοῖς κατ' ἐξοχὴν¹⁶ οὗσιν τῆς πόλεως, καὶ

κελεύσαντος τοῦ Φῆστου,⁹ ἤχθη ὁ Παῦλος. Καί 24

¹ θνήσκω, die, am dying. ² φάσκω, affirm, assert. ³ ἀπορέω, be at a loss, be perplexed. ⁴ ζήτησις, εἰς, ἡ, debate, controversy. ⁵ κάκει, and there. ⁶ σεβαστός, revered, august. ⁷ διάγνωσις, εἰς, ἡ, decision, judicial examination. ⁸ Ἀγρίππας, α, ὁ, Agrippa. ⁹ Φῆστος, ου, ὁ, Festus. ¹⁰ αὔριον, tomorrow. ¹¹ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ¹² Βερνίκη, ης, ἡ, Bernice. ¹³ φαντασία, ας, ἡ, pomp, pageantry. ¹⁴ ἀκροατήριον, ου, τό, auditorium, audience hall. ¹⁵ χιλιάρχος, ου, ὁ, military tribune, captain. ¹⁶ ἐξοχή, ης, ἡ, prominence, eminence.

φησιν ὁ Φῆστος,¹ Ἀγρίππα² βασιλεῦ, καὶ πάντες οἱ
 συμπαρόντες³ ἡμῖν ἄνδρες, θεωρεῖτε τοῦτον περὶ οὗ
 πᾶν τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων ἐνέτυχόν⁴ μοι ἔν τε
 Ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε,⁵ ἐπιβοῶντες⁶ μὴ δεῖν ζῆν
 αὐτὸν μηκέτι.⁷ Ἐγὼ δὲ καταλαβόμενος⁸ μηδὲν ἄξιον 25
 θανάτου αὐτὸν πεπραχέναι, καὶ αὐτοῦ δὲ τούτου
 ἐπικαλεσαμένου τὸν Σεβαστόν,⁹ ἔκρινα πέμπειν
 αὐτόν. Περὶ οὗ ἀσφαλές¹⁰ τι γράψαι τῷ κυρίῳ οὐκ ἔχω. 26
 Διὸ προήγαγον¹¹ αὐτὸν ἐφ' ὑμῶν, καὶ μάλιστα¹² ἐπὶ
 σοῦ, βασιλεῦ Ἀγρίππα,² ὅπως τῆς ἀνακρίσεως¹³
 γενομένης σχῶ τι γράψαι. Ἄλογον¹⁴ γάρ μοι δοκεῖ, 27
 πέμποντα δέσμιον,¹⁵ μὴ καὶ τὰς κατ' αὐτοῦ αἰτίας¹⁶
 σημᾶναι.¹⁷

¹ Φῆστος, ου, ὁ, Festus. ² Ἀγρίππας, α, ὁ, Agrippa. ³ συμπάρεμι, be together, be present with. ⁴ ἐντυχάνω, entreat, intercede. ⁵ ἐνθάδε, within, here. ⁶ ἐπιβοάω, cry out to or against. ⁷ μηκέτι, no longer. ⁸ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ⁹ σεβαστός, revered, august. ¹⁰ ἀσφαλής, certain, definite. ¹¹ προάγω, lead forth, go before. ¹² μάλιστα, especially, most of all. ¹³ ἀνάκρισις, εως, ἡ, investigation, examination. ¹⁴ ἄλογος, without reason, absurd. ¹⁵ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ¹⁶ αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ¹⁷ σημαίνω, indicate, signify.

Ἀγρίππας¹ δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη, Ἐπιτρέπεται² σοι **26**

ὕπὲρ σεαυτοῦ λέγειν. Τότε ὁ Παῦλος ἀπελογεῖτο,³

ἐκτείνας⁴ τὴν χεῖρα,

Περὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι⁵ ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ **2**

Ἀγρίππα, ¹ ἡγῆμαι ἑμαυτὸν μακάριον ἐπὶ σοῦ μέλλων

ἀπολογεῖσθαι³ σήμερον· μάλιστα⁶ γνώστην⁷ ὄντα σὲ **3**

πάντων τῶν κατὰ Ἰουδαίους ἡθῶν⁸ τε καὶ ζητημάτων·⁹

διὸ δέομαι¹⁰ σου, μακροθύμως¹¹ ἀκοῦσαί μου. Τὴν **4**

μὲν οὖν βίωσίν¹² μου τὴν ἐκ νεότητος,¹³ τὴν ἀπ' ἀρχῆς

γενομένην ἐν τῷ ἔθνει μου ἐν Ἱεροσολύμοις, ἴσασιν

πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, προγινώσκοντές¹⁴ με ἄνωθεν,¹⁵ ἂν **5**

θέλωσιν μαρτυρεῖν, ὅτι κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην¹⁶

αἵρεσιν¹⁷ τῆς ἡμετέρας¹⁸ θρησκείας¹⁹ ἔζησα Φαρισαῖος.

Καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι τῆς πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίας **6**

γενομένης ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἔστηκα κρινόμενος, εἰς ἣν τὸ **7**

¹ Ἀγρίππας, α, δ, Agrippa. ² ἐπιτρέπω, permit, allow. ³ ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense. ⁴ ἐκτείνω, stretch forth, stretch out. ⁵ ἐγκαλέω, accuse, bring a charge. ⁶ μάλιστα, especially, most of all. ⁷ γνώστης, ου, δ, expert, one who knows. ⁸ ἡθος, ους, τό, custom, habit. ⁹ ζήτημα, τος, τό, inquiry, question. ¹⁰ δέομαι, ask, request. ¹¹ μακροθύμως, patiently. ¹² βίωσις, εως, ἡ, manner of life. ¹³ νεότης, ητος, ἡ, youth, youthfulness. ¹⁴ προγινώσκω, know beforehand. ¹⁵ ἄνωθεν, from above, again. ¹⁶ ἀκριβώς, carefully, accurately. ¹⁷ αἵρεσις, εως, ἡ, choice, faction. ¹⁸ ἡμέτερος, our, our own. ¹⁹ θρησκεία, ας, ἡ, religion, worship.

δωδεκάφυλον¹ ἡμῶν ἐν ἐκτενείᾳ² νύκτα καὶ ἡμέραν
 λατρεῦον³ ἐλπίζει καταντῆσαι·⁴ περὶ ἧς ἐλπίδος
 ἐγκαλοῦμαι,⁵ βασιλεῦ Ἀγρίππα,⁶ ὑπὸ Ἰουδαίων. Τί 8
 ἄπιστον⁷ κρίνεται παρ' ὑμῖν, εἰ ὁ θεὸς νεκροὺς ἐγείρει; 9
 Ἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα ἐμαυτῷ πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ
 Ναζωραίου⁸ δεῖν πολλὰ ἐναντία⁹ πρᾶξαι· ὁ καὶ 10
 ἐποίησα ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ πολλοὺς τῶν ἁγίων ἐγὼ
 φυλακαῖς κατέκλεισα,¹⁰ τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων
 ἐξουσίαν λαβὼν, ἀναιρουμένων¹¹ τε αὐτῶν κατήνεγκα
 ψῆφον.¹³ Καὶ κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς πολλάκις¹⁴ 11
 τιμωρῶν¹⁵ αὐτούς, ἠνάγκαζον¹⁶ βλασφημεῖν·
 περισσῶς¹⁷ τε ἐμμαινόμενος¹⁸ αὐτοῖς, ἐδίωκον ἕως καὶ
 εἰς τὰς ἔξω πόλεις. Ἐν οἷς καὶ πορευόμενος εἰς τὴν 12
 Δαμασκὸν¹⁹ μετ' ἐξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς²⁰ τῆς παρὰ
 τῶν ἀρχιερέων, ἡμέρας μέσης, κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον, 13

¹ δωδεκάφυλον, ου, τό, twelve tribes. ² ἐκτένεια, ας, ἡ, perseverance, earnestness. ³ λατρεύω, serve, worship. ⁴ καταντῶ, come to, arrive. ⁵ ἐγκαλέω, accuse, bring a charge. ⁶ Ἀγρίππας, α, ὁ, Agrippa. ⁷ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ⁸ Ναζωραῖος, ου, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ⁹ ἐναντίος, opposite, hostile. ¹⁰ κατακλείω, shut up, lock up. ¹¹ ἀναιρέω, take up, kill. ¹² καταφέρω, bring down, against. ¹³ ψῆφος, ου, ἡ, small smooth stone, voting pebble. ¹⁴ πολλάκις, often, many times. ¹⁵ τιμωρέω, punish. ¹⁶ ἀναγκάζω, force, compel. ¹⁷ περισσῶς, abundantly, exceedingly. ¹⁸ ἐμμαινόμενος, be enraged, am madly enraged with. ¹⁹ Δαμασκός, οὔ, ἡ, Damascus. ²⁰ ἐπιτροπή, ἡς, ἡ, permission, commission.

βασιλεῦ, οὐρανόθεν¹ ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα² τοῦ
 ἡλίου, περιλάμψαν³ με φῶς καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ
 πορευομένους. Πάντων δὲ καταπεσόντων⁴ ἡμῶν εἰς 14
 τὴν γῆν, ἤκουσα φωνὴν λαλοῦσαν πρὸς με καὶ
 λέγουσαν τῇ Ἑβραϊδὶ⁵ διαλέκτῳ,⁶ Σαούλ, Σαούλ, τί
 με διώκεις; Σκληρόν⁷ σοι πρὸς κέντρα⁸ λακτίζειν.⁹ 15
 Ἐγὼ δὲ εἶπον, Τίς εἶ, κύριε; Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐγὼ εἰμι
 Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις. Ἀλλὰ ἀνάστηθι, καὶ στήθι ἐπὶ 16
 τοὺς πόδας σου: εἰς τοῦτο γὰρ ὤφθην σοι,
 προχειρίσασθαι¹⁰ σε ὑπηρέτην¹¹ καὶ μάρτυρα ὧν τε
 εἶδες ὧν τε ὀφθῆσομαί σοι, ἐξαιρούμενός¹² σε ἐκ τοῦ 17
 λαοῦ καὶ τῶν ἐθνῶν, εἰς οὓς ἐγὼ σε ἀποστέλλω, 18
 ἀνοιῆσαι ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, τοῦ ὑποστρέψαι ἀπὸ
 σκοτόους εἰς φῶς καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ Σατανᾶ ἐπὶ τὸν
 θεόν, τοῦ λαβεῖν αὐτοὺς ἄφεσιν¹³ ἁμαρτιῶν, καὶ
 κληρὸν¹⁴ ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πίστει τῇ εἰς ἐμέ. Ὅθεν,¹⁵ 19

¹ οὐρανόθεν, from heaven. ² λαμπρότης, ἡτος, ἡ, shining, brilliance. ³ περιλάμπω, shine around. ⁴ καταπίπτω, fall, fall down. ⁵ Ἑβραῖς, ἴδος, ἡ, Hebrew language, Aramaic. ⁶ διάλεκτος, ου, ἡ, speech, language. ⁷ σκληρός, hard, rough. ⁸ κέντρον, ου, τό, sharp point, sting. ⁹ λακτίζω, kick. ¹⁰ προχειρίζομαι, determine, appoint. ¹¹ ὑπηρέτης, ου, ὁ, servant, assistant. ¹² ἐξαιρέω, take out, deliver. ¹³ ἄφεσις, εως, ἡ, release, forgiveness. ¹⁴ κληρος, ου, ὁ, lot, portion. ¹⁵ ὅθεν, from where, from which.

βασιλεῦ Ἀγρίππα,¹ οὐκ ἐγενόμην ἀπειθῆς² τῇ
 οὐρανίῳ³ ὀπτασίᾳ,⁴ ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ⁵ πρῶτον 20
 καὶ Ἱεροσολύμοις, εἰς πᾶσάν τε τὴν χώραν τῆς
 Ἰουδαίας, καὶ τοῖς ἔθνεσιν, ἀπαγγέλλων μετανοεῖν,
 καὶ ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν θεόν, ἄξια τῆς μετανοίας⁶
 ἔργα πράσσοντας. Ἕνεκα τούτων οἱ Ἰουδαῖοί με 21
 συλλαβόμενοι⁷ ἐν τῷ ἱερῷ ἐπειρώντο⁸ διαχειρίσασθαι.⁹
 Ἐπικουρίας¹⁰ οὖν τυχῶν¹¹ τῆς παρὰ τοῦ θεοῦ, ἄχρι 22
 τῆς ἡμέρας ταύτης ἔστηκα μαρτυρόμενος¹² μικρῷ τε
 καὶ μεγάλῳ, οὐδὲν ἐκτὸς¹³ λέγων ὧν τε οἱ προφῆται
 ἐλάλησαν μελλόντων γίνεσθαι καὶ Μωϋσῆς, εἰ 23
 παθητὸς¹⁴ ὁ χριστός, εἰ πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν
 φῶς μέλλει καταγγέλλειν¹⁵ τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἔθνεσιν.

¹ Ἀγρίππας, α, ὁ, Agrippa. ² ἀπειθής, disobedient, unbelieving. ³ οὐράνιος, heavenly, in heaven. ⁴ ὀπτασία, ας, ἡ, vision, supernatural appearance. ⁵ Δαμασκός, σϋ, ἡ, Damascus. ⁶ μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ⁷ συλλαμβάνω, take, conceive. ⁸ πειράω, try, attempt. ⁹ διαχειρίζομαι, lay violent hands on, put to death. ¹⁰ ἐπικουρία, ας, ἡ, help, aid. ¹¹ τυγχάνω, obtain, happen. ¹² μαρτύρομαι, affirm, testify. ¹³ ἐκτός, aside from, besides. ¹⁴ παθητός, subject to suffering. ¹⁵ καταγγέλλω, proclaim, declare openly.

Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμένου,¹ ὁ Φῆστος² μεγάλη τῇ 24
 φωνῇ ἔφη, Μαΐνη,³ Παῦλε· τὰ πολλά σε γράμματα⁴
 εἰς μαῖναν⁵ περιτρέπει.⁶ Ὁ δέ, Οὐ μαίνομαι,³ φησίν, 25
 κράτιστε⁷ Φῆστε,² ἀλλὰ ἀληθείας καὶ σωφροσύνης⁸
 ῥήματα ἀποφθέγγομαι.⁹ Ἐπίσταται¹⁰ γὰρ περὶ τούτων 26
 ὁ βασιλεὺς, πρὸς ὃν καὶ παρρησιαζόμενος¹¹ λαλῶ·
 λανθάνειν¹² γὰρ αὐτόν τι τούτων οὐ πείθομαι οὐδέν·
 οὐ γὰρ ἐν γωνίᾳ¹³ πεπραγμένον τοῦτο. Πιστεύεις, 27
 βασιλεῦ Ἀγρίππα,¹⁴ τοῖς προφήταις; Οἶδα ὅτι
 πιστεύεις. Ὁ δὲ Ἀγρίππας¹⁴ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη, 28
 Ἐν ὀλίγῳ με πείθεις Χριστιανὸν¹⁵ γενέσθαι. Ὁ δὲ 29
 Παῦλος εἶπεν, Εὐξαίμην¹⁶ ἂν τῷ θεῷ, καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ
 ἐν πολλῷ οὐ μόνον σε, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς
 ἀκούοντάς μου σήμερον, γενέσθαι τοιούτους ὅποῖος¹⁷
 καὶ γὰρ εἰμι, παρεκτός¹⁸ τῶν δεσμῶν¹⁹ τούτων.

¹ ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense. ² Φῆστος, ου, δ, Festus. ³ μαίνομαι, rage, be furious. ⁴ γράμμα, τος, τό, letter, writings. ⁵ μαῖνια, ας, ἡ, madness, frenzy. ⁶ περιτρέπω, turn about, drive insane. ⁷ κράτιστος, most noble, most excellent. ⁸ σωφροσύνη, ης, ἡ, self control, moderation. ⁹ ἀποφθέγγομαι, declare, utter. ¹⁰ ἐπίσταμαι, understand, know. ¹¹ παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ¹² λανθάνω, escape notice, am hidden. ¹³ γωνία, ας, ἡ, angle, corner. ¹⁴ Ἀγρίππας, α, δ, Agrippa. ¹⁵ Χριστιανός, οὔ, δ, Christian. ¹⁶ εὐχομαι, pray, wish. ¹⁷ ὅποῖος, what sort of, what kind of. ¹⁸ παρεκτός, except for, apart from. ¹⁹ δεσμός, οὔ, δ, chain, bond.

Καὶ ταῦτα εἰπόντος αὐτοῦ, ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ 30

ἡγεμὼν,¹ ἥ τε Βερνίκη,² καὶ οἱ συγκαθήμενοι³ αὐτοῖς: 31

καὶ ἀναχωρήσαντες⁴ ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους,

λέγοντες ὅτι Οὐδὲν θανάτου ἄξιον ἢ δεσμῶν⁵ πρᾶσσει

ὁ ἄνθρωπος οὗτος. Ἀγρίππας⁶ δὲ τῷ Φῆστῳ⁷ ἔφη, 32

Ἀπολελῦσθαι ἐδύνατο ὁ ἄνθρωπος οὗτος, εἰ μὴ

ἐπεκέκλητο Καίσαρα.

Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν⁸ ἡμᾶς εἰς τὴν Ἰταλίαν,⁹ 27

παρεδίδουν τὸν τε Παῦλον καὶ τινὰς ἐτέρους

δεσμώτας¹⁰ ἑκατοντάρχῃ,¹¹ ὀνόματι Ἰουλίῳ,¹² σπείρης

Σεβαστῆς.¹⁴ Ἐπιβάντες¹⁵ δὲ πλοίῳ Ἀδραμυττηνῶ,¹⁶ 2

μέλλοντες πλεῖν¹⁷ τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν¹⁸ τόπους,

ἀνήχθημεν,¹⁹ ὄντος σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου²⁰

Μακεδόνης²¹ Θεσσαλονικέως.²² Τῇ τε ἐτέρᾳ 3

κατήχθημεν²³ εἰς Σιδῶνα·²⁴ φιλανθρώπως²⁵ τε ὁ

¹ ἡγεμὼν, ὄνος, ὁ, governor, leader. ² Βερνίκη, ἡς, ἡ, Bernice. ³ συγκαθήμεναι, sit with. ⁴ ἀναχωρέω, depart, withdraw. ⁵ δεσμός, οὗ, ὁ, chain, bond. ⁶ Ἀγρίππας, α, ὁ, Agrippa. ⁷ Φῆστος, οὗ, ὁ, Festus. ⁸ ἀποπλέω, sail away. ⁹ Ἰταλία, ας, ἡ, Italy. ¹⁰ δεσμώτης, οὗ, ὁ, prisoner, captive. ¹¹ ἑκατοντάρχης, centurion. ¹² Ἰούλιος, οὗ, ὁ, Julius. ¹³ σπεῖρα, ἡς, ἡ, cohort. ¹⁴ σεβαστός, revered, august. ¹⁵ ἐπιβαίνω, go aboard, set foot. ¹⁶ Ἀδραμυττηνός, of Adramyttium. ¹⁷ πλέω, sail. ¹⁸ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹⁹ ἀνάγω, lead up, restore. ²⁰ Ἀρίσταρχος, οὗ, ὁ, Aristarchus. ²¹ Μακεδὼν, ὄνος, ὁ, Macedonian. ²² Θεσσαλονικεύς, ἑως, ὁ, Thessalonian. ²³ κατὰγω, bring down, lead down. ²⁴ Σιδὼν, ὄνος, ἡ, Sidon. ²⁵ φιλανθρώπως, benevolently, kindly.

Ἰούλιος¹ τῷ Παύλῳ χρησάμενος² ἐπέτρεψεν³ πρὸς
 τοὺς φίλους πορευθέντα ἐπιμελείας⁴ τυχεῖν.⁵ Κάκειθεν⁴
 ἀναχθέντες⁷ ὑπεπλεύσαμεν⁸ τὴν Κύπρον,⁹ διὰ τὸ τοὺς
 ἀνέμους εἶναι ἐναντίους.¹⁰ Τό τε πέλαγος¹¹ τὸ κατὰ⁵
 τὴν Κιλικίαν¹² καὶ Παμφυλίαν¹³ διαπλεύσαντες,¹⁴
 κατήλθομεν¹⁵ εἰς Μύρα¹⁶ τῆς Λυκίας.¹⁷ Κάκει¹⁸ εὐρών⁶
 ὁ ἑκατόνταρχος¹⁹ πλοῖον Ἀλεξανδρίνον²⁰ πλέον²¹ εἰς
 τὴν Ἰταλίαν,²² ἐνεβίβασεν²³ ἡμᾶς εἰς αὐτό. Ἐν ἰκαναῖς⁷
 δὲ ἡμέραις βραδυπλοοῦντες,²⁴ καὶ μόλις²⁵ γενόμενοι
 κατὰ τὴν Κνίδον,²⁶ μὴ προσεῶντος²⁷ ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου,
 ὑπεπλεύσαμεν⁸ τὴν Κρήτην²⁸ κατὰ Σαλμώνην:²⁹ 8
 μόλις²⁵ τε παραλεγόμενοι³⁰ αὐτὴν ἦλθομεν εἰς τόπον
 τινὰ καλούμενον Καλοὺς Λιμένας,³¹ ὃ ἐγγὺς ἦν πόλις
 Λασαία.³²

¹ Ἰούλιος, ου, ὁ, Julius. ² χρᾶσμαι, use, make use of. ³ ἐπιτρέπω, permit, allow. ⁴ ἐπιμελία, ας, ἡ, care, attention. ⁵ τυγχάνω, obtain, happen. ⁶ κάκειθεν, and thence, and from there. ⁷ ἀνάγω, lead up, restore. ⁸ ὑποπλέω, sail under the shelter of, sail under. ⁹ Κύπρος, ου, ἡ, Cyprus. ¹⁰ ἐναντίος, opposite, hostile. ¹¹ πέλαγος, ους, τό, open sea, depths of the sea. ¹² Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia. ¹³ Παμφυλία, ας, ἡ, Pamphylia. ¹⁴ διαπλέω, sail through, sail over. ¹⁵ κατέρχομαι, come down, go down. ¹⁶ Μύρα, ων, τό, Myra. ¹⁷ Λυκία, ας, ἡ, Lycia. ¹⁸ κάκει, and there. ¹⁹ ἑκατοντάρχης, centurion. ²⁰ Ἀλεξανδρίνος, Alexandrian. ²¹ πλέω, sail. ²² Ἰταλία, ας, ἡ, Italy. ²³ ἐμβιβάζω, put aboard, embark. ²⁴ βραδυπλοέω, sail slowly. ²⁵ μόλις, with difficulty, hardly. ²⁶ Κνίδος, ου, ἡ, Cnidus. ²⁷ προσεάω, permit to go farther. ²⁸ Κρήτη, ης, ἡ, Crete. ²⁹ Σαλμώνη, ης, ἡ, Salmone. ³⁰ παραλέγομαι, coast or sail along, sail past. ³¹ λιμήν, ἑνος, ὁ, harbor, haven. ³² Λασαία, ας, ἡ, Lasea.

Ἰκανοῦ δὲ χρόνου διαγενομένου,¹ καὶ ὄντος ἤδη 9
 ἐπισφαλοῦς² τοῦ πλοός,³ διὰ τὸ καὶ τὴν νηστείαν⁴ ἤδη
 παρεληλυθῆναι, παρήνει⁵ ὁ Παῦλος λέγων αὐτοῖς, 10
 Ἄνδρες, θεωρῶ ὅτι μετὰ ὕβρεως⁶ καὶ πολλῆς ζημίας,⁷
 οὐ μόνον τοῦ φορτίου⁸ καὶ τοῦ πλοίου ἀλλὰ καὶ τῶν
 ψυχῶν ἡμῶν, μέλλειν ἔσεσθαι τὸν πλοῦν.³ Ὁ δὲ 11
 ἑκατοντάρχης⁹ τῷ κυβερνήτῃ¹⁰ καὶ τῷ ναυκλήρῳ¹¹
 ἐπείθετο μᾶλλον ἢ τοῖς ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγομένοις. 12
 Ἄνευθέτου¹² δὲ τοῦ λιμένος¹³ ὑπάρχοντος πρὸς
 παραχειμασίαν,¹⁴ οἱ πλείους ἔθεντο βουλὴν¹⁵
 ἀναχθῆναι¹⁶ κάκειθεν,¹⁷ εἴ πως δύναιτο
 καταντήσαντες¹⁸ εἰς Φοίνικα¹⁹ παραχειμάσαι,²⁰ λιμένα
 τῆς Κρήτης²¹ βλέποντα κατὰ λίβα²² καὶ κατὰ χώρον.²³
 Ὑποπνεύσαντος²⁴ δὲ νότου,²⁵ δόξαντες τῆς 13

¹ διαγίνομαι, go through, pass. ² ἐπισφαλής, unsafe, dangerous. ³ πλόος, ὁ, voyage. ⁴ νηστεία, ας, ἡ, fasting, fast. ⁵ παραινέω, recommend, urge. ⁶ ὕβρις, εως, ἡ, damage, insult. ⁷ ζημία, ας, ἡ, damage, loss. ⁸ φορτίον, ου, τό, burden, load. ⁹ ἑκατοντάρχης, centurion. ¹⁰ κυβερνήτης, ου, ὁ, shipmaster, pilot. ¹¹ ναύκληρος, ου, ὁ, ship captain, master of a ship. ¹² ἀνεύθετος, unsuitable, poor. ¹³ λιμὴν, ἑνος, ὁ, harbor, haven. ¹⁴ παραχειμασία, ας, ἡ, wintering. ¹⁵ βουλή, ἡς, ἡ, counsel, purpose. ¹⁶ ἀνάγω, lead up, restore. ¹⁷ κάκειθεν, and thence, and from there. ¹⁸ καταντάω, come to, arrive. ¹⁹ φοῖνιξ, ὅ, palm tree, palm branch. ²⁰ παραχειμάζω, winter, pass the winter. ²¹ Κρήτη, ἡς, ἡ, Crete. ²² λίψ, ὁ, south-west, south-west wind. ²³ χῶρος, ου, ὁ, northwest wind. ²⁴ ὑποπνέω, blow gently. ²⁵ νότος, ου, ὁ, south wind, south.

προθέσεως¹ κεκρατηκέναι, ἄραντες ἄσσον²
 παρελέγοντο³ τὴν Κρήτην.⁴ Μετ' οὐ πολὺ δὲ ἔβαλεν 14
 κατ' αὐτῆς ἄνεμος τυφωνικός,⁵ ὁ καλούμενος
 Εὐροκλύδων·⁶ συναρπασθέντος⁷ δὲ τοῦ πλοίου, καὶ 15
 μὴ δυναμένου ἀντοφθαλμεῖν⁸ τῷ ἀνέμῳ, ἐπιδόντες⁹
 ἐφερόμεθα. Νησίον¹⁰ δέ τι ὑποδραμόντες¹¹ 16
 καλούμενον Κλαύδην¹² μόλις¹³ ἰσχύσαμεν
 περικρατεῖς¹⁴ γενέσθαι τῆς σκάφης·¹⁵ ἦν ἄραντες, 17
 βοηθείαις¹⁶ ἐχρώντο,¹⁷ ὑποζώννυντες¹⁸ τὸ πλοῖον·
 φοβούμενοί τε μὴ εἰς τὴν Σύρτην¹⁹ ἐκπέσωσιν,²⁰
 χαλάσαντες²¹ τὸ σκεῦος,²² οὕτως ἐφέροντο. Σφοδρῶς²³ 18
 δὲ χειμαζομένων²⁴ ἡμῶν, τῇ ἐξῆς²⁵ ἐκβολὴν²⁶
 ἐποιοῦντο· καὶ τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες²⁷ τὴν σκευὴν²⁸ τοῦ 19
 πλοίου ἐρρίψαμεν.²⁹ Μῆτε δὲ ἡλίου μήτε ἄστρων³⁰ 20

¹ πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ² ἄσσον, nearer, close by. ³ παραλέγομαι, coast or sail along, sail past. ⁴ Κρήτη, ἡς, ἡ, Crete. ⁵ τυφωνικός, like a whirlwind, violent. ⁶ Εὐροκλύδων, ὁ, east-north-east wind. ⁷ συναρπάζω, seize, drag away. ⁸ ἀντοφθαλμέω, look directly at, face. ⁹ ἐπιδίδωμι, give to, hand in. ¹⁰ νησίον, ου, τό, small island, little island. ¹¹ ὑποτρέχω, run under the shelter of. ¹² Κλαύδη, ἡς, ἡ, Cauda, Claudia. ¹³ μόλις, with difficulty, hardly. ¹⁴ περικρατής, having power, having full command of. ¹⁵ σκάφη, ἡς, ἡ, dish, small boat. ¹⁶ βοηθία, ας, ἡ, help, assistance. ¹⁷ χράσθαι, use, make use of. ¹⁸ ὑποζώννυμι, undergird, brace. ¹⁹ Σύρτις, εως, ἡ, Syrtis, quicksand. ²⁰ ἐκπίπτω, fall away, fall out. ²¹ χαλάω, slacken, let down. ²² σκεῦος, ους, τό, vessel, goods (plural). ²³ σφοδρῶς, exceedingly, greatly. ²⁴ χειμάζομαι, toss in a storm, distress. ²⁵ ἐξῆς, next, next in order. ²⁶ ἐκβολή, ἡς, ἡ, jettisoning, throwing out. ²⁷ αὐτόχειρ, with one's own hand. ²⁸ σκευή, ἡς, ἡ, equipment, tackle. ²⁹ ρίπτω, throw, cast. ³⁰ ἄστρον, ου, τό, star.

ἐπιφαίνοντων¹ ἐπὶ πλείονας ἡμέρας, χειμῶνός² τε οὐκ
 ὀλίγου ἐπικειμένου,³ λοιπὸν περιηρεῖτο⁴ πᾶσα ἐλπίς
 τοῦ σῶζεσθαι ἡμᾶς. Πολλῆς δὲ ἀσιτίας⁵ ὑπαρχούσης, 21
 τότε σταθεῖς ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν εἶπεν, Ὑδὲι
 μέν, ὦ⁶ ἄνδρες, πειθαρχήσαντάς⁷ μοι μὴ ἀνάγεσθαι⁸
 ἀπὸ τῆς Κρήτης,⁹ κερδήσαι¹⁰ τε τὴν ὕβριν¹¹ ταύτην
 καὶ τὴν ζημίαν.¹² Καὶ τὰ νῦν παραινῶ¹³ ὑμᾶς εὐθυμεῖν: 22
 ἀποβολή¹⁵ γὰρ ψυχῆς οὐδεμία ἔσται ἐξ ὑμῶν, πλὴν
 τοῦ πλοίου. Παρέστη γάρ μοι ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἄγγελος 23
 τοῦ θεοῦ, οὗ εἰμι, ὃ καὶ λατρεύω,¹⁶ λέγων, Μὴ φοβοῦ, 24
 Παῦλε: Καίσαρί σε δεῖ παραστήναι: καὶ ἰδοῦ,
 κεχάρισται¹⁷ σοι ὁ θεὸς πάντας τοὺς πλέοντας¹⁸ μετὰ
 σοῦ. Διὸ εὐθυμεῖτε¹⁴ ἄνδρες: πιστεύω γὰρ τῷ θεῷ ὅτι 25
 οὕτως ἔσται καθ' ὃν τρόπον¹⁹ λελάληταί μοι. Εἰς 26
 νῆσον²⁰ δέ τινα δεῖ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν.²¹

¹ ἐπιφαίνω, appear, shine. ² χειμῶν, ὥνος, ὁ, winter, storm. ³ ἐπικειμαι, lie on, lie upon. ⁴ περιαιρέω, cast off, take away. ⁵ ἀσιτία, ας, ἡ, lack of appetite, abstinence. ⁶ ὦ, Oh! omega. ⁷ πειθαρχέω, obey authority, obey one in authority. ⁸ ἀνάγω, lead up, restore. ⁹ Κρήτη, ης, ἡ, Crete. ¹⁰ κερδαίνω, gain, win. ¹¹ ὕβρις, εως, ἡ, damage, insult. ¹² ζημία, ας, ἡ, damage, loss. ¹³ παραινέω, recommend, urge. ¹⁴ εὐθυμέω, be cheerful, am cheerful. ¹⁵ ἀποβολή, ης, ἡ, rejection, loss. ¹⁶ λατρεύω, serve, worship. ¹⁷ χαρίζομαι, give freely, forgive. ¹⁸ πλέω, sail. ¹⁹ τρόπος, ου, ὁ, manner, way. ²⁰ νῆσος, ου, ἡ, island. ²¹ ἐκπίπτω, fall away, fall out.

Ὡς δὲ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ¹ νύξ ἐγένετο, διαφορομένων² 27

ἡμῶν ἐν τῷ Ἀδρία,³ κατὰ μέσον τῆς νυκτὸς ὑπενόουν⁴

οἱ ναῦται⁵ προσάγειν⁶ τινὰ αὐτοῖς χώραν: καὶ 28

βολίσαντες⁷ εὔρον ὀργυιάς⁸ εἴκοσι:⁹ βραχὺ¹⁰ δὲ

διαστήσαντες,¹¹ καὶ πάλιν βολίσαντες,⁷ εὔρον ὀργυιάς

δεκαπέντε:¹² φοβούμενοί τε μήπως¹³ εἰς τραχεῖς¹⁴ 29

τόπους ἐκπέσωμεν,¹⁵ ἐκ πρύμνης¹⁶ ῥίψαντες¹⁷ ἀγκύρας

τέσσαρας, ἡὔχοντο¹⁹ ἡμέραν γενέσθαι. Τῶν δὲ 30

ναυτῶν⁵ ζητούντων φυγεῖν ἐκ τοῦ πλοίου, καὶ

χαλασάντων²⁰ τὴν σκάφην²¹ εἰς τὴν θάλασσαν,

προφάσει²² ὥς ἐκ πώρας²³ μελλόντων ἀγκύρας¹⁸

ἐκτείνειν,²⁴ εἶπεν ὁ Παῦλος τῷ ἐκατοντάρχει²⁵ καὶ τοῖς 31

στρατιώταις, Ἐὰν μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ,

ὁμῆς σωθῆναι οὐ δύνασθε. Τότε οἱ στρατιῶται 32

ἀπέκοψαν²⁶ τὰ σχοινία²⁷ τῆς σκάφης,²¹ καὶ εἶασαν²⁸

¹ τεσσαρεσκαίδεκάτος, fourteenth. ² διαφέρω, differ, carry through. ³ Ἀδρίας, ου, ὁ, Adriatic Sea. ⁴ ὑπονοέω, suspect, conjecture. ⁵ ναύτης, ου, ὁ, sailor, seaman. ⁶ προσάγω, bring (forward), approach. ⁷ βολίζω, take soundings. ⁸ ὀργυιά, ἄς, ἡ, fathom, about five or six feet. ⁹ εἴκοσι, twenty. ¹⁰ βραχύς, short, little. ¹¹ διῴστημι, pass, part. ¹² δεκαπέντε, fifteen. ¹³ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ¹⁴ τραχύς, rough, uneven. ¹⁵ ἐκπίπτω, fall away, fall out. ¹⁶ πρύμνα, ης, ἡ, stern (of a ship). ¹⁷ ῥίπτω, throw, cast. ¹⁸ ἄγκυρα, ας, ἡ, anchor. ¹⁹ εὔχομαι, pray, wish. ²⁰ χαλάω, slacken, let down. ²¹ σκάφη, ης, ἡ, dish, small boat. ²² πρόφασις, εως, ἡ, pretense, pretext. ²³ πώρα, ας, ἡ, prow of a ship. ²⁴ ἐκτείνω, stretch forth, stretch out. ²⁵ ἐκατοντάρχης, centurion. ²⁶ ἀποκόπτω, cut off, smite. ²⁷ σχοινίον, ου, τό, rope, cord. ²⁸ εἶάω, permit, allow.

αὐτὴν ἐκπεσεῖν.¹ Ἀχρι δὲ οὗ ἡμελλεν ἡμέρα γίνεσθαι, 33
 παρεκάλει ὁ Παῦλος ἅπαντας μεταλαβεῖν² τροφῆς,³
 λέγων, Τεσσαρεσκαίδεκάτην⁴ σήμερον ἡμέραν
 προσδοκῶντες⁵ ἄσιτοι⁶ διατελεῖτε,⁷ μηδὲν
 προσλαβόμενοι.⁸ Διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς προσλαβεῖν⁸ 34
 τροφῆς·³ τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς ὑμετέρας⁹ σωτηρίας
 ὑπάρχει· οὐδενὸς γὰρ ὑμῶν θριξ¹⁰ ἐκ τῆς κεφαλῆς
 πεσεῖται. Εἰπὼν δὲ ταῦτα, καὶ λαβὼν ἄρτον, 35
 εὐχαρίστησεν τῷ θεῷ ἐνώπιον πάντων· καὶ κλάσας¹¹
 ἤρξατο ἐσθίειν. Εὐθυμοὶ¹² δὲ γενόμενοι πάντες καὶ 36
 αὐτοὶ προσελάβοντο⁸ τροφῆς.³ Ἦμεν δὲ ἐν τῷ πλοίῳ 37
 αἱ πᾶσαι ψυχαί, διακόσιαι¹³ ἐβδομήκοντα¹⁴ ἕξ.¹⁵ 38
 Κορεσθέντες¹⁶ δὲ τῆς τροφῆς³ ἐκούφιζον¹⁷ τὸ πλοῖον,
 ἐκβαλλόμενοι τὸν σίτον¹⁸ εἰς τὴν θάλασσαν. Ὅτε δὲ 39
 ἡμέρα ἐγένετο, τὴν γῆν οὐκ ἐπεγίνωσκον· κόλπον¹⁹ δέ
 τινα κατενόουν²⁰ ἔχοντα αἰγιαλόν,²¹ εἰς ὃν

¹ ἐκπίπτω, fall away, fall out. ² μεταλαμβάνω, partake of, share. ³ τροφή, ἥς, ἡ, food, nourishment. ⁴ τεσσαρεσκαίδεκάτος, fourteenth. ⁵ προσδοκάω, wait for, look for. ⁶ ἄσιτος, without eating, fasting. ⁷ διατελέω, continue, remain. ⁸ προσλαμβάνω, take to myself, welcome. ⁹ ὑμέτερος, your. ¹⁰ θρίξ, τριχός, ἡ, hair. ¹¹ κλάω, break. ¹² εὐθυμος, cheerful, encouraged. ¹³ διακόσιαι, two hundred, 200. ¹⁴ ἐβδομήκοντα, seventy, 70. ¹⁵ ἕξ, six, 6. ¹⁶ κορέννυμι, satiate, fill. ¹⁷ κουφίζω, make light, lighten. ¹⁸ σίτος, σῦ, ὁ, wheat, grain. ¹⁹ κόλπος, σῦ, ὁ, bosom, breast. ²⁰ κατανοέω, observe, understand. ²¹ αἰγιαλός, σῦ, ὁ, seashore, beach.

ἐβουλευσάντο, ¹ εἰ δυνατόν, ἐξῶσαι ² τὸ πλοῖον. Καὶ 40
τὰς ἀγκύρας ³ περιελόντες ⁴ εἶων ⁵ εἰς τὴν θάλασσαν,
ἅμα ⁶ ἀνέντες ⁷ τὰς ζευκτηρίας ⁸ τῶν πηδαλίων· ⁹ καὶ
ἐπάραντες ¹⁰ τὸν ἄρτέμονα ¹¹ τῇ πνεούσῃ ¹² κατέϊχον ¹³
εἰς τὸν αἰγιαλόν. ¹⁴ Περιπεσόντες ¹⁵ δὲ εἰς τόπον 41
διθάλασσον ¹⁶ ἐπώκειλαν ¹⁷ τὴν ναῦν· καὶ ἡ μὲν
πρῶρα ¹⁹ ἐρείσασα ²⁰ ἔμεινεν ἀσάλευτος, ²¹ ἡ δὲ πρύμνα ²²
ἐλύετο ὑπὸ τῆς βίας ²³ τῶν κυμάτων. ²⁴ Τῶν δὲ 42
στρατιωτῶν βουλὴ ²⁵ ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμώτας ²⁶
ἀποκτείνωσιν, μή τις ἐκκολυμβήσας ²⁷ διαφύγῃ. ²⁸ Ὁ 43
δὲ ἐκατόνταρχος, ²⁹ βουλόμενος διασῶσαι ³⁰ τὸν
Παῦλον, ἐκώλυσεν αὐτοὺς τοῦ βουλήματος, ³¹
ἐκέλευσέν τε τοὺς δυναμένους κολυμβᾶν ³²
ἀπορρίψαντας ³³ πρώτους ἐπὶ τὴν γῆν ἐξιέναι· ³⁴ καὶ 44

¹ βουλευώ, deliberate, take counsel. ² ἐξῶθῃ, drive out, run aground. ³ ἀγκυρα, ας, ἡ, anchor. ⁴ περιαιρέω, cast off, take away. ⁵ εἶω, permit, allow. ⁶ ἅμα, at the same time. ⁷ ἀνίημι, give up, loosen. ⁸ ζευκτηρία, ας, ἡ, band, rope. ⁹ πηδάλιον, ου, τό, rudder, rudder of a ship. ¹⁰ ἐπαίρω, lift up, raise. ¹¹ ἄρτέμων, ωνος, ὁ, foresail, set on the bow. ¹² πνέω, blow. ¹³ κατέχω, hold back, hold fast. ¹⁴ αἰγιαλός, οὔ, ὁ, seashore, beach. ¹⁵ περιπίπτω, fall in with, strike. ¹⁶ διθάλασσος, where two seas met, between two seas. ¹⁷ ἐποκέλλω, force forward, run aground. ¹⁸ ναῦς, ἡ, ship, vessel. ¹⁹ πρῶρα, ας, ἡ, prow of a ship. ²⁰ ἐρείδω, stick fast, fix firmly. ²¹ ἀσάλευτος, immovable, unshakable. ²² πρύμνα, ης, ἡ, stern (of a ship). ²³ βία, ας, ἡ, strength, force. ²⁴ κύμα, τος, τό, wave. ²⁵ βουλὴ, ἡς, ἡ, counsel, purpose. ²⁶ δεσμώτης, ου, ὁ, prisoner, captive. ²⁷ ἐκκολυμβάω, swim away, swim out. ²⁸ διαφεύγω, escape, escape by flight. ²⁹ ἐκατοντάρχης, centurion. ³⁰ διασώζω, save, bring safely to. ³¹ βούλημα, τος, τό, purpose, will. ³² κολυμβάω, swim up and down, swim. ³³ ἀπορρίπτω, throw away from, throw overboard. ³⁴ ἐξείμι, go away, leave.

τοὺς λοιπούς, οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν,¹ οὓς δὲ ἐπὶ τινων
τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου. Καὶ οὕτως ἐγένετο πάντας
διασωθῆναι² ἐπὶ τὴν γῆν.

Καὶ διασωθέντες,² τότε ἐπέγνωσαν ὅτι Μελίτη³ ἡ νῆσος⁴ **28**

καλεῖται. Οἱ δὲ βάρβαροι⁵ παρείχον⁶ οὐ τὴν **2**
τυχοῦσαν⁷ φιланθρωπίαν⁸ ἡμῖν: ἀνάψαντες⁹ γὰρ
πυράν,¹⁰ προσελάβοντο¹¹ πάντας ἡμᾶς, διὰ τὸν ὑέτον¹²
τὸν ἐφεστῶτα,¹³ καὶ διὰ τὸ ψύχος.¹⁴ Συστρέψαντος¹⁵ **3**
δὲ τοῦ Παύλου φρυγάνων¹⁶ πλῆθος, καὶ ἐπιθέντος ἐπὶ
τὴν πυράν,¹⁰ ἔχιδνα¹⁷ ἐκ τῆς θέρμης¹⁸ διεξελοῦσα
κατήψεν¹⁹ τῆς χειρὸς αὐτοῦ. Ὡς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι⁵ **4**
κρεμάμενον²⁰ τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ἔλεγον
πρὸς ἀλλήλους, Πάντως²¹ φονεύς²² ἐστιν ὁ ἄνθρωπος
οὗτος, ὃν διασωθέντα² ἐκ τῆς θαλάσσης ἡ Δίκη²³ ζῆν

¹ σανίς, ἴδος, ἡ, board, plank. ² διασώζω, save, bring safely to. ³ Μελίτη, ης, ἡ, Malta, Melita. ⁴ νῆσος, ου, ἡ, island. ⁵ βάρβαρος, barbarous, barbarian. ⁶ παρέχω, offer, afford. ⁷ τυγχάνω, obtain, happen. ⁸ φιλανθρωπία, ας, ἡ, (loving) kindness, love for mankind. ⁹ ανάπτω, kindle, set on fire. ¹⁰ πυρά, ᾱς, ἡ, fire. ¹¹ προσλαμβάνω, take to myself, welcome. ¹² ὑέτος, ου, ὁ, rain. ¹³ ἐφίστημι, stand over, come upon. ¹⁴ ψύχος, ους, τό, cold. ¹⁵ συστρέφω, gather up, bring together. ¹⁶ φρύγανον, ου, τό, bush, shrub. ¹⁷ ἔχιδνα, ης, ἡ, viper, serpent. ¹⁸ θερμή, ης, ἡ, heat. ¹⁹ καθάπτω, take hold of, seize. ²⁰ κρεμάννυμι, hang, hang up. ²¹ πάντως, altogether, by all means. ²² φονεύς, έως, ὁ, murderer. ²³ δίκη, ης, ἡ, penalty, punishment.

οὐκ εἶασεν.¹ Ὁ μὲν οὖν, ἀποτινάξας² τὸ θηρίον εἰς τὸ 5
 πῦρ, ἔπαθεν οὐδὲν κακόν. Οἱ δὲ προσεδόκων³ αὐτὸν 6
 μέλλειν πίμπρασθαι⁴ ἢ καταπίπτειν⁵ ἄφνω⁶ νεκρόν·
 ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτῶν προσδοκόντων,³ καὶ θεωρούντων
 μηδὲν ἄτοπον⁷ εἰς αὐτὸν γινόμενον, μεταβαλλόμενοι⁸
 ἔλεγον θεὸν αὐτὸν εἶναι.

Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον ὑπῆρχεν χωρία⁹ τῷ 7
 πρώτῳ τῆς νήσου,¹⁰ ὀνόματι Ποπλίῳ,¹¹ ὃς
 ἀναδεξάμενος¹² ἡμᾶς τρεῖς ἡμέρας φιλοφρόνως¹³
 ἐξένισεν.¹⁴ Ἐγένετο δὲ τὸν πατέρα τοῦ Ποπλίου¹¹ 8
 πυρετοῖς¹⁵ καὶ δυσεντερίᾳ¹⁶ συνεχόμενον¹⁷
 κατακεῖσθαι.¹⁸ πρὸς ὃν ὁ Παῦλος εἰσελθὼν, καὶ
 προσευξάμενος, ἐπιθείς τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἰάσατο
 αὐτόν. Τούτου οὖν γενομένου, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἔχοντες 9
 ἀσθενείας¹⁹ ἐν τῇ νήσῳ¹⁰ προσήρχοντο καὶ

¹ ἐάω, permit, allow. ² ἀποτινάσσω, shake off. ³ προσδοκάω, wait for, look for. ⁴ πίμπρημι, burn with fever, swell up. ⁵ καταπίπτω, fall, fall down. ⁶ ἄφνω, suddenly. ⁷ ἄτοπος, out of place, unusual. ⁸ μεταβάλλω, change, change my mind. ⁹ χωρίον, ου, τό, place, field. ¹⁰ νήσος, ου, ἡ, island. ¹¹ Πόπλιος, ου, ὁ, Publius. ¹² ἀναδέχομαι, undertake, receive. ¹³ φιλοφρόνως, courteously, hospitably. ¹⁴ ξενίζω, entertain (a stranger), startle. ¹⁵ πυρετός, οὔ, ὁ, fever. ¹⁶ δυσεντερία, ας, ἡ, dysentery. ¹⁷ συνέχω, hold fast, oppress. ¹⁸ κατὰκειμαι, lie down, lie sick. ¹⁹ ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness.

ἐθεραπεύοντο: οἱ καὶ πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν¹ ἡμᾶς, 10

καὶ ἀναγομένοις² ἐπέθεντο τὰ πρὸς τὴν χρεῖαν.

Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας³ ἤχθημεν ἐν πλοίῳ 11

παρακεχειμακότι⁴ ἐν τῇ νήσῳ,⁵ Ἀλεξανδρινῶ,⁶

παρασήμῳ⁷ Διοσκούροις.⁸ Καὶ καταχθέντες⁹ εἰς 12

Συρακούσας¹⁰ ἐπεμείναμεν¹¹ ἡμέρας τρεῖς: ὅθεν¹² 13

περιελθόντες¹³ κατηντήσαμεν¹⁴ εἰς Ῥήγιον,¹⁵ καὶ μετὰ

μίαν ἡμέραν ἐπιγενομένου¹⁶ νότου,¹⁷ δευτεραῖοι¹⁸

ἤλθομεν εἰς Ποτιόλους:¹⁹ οὗ²⁰ εὐρόντες ἀδελφούς, 14

παρεκλήθημεν ἐπ' αὐτοῖς ἐπιμεῖναι¹¹ ἡμέρας ἐπτά:

καὶ οὕτως εἰς τὴν Ῥώμην²¹ ἤλθομεν. Κακεῖθεν²² οἱ 15

ἀδελφοὶ ἀκούσαντες τὰ περὶ ἡμῶν, ἐξήλθον εἰς

ἀπάντησιν²³ ἡμῖν ἄχρι Ἀππίου²⁴ Φόρου²⁵ καὶ Τριῶν

Ταβερνῶν:²⁶ οὗς ἰδὼν ὁ Παῦλος, εὐχαριστήσας τῷ

¹ τιμάω, honor, value at a price. ² ἀνάγω, lead up, restore. ³ μῆν, ὁ, month, certainly. ⁴ παραχειμαῖζω, winter, pass the winter. ⁵ νήσος, ου, ἡ, island. ⁶ Ἀλεξανδρινός, Alexandrian. ⁷ παράσημος, peculiar, marked (with a figurehead). ⁸ Διόσκουροι, ὡν, ὁ, Dioscuri, Castor and Pollux. ⁹ κατάγω, bring down, lead down. ¹⁰ Συράκουσαι, ὧν, ἡ, Syracuse. ¹¹ ἐπιμένω, continue, remain. ¹² ὅθεν, from where, from which. ¹³ περιέρχομαι, go about, go around. ¹⁴ καταντάω, come to, arrive. ¹⁵ Ῥήγιον, ου, τό, Rhegium. ¹⁶ ἐπιγιγνομαι, come to pass, arise. ¹⁷ νότος, ου, ὁ, south wind, south. ¹⁸ δευτεραῖος, on the second day, on the next day. ¹⁹ Ποτίολοι, ὡν, ὁ, Puteoli. ²⁰ οὗ, where, when. ²¹ Ῥώμη, ης, ἡ, Rome, strength. ²² κακεῖθεν, and thence, and from there. ²³ ἀπάντησις, εως, ἡ, meeting, act of meeting. ²⁴ Ἀππίος, ου, ὁ, Appius. ²⁵ Φόρον, ου, τό, market, forum. ²⁶ ταβέρναι, ὧν, ἡ, taverns.

θεῶ, ἔλαβεν θάρσος.¹

Ὅτε δὲ ἤλθομεν εἰς Ῥώμην,² ὁ ἑκατόνταρχος³ 16

παρέδωκεν τοὺς δεσμίους⁴ τῷ στρατοπεδάρχῃ·⁵ τῷ δὲ

Παύλῳ ἐπετράπη⁶ μένειν καθ' ἑαυτόν, σὺν τῷ

φυλάσσοντι αὐτὸν στρατιώτῃ.

Ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς συγκαλέσασθαι⁷ τὸν 17

Παῦλον τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων πρώτους·

συνελθόντων δὲ αὐτῶν, ἔλεγεν πρὸς αὐτοὺς, Ἄνδρες

ἀδελφοί, ἐγὼ οὐδὲν ἐναντίον⁸ ποιήσας τῷ λαῷ ἢ τοῖς

ἔθεσιν⁹ τοῖς πατρώοις,¹⁰ δέσμιος⁴ ἐξ Ἱεροσολύμων

παρεδόθην εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ῥωμαίων·¹¹ οἵτινες 18

ἀνακρίναντές¹² με ἐβούλοντο ἀπολῦσαι, διὰ τὸ

μηδεμίαν αἰτίαν¹³ θανάτου ὑπάρχειν ἐν ἐμοί. 19

Ἀντιλεγόντων¹⁴ δὲ τῶν Ἰουδαίων, ἡναγκάσθην¹⁵

¹ θάρσος, ους, τό, courage. ² Ῥώμη, ης, ἡ, Rome, strength. ³ ἑκατοντάρχης, centurion. ⁴ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ⁵ στρατοπεδάρχης, ου, ὁ, military commander. ⁶ ἐπιτρέπω, permit, allow. ⁷ συγκαλέω, call together. ⁸ ἐναντίος, opposite, hostile. ⁹ ἔθος, ους, τό, custom. ¹⁰ πατρώος, paternal, received from one's father. ¹¹ Ῥωμαῖος, ου, ὁ, Roman, Roman citizen. ¹² ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹³ αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ¹⁴ ἀντιλέγω, speak against, oppose. ¹⁵ ἀναγκάζω, force, compel.

ἐπικαλέσασθαι Καίσαρα, οὐχ ὡς τοῦ ἔθνους μου ἔχων
 τι κατηγορήσαι.¹ Διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν² 20
 παρεκάλεσα ὑμᾶς ἰδεῖν καὶ προσλαλήσαι:³ ἔνεκεν γὰρ
 τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ τὴν ἄλυσιν⁴ ταύτην
 περικείμεαι.⁵ Οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπον, Ἡμεῖς οὔτε 21
 γράμματα⁶ περὶ σοῦ ἐδεξάμεθα ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας,
 οὔτε παραγενόμενός τις τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν ἢ
 ἐλάλησέν τι περὶ σοῦ πονηρόν. Ἀξιούμεν⁷ δὲ παρὰ 22
 σοῦ ἀκοῦσαι ἃ φρονεῖς: περὶ μὲν γὰρ τῆς αἵρέσεως⁸
 ταύτης γνωστόν⁹ ἐστὶν ἡμῖν ὅτι πανταχοῦ¹⁰
 ἀντιλέγεται.¹¹

Ταξάμενοι¹² δὲ αὐτῷ ἡμέραν, ἦκον πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν 23
 ξενίαν¹³ πλείονες: οἷς ἐξετίθετο¹⁴ διαμαρτυρόμενος¹⁵
 τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, πείθων τε αὐτοὺς τὰ περὶ τοῦ
 Ἰησοῦ, ἀπὸ τε τοῦ νόμου Μωϋσέως καὶ τῶν

¹ κατηγορέω, accuse, charge. ² αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ³ προσλαλέω, speak to, speak with. ⁴ ἄλυσις, εως, ἡ, chain. ⁵ περικείμεαι, be around, surround. ⁶ γράμμα, τος, τό, letter, writings. ⁷ ἀξιόω, consider worthy. ⁸ αἵρεσις, εως, ἡ, choice, faction. ⁹ γνωστός, known, acquaintance. ¹⁰ πανταχοῦ, everywhere. ¹¹ ἀντιλέγω, speak against, oppose. ¹² τάσσω, arrange, appoint. ¹³ ξενία, ας, ἡ, hospitality, lodging place. ¹⁴ ἐκτίθηναι, declare, explain. ¹⁵ διαμαρτύρομαι, testify solemnly.

προφητῶν, ἀπὸ πρωῒ¹ ἕως ἑσπέρας.² Καὶ οἱ μὲν 24
 ἐπείθοντο τοῖς λεγομένοις, οἱ δὲ ἠπίστουν.³ 25
 Ἀσύμφωνοι⁴ δὲ ὄντες πρὸς ἀλλήλους ἀπελύοντο,
 εἰπόντος τοῦ Παύλου ῥῆμα ἕν, ὅτι Καλῶς τὸ πνεῦμα
 τὸ ἅγιον ἐλάλησεν διὰ Ἡσαΐου⁵ τοῦ προφήτου πρὸς
 τοὺς πατέρας ἡμῶν, λέγον, Πορεύθητι πρὸς τὸν λαὸν 26
 τοῦτον καὶ εἰπόν, Ἀκοῇ⁶ ἀκούσετε, καὶ οὐ μὴ συνῆτε:
 καὶ βλέποντες βλέψετε, καὶ οὐ μὴ ἴδητε. Ἐπαχύνθη⁷ 27
 γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶν βαρέως⁸
 ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν.⁹
 μήποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὠσὶν
 ἀκούσωσιν, καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν, καὶ ἐπιστρέψωσιν,
 καὶ ἰάσονται αὐτούς. Γνωστὸν¹⁰ οὖν ἔστω ὑμῖν ὅτι τοῖς 28
 ἔθνεσιν ἀπεστάλη τὸ σωτήριον¹¹ τοῦ θεοῦ, αὐτοὶ καὶ
 ἀκούσονται. Καὶ ταῦτα αὐτοῦ εἰπόντος, ἀπῆλθον οἱ 29
 Ἰουδαῖοι, πολλὴν ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς συζήτησιν.¹²

¹ πρωῒ, early in the morning, at dawn. ² ἑσπέρα, ας, ἡ, evening. ³ ἀπιστέω, disbelieve, be faithless. ⁴ ἀσύμφωνος, discordant, in disagreement. ⁵ Ἡσαΐας, ου, ὁ, Isaiah. ⁶ ἀκοή, ἡς, ἡ, hearing, report. ⁷ παχύνω, fatten. ⁸ βαρέως, with difficulty, heavily. ⁹ καμμύω, close (the eyes), close. ¹⁰ γνωστός, known, acquaintance. ¹¹ σωτήριος, saving, bringing salvation. ¹² συζήτησις, εως, ἡ, mutual questioning, disputation.

Ἔμεινεν δὲ ὁ Παῦλος διετίαν¹ ὅλην ἐν ἰδίῳ μισθώματι,² 30

καὶ ἀπεδέχετο³ πάντας τοὺς εἰσπορευομένους⁴ πρὸς

αὐτόν, κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, καὶ 31

διδάσκων τὰ περὶ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ, μετὰ

πάσης παρρησίας, ἀκωλύτως.⁵

¹ διετία, ας, ἡ, space of two years, two years. ² μίσθωμα, τος, τό, what is rented, rented house. ³ ἀποδέχομαι, receive gladly, welcome. ⁴ εἰσπορεύομαι, enter, journey into. ⁵ ἀκωλύτως, without hindrance, freely.